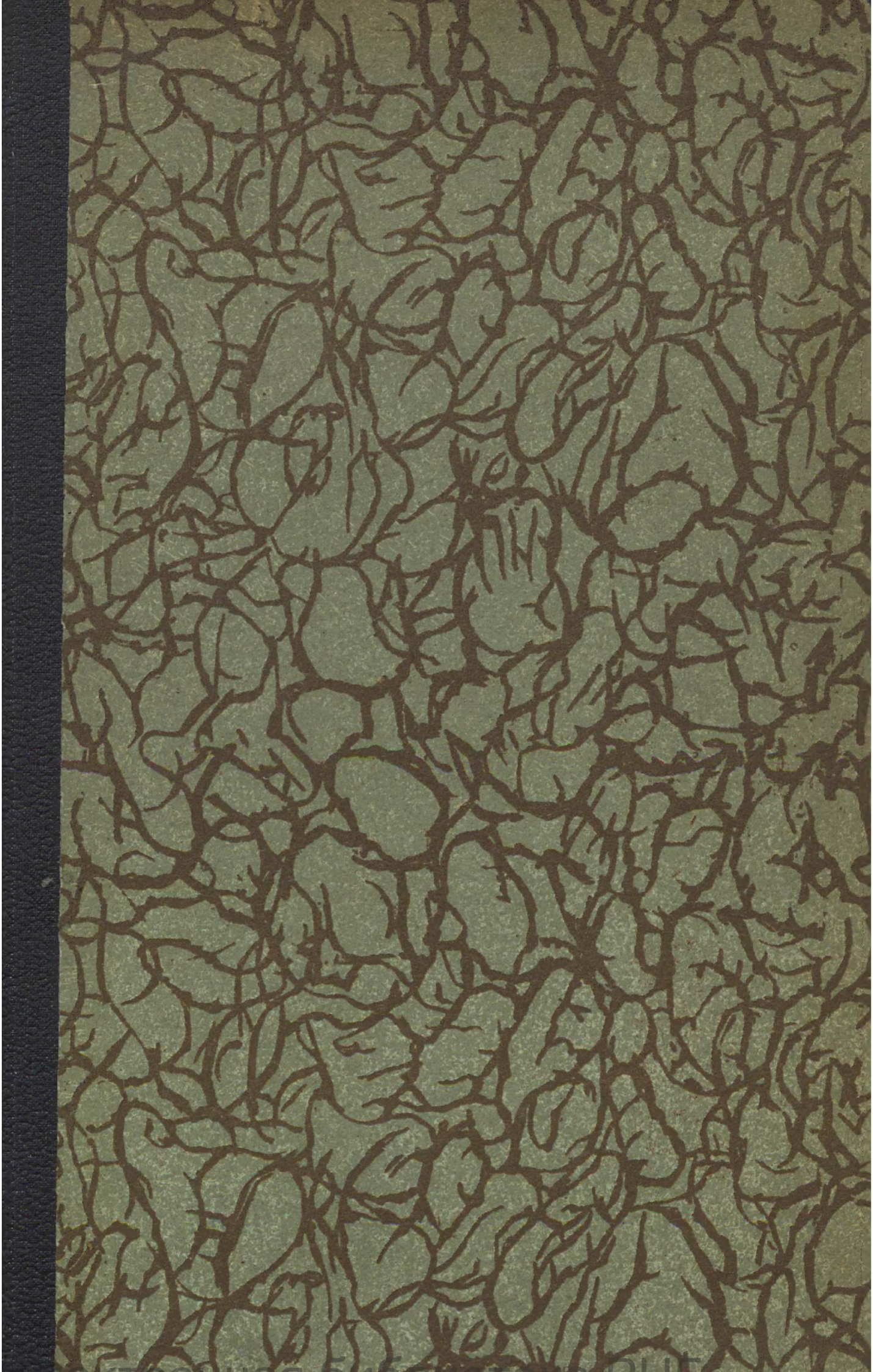

ПІОНЕРІ

E-5
96

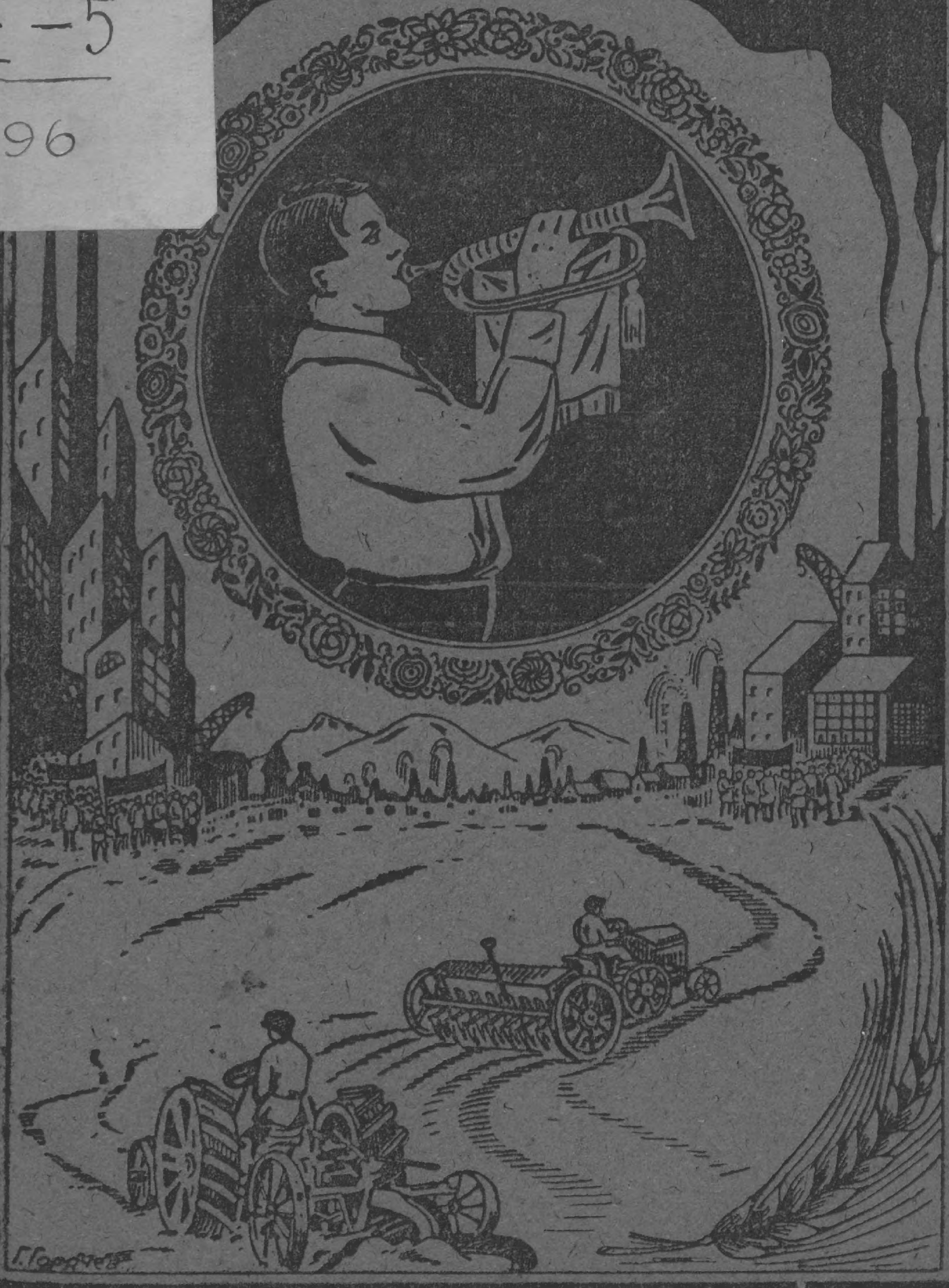

E-5
96

Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ

Ι ΠΡΟΤΟΠΟΡΙ.

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΙΝ ΙΙΙ ΤΑΚΣΙ

(Α ΕΚΣΑΜΙΝΙΑ)

ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΙΝΙΚΑ ΣΚΟΛΙΑ Ι ΒΑΘΜΙΔΑΣ

ΕΚΔΟΣΙ ΤΡΙΤΙ ΣΙΜΠΛΙΡΟΜΕΝΙ Κ' ΕΠΙΔΙΟΡΘΟΜΕΝΙ

Г.П.Б. по обяз. экз.
Петр. 1931 год
Акт. № 18. 633

ΕΚΔΟΣΙ ΤΥ „ΚΡΑΙΝΑΤΣΙΖΤΑΤ"
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ
1931

Российская национальная библиотека

Г. Канониди

ПИОНЕРЫ

Учебник для III групы I ступени

Издание „Крайнациздата“
Ростов-дон 1931 год.

Рецензировали:
т.т.Качалов Петриди

Технический РедактоР
ГЕОРГИАДИ И.

Сд.в набор 26-VIII—1931г.
Сд.в печать 31-VIII—1931г.

Упол. Крайлит № 3896 Ст. Б. 5—176х250 Заказ № 477 Тираж 4500

Типография Греческого Издательства „Коммунистис“

Электронная библиотека РНБ

Ι ΜΕΡΟΣ

Ι ΠΡΟΤΕΣ ΜΑΣ ΜΕΡΕΣ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ

1.

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΕΜΒΑΤΙΡΙΟ

Πρότα του Μάρτι
εμις χελιδόνια
τις νέας ζίσις,
του Δένιν ανκόνια.
Παράδιγμα όλον
εμις τον πεδιον·
το σίθιμά-μας
—Δόμε, παρον!
Με το τραγούδι
χαρύμενι όλι,
ακολυθάμε
σας, κομσομόλι.
Παράδιγμα όλον κ.τ.λ.
Ι όρα νκίζι
νέον κερον.
— Ε! πιονέρε!
— Δόμε, παρον!
Παράδιγμα όλον
μις τον πεδιον
το σίθιμά-μας:
—Δόμε, παρον.
Σόλο τον κόζμο,
ς'όλι τι γι
το σάλπιζμά-μας
αντιλαλι:
Παράδιγμα όλον
μις, τον πεδιον·
το σίθιμά-μας:
Δόμε, παρον!

Электронная библиотека РНБ

Ι ΠΕΔΙΚΙ ΠΛΑΤΙΑ ΤΥ ΧΟΡΙΥ-ΜΑΣ

Πρότι φορα φέτος διοργανόθικε στο χοριό-μας πλατία για τα πεδια σχολικὶς ιλικίας. Για τα μικρα πεδια πλατία ἰταν απο πέριςι, μα εμας τυς μαθιτες τυ σχολιυ ςάμπος να μας κςεχάςανε. Φροντίςτε, μας ἰπανε ι ἰδιι για τον εαφτό-ςας. Φροντίςτε ςις κ'εμις θα ςας βοιθίςυμε.

Το ζίτιμα τις πεδικις πλατίας ςιζιτίςαμε αρκετες φορες ςτι ςινεδρίαςι τις μαθιτικις επιτροπις. Τέλος ςτιν αρχι τυ Φλεβάρι ι μαθιτικί-μας επιτροπι έκανε έκθεςι ςτι γενικι ςινεδρίαςι το γονιό-μας. Ιπε πος ι πεδικι πλατία για μας ίνε απαρέτιτι κε πος πρέπι ι μεγάλι να μας βοιθίςυνε ςτιν ίδριςί-τις. Ι γονί-μας ιποςκεθίκανε κε μας προτίνανε να ζιτίςυμε κε να βρύμε ι ἰδιι το κατάλιλο για τιν πλατία μέρος.

Σε διο μέρες μέςα βρίκαμε το μέρος.

Ιτανε το χτίμα τυ Καπα, τυ κυλάκυ, πυ το έχτιςε με τα χρίματα τυ πανκαριυ, όταν ίτανε επίτροπος ςτιν εκλιςία. Ενας κίπος μ'απςιλα κε μεγάλα δέντρα: Βαλανιδιες, λέφκες, μιλιες, απιδιες κι άλα καρποφόρα δέντρα. Ιχε έχταςι παραπάνο απο ένα εχτάριο. Καλίτερο μέρος δεν μπορύςε να βρεθι.

Ι μορφοτικί-μας επιτροπι παρυςιάςτικε αμέςος ςτο ςοβετ τυ χοριύ-μας κε το ζίτιςε για το ςχολιό-μας. Το ςοβετ δέχτικε κι αμέςος αρχίςανε ι εργαςίες για τιν πλατία.

Χοριςτίκαμε ςε διάφορυς ομίλυς. Πρότος άρχιςε τις εργαςίες-τυ ο αγρονομικος όμιλος.

Στις πρότες μέρες τυ Μάρτι, κάτυ απτα γιαλια το θερμοκίπιυ παρυςιαςτίκανε τα πρότα βλαςτάρια, το λυλυδιον κε τον άλον φιτον, πυ φιτέπςαμε.

Ο ικονομικος όμιλος ςκιμάτιςε το ςκέδιο τις μελύμενις πλατίας, ςιμίοςε το μέρος για τα πεγνίδια, για το αναγνοςτίριο, για τον ανθόνα.

Ιςτερα απτα μαθίματα οριζμένι ομάδα εργαζότανε ςτιν πλατία. Διορίςαμε επιςτάτες, καταμερίςαμε τιν εργαςία. Επρεπε να ιςιάκςυμε το έδαφος, να ςκάβυμε το μέρος, πυ προορίζαμε για περιβόλι, να καθαρίζυμε το μέρος απτις πέτρες κε τα ςκυπίδια, να ςκεπάζυμε τυς διάφορυς λάκυς.

Ο όμιλος τον κιπυρον καταγινότανε με τιν περιπίςι το δέντρον. Εκοβε τα κςερα κλαρια, έςκαβε το χόμα γίρο ςτις ρίζες το δέντρον, άλιβε μ'αζβεςτόνερο τυς κορμύς-τον.

Το λέφτερο κερό-μας το καλοκέρι τον περνύςανε ςτιν πλατία.

Στο κιόςκι τυ κίπυ κάναμε το αναγνοςτίριό-μας. Κατάλιλο κε ςτις ζεςτες κε ςτις βροχερες ιμέρες. Εκι έβγενε κε ι εφιμερίδα τυ τίχυ-μας, „Ο Πιονέρος".

Πολες φορες κάναμε εκδρομες ςτο δάςος, ςτυς κάμπυς τυ κολχοζιυ, ςτο γιτονικό-μας ςοβετικο νικοκιριο. Εκι ςινιθίζαμε να καθορίζυμε τιν απόςταςι με το μάτι. Πράμα πολι χρίςιμο για μας κε ςτιν παντοτινι δυλιά-μας κε ενκερο πολέμυ. Γιατι δεν κςεχνάμε πος ςτυς επαναςτατικυς αγόνες τα πεδια τον εργαζόμενον ίταν πάντα αχόριςτι ςίντροφι τον αγονιςτον πατεράδον-τυς.

Электронная библиотека РНБ

Τόσο καλα εκσικιοθίκαμε με τον καθοριζμο τις απόσταξις, πυ επεκσεργαστίκαμε κε ιδιέτερο κανονιζμο για τις αποστάσες.

Να ο κανονιζμός-μας:

Σε απόσταξι 6 χιλιόμ. φένυντε τα μεγάλα σπίτια.
„ „ 3 « „ ι καπνοδόχες το σπιτιον.
„ „ 2 „ „ τα μεγάλα δέντρα.
„ „2,000 βίματα „ στρατος ίτε πλίθος σα μάβρες γραμες.

„ „1500 „ φένυντε τα χτίρια πυ φιάνυντε σα δοκάρια.
„ „1000 „ μπορις να μετρας τα κανόνια, τ' αμάκσια
„ „ 300 „ φένυντε τα σανίδια τις στέγις
„ „ 200 „ τα πρόσοπα τον ανθρόπον.

Πός περάσατε το καλοκέρι; Πιά κινοφέλιμι εργασία κάνατε;

Νίχτα καλοκερινι

Ινε νίχτα καλοκέρι,
δίχνι ι πύλια μεσονίχτι,
λάμπυν τάστρα φοτερα . . .

Τρέχι ι βάρκα να μας φέρι,
ν' ανασίρυμε το δίχτι
στα τρισκότινα νερα.

Απτιν αμυδια στο βράχο
κι απο το βορα στο Νότο
θάλασας παντυ χαρα.

Τις στεριας φισα μονάχα
μοσκομίριζμα το χνότο
στα τρισκότινα νερα.

Τάκρογιάλια ιλιοδαρμένα
κένε, αχνίζυν σαν καμίνια,
κσαναμένα, φλογερα.

Σα στιχια λαχανιαζμένα
παραγέρνυν τα δελφίνια
στα τρισκότινα νερα.

Διο ναφτόπυλα μας φέρνυν
με τ' ακύραστά-τυς χέρια,
κάνι ι βάρκα-μας νερα.

Τα γοργα κυπιά-τις σπέρνυν
χίλιες πύλιες, μίρια αστέρια
στα τρισκότινα νερα.

Электронная библиотека РНБ

ΠΩΣ ΒΟΙΘΙΣΕ ΤΟ ΣΚΟΛΙΟ ΤΥ ΧΟΡΙΥ Α. ΣΤΙΝ ΑΝΙΠΣΟΣΙ ΤΙΣ ΣΟΔΙΑΣ ΚΕ ΤΙΝ ΚΟΛΕΧΤΙΒΟΠΙΙΣΙ

Ιύλις μίνας. Πόλι προι φτάσαμε στο ελινικο χοριο Α. Προτυ να μπύμε στο χοριο απο μακρια κσεχορίσαμε ένα μεγάλο χτίριο μέσα σε απέραντο κίπο.

— Ίτανε το νέο-μας σχολιο, ίπε με περιφάνια ο Γιάνις ο αμαχσας. Ίτανε άλοτες το σπίτι τυ εργολάβυ Χριστίδι, μα τόρα ίνε — τον πεδιό-μας Ίχαμε πέντε τάχσις κε σκεφτόμαστε φέτος ν' ανίχσυμε κε έχτι. Μας ιποσχέθικε το τμίμα τις πεδίας να μεταβάλι το σχολιό-μας σε σχολιο κολχόζικις νεολέας . . . Παρακαλέσαμε το Γιάνι να μας φέρι ίσια στο σχολιο.

Ίταν ακόμα προι μα όλι ι μαθιτες ίταν εκι . . . Εργαζόντανε στο περιβόλι. Κατεβίκαμε απτ' αμάχσι κε πίγαμε με μερικυς μαθιτες να κσετάσυμε το αγροτικο νικοκιριο τυ σχολιυ.

Μεγάλο κε καλα διοργανομένο ίνε το νικοκιριο τυ σχολιυ. Ετσι πυ όχι μονάχα βγάζι όλα τα έκσοδα πυ κάνι μα πέρνι κι αρκετο κέρδος, πυ κσοδέβετε για τις διάφορες ανάνκες τυ σχολιυ: αγορα βιβλίον, επιδιόρθοσι επίπλον, διατροφι τον φτοχο μαθιτον κ. α. . . .

Περνύμε μέσα απτον κίπο. Εχι έχταχι ος ενάμισι εχτάρι. Ολο μιλιες κι απιδιες. Τον κίπο τονε νικιάζυνε στιν κοοπερατίβα τυ χοριυ. Γιατι δε μπορυν ακόμα να τον περιπιύντε όπος πρέπι.

Απτον κίπο περνύμε στο περιβόλι. Εκι βρίσκομε όλα τα σπυδεότερα φιτα. Ι καλιέργια κ' ι περιπίισι γίνετε απτυς ίδιυς τυς μαθιτες.

Με προθιμία μας κσιγύνε τα πεδια όλι τιν εργασία πυ κάνανε.

—Το περιβόλι-μας αφτο το καλιεργύνε μόνι-μας, σίφονα με τις οδιγίες τυ αγρονόμυ. Εκι κάτυ σπίραμε για πρότι φορα φέτο κοκινογύλια. Εκι παρακάτο αμερικάνικο καλαμπύκι, απο κίνο πυ μεταχιρίζυντε για κονσέρβες.

—Περιβόλια στο χοριό-μας άλοτες σκεδον δεν ίσανε, λέγι άλος μαθιτις.. Μα φέτος κ', ι μονονικοκίριδες ακόμα έχυνε.

—Εμις ι μαθιτες τυς μάθανε, διακόφτι τρίτος.

—Αλοτες όσι ίχανε λαχανόκιπυς φιτέβανε μονάχα πατάτες κε λάχανα τόρα μάθανε να φιτέβυνε κι άλα φιτα.

Электронная библиотека РНБ

Εχι κ' ιποδιγματικο περιβόλι το σχολιο. Εκι όχι μονάχα μαθένυν τα πεδια πος πρέπι να περιπιύντε τα φιτα μα κάνυν κε διάφορα πιράματα πάνο στιν καλιέργια τον φιτον, στι λίπανσι, στον τρόπο τις περιπίσίς-τυς . . .

Στις βραγιες τα πεδια περιπιύντε τα φιτά-τυς. Εδο βοτανίζυν, εκι σκαλίζυν, παρα-πέρα ποτίζυν. Περιπιμένο το σχολικο περιβόλι. Δε βλέπις πυθενα σκυπίδια, ύτε αγριόχορτα. Ακόμα κ' ι άκρες τυ περιβολιυ ολοκάθαρες.

Απτις ομιλίες-μας με τα πεδια μάθαμε πος με δικί-τυς προτοβυλία το κολχόζι τυ χοριυ, ι „Αβγι" για πρότι φορα φέτος έκανε περιβόλι, όπυ ι κολχοζίτες μαζι με τυς μαθιτες φϊτέπσανε απόλα τα φιτα πυ ιπάρχυνε στο σχολικο περιβόλι. Μας έκανε μεγάλι εντίποσι αφτο κ' επισκεφτίκανε το περιβόλι τυ κολχοζιυ. Μαζί-μας πίγανε ο πρόεδρος τυ κολχοζιυ κι άλι χορικι.

Ενα χιλιόμετρο μακρια απτο σχολιο βρισκότανε το περιβόλι. Περιπιμένο κι αφτο όπος κ'εκίνο τυ σχολιυ. Χοριζμένο σε βραγιες κε διαμερίζματα. Εδο ντομάτες, μελιντζάνες, διάφορα ίδι καλαμπυκιυ, ανκυράκια, λινάρι, παρα-πέρα κανάβι. Στιν άκρι κάμποσες σιρες σογιας κε κεναφιυ. Κε λίγο παρακάτο: καρότα, άνιθα, μαιτανα, ιδίοζμο, κρεμιδάκια. Κάθε φιτο κε στι βραγιά-τυ. Κε σε κάθε βραγια μια κσίλινι ταπέλα δίχνι το ίδος τυ φιτυ κε τιν ιμερομινία τις φίτεπσίς-τυ.

— Δε σας κυράζι ι εργασία αφτι, ροτάμε τα πεδια.

— Οχι, μας αποκρίνυντε· ίμαστ' εφχαριστιμένι κ' ικανοπιμένι απτι δυλιάμας. Κε τόρα πάμε να δίτε κε το καμπίσιο-μας νικοκιριο.

Τυς ακολυθάμε. Οκσο απτο χοριο βρίσκετε το καμπίσιο νικοκιριο τυ σχολιυ. Παραπάνο απο 6 εχτάρια. Το πολιαγρικο σίστιμα τις καλιέργιας το εφαρμόσανε απο πέρισι. Μπροστά-μας απλόνετε καταπράσινο το τριφίλι, το καλαμπόκι. Το σιτάρι κε τι σίκαλι θερίσανε προ πολυ·

Το καμπίσιο-τυς νικοκιριο το καλιεργύνε ι ίδιι ι μαθιτες με τυς δασκάλυς-τον. Αλογα κε μιχανες τυς παραχορι δορεαν το κολχόζι . . .

Κατενθυσιαζμένι γιρίσαμε απτον κάμπο. Μα κίνο πυ μας έκανε να θαμάσυμε ίτανε, πυ όπος μας ίπε ο πρόεδρος τυ κολχοζιυ, στιν κολεχτιβοπίισι τυ χοριυ βοιθίσανε παρα πολι ι μαθιτες με τιν αγιτάτσιαν πυ κάνανε ανάμεσα στυς γονιύς-τυς κε προπάντον με τιν ιποδιγματικι καλιέργια τυ σχολικυ περιβολιυ κε τυ σχολικύ-τυς κάμπυ.

ΠΟΣ ΠΕΡΑΣΑ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΒΛΙΖΜΟ ΤΟΝ ΠΙΟΝΕΡΟΝ

Ιτανε αρχες τυ Αβγύστυ. Με το ιλιοβασίλεμα καταβίκαμε απτον καταβλιζμό-μας στο λιμανάκι τις μικρις πόλις με τον οδιγό-μας, το ς. Στάθι

Ιμαστε τρις: ο Δίμος, ο Σπάρτακος κι εγο.

Ι άλες ομάδες τυ πιονέρικύ-μας τάγματος μίνανε για να ετιμαστύνε για άλες εκδρομες.

Κάτο κι στο λιμανάκι ολάκερο χοριο απο πσαράδες. Ιταν εκι ι κολεχτίβα „Ο κόκινον πσαρας". Πάνο στιν αμυδια μερικι απ' αφτυς διπνύσανε για να σικοθυν τι νίχτα να πσαρέπσυνε με πιροφάνι.

Αλι σκίζανε τυς τελεφτέυς κέφαλυς κε τυς έβγαζαν το αβγοτάραχο. Αλι διορθόνανε τα δίχτια.

Электронная библиотека РНБ

Μόλις μας ίδανε έτρεχε κοντά-μας ο Γιάνις, ο νεολέος. Ενα παλικαράκι ος 20 χρονον, καθαρα ντιμένο κε ροδρκόκινο.

—Ι βάρκα ίνε έτιμι, μας ίπε, μα ελάτε πρότα να φάμε.

Καθίσαμε πάνο στιν αμυδια με τους πσαράδες. Μας τιγανίσανε πσάρια κε φάγαμε. Ιχε νιχτόσι πια.

— Ομπρος τόρα, μας λέι ο Γιάνις κε πεταχτίκαμε όλι στι βάρκα κι ανιχτίκαμε στο πέλαγο.

Δε θα τιν κσεχάσο κίνι τι νιχτια!

Ακόμα κε τόρα δεν μπορο να πο αν έζιζα κίνες τις λίγες όρες στ'αλιθινα, ί σε παραμίθι·

Μπροστα στιν πλόρι ίχε ι βάρκα-μας μια σκάρα σιδερένια κι απάνο φύντονε το δαδι.

Μόλις ανιχτίκαμε στο πέλαγο, μας έπιαζε όλυς μας μια ανατριχίλα. Οπυ έπεφτε ι φοτια, τε νερο κοκίνιζε σαν έμα· πίσο όμος κε πσιλα το σκοτάδι γινόταν τόσο άγριο, πυ ο Δίμος, πυ πρότι φορα έμπενε στι βάρκα—ίτανε απο μια στανίτσα τυ Κυπαν—φοβίθικε στ'αλιθινα. Μα δεν ίπε τίποτε.

Ντρεπότανέ να τ'ομολογίσι, όπος μας ίπε αργότερα.

Ο οδιγὸς-μας καθότανε στο τιμόνι, κ'εγο κι ο Σπάρτακος τραβύσαμε κυπι.

Ο Γιάνις, ο νεολέος, κσιπόλιτος, κσεσκύφοτος, έστεκε ορθος στιν πλόρι με το φοβερο καμάκι στο χέρι.

Ι φοτια τυ έβαφε κόκινα τα ρύχα-τυ μπροστα, το πρόσοπό-τυ, τα χέρια-τυ κε το καμάκι.

Электронная библиотека РНБ

Μα πίσο ίταν μάβρος σαν πίσα.

Ι βάρκα προχορούσε αργα κι ο Γιάνις δούλεβε. Γύριζε το κεφάλι-του δεκσια κι αριστερα κε κάρφονε με το καμάκι-του αδιάκοπα.

Αδύνατο να σχόσι το καμάκι κε να μι δο να σπαρταρα στα δόντια-του ένα ψάρι. Γύριζε το καμάκι κ'έριχνε το ψάρι στι μέσι τις βάρκας.

Ο! δε θα κσεχάσο ποτες τους δαρμους, πού κάνανε τα ψάρια μέσα στι βάρκα ανάμεσα στα πόδια-μας.

Δε βάσταξε παραπάνο απο μια όρα το ψάρεμρα.

—Πίσο, φώναξε ο Γιάνις κι ο οδιγός-μας γύριζε το τιμόνι.

Αφίκαμε κ'εμις να κυπια κε τραγυδόντας καμαρόναμε το φενκάρι, πυ ίχε προβάλι σιγα-σιγα πίσο απτο βυναλάκι, σα να ίθελε να μας κιτάξι χορις να το νιόσυμε.

Ιστερα απο τρίορο τακσίδι ίμαστε στιν ακρογιαλια.

Πήραμε τα ψάρια πυ μας πρόσφερε ι κολεχτίβα τον ψαράδον, τους φχαριστίσαμε όλους κε κσεκινίσαμε για τον καταβλιζμό-μας.

Πάνος Πιλίδις.

Αν ψαρέπσατε, σκιματίστε δίγιμα πάνο σ᾽φτο το θέμα.

Γράπστε, πιός σας έμάθε να ψαρέβετε, πού ψαρέπσατε κι αν ίτανε επιτιχιμένο το ψάρεμά-σας

Ι ΠΡΟΤΙ ΣΙΝΕΔΡΙΑΣΙ

Ο ίλιος έφενκε λαμπρος κε καφτερος μες το γαλάζιο υρανο κε το άπλετό-του φος χινότανε απτα μεγάλα κι ανιχτα παράθιρα στιν παράδοσί-μας.

Ο αέρας μοσκοβολούσε απτι μιρυδια τον μίλον κε τον απιδιον κε τα κόνινο-κίτρινα φίλα τον δέντρον σιναγονιζότανε στιν ομορφια με το γαλάζιο χρόμα του υρανυ. Πσιμένα απτον ίλιο κε κόκινα απτον αέρα τις εκσοχις τα πεδια καθόντυσαν κατα ομάδες μέσα στιν παράδοσι κε σίζιτύσαν. Κ'ι παράδοσι αντιλαλούσε όλι απο φονες κε γέλια.

Σίμερα ίνε ι πρότι γενικι σινεδρίασι τις τάκσις για τιν εκλογι τον οργάνον τις αφτοδικισις. Ολα τα πεδια μιλούσανε γιάφτίνα. Πός πρέπι να οργανοθύνε φέτος, πιύς να εκλέκσυν για να πάι ι δυλία καλίτερα κε να λίπσυν ι έλιπσες πυ παρατιρίθικαν τιν περαζμένι χρονια.

—„Ινε κερος πια νάρχίσυμε" ακύοντε φονες. „Αστέρο, άνικσε τι σινεδρίασι. Δίμο Κσιδα, κάνε το γραματέα".

Βγίκε απτο θρανίο ι Αστέρο, πετάχτικε κοντα στο τραπέζι κε χτιπόντας τα παλαμάκια προσκαλούσε όλους να πάπσυν τις ομιλίες κε να προσέχυν.

Ολι σταματίσανε καθίσανε ανα δυο-δυο στα θρανία. Ι Αστέρο άρχισε να λέγι τί αποφασίστικε στι σινεδρίασι τις τέταρτις τάκσις, όπυ αφτι μας αντιπροσόπεβε με δυο άλυς σιμαθιτές-μας κε τί τις αναθέσανε να μας πι.

— Για το ζίτιμα τις αφτοδικισις ίπε ι Αστέρο, φέτο ι τρίτι κ'ι τέταρτι τάκσι θα ενοθύνε, σκιματίζοντας μια κολεχτίβα. Πρέπι τόρα να εκλέκσυμε

Электронная библиотека РНБ

τέσερις επιτροπες με τρία μέλι τιν καθεμια: 1. ιγιονομικι, 2. μορφοτικι, 3. το νικοκιριο, 4. τις μαγιρικις.

Κάθε επιτροπι θα εκλέκσι απο ένα αντιπρόσοπο στι γενικι επιτροπι τω σχολιω. Εκι θα ίνε επίσις μέλι, αντιπρόσοπος απτως δάσκαλος κι ο οδιγος τον πιονέρον.

Ι Αστέρο τέλιοσε. Αρχισαν ερότισες, σιζίτισες κε τελεφτέα έγιναν ι εκλογες. „Ι σινεδρίας τελίοσε" λέγι ι Αστέρο.

„Καλα, μα άβριο έχυμε εκδρομι στο δάσος, φονάζι ι Μάρο, πιος θα φροντίσι για το πρόγεμα;" „Ι επιτροπι τω νικοκιριο, ας το διοργανόσι," φονάζυν τα πεδια.

«Μιν κσεχνάτε βιβλία για τι βιβλιοθίκι» λέι ο Δίμος.

«Το κσέρυμε, το κσέρυμε»,φονάζυν τα πεδια κ'έφθιμα κε χαρόμενα, σιζιτόντας για τ' απετελέζματα-τον εκλογον κε τιν αβριανι εκδρομι, κσεχίνυντε απτιν παράδοσι στιν αβλι, όπυ τυς προσκαλύσε με τις σαγινεφτικες-τυ αχτίδες ο ίλιός.

Ο ΚΑΝΟΝΙΖΜΟΣ-ΜΑΣ

Πέρσι στο σχολιό-μας ίχαμε τον παρακάτο κανονιζμο:

1. Να μιν αργις στα μαθίματα.

2. Να έρχεσε στο σχολιο καθαρος κε σιγιριζμένος.

3. Στιν παράδοσι να κάθεσε στι θέσι-συ, να μι μιλας όταν γίνετε μάθιμα κε να μι σπρόχνις τυς άλυς στα διαλίματα.

4. Να μι σικόνις σκόνι μες τιν παράδοσι.

5. Οταν ίνε διάλιμα ίσε ιποχρεομένος να βγένις απτιν παράδοσι κι ανίσε επιστάτις μιν κσεχνας ν'ανίγις το παράθιρο.

Электронная библиотека РНБ

Ο κανονιζμος αφτος κρεμότανε στον τίχο τις παράδοσις.

Σκεφτίτε κι αποφασίστε τί πρέπι φέτο να προστέσετε στον παραπάνο κανονιζμο;

Χορίστε μια επιτροπι πυ θα σιντάκσι το νέο κανονιζμο κε άλι, πυ θα επιτιρίσι για τιν εφαρμογί-τυ.

ΤΙ ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΚΑΝΟ ΣΠΙΤΙ

Πέριζι καθένας απο μας στο σπίτι-τυ έπρεπε να εφαρμόζι τον παρακάτο κανονιζμο, πυ πσιφίσαμε στι γενικι σινεδρίασι τον μαθιτον τυ σκολιό-μας

1. Να κσιπνας το προι στις 7.
2. Να πλένις με σαπύνι, το πρόσοπο, το λεμο κε τα χέρια-συ.
3. Να καθαρίζις τα δόντια-συ.
4. Προτυ να πας στο σκολιο να πάρις γάλα, ίτε τσάι.
5. Να αερίζις κάθε μέρα τιν κατικία-συ,
6. Οταν γιρίζις το μεσιμέρι απτο σκολιο, πρότα να γεματίζις, ίστερα να ισιχάζις λίγο κε κατόπι να κάνις δυλιες τυ σπιτιυ.

Σκεφτίτε τί μπορίτε να προστέσετε στον παραπάνο κανονιζμο;

Σιμπλιρόσατε τον παραπάνο κανονιζμο κε διαβάστε-τον στυς σπιτικύς-σας.

ΕΚΣΕΤΑΣΤΕ ΤΙ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΥ ΚΕΡΥ

Σιμιόστε τι θερμοκρασία τυ κερυ τρις φορες τιν ιμέρα (στις 9 το προι. στις 12 το μεσιμέρι κε στις 5 το βράδι).

Βρέτε τι μέσι θερμοκρασία. Γιαφτο χριάζετε να προστέσετε τυς αριθμυς πυ σιμιόσατε κε το άθριζμα να διερέσετε με τρία.

9 το προι	12 το μεσιμέρι	5 το βράδι
$+9^0$	$+17^0$	$+13^0 = 39^0 : 3 = +13^0$

Ι μέσι θερμοκρασία τις ιμέρας ίνε $+13^0$.

ΙΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΥ ΚΕΡΥ

Απτις 20 τυ Σεπτέμβρι

Ιμερομινία.	Πότε έγινε ι παρατίρισι	Πιά όρα	Θερμοκρασία		Τί λογις ίνε ο ουρανος	Αέρας		
			Τιν όρα πυ έγινε	Μέσι		Ιδρατμι	Διέφθινσι	Δίναμι
20	Προι	9	+ 9	+13	καθαρος			
	Μεσιμέρι	12	+17					
	Βράδι	5	+13					
21	Προι	9	+ 7	+14	σινεφιαζμένος			
	Μεσιμέρι	12	+18					
	Βράδι	5	+17					

Электронная библиотека РНБ

ΙΠΟΔΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΣ ΜΕΣΙΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ ΤΥ ΚΕΡΥ

Σεπτέμβρις

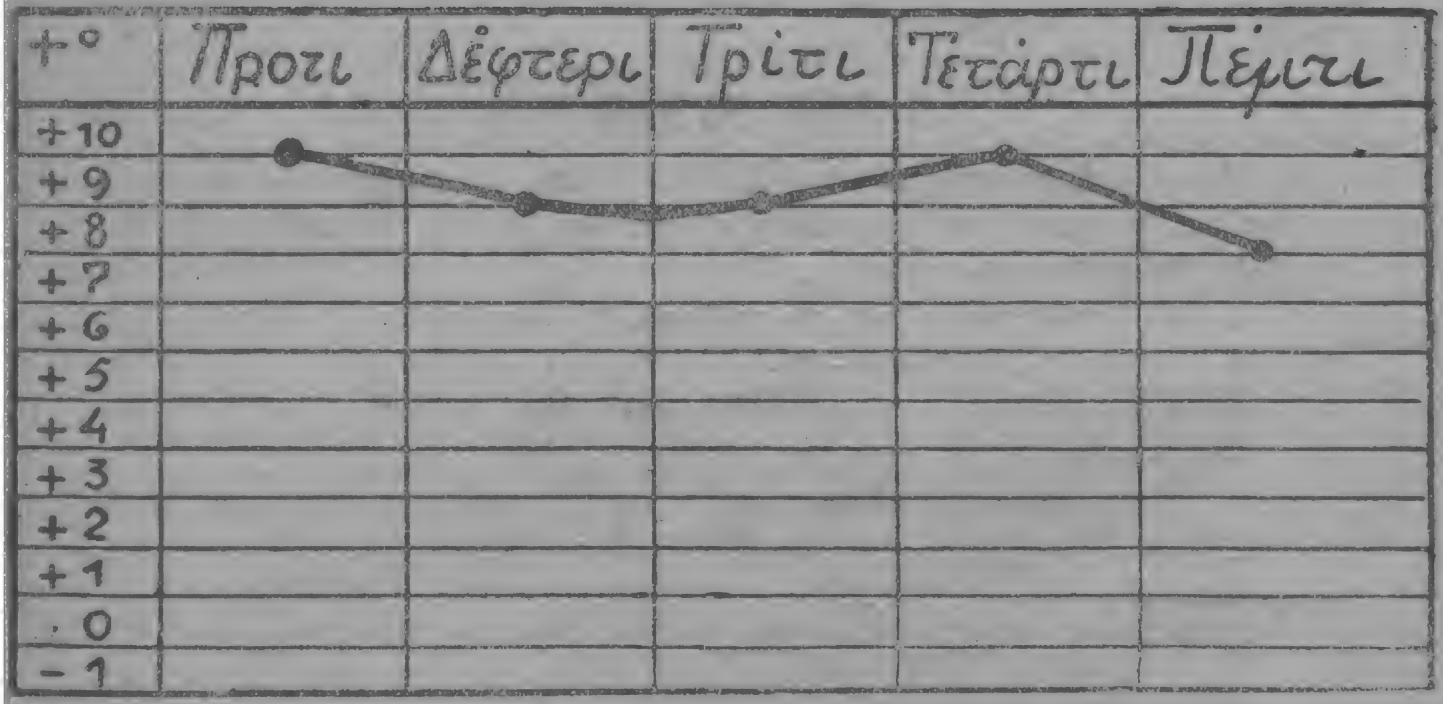

ΤΟ ΔΙΑΓΡΑΜΑ ΤΥ ΒΑΛΟΤΙΑ

I

Στι ςινεδρίαςι άκυςε ο Βαλότιας: „Πρέπι να ιπςόςυμε τιν παραγογικότιτα τις εργαςίας„.

Απτο βράδι ρότιςε τον πατέρα-τυ:

— Πατέρα, τί ίνε παραγογικότιτα τις εργαςίας κε πός μπορύμε να τιν ιπςόςυμε;

Νά, τι τυ ίπε ο πατέρας-τυ:

— Λογάριαςε ςε τί κςοδέβις τιν ιμέρα πόςο κερο χάνις τυ κάκυ κε τότε θα καταλάβις τί ίνε παραγογικότιτα τις εργαςίας.

Αρχιςε να λογαριάζι ο Βαλότιας. Πίρε το τετράδιο κε ςιμίοςε:

Μαθένο ςτο ςκολιο . . . 4 όρες·

Για το φαγι κςοδέβο . . . . .$1^1/_2$ όρα.

Προετιμάζυμε ςτα μαθίματα... 1 όρα.

Για να πάγο ςτο ςκολιο κςοδέβο . . . . . 1 όρα.

Πέζο ςτυς δρόμυς . . . . . 3 όρες.

Δίνο τροφι ςτις όρνιθες, ςτα γυρύνια, καθαρίζο τι γυρυνόμαντρα, κυβαλο νερο. . $1^1/^2$ όρα.

Κιμάμε . . . . . 9 όρες.

Электронная библиотека РНБ

Λογάριαςε βγίκαν το όλο 21 όρες. Δε φτάνυν τρις όρες. Κςανα άρχιςε να λογαριάζι, να μιν κςέχαςε τίποτε. Τίποτε, όλα τα λογάριαςε. Χάνυντε λιπον άδικα τρις όρες . . .
Νά-ςυ λιπον „παραγογικότητα".

II

Πίρε ένα πιατάκι ο Βαλότιας, τόβαλε πάνο στο χαρτι κε ςκιμάτιςε κίκλο με το μολιβδοκόντιλο. Στι μέςι έβαλε μια τελία. Χόριςε τον κίκλο ςε 24 μέρι. Ιςτερα άρχιςε να ςιμιόςι τι κάνι ςε κάθε μέρος τυ κίκλυ. Το περιςότερο μέρος τυ κίκλυ έπιαςε ο ίπνος, ίςτερα τα μαθίματα ςτο ςκολιο, ίςτερα τα πεχνίδια. Ι τρις όρες μΐνανε άδιες

Πό τις κςόδεπςε; Τυ κάκυ δεν μπορόςε να θιμιθι ο Βαλότιας. Τέλος θιμίθικε. Κάθιςε κοντα ςτι θερμάςτρα, έπεκςε με το γατάκι, μάλοςε με τιν αδερφί-τυ, κίτακςε απτο παράθιρο. Καλα, μα πός να τα ςιμιόςι; Σκέφτικε κάμποςο κι αφίκε άδιο το μέρος τον τριον ορον.

III.

Σκιμάτιςε ο Βαλότιας το διάγραμα κε τ'όφερε ςτο ςκολιο.

— Τί ίνε αφτο; τον αροτίςανε.

— Διάγραμα. Ι εργαςία κε ι ανάπαπςί-μυ.

— Κι αφτο εδο, τί ίνε;

— Τί;

— Αφτα τα τρία άδια μέρι.

— Αδια. Οπος κι α λογάριαςα, δεν μπόρεςα να τα ςιμπλιρόςο. Λογαριάςτε κε ςις κε βρέτε, πὸς κςοδέβετε τιν ιμέρα-ςας.

Αρχιςαν να λογαριάζυν όλι κε να ςκιματίζυνε διαγράματα τις εργαςίας κε τις ανάπαπςίς-τυς.

Στον καθέναν δεν έφταναν όρες. Στον ένα διο, ςτον άλον τρις, ςτον άλο πέντε. Μονάχα με τιν Κύλα γένικε το ανάποδο. 27 βγίκαν ι όρες τις δυλιας κε τις ανάπαπςίς-τις.

Λογάριαςε με το παραπάνυ!

Βογάζυ ςίφονα με ςκέδιο.

1. Μπορις να κάνις μαζι διο-τρις δυλιες: να ντίνεςε, να διαβάζις κε να τρος;

2. Πιά δυλια πρέπι να κάνις νορίτερα τι δίςκολι ίτε τιν έφκολι;

3. Στο εργοςτάςιο, ςτο ςκολιο, ςτο τάγμα εργάζυντε με οριζμένο ςκέδιο, με πρόγραμα. Σκιμάτιςε για τον εαφτό-ςυ πρόγραμα, πότε κε τί πρέπι να κάνις.

4. Σκέπςυ, τί μπορις να κάνις απτι γενικι εργαςία ςτο ςκολιο, ςε τί μπορις να βοιθας τυς άλυς κε ςε τί χριάζετε να ςε βοιθυν ι άλι.

Электронная библиотека РНБ

ΤΟ ΠΕΝΤΑΜΕΡΟ

Αλοτες ι μαθιτες στα σχολια, όπος ι εργάτες στα εργοστάσια κ' ι ιπάλιλι στις κοπερατίβες κε τα καθιθρίματα εργαζόντανε έχσι μέρες κε τιν εβδόμι αναπαβόντανε. Ετσι ακόμα εργάζοντε σίμερα στις καπιταλιστικες χόρες.

Μα απο πέρισι εμις περάσαμε στο πεντάμερο. Τέσερες μέρες εργαζόμαστε όλι, μαθιτες, εργάτες κε ιπάλιλι κε τιν πέμπτι μέρα αναπαβόμαστε. Έτσι κ' ι δυλία δεν κυράζι κ' ι παραγογικότιτα τις εργασίας περισέβι.

Κε όχι μονάχα αφτο· τα μεγάλα εργοστάσια κε πολα σχολια περάσανε στιν αδιάκοπι βδομάδα. Δε σταματα καθόλυ ι εργασία σ'αφτα. Τιν ιμέρα πυ ι μια βάρδια τον εργατον έχι ανάπαψι εργάζετε ι άλι βάρδια.

ΤΟ ΙΜΕΡΟΛΟΓΙΟ-ΜΥ

Σεπτέμβριος.

Ιμερομινία	*Παρατίριςες*	*Τί έκανα*		
	Στι φίσι	Στο σπίτι	Στο κολχόζι	Στο σχολιο
1.	Καθαρος ορανος	Κυβάλεσα το απόγεμα με τι μιτέραμυ ντομάτες απτο περιβόλι		Κάναμε εκδρομι στο δάσος
2.	Το προι πσιχάλισε. Τις κοριφες το βυνον σκέπασε ι ομίχλι.		Το απόγεμα με τους άλυς μαθισες τις τάκσις-μυ εργάστικα στο αμπέλι του κολχοζιυ	Ιχαμε σινεδρίασι τις μαθιτικις επιτροπις
3.	Σικόθικε δίνατος αέρας πυ έρικσε τα περισότερα φίλα το δέντρον	Διορθόσαμε με τον αδερφό-μυ τον ορνιθόνα-μας	Ι μαθιτες τις τάκσις-μυ μαζι με τιν πρότι πριγάδα του κολχοζιυ βοιθίσαμε το φτοχο Πανίδι στον τρίγο του αμπελιύ-του κε τον μιλίσαμε πόσο καλίτερι κε έφκολι ίνε ι εργασία στο κολχόζι	Ιχαμε σχόλι

ΤΟ ΧΙΝΟΠΟΡΟ

Το χινόπορο δε σιφονα στι ζογραφικι με το καλοκέρι. Οταν φτάσι στνι εκσο χι κε τα δι όλα πράσινα, στέκετε κε σιλογιέτε:

Μα, τί μανία έχι αφτο το καλοκέρι με το πράσινο! Θαρο πος αν έβαζε κε λιγάκι κίτρινο θα ίταν καλίτερα.

Κι αμέσος αρχίζι ν'ανακατόνι τα δυο χόματα, να φτιάνι χίλια δυο κιτρινοπράσινα χρόματα κε να βάφι τα φίλα το δέντρον.

Επιτα το χινόπορο καταβένι στα περιβόλια κε στ' αμπέλια, τα βλέπι πάλι όλα καταπράσινα κε λέγι:

„Καλε, αφτο το καλοκέρι το παρακάνι! Πράσινα τα φίλα κ' ι καρπι, ος κε τα σταφίλια πράσινα! Νομίζο πος δε νιόθι καθόλου απο ζογραφικι". Κε αρχίζι σιγα-σιγα να βάφι τα σταφίλια με διάφορα χρόματα.

Τα μίλα τ'αφίνι απτι μια μερια πράσινα κι απτιν άλι τα χρωματίζι κίτρινα κε στο κίτρινο απάνο βάζι λίγο κόκινο απαλο.

Τα δαμάσκινα τα βάφι άλα κατακίτρινα κι άλα μαβρογάλαζα. Το ίδιο κάνι κε στις ελιες.

Τα ροδάκινα τα βάφι άλα με χρισάφι κε άλα με τρία διαφορετικα χρόματα κε για να φένουντε πιο απαλα τα χρόματά-τους, κάνι λεφκο κε μαλακο το χνύδι-τους.

Απ τις ικόνες τυ χινόπορυ

Τα κιδόνια κε τα λεμόνια τα βάφι απο λίγο κάθε μέρα όσπυ να γίνυν κατακίτρινα σαν κεχριπάρια.

Μα για ν'αλάκσι όλο το πράσινο χρόμα τυ καλοκεριυ δεν προφτένι, γιατι έρχετε ι όρα να φίγι.

«Κρίμα!» λέι. „Δεν έχο κερο να τα ζογραφίσο όλα. Ας ίνε όσα προφτάσο κε τάλα τάφίνο να τα χρωματίσι ο αδερφός-μυ, ο χιμόνας. Μα κίνος πάλι έχι μανία με το άσπρο. Απλόνι κάτασπρα σεντόνια παντυ στα

βυνα κε στυς κάμπυς, στολίζι τα δέντρα με βαμβακένιες φυντίτσες κε χτίζ, παλάτια απο κρίσταλα".

Οστόσο ο χιμόνας αποτελιόνι το βάπσιμο τον λεμονιον, μαβρίζι τις ελιες, χρισόνι κε βερνικόνι τα πορτοκάλια κε κάνι τα κύμαρα σαν έμα.

Το χινόπορο δεν κσεχορίζι απτο καλοκέρι μόνο στιν τέχνι τις ζογραφικις, μα καταλαβένι κε πιο πολι απο γέφσι. Στο καλοκέρι αρέσι πολι το στιφνο. Αλα το χινόπορο τα θέλι όλα γλικα, ζυμερα κε μοσκοβολιμένα.

Καλοκαρδιζμένο ίστερα καταβένι απτιν εκσοχι στα χορια κε λέι στυς ανθρόπυς:

„Δέτε τι όμορφα χρωματιζμένα ίνε τόρα τα περιβόλια κε τ'αμπέλια!

„Δοκιμάστε τυς καρπύς-μυ κε πέστε τιν αλίθια: Πιός έχι καλίτερο γύστο, το καλοκέρι ί το χινόπορο".

Γ. ΠΟΛΕΜΙ

Ο ΒΟΡΙΑΣ ΚΕ ΤΑ ΦΙΛΑ

Ιπε ο βοριας στα φίλα το χινόπορο:
„Θέλετε να σας πάρο να χορέπσυμε;"
Κ' εκίνα τ'ασιλόγιστα αποκρίθικαν:
„Ακυς εκι! κε θέλι τάχα ρότιμα;"
κι αρχίνισαν μαζί-τυ να χορέβυνε.
„Μι φέβγετε πεδια απτιν ανκάλι-μυ"
τα φόνακσε το δέντρο, „μι μ'αφίνετε!
κακα σας σιβυλέβι ο τρελοβοριας".
Όμος εκίνα χόρεβαν ολόγιρα
κε έλεγαν στο δέντρο περιπέζοντας:
«Τα λόγια-συ μι χάνις δε σ'ακύμε πια,»
κι αγάλια λίγο-λίγο απομακρίνονταν
κε χόρτεναν χορο. Μα όταν βράδιασε
τα πίρε ο φόβος κ' ίπαν τυ τρελοβοριας:
„Βορια, να ζίσις, φέρε-μας στι μάνα-μας".
„Πος ίπατε; στι μάνα-σας, χα, χα, χα, χα.
Γιατι παρακαλο θέλετε τι μάνα-σας,
δεν έχι τόπο χάμο να πλαγιάσετε;".
Κε τ'άφισε να πέσυν όλα καταγις.
Κ' ίρθε ο βαρις χιμόνας τρεμογόνατος
κι άρχισαν να κριόνυν, να παγόνυνε.
Κι ο γέρος ο χιμόνας τα λιπιθικε
με τι χιονιάτι κάπα-τυ τα σκέπασε.

ΜΕΡΑ ΚΕ ΝΙΧΤΑ

Θα σας γενίθικε βέβεα ι απορία γιατι το καλοκέρι ι μέρες ίνε μεγάλες κε το χιμόνα μικρες;

Κσέρυμε πος ι γι έχι σχίμα στρονκιλο κε γιρίζι ολόγιρα στον ίλιο 'μα σίχρονα γιρίζι ολόγιρα στον άκσονά-τις. Κσέρυμε ακόμα πος ο ισιμερινος χο-

Электронная библиотека РНБ

ρίζι τι γι σε διο ιμισφέρια, σε βόριο κε νότιο, έτσι όπος ο μεσιμβρινος τι χορίζι σε ανατολικο κε δυτικο.

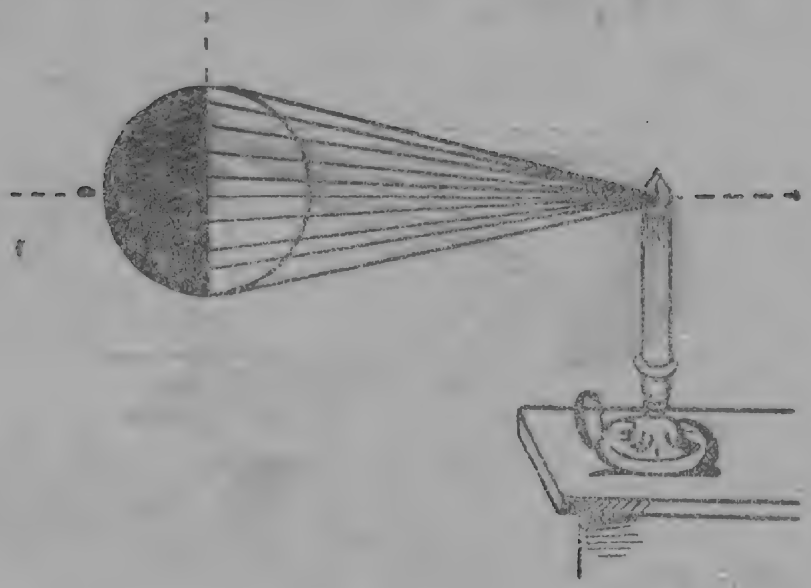

Ικόνα I

Τα διο άκρα τις γις τα λέμε πόλους. Βόριος πόλος κε νότιος. Εμις ζούμε στο βόριο ιμισφέριο αρκετα μακρια απτο βόριο πόλο.

Ας πάρυμε τόρα ένα τόπι δεμένο σε' μια κλοστι. Το τόπι αφτο παραστένι τι γι κε τα διο άκρα-τυ τους διο πόλους. Τραβούμε απτο μέσο τυ τοπιυ μια κόκκινι γραμύλα κε το χορίθυμε σε διο μέρι, πυ παραστένυν τα διο ιμισφέρια τις γις, το βόριο κε το νότιο.

Το μέρος πυ ζούμε βρίσκετε στο βόριο ιμισφέριο.

Ανάβυμε ένα κερι κε κρεμάζυμε το τόπι έτσι, πυ να βρίσκετε αντίκρι στι φλόγα τυ κεριυ. Στριφογυρίζοντας ίστερα το τόπι, θα δούμε πος καθε μέρος τυ τοπιυ το μισο κερο κάθε γύρο πυ κάνι βρίσκετε αντίκρι στο φος κε τον άλο μισο κερο στο σκοτάδι. Αφτο μας δίχνι πος ξόλα τα μέρι τυ τοπιυ ι ιμέρα ίνε ίσι με τι νύχτα. (*Κίτα εικόνα 1.*)

Το διο γινετε κε στι γι. Στιν αρχι τις άνιξις στις 22 τυ Μάρτι, ι μέρα ίνε ίσι με τι νύχτα.

Χαμιλόνυμε ίστερα το τόπι, έτσι πυ το φος τυ κεριυ να πέσι απάνο-τυ λίγο απο πσιλα. Στριφογυρίζοντας τόρα το τόπι θα δούμε πος το μισο μέρος τυ τοπιυ περισότερο κερο ίνε αντίκρι στο φος κε τάλο το μισο, τον περισότερο κερο, στο σκοτάδι.

Κι ακόμα αν καλοκιτάξυμε θα δούμε, πος το απάνο μέρος τυ τοπιυ βρίσκετε αντίκρι στο φος, ενο το κάτο δε φοτίζετε καθόλυ. (*Κιτα εικόν. 2*).

Α γυρίσυμε τόρα το τόπι απσιλότερα απτο κερι θα δούμε το αντίθετο. (*Κίτα εικόνα 3*).

Αφτο πυ παρατιρίσαμε στο τόπι γίνετε κε στι γι. Το καλοκέρι το μισο ιμισφέριο φοτιζετε απτον ίλιο περισότερο κερο κε γιάφτο ι μέρες ίνε μεγαλίτερες απτις νύχτες κε στο βόριο πόλο το καλοκέρι ίνε μια ατέλιοτι μέρα.

Электронная библиотека РНБ

Στο νότιο ιμισφέριο γίνετε το αντίθετο· ι νίχτες ίνε μεγαλίτερες κε στο νότιο πόλο όλο το χαλοκέρι—εκι πέρα έχυν τότε χιμόνα—ίνε απέραντι νίχτα.

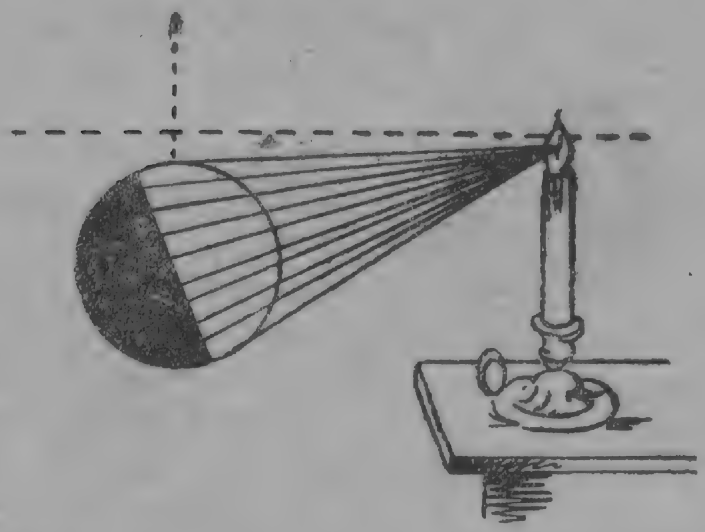

Ικόνα 2

Στο βόριο ιμισφέριο, στις 23 του Ιόνι, έχυμε τι μεγαλίτερι μέρα. Ιστερα απτις 23 του Ιόνι αρχίζυν ι νίχτες να μεγαλόνυν κε στις 21 του Σεπτέμβρι γίνυντε ίσες με τις μέρες. Στις 23 του Δεκέβρι έχυμε τιν πιο μεγάλι νίχτα.

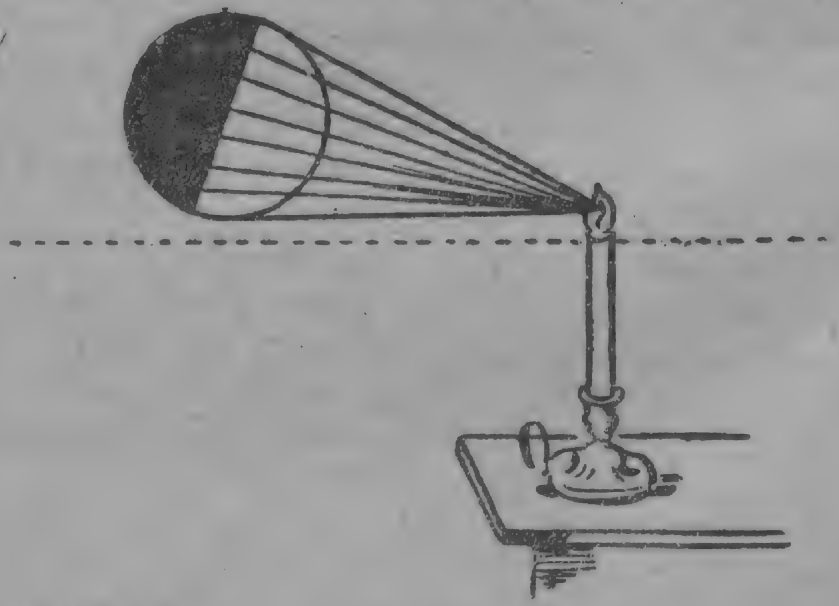

Ικόνα 3

Ολος ο Δεκέβρις στυς τόπυς, πυ βρίσκυντε κοντα στυς πόλυς ίνε απέραντι νίχτα. Το αντίθετο γίνετε στο νότιο πόλο, εκι ς'όλο αφτο το διάστιμα ίνε μέρα.

Τον κερο πυ εμις έχυμε χιμόνα στο νότιο ιμισφέριο έχυν καλοκέρι.

Απο πύ περνα ο ισιμερινος.

ΤΕΣΕΡΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

Τέσερα (γίριζε γοργα).

Τέσερα αδέρφια το χορο, όκσο στυς κάμπυς σέρνυν
πιαζμένα χέρι, χέρι,

Электронная библиотека РНБ

το Γεροχρόνου τα πεδια
π'όνε τ'αγόρια ομορφονιι κ' ι κόρι δίχος τέρι
Κ' ι κόρι (κίτακσε ομορφιες)

Κ' ι κόρι πρὸτι τραγυδι: „Τυς κάμπυς λυλυδίζο
κε τα κλαδια φυντόνο.
Το Μάι φέρνο τις χαρες,
στις νίχτας μέσα τι δροσια μαιδόνια κσεφαντόνο".

Το πρότο (μάνα-μας γλικια)
Το πρότο αγόρι τραγυδι: „Σφαλίστε τα βιβλία
κε στυς αγρυς να πάμε·
με το αγρότι τα πεδια
στον ίσκιο τις γερομυριας τα πορικα να φάμε".

Κε τ'άλο (κράτα το χορο)
Κε τ'άλο αγόρι τραγυδι: „Ο τρίγος τὸρα αρχίζι
με χαροπὰ τραγύδια·
σταφίλια κι, σταφίλια δο·
πατίτε άντρες τυς λινυς, τριγάτε κοπελύδια".

Το τρίτο (α! μα τί χαρα)
Το τρίτο λέι: „Ομος κι εγο τα παραμίθια φέρνο
τριγίρο στα μανκάλια
μαζι με κάστανα πσιτα
κε με τα πορτοκάλια".

Κι όλα-τυς (γίριζε γοργα)
Κι όλα-τυς τραγυδυν μαζι: „Γιρνάμε νίχτα μέρα
πιαζμένα χέρι χέρι
εμις του χρόνου τα πεδια
τρις νέ: κ' ι τρις ομορφινι, μια κόρι δίχος τέρι".

ΔΙΑΓΡΑΜΑ ΠΥ ΔΙΧΝΙ ΤΙ ΔΙΑΡΚΙΑ ΤΙΣ ΜΕΡΑΣ

Σκιματίστε ένα κίκλο κε χορίστε-τονε σε 24 όρες.

Με γραμες ενόστε το κέντρο τυ κίκλυ με τιν όρα πυ βγένι κε βασιλέβι ο ίλιος. Βάπστε το μέρος αφτο κε κόκινο χρόμα κε το επίλιπο με μάβρο κε θα έχετε το διάγραμα, πυ θα σας δίκσι τι διάρκια τις μέρας.

Σκιματίστε διάγραμα πυ να δίκσι τι διάρκια τις μέρας κε τις νίχτας στις 22 τυ Σεπτέμβρι κε στις 22 τυ Δεκέβρι.

Το Μάρτι ο ίλιος βρίσκετε τὸσο πσιλα στον υρανο, όσο κε το Σεπτέμβρι.

Γιατί το Μάρτι ο κερος ίνε πιο κρίος; Πιά ίνε ι διάρκια τις μέσις θερμοκρασίας τυ Ιύλι κε τυ Γενάρι; Πιά ίνε ι μέσι θερμοκρασία τυ τόπυ-σας;

Να προστεθυν ι μέσες θερμοκρασίες όλον τον μινον κε το άθριζμα να διερεθι με 12. Τί θα βρεθι;

Электронная библиотека РНБ

ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΚΣΕΝΙΤΙΩΡΙΚΑ ΠΥΛΙΑ ΦΕΒΓΥΝ ΑΠΟ ΜΑΣ ΤΟ ΧΙΜΩΝΑ

Γιατί τα κσενιτιάρικα πυλια φέβγυν απο μας το χιμόνα; Ισος θα πίτε για να γλιτόσυν απτο μεγάλο κρίο τυ χιμόνα. Μα γιατί τότε δε φέβγυν ι σπυργίτες, τα περιστέρία τα κοράκια κε φέβγυν τα χελιδόνια, ταϊδόνια, ι αγριόπαπιες;

Πιός ίνε ο λόγος, πυ τα κσενιτιάρικα πυλια αποφασίζυνε να κάνυν τόσο μακρινο τακσίδι;

Αν σκεφτίτε πυ ζύνε τα πυλια πυ μνίσκυν σε μας το χιμόνα κε πυ ζύνε τ' αποδιμιτικα πυλια, θα καταλάβετε γιατι. Φέβγυνε κι απτο κρίο γιατι το χιμόνα δίσκολα βρίσκυνε τροφι κε μένυν εκίνα, πυ μπορυν όπος όπος να ζίσυνε.

Τα κοράκια τρέφυντε με πσοφίμια κε πάντοτε, χιμόνα καλοκέρι κάτι βρίσκετε· τα περιστέρια κ' ι σπυργίτες ζύνε στις αβλές κε στυς κίπυς κοντα στυς ανθρόπυς κε πάντα θα βρύνε κάτι πσίχυλα, ίτε σπόρα.

Πός όμος να ζίσυνε τα πυλια πυ τρέφοντε με έντομα, μίγες, σκυλίκια, μαμύδια; Πύ να τα βρύνε το χιμόνα; Αλα απάφτα πέθαναν το χινόπορο, άλα κριφτίκανε στις σκίζμάδες το βράχον κε το δέντρον κε περιμένυν τιν άνιξι.

Μίπος μπορύνε να ζίσυν ι αγριοπάπιες, ι άγριες χίνες, ι γερανι κε τάλα πυλια τον βάλτον;

Τα πυλια αφτα τρέφυντε με πσάρια, βατράχια κε άλα θαλασινα ζόα κε το χιμόνα, όταν παγόνυν όλα τα ποτάμια κ' ι λίμνες, τα βάλτα κε τα στάσιμα νερα, δεν μπορύνε να βρύνε τροφι.

Νά γιαφτο φέβγυνε τα χελιδόνια, γιαφτο φέβγυν ι γέρανι στα μέρι, πυ τα ποτάμια κ' ι λίμνες δεν παγένυν, για να μπορέσυν να βρυν τροφι κε θερμα μέρι.

Μακρινο ίνε το τακσίδι. Χιλιάδες χιλιόμετρα. Δε χάνυν όμος το δρόμοτυς κε δεν πεθένυν απτιν πίνα τα πυλια. Διαλέγυν διο-τρις αρχιγυς, πυ κσέρυν το δρόμο, πυ ίνε λιγότερο επικίντινος.

Κε γέρι κε νέι όλι ιπακύυν στυς αρχιγύς-τυς.

Ιποφέρυν πολι στο δρόμο τα πυλια. Τιχένι ίστερα απο βροχι να πέσι πρόιμι παγονια κε πολα απτο ζμάρι πεθένυν. Πολα πεθένυν κι απτιν πίνα.

Αλα βρίσκυν το θάνατο στα άγρια κίματα τις θάλασας, όταν τα βρίσκι μεγάλι μπόρα. Αλα σκοτόνυν ι άνθροπι κι όχι λίγα τρόνε τάγρια πυλια.

Электронная библиотека РНБ

ΣΙΛΥΕΤΕΣ ΤΟΝ ΠΥΛΙΟΝ ΟΤΑΝ ΠΕΤΥΝΕ

Γέρανος Χίνα Πετροχελίδονο Χέλ. το χωριο Χελ. τις πόλις

Παρατιρίστε κε ζυγραφίστε, πος τα διάφορα πυλια το χινόπορο, προτυ να πετάκσυνε σε ζεστα μέρι, μαζέβυντε σε ζμάρια.

Σιμιόστε στο τετράδιό-σας, πότε φίγανε άπτα μέρι-σας τα χελιδόνια.

Ζυγραφίστε πος πετάνε ι χίνες, ι γέρανι, τα ορτίκια κε άλα πυλια.

Ολες τις παρατιρίσες-σας για το πέταγμα τον πυλιον γράπστε-τες στο ιμερολόγιό-σας σιμιόνοντας ταχτικα τιν ιμερομινία.

Ο ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ

Αναβιτε στο πσιλότερο μέρος (λόφο, βυνο) τυ χοριύ-σας κε κιτάκστε τί ανίγετε μπροστά-σας. Εκσετάστε τιν τοποθεσία τυ χοριύ-σας. Πύ βρίσκετε; σε κιλάδα, ίτε πάνο σε λόφυς, κοντα στο ποτάμι ίτε δίπλα στι θάλασα;

Κιτάκστε μακρια κε θα σας φανι πος ο υρανος νκίζι τι γι. Τι γραμι, πυ σκιματίζι ο υρανος νκίζοντας τι γι, τι λέμε ορίζοντα.

Παρακολυθίστε τι γραμι τυ ορίζοντα εκι πυ καταβένετε. Βλέπετε τα ίδια αντικίμενα (δέντρα, σπίτια, καμπαναριο) πυ βλέπατε όταν στεκόσαστε πιο πσιλα;

Ο ορίζοντας έγινε πιο στενος ί πιο φαρδις;

ΠΟΣ ΝΑ ΚΣΕΧΟΡΙΣΥΜΕ ΤΑ ΣΙΜΙΑ ΤΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

Σιμιόστε πιά όρα ο ίλιος φοτίζι το παράθιρο τις παράδοσίς-σας. Πιά όρα το αντίθετο μέρος.

Πια παράδοσι δε φοτίζι καθόλυ.

Πιγένετε στιν αβλι κε κι στο μέσο τις αβλις μπίκστε ένε πασάλι, πυ νάχι ίψος 1—2 μέτρα.

Σίφονα με τι διέφθισι τυ ίσκιυ τυ πασαλιυ καθορίστε πύ θα ίνε ο Βορας (ο ίσκιος θα δίκσι το Βορα). Καθορίστε, πύ πρέπι νάνε ο Νότος· μπίκστε κι κσίλο.

Γιρίστε τὸρα στο Βορα—στα δεκσιά-σας θάνε ι Ανατολι, στα ζερβιά-σας ι Δίσι.

Σιχνα ο υρανος ίνε σκεπαζμένος απο σίνεφα κε χορις τι βοίθια τυ ίλιυ δεν μπορύμε να κσεχορίσυμε τα σιμία τυ ορίζοντα. Σε τέτιες περίσταξες μεταχιριζύμαστε ένα μικρο εργαλίο, πυ τα λέμε „ναφτικι πικσίδα", γιατι ίνε χριαζύμενο προ πάντον για τυς νάφτικυς. Ι ναφτικι πικσίδα ίνε ένα μικρο μετάλινο κυτάκι, σα ρολόγι με γιάλινο σκέπαζμα.

Μές στο κυτάκι ίνε ένας δίχτις. πυ λέφτερα γιρίζι στα διάφορα μέρι.

Ο δίχτις αφτος ίνε μαγνιτιζμένος κ'έχι πάντα γιριζμένο το ένα άκρο-τυ στο Βορα κε τἄλο στο Νότο.

Электронная библиотека РНБ

Στο μέσο του κυτιυ ίνε σιμομένα τα σιμία του ορίζοντα: Α— Ανατολι, Δ— Δίσι, Β— Βορας, Ν— Νότος.

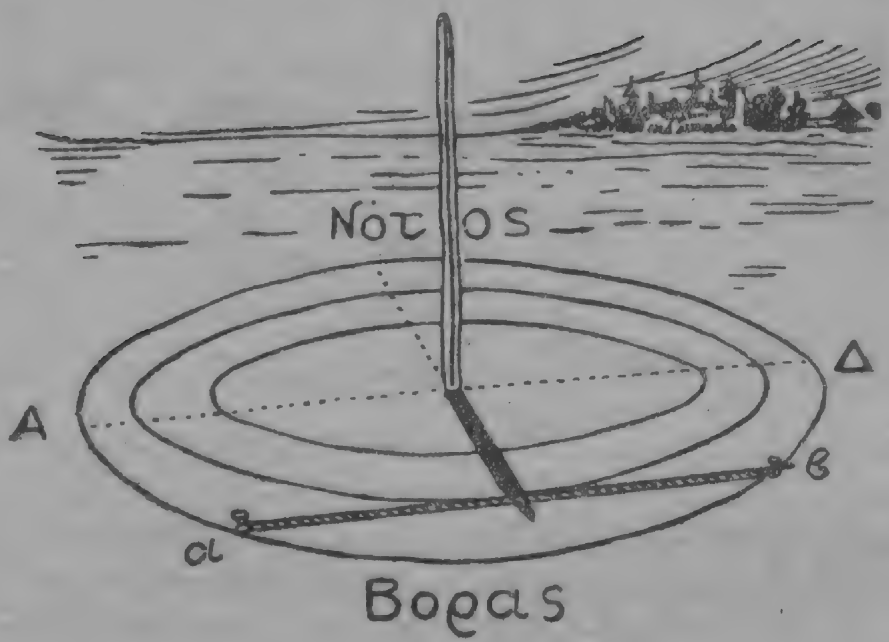

ΠΙΡΑΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟ ΜΑΓΝΙΤΙ

Α δεν έχετε στο σχολιό-σας μαγνίτι προμιθεφτίτε απτο σχολιο του ραιονιύ-σας κε κάνετε τα ακόλυθα πιράματα:

1. Μαζέπστε κε βάλτε πάνο στο τραπέζι πένες, καρφίτσες, βελόνες κι άλα μικρα ατσαλένια κε σιδερένια πράματα· ανκίχστε-τα με τις άκρες του μαγνίτι· κιτάχστε τί θα γίνι:

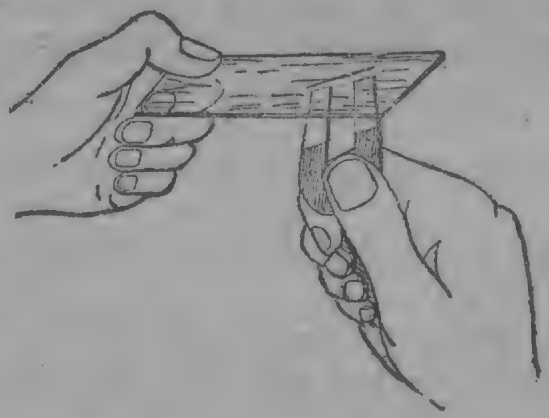

2. Κρατίστε το μαγνίτι με τις άκρες προς τα κάτο, σιμόστε στις άκρες-του πένα κε κιτάχστε τί θα γίνι; Στο κάτο μέρος τις πένας ανκίχστε καρφίτσα, στιν πρότι καρφίτσα δέφτερι. Τί θα γίνι;

3. Μαζέπστε μικρα κομάτια κσίλυ, χαρτονιυ, ρύχυ φέρτε-τα κοντα στο μαγνίτι τί θα γίνι;

4. Πάρτε φίλα χαρτι, χαρτόνι ίτε λεφτο κσίλινο σανίδι. Βάλτε πάνο βελόνα, καρφίτσα ίτε πένα κι απο κάτο απτο ίδιο μέρος βάλτε το μαγνίτι· κιτάχστε τί θα γίνι;

5. Πάρτε μια βελόνα· πλισιάστε κι το μαγνίτι, κρατίστε-τονε 2 — 3 λεφτα. Κσεκολίστε ίστερα τι βελόνα. Τί θα γίνι;

Электронная библиотека РНБ

6. Πάρτε λεφτι βελόνα, πλισιάστε-τινε στις άκρες τυ μαγνίτι, κρατίστε-τιν εκι 2 —. 3 λεφτα, έπιτα χρεμάστε τι βελόνα απο λεφτο άκλοστο νίμα. Κρατόντας το άκρο τις κλοστις κιτάκστε τί θα γίνι;

7. Μαγνιτίστε λεφτι βελόνα, καρφόστε-τινε σε στρονκιλο φελο με τι βελόνα ξένα πιατάκι με νερο. Αφίστε το φελο να ισιχάσι κε κιτάκστε, πύ θα διεφτίνυντε τα άκρα τις βελόνας; (στο Βορα, Νότο, Ανατολι, Δίσι).

Επαναλάβετε κάμποσες φορες το πίραμα, φροντίστε μονάχα νάφίστε το φελο έτσι πυ το λεφτο μέρος τις βελόνας κάθε φορα να διεφθίνετε σε διάφορα μέρι.

ΑΕΡΑΣ

Γεμίστε ένα ποτίρι με νερο ος τα χίλι κε σκεπάστε-το με χαρτι, σε τρόπο, πυ το χαρτι να κολίσι στα χίλι τυ ποτιριυ. Ιστερα σκεπάστε το χαρτι με τιν παλάμι-σας κε ανοποδιγιρίστε το ποτίρι.

Τὸρα πὰρτε πίσο τιν παλάμι-σας κε κρατίστε το ποτίρι με τἄλο-σας χέρι. Τί θα δίτε; Το νερο απτο ποτίρι δε χίνετε. Κάπιος ίνε πυ βαστα το χαρτι κε δε φένετε.

Αφτος ο κάπιος πιέζι απο κάτο το χαρτι κε το χαρτι βαστα το νερο στο αναποδογιριζμένο ποτίρι.

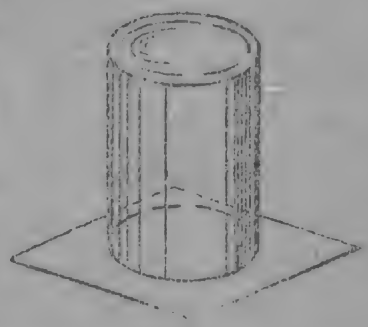

Ηιος λιπον ίνε αφτος πυ απο κάτο πιέζι το χαρτι χορις να φένετε; Ινε ο αέρας, πυ αναπνέυμε. Το πίραμα αφτο μπορύμε να κάνυμε απάνο στα βυνα κε στις πεδιάδες, στυς δρόμυς κε στο σπίτι κε παντυ θα δύμε το ίδιο. Αφτο σιμένι πος αέρας ίνε παντυ· κε στα βυνα απάνο κε στα σπίτια κε στυς δρόμυς.

Δίχος αέρα δεν μπορύνε να ζίσυν κε τα πυλια· μα τα πυλια πετυν πολι πσιλα· όστε κε κι πσιλα ιπάρχι αέρας. Απαρέτιτο ίνε κε για τα πσάρια ο αέρας μα τα πσάρια ζύνε στο νερο· πάι να πι κε στο νερο μέσα ιπάρχι αέρας· Στα μεταλία, πῦνε βαθια στι γι, ι εργάτες αναπνέυνε — αφτο πάλι σιμένι πος κε κι κάτο ίνε αέρας.

Αέρας βρίσκετε ακόμα κε μες στα στερεα σοματα.

Αν ρίχσετε ένα κομάτι ζάχαρις ί κιμολίας στο νερο θα δίτε, πος απτο νερο θα βγύνε φισαλίδες. Ινε ο αέρας πυ βγένι απτα σὸματα, πυ ρίχσανε στο νερο. Ανάμεσα απτον αέρα μπορύμε να δύμε ολοκάθαρα όλα τα αντικίμενα δίχος να δύμε τον ίδιον τον αέρα. Ο αέρας απὅλα τα μέρι περικικλὸνι τι γίμας ίνε το αθὅριτο φόρεμά τις.

Μπορύμε να πύμε πος τι γί-μας περικικλὸνι οκεανος απο αέρα.

Οπος στο νερο πλέυν τα πσάρια, έτσι κε στον αέρα πλέυν τα πυλια.

Στον πιθμένα τυ αερινυ οκεανυ ζύμε μις, τρέχυν κε σέρνυντε τα διάφορα ζόα, φιτρόνυν τα φιτα, απαράλαχτα, όπος στον πιθμένα τι θάλασας φιτρόνυν τα θαλας:να φιτα κε τα πσάρια.

Электронная библиотека РНБ

Κι όπος στα πσάρια χριάζετε το νερο έτσι κε σὲμας ο αέρας. Τα πσάρια όχσο απτο νερο δεν μπορούνε να ζυν· πνίγυντε. Το ίδιο θα παθέναμε κε μις αν μπορύσαμε να σικοθύμε πσιλα, πσιλα εκι πυ δεν ιπάρχι αέρας

Εφτιχος ο αέρας στι γι ίνε μπόλικος. Με τα αερόπλανα ι άνθροπι ανέβικαν πολι πσιλα μα κε κι βρίκαν αέρα. Ι διαφορα ίνε πος εκι πάνο ο αέρας ίνε πιο αρεος κε δίσκολα μπορι νἀναπνέι κανένας.

Πιά άλα σόματα εχσον απτον αέρα ίνε διάφανα;

Πιές θάλασες λέγυντε οκεανι κε πόσι ίνε ι οκεανι;

Ο ΤΡΙΓΟΣ

Στυς δρόμυς τυ χοριυ δε φένετε κανένας τόρα. Ὑτε πεδι, ὑτε γέρος. Ολι ίνε στἀμπέλια. Κ' ι κολχοζίτες κ' ι μονονικοκίριδες. Τα σταφίλια ορομάσανε κε πρέπι να τριγιθύνε.

Ζοιρι κε χαρύμενι, νέι κε γέρι, άντρες κε γινέκες, κορίτσια κε αγὸρια τριγύνε τα όριμα σταφίλια. Κόβυνε γρίγορα τα μελομένα βαρια τσαμπια, γεμίζυν τα καλάθια.

Στο χοριο κανένας. Μονάχα στιν αβλι τις διίκισις τυ κολχοζιυ δέκα ος δόδεκα μεσόκοπι κολχοζίτες, άντρες κε γινέκες, ετιμάζυν τα βαρέλια τυ κρασιυ.

Τα καθαρίζυν καλα απτι λάσπι τυ περσινυ κρασιυ, τα καπνίζυνε με θιάφι. Βράζυν ίστερα φασκόμιλα με σκίνα, με βάγια κε με μιρτια κε με το νερο τα κσεπλένυν καλα-καλα. Επιτα τα τρίβυν απο μέσα με κιδόνια.

Κε δίπλα-τυς ι διο βαρελάδες τυ χοριυ, πυ ίνε τόρα κολχοζίτες κι αφτι, επιδιορθόνυνε τα παλια βαρέλια.

Αλοτε ι περισότερι χορικι πατύσανε τα σταφίλια-τυς στο λινο με τα πόδια-τυς για να βγι ο μύστος. Με πιεστίρια πατύσαν τα σταφίλια-τυς μονάχα ι κυλάκι. Μα σίμερα τα πράματα αλάκσανε. Το κολχόζι, πυ ενόνι τυς περισότερυς χορικυς, έχι 8 πιεστίρια. Τα τρία πίρε απτυς κυλάκυς κε τάλα 5 με πίστοσι απτο «σινετεριζμο τον αμπελυργον».

Ισιχία στο χοριο. Μονάχα ο μονὸτονος χτίπος το σφιριον τον βαρελάδον ακύετε. Μα στάμπέλια χαρα κε πανιγίρι. Αντιλαλύνε ι πλαγιες κε τα λανκάδια απτις φονες κε τα γέλια τον τριγιτάδον κε το χαροπο τραγύδι τυ τρίγυ.

Αμπέλι-μας πλατίφιλο κε καλοκλαδεμένο,
με τα πολα σταφίλια-συ, πυ στάζυνε το μέλι
τα μάβρα κε τα κόκινα κε σαν το κεχριπάρι,
πὔνε δροσάτα, τραγανα, μοσκοβολια γιομάτα.
Ιρθ' ο κερος να τριγιθυν γλικο κρασι να γίννι,
να βρὰσι στα βαρέλια-μας μες στα βαθια κατόγια.
Αμπέλι-μας πλατίφιλο πάλι θα σε κλαδέπσο,
να δέσις πάλι ξυμερα κι ολόχρισα σταφίλια,
πάλι να τα τριγίσυμε κε πάλι να χαρύμε.

Электронная библиотека РНБ

ΑΠΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΚΟΛΧΟΖΙΤΙ

Κειμερόματα. Το σίμαντρο χτιπάι. Το σίμαντρο τις κολεχτίβας. Προσκαλι τυς κολεχτιβίστες. Πρέπι να τελιόσυνε σίμερα τον τρίγο. Ο κερος ίνε σινεφιαζμένος κε τα σταφίλια δεν πρέπι να μίνυνε στάμπέλια. Σικονόμαστε όλι κε τρέχυμε στάμπελοχόραφα. Εκι βρίσκυμε τιν υτάρναγιά-μας μπρι. γάτα. Ιρθε μια όρα νορίτερα απο μας.

— Σκεδο δεν κιμιθίκαμε απόπσε, μας ίπανε. Μα, έχυμε κερο να αναπαφτύμε αργότερα. Τόρα πρέπι να τελιόσι ο τρίγος. Κε θα τελιόσι αν μας μιμιθίτε κ'εσις.

Τα λόγια-τυς μας ενθυσιάσανε. Μαχιτικα καταπιαστίκανε όλι στι δυλιά-Γέρι κε νέι ι γριες κ'ι κοκινομαντιλύσες-μας. Δε μένανε πίσο κε τα πεδια.

Ι πιονέρι μας προσκαλύτανε σε άμιλα. Ο Γιάνις το πεδι τις χίρας Σοφύλας, ένας πιτσιρίκος 12 χρονον, προσκαλι σε άμιλα τον Πάνο, το γεροντότερο απόλυς-μας.

— Ομπρος, πατέρα, τυ λέι, να δύμε πιος απο μας θα μαζόκσι περισότερα σταφίλια.

— Καλα, τυ απαντα, ο Πάνος κε πετόντας τιν τσακέτα-τυ αρχίζι το κόπσιμο.

Σκιμένι όλι δυλέβυμε. Δυλέβυμε δίχος ανάσα, μαχιτικα. Μα δε λιπι κε το τραγούδι. Ο τραγυδιστις τυ χοριύ-μας ο Στίλος μας τραγυδάι το νέο-τυ τραγυδι.

Πεδικο Μαγιριο στο κολχοζι

— Νέα τραγύδια, νέι σκοπι, νέι άνθροπι, λέι ο Πάνος, σκυπίζοντας τον ίδρο, πυ έβρεχε το ιλιοκαμένο-τυ πρόσοπο

Στις 5 το απόγεμα ο τρίγος τέλιοσε. Ι βροχι δεν άρχισε ακόμα. Κε τι φορα τύτι βγίκαμε νικιτες στο μέτοπο τις δυλιας.

Электронная библиотека РНБ

Στα διπλανα τἀμπέλια ι μονονικοκίριδες αμπελάδες δεν τελιόσανε ακόμα. Μας κιτάζανε με κάπια ζίλια . . . .

Μα ι μαχιτικι μπριγάδα δε φέβγι. Μένι για να βοιθίσι τους φτοχυς μονονικοκίριδες Μαζί-τυς μένυμε κ' εμις: εγο, ο Πάνος κε διο τρις ακόμα. Μπένυμε με τον Πάνο στἀμπέλι τυ Πετρα, πῦνε ένας · απτυ φτοχὸτερυς τυ χοριύ-μας.

—Μἔνα χέρι δε γίνετε τίποτε, τυ λέι ο Πάνος.

—Το κατάλαβα, απαντα εκίνος, μα αργα. Μας γελάσανε εκίνι πυ μας κάνανε το φίλο.

—Δεν ίνε αργα τυ απαντάμε, α θες, θἄχε μαζί-μας.

Θέλο μονάχα . . . . μα θα με πάρατε;

—Θα σε πάρυμε γιατί όχι. Γράπχε μονάχα έτισι.

Μια ολάκερι όρα δυλέπχανε, μα δέν προκάναμε να τελιόσυμε το κόπσιμο. Μας μπόδιζε ι βροχι, πυ όλο κε περίσεβε.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

I

Ινε κερος, πυ παρατίριχε ο διάκος Νικόδιμος, πος όχες φορες ερχόντανε ι χορικι στον παπα για να τον παρακαλέσυνε να κάνι παράκλισι για να βρέχι, ο παπας έμπενε στον κιτόνα-τυ, έκλιε καλα τιν πόρτα κε ίστερα απο λίγο έβγενε κι απαντύσε στυς χορικυς— αν έπρεπε αμέσος ν' αρχίσυν τιν παράκλισι, ίτε να περιμένυν κάμποσες μέρες ακόμα.

Μια μέρα περνόντας ο Νικόδιμος όχο απτο κιτόνα τυ παπα, τον ίδε απτο ανιχτο πἀράθιρο, να στέκετε μπροστα ς' ένα κυτάκι σαν ρολὸγι, πυ ίτανε σκεπαζμένο απο γιαλι. Χτιπύσε ο παπας με το δάχτιλό-τυ το γιαλι τυ περίεργυ ρολόγιυ κε πρόσεχε τα σαλέματα τυ δίχτι-τυ.

Αφτος θἄνε ο μιστιριόδικος προφίτις, σκέφτικε ο διάκος κι αποφάσισε να το αφερέσι απτον παπα.

Μια μέρα, εκι πυ έλιπε ο παπας, μπίκε κριφα ο Νικόδιμος στον κιτόνα-τυ, πίρε το περίεργο ρολόγι κε τὅφερε στο σπίτι-τυ.

Το προι φονες ασινίθιστες, στο σπίτι τυ παπα. Φονάζι ο παπας. Κσελαρινκίζετε ι παπαδια. Κατάλαβε τι έτρεχε ο διάκος κε με κάπια εσοτερικι ικανοπίισι πλισίασε το φρἀχτι τυ αβλόγιρυ κε πονιρα ρότισε:

—Τί πάθατε, πάτερ; μίπος σας κλέπσανε;

—Νε, μας κλέπσανε, γιέ-μυ.

—Κε τί σας κλέπσανε; Μίπος καμια χίνα;

—Εκίνο, πυ χάθικε, χάθικε. Δεν ίνε ανάγκι να το κσέρυν όλι, απεκρίθικε θιμομένα ο παπας.

Χαμογέλασε ο διάκος κε δεν ίπε τίποτε.

Τιν άλι μέρα προι, πίρε ο διάκος το περίεργο ρολόγι κε κατέβικε στιν πόλι. Ιγε κι κάπιο γνοστο ορολογα. Πάι κατεφθίαν στο σπίτι-τυ.

Электронная библиотека РНБ

—Πές-μυ, σε παρακαλο, τυ λέγι, τι πράμα ίνε αφτο;

—Βαρόμετρο, τυ απαντα. Να ο δίχτις αφτος δίχνι τι βροχι, τιν κσιρασία, τον καλο χερο. Κι αφτο γίνετε γιατι ι πίεσι τυ αέρα δεν ίνε πάντα ι ίδια: προτυ να βρέχι ίνε πιο βαρια...

II

Ζίτισε παντυ ο παπας το βαρόμετρο, μα δεν το βρίκε πυθενα. Νέο ν' αγοράσι.—λιπίθικε τα χρίματα. Μια φορα, έτσι στιν τίχι, έκανε παράκλισι, μα βροχι δεν έπεσε. Δισαρεστιθίκανε ι χορικι κι άρχισαν να μυρμορίζυν. Για να τυς καθισιχάζι ο παπας τυς έλεγε:

—Πολες ίνε ι αμαρτίες-σας, χριστιανι. Σιχνότερα να προσέφχεστε. Δεν πρέπι να κάνετε μια μονάχα παράκλισι, μα πολες...

Μα τυ κάκυ. Υτε ι προσεφκες, ύτε ι παράκλισες οφελύσανε. Τυ κάκυ χάνανε τα χρίματά-τυς, μα κε τις ιμέρες-τυς ι χορικι στυς κάμπυς παρακαλόντας.

— Ινε ι σιρά-μυ τόρα, ίπε ο διάκος κι άρχισε κριφα να λέγι στυς χορικυς.

—Ελάτε σε μένα, μα χορις να πίτε τίποτε στον παπα. Εγο στο σπίτι θα σας διαβάσο τιν παράκλισι κε ένιαχα-σας θα βρέκσι.

Τον ακύσανε μερικι χορικι κε ίρθαν ένα βράδι στο σπίτι-τυ. „Καθίστε, τυς ίπε ο διάκος κε μπίκε στιν κάμαρι, πυ ίχε το βαρόμετρο. Κιτάζι — ο δίχτις δίχνι βροχι. Πέρνι ένα χοντρο εκλισιαστικο βιβλίο. Το ανίγι κε διαβάζι κάτι ακατάλιπτυς πσαλμυς.

—Πιγένετε τόρα, τυς λέγι. Ο θεος ισάκυσε τιν παράκλισι. Βροχι θα έχυμε στα κοντα.

Κι αλίθια το βράδι άρχισε να βρέχι.

III

Απτιν ιμέρα εκίνι ι χορικι για τι βροχι τρέχανε στο διάκο. Θίμονε ο παπας, μα δεν μπορύσε να κάνι διαφορετικα.

Μια φορα μια μαθίτρια, ι Στέλα, λέγι στι δασκάλα:

—Δασκάλα ίδα το θεο τις βροχις στιν κάμαρι τυ διάκυ-μας.

— Πός;

— Να έτσι, εκι πυ χτες με τι μάμα-μυ σφονκαρίζαμε τιν κάμαρι τυ διάκυ, ίδαμε το θεο τις βροχις πάνυ στο τραπέζι-τυ. Αφτον το θεο παρακαλι ο διάκος, όταν ίνε ανομβρία κι αμέσος βρέχι.

— Να μιν ίνε βαρόμετρο; ρότισε ι δασκάλα κε άρχισε να εκσιγι στα πεδια τι ίνε βαρόμετρο.

Τιν άλι μέρα φονες στο σπίτι τυ διάκυ. Φονάζι ο διάκος, φονάζι ι γινέκα-τυ, φονάζι κε το μικρό-τυ αγοράκι.

— Τί πάθατε; ροτα απτο φράχτι ο παπας.

— Μας κλέπσανε!

— Κε τί σας κλέπσανε;

Электронная библиотека РНБ

— Εκίνο πυ πάι δε γιρίζι πίσυ, λέγι ο Νικόδιμος. Κε δεν ίνε ανάνκι να το κσέρυν όλι.

IV

Απο τότε πια δεν οφελύσανε κε τυ διάκυ ι παρακλίσες. Λιζμόνισε κι αφτον ο θεος όπος κε τον παπα.

Στο σκολιο, άγναστο από πυ παρυσιάστικε ένα βαρόμετρο. Κανένας δεν ίκσερε πιος τόφερε. Το βρίκανε ένα προι πάνυ στο τραπέζι. Το κρεμάσανε στο αναπαφτίριο το δασκάλον κε κάθε μέρα κσετάζανε, τι έδιχνε ο δίχτις. Κιτάζανε τα πεδια κε διαδίνανε χόλο το χοριο—τί λογις θάνε ο κερος.

— Αλίμονο στις ιμέρες, πυ ίρθαμε, λέγανε ο παπας κι ο διάκος. Κσεχάσανε ι άνθροπι το Θεο. Αλοτες κάνανε παρακλίσες κε τυς έστελνε ο θεος βροχι απο κάτι διαβολικα κυτάκια, πυ τα λένε βαρόμετρα. Κσεχάσανε το Θεο, γι αφτο κε κίνος τυς κσέχασε . . . Δίχος προσεφκι δε γίνετε τίποτε.

Μα ι χοριχι τυς καταλάβανε κε δε δίνανε πια σιμασία στα λόγιά-τυς.

ΒΟΡΡΑΣ
ΒΟΡΕΑΣ
ΒΟΡΕΑΣ
ΒΟΡΕ

Στο τέλος κάθε μίνα λογαριάστε, πόσες ιμέρες ίτανε βροχερες, πόσες ομιχλόδικες κ.τ.ρ.

Παρατιρίστε πος αλάζι το χρόμα το φίλον τις σιμίδας, τις οκσιας, τις βαλανιδιας κε τον άλον δέντρον. Προσπαθίστε να ζυγραφίσετε με χρόματα τα διάφορα φιλα.

Μαζέπστε σιλογι τον πικιλόχρομον χινοποριάτικον φίλον, κολίστε-τα πάνυ σε χαρτι ί καρτόνι κε σιμιόστε απο κάτυ τιν ονομασία-τυς

Πιό δέντρο έρικσε νορίτερα τα φίλα-τυ κε πιό αργότερα;

Ιστερα απτο πέσιμο το φίλον βρέτε στο κλαδι το μέρος, όπυ ίτανε προσκολιμένος ο μίσχος. Παρατιρίστε με φακο εκι κε θα δίτε τελίες μικρες· ίνε τ'αχνάρια το φλεβον απ' όπυ περνύσαν ι θρεφτικες υσίες απτα φίλα στον κορμο κε πίσο.

Πιράματα

1. ΤΙ ΠΑΘΕΝΙ Ι ΠΕΝΤΑΡΑ ΟΤΑΝ ΘΕΡΜΕΝΕΤΕ ΚΕ ΤΙ ΟΤΑΝ ΚΡΙΟΝΙ

Πάρτε μια μετάλινι πεντάρα καλίτερο θάνε παλια με φαγομένες τις γλιφες. Βάλτε τιν πεντάρα σε σανίδι κι απτις διο μπάντες διο καρφια, έτσι πυ να κρατάνε τιν πεντάρα κε να μιν πέσι. Ζεστένατε τόρα τιν πεντάρα κε βάλτε-τιν στο σανίδι. Θα περάσι ι πεντάρα πυ ζεστάθικε απτα καρφια, αν αναπογιρίσυμε το σανίδι;

Οταν κριόσι ι πεντάρα περάστε-τιν κσανα απτα καρφια (κλίνατε λιγάκι το σανίδι).

Τί παθένι ι πεντάρα όταν θερμέτε κε τί όταν κριόνι;

2. ΤΙ ΠΑΘΕΝΥΝ ΤΑ ΙΓΡΑ ΣΤΙ ΘΕΡΜΑΝΣΙ ΚΕ ΣΤΙΝ ΠΣΙΝΣΙ

Ετιμάστε για το πίραμα μπυκαλάκι με στενο λεμο, ποτίρι, ζεστο κε κρίο νερο.

Χίστε στο μπυκαλάκι κρίο νερο τόσο, όσο χριάζετε να γεμίσι το μπυκαλάκι κε τα τρία τέταρτα τυ λεμύ-τυ. Σιμιόστε το ίψος τυ νερυ στο λεμο τυ μπυκαλακιυ.

Γεμίστε ένα ποτίρι ζεστο νερο κε βάλτε κι το μπυκαλάκι υς το λεμο. Εκσετάστε τί θα πάθι το ίψος τυ νερυ στο μπυκαλάκι. Ζογραφιστε στο τε-

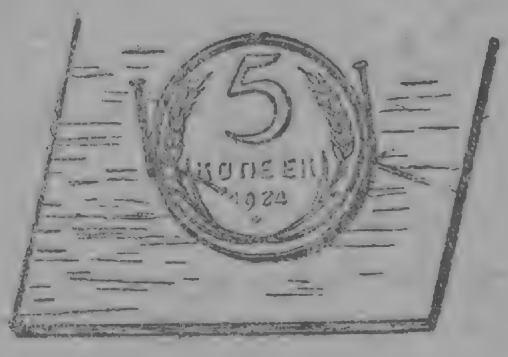

τράδιό-σας πος στεκότανε άλοτες το νερο κε πος τόρα. Πος μπορι να κσιγιθι ι μεταβολι, πυ βλέπετε. Τόρα βγάλτε το μπυκαλάκι απτο ζεστο νερο κε

Электронная библиотека РНБ

βάλτε-το σε ποτίρι πο νάχι νερο κρίο. Προσέκστε τί θα πάθι το ίπσος τυ νερυ στο μπυκαλάκι.

Τί παθένι το νερο, όταν το ζεστένυν κε τί όταν το κριόνυν;

Πύ ακόμα παρατιρίσατε μεταβολι τυ όγκυ τον ιγρον κατα τι θέρμανσι κε τιν πσίκσι.

ΤΟ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟ

Διαλάκστε 1. Πάρτε ένα μπυκάλι.

Βρέτε κατάλιλο φελο για το μπυκάλι. Στο φελο ανίκστε τέτια τρίπα, όπο θα μπορέσετε να περάσετε γιάλινο σολίνα. Τιν τρίπα μπορίτε να τιν κάνετε ος εκσις:

Στο στενο μερος τυ φελυ να σιμιόσετε το μέρος, όπο θάνίκσετε τιν τρίπα. Ιστερα μ'ένα μακρυλο καρφι τριπίστε πέρα-πέρα το φελο. Στιν τρίπα πυ ανίκσατε προσαρμόστε καλα το γιάλινο σολίνα. Γεμίστε με βραζμένο χρωματιζμένο νερο το μπυκάλι κε σκεπάστε-το με το φελο πυ τιμάσατε. Το νερο θάμπι στο σολίνα κε θα καταλάβι οριζμένο-τυ μέρος.

Βάλτε το μπυκάλι στο δομάτιο κε ίστερα απο μια όρα σιμιόστε το ίπσος τυ νερυ στο σολίνα.

Ιστερα βάλτε το μπυκάλι σε θερμο μέρος, λ.χ. κοντα στι θερμάστρα. Ιστερα απο μια όρα σιμιόστε με άλι κλοστι το ίπσος τυ νερυ στο σολίνα.

Ιστερα βάλτε το σολίνα σε κρίο μέρος.

Ιστερα απο μια όρα σιμιόστε το ίπσος τυ νερυ.

Τί μπορύμε να μάθυμε με το όργανο αφτο;

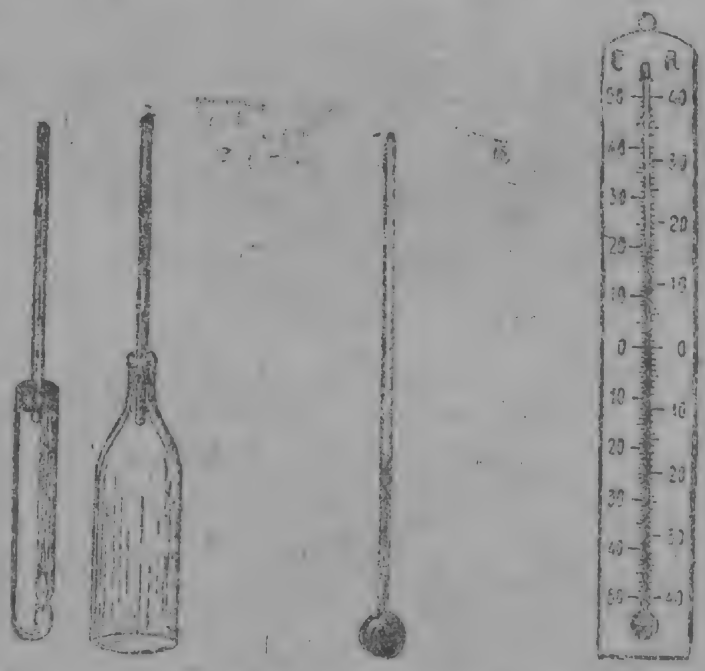

2. *Πάρτε ένα θερμόμετρο.*

Παραβάλετε το θερμόμετρο με το όργανο, πυ ετιμάσατε.

Πύ βρίσκετε το ιγρο μέσα στο θερμόμετρο;

Τί ιγρο ιπάρχι στο θερμόμετρο;

Φισίκστε στο σφερυλάκι τυ θερμόμετρυ.

Τί παθένι πο ίπσος τυ ιγρυ, πυ ιπάρχι στο σολίνα;

Электронная библиотека РНБ

2. Η ΔΙΕΘΝΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΕΑΣ

Β. ΜΑΓΙΑΚΟΒΣΚΙ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τα όπλα με τα φλάμπουρα
πάρτε. πεδια
Στον σιμαδιν τους όμιλους
με μια καρδια.

Εν; διο! γραμι..!
ομπρος μ'ορμι..!

Ο πόλεμος ο σίφουνας
σαν κσαναρθι
για το σιμάδι έτιμος
όλους θα βρι·

Σταθερο βίμα
σιμάδι πρίμα

Κε αν στρατο ι χόρα-μας
στέλνι εφτις
ιγιονόμι έτιμι
στι μάχι εμις.

Τον πλιγομένο
σπίτι θα φέρνο

Ανιχνεφτάδες θ'άμαστε
πόδι λαφρο
θά βρούμε, όπυ κι αν κρίβετε,
μις τον οχτρο·

Τυ δυλεφτι
μις βοιθι.

Τα νέα όπλα λάμπυνε
στυ ίλιν το φος·
Στον σιμαδιν τους όμιλους
όλι ομπρος·

Εν διο! Γραμι!
εμπρος μ'ορμι!

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΙΜΠΕΤΑΜΑ ΤΩΝ ΠΙΟΝΕΡΩΝ

1920. Ενάμισι χρόνο πριν τέλιοσε ο πανκόζμιος πόλεμος. Η Γερμανία κατασστράφικε.

Η νικητές-τις πίραν όλα: τα πετροκάρβουνα κε τα μέταλα, τις ατμομιχανες κε τα ιπεροκεάνιά-τις· κε κοντα χάφτα τιν ανανκάσανε να πλερόνι μεγάλα ποσα γιάποζιμίοσι.

Γιρνόντας σπίτι ι γερμανι στρατιότες βρίκανε τα μέρι-τους σε τριχάθλια κατάστασι. Ανεργία, φτόχια, πίνα ίτανε τα δόρα, πυ προσφέραν στο γερμανικο λαο ι εργοστασιάρχες κ' ι τσιφκικάδες.

Ιδανε ι εργάτες τις Γερμανίας πος τους γελάσανε ι αρχιγί-τους, ι σοσιάλ-προδότες. Κι αρχίσανε τόρα να σινκεντρούνε γίρο στο αλιθινο κόμα τις αργατιας.

Электронная библиотека РНБ

Το κομυνιστικο κόμα μεγάλονε κε δινάμονε κάθε μέρα. Κε κοντα στους ιλικιομένους εργάτες ι νέι σιμπικνόνανε τις γραμες τις νεολέας

Τον ίδιο χρόνο στι Γερμανία παρυσιαστίκανε κ' ι πρότες στον κόζμο πιονέρικες ομάδες.

Λεγόντανε „Σίδεζμος τον νέον σπαρτακιστον".

Ι νέι σπαρτακιστες διαμιράζανε επαναστατικα φιλάδια, βγάζανε παράνομες φιμερίδες τυ τίχυ, κάνανε απεργίες στα σχολια.

Πολι απτυς πιονέρυς βοιθόσανε τυς πατέρες κε τυς αδελφύς-τυς στα οδοφράγματα, κυβαλόντας όπλα, βόλια κε λέντες πολιβόλον.

Μες τι φστια κε τι μπόρα χαλιβδοθίκανε ι πρότες ομάδες τον πιονέρον.

Περάσανε απο τότε 10 χρόνια. Μεγάλοσε ι πιονέρικι ικογένια. Ι κόκινι σπόρι δόσανε άφτονι σοδια.

Στι Γερμανία τόρα ιπάρχυνε 7.000 πιονέρι, στι Γαλία—5.000, στιν Αμερικι 5.000, στι μικροσκοπικι Φιλανδία αγονίζυντε με πίζμα ενάντια στυς καταπιεστες τις τάκσις-τυς 3.000 κοκινογραβατάδες.

Πιονέρικα τάγματα ιπάρχυνε σίμερα παντυ κε ςάφτιν τιν Αφρικι ακόμα κε στιν Αφστραλία.

Στις μέρες τις δεκάτις επετιρίδας τυ σχιματιζμυ τον πρότον πιονέρικον ομάδον ι Εχτελεστικι Επιτροπι τις Κομυνιστικις Διεθνυς προσκάλεσε στι Γερμανία πανκόζμιο σιμπέταμα τον πιονέρον. Στι Γερμανία, για πρότι φορα κι πέρα σχιματιστίκανε ι πρότες πιονέρικες ομάδες.

Ολα τα πεδια τον εργατον στις γραμες τον πιονέρον

Электронная библиотека РНБ

Российская национальная библиотека в Санкт-Петербурге

Πεδια τον προλετάριον όλυ τυ κόζμυ
ςτον αγόνα για τον πανκόζμιο Οχτόβρι—έτιμι!
Ετιμι πάντα.

Με εκατομίρια πεδικα χέρια θα βοιθίςυμε
ςτιν ανικοδόμιςι τις χόρας-μας.

ΔΙΕΘΝΙ ΜΕΡΑ ΤΙΣ ΝΕΟΛΕΑΣ

Τρις βδομάδες τόρα τιμαζόντανε ςτιν πεδικι πλατία ι μαθιτες τυ ςκολιύ-μας για τι διεθνι μέρα τις νεολέας. Ο δραματικος όμιλος προετίμαςε το δραματάκι „Στα κςερονίςια“ κε διο κολεχτιβικες επανκελίες. Ο καλιτεχνικος όμιλος έγραπςε ανάλογα ςιθίματα κε πλακάτες κε ι ςινταχτικι επιτροπι έβγαλε ιδιέτερο αριθμο τις εφιμερίδας τυ τίχυ αφιερομένι ςτι διεθνι μέρα τις νεολέας.

Μια βδομάδα πριν τις γιορτις βρίκαμε όλα τἄλα πεδια τυ χοριύ-μας, πυ δε ςιχνάζανε ςτιν πεδικι πλατία, τυς μιλίςαμε για τι γιορτι κε τυς προτίναμε να μας βοιθίςυν. Διο μέρες νορίτερα απτι γιορτι κάναμε διαδίλοςι ςτυς δρόμυς τυ χοριυ με τραγύδια ςιθίματα κε πλακάτες

ΤΙΝ ΤΡΙΤΙ ΣΤΙΣ 2 ΤΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙ ΟΛΙ
ΣΤΙΝ ΠΕΛΙΚΙ ΠΛΑΤΙΑ
ΤΙΝ ΤΡΙΤΙ ΣΤΙΣ 2 ΤΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙ ΣΤΙ ΔΙΕΘΝΙ
ΠΕΔΙΚΙ ΜΕΡΑ ΣΤΕΛΝΥΝΕ ΤΥΣ ΧΕΡΕΤΙΖΜΥΣ-ΜΑΣ
ΣΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΝ ΟΛΥ ΤΥ ΚΟΖΜΥ

Νά γιατι μαζεφτίκανε ςκεδον όλα τα πεδια τυ χοριύ-μας ςτιν πλατία. Πολα πεδια ίρθανε κι απτα γιτονικά-μας χοριυδάκια. Ολι θέλανε μαζι να γιορτάςυνε τι μοναδικι αφτίνα γιορτι για τα πεδια.

Μπροςτα ςτιν ίςοδο τις πεδικις πλατίας μεγάλι πλακάτα με αριθμυς. Ι αριθμι αφτι μιλύςανε για το μεγάλο πεδικο ςτρατο τον νεον αγονιςτάδον, πυ μαζι με τυς ιλικιομένυς επαναςτάτες πολεμα για τιν απελεφτέροςι τον εργαζόμενον όλυ τυ κόζμυ απτο ζιγο τον καπιταλιςτον.

Σόλο τον κόζμο ςίμερα γιορτάζετε ι διεθνι πεδικι μέρα. Κε ςτις χόρες πυ το χιόνι δε λιόνι ποτες κε ςτις χόρες εκίνες πυ δε γνορίςανε τιν παγονια κε δεν κςερυν τί ίνε κρίο. Μα διαφορετικα ς'όλες τις καπιταλιςτικες χόρες βλέπυν ι κάτικι τιν πεδικι αφτίνε γιορτι. Ι εργάτες κι όλες ι άλες εργαζόμενες μάζες βλέποντας τιν κόκινι γραβάτα τον πιονέρον, ί το ςιμάδι-τυς χαρύμενα χερετιζυν τυς μικρυς ςιντρόφυς-τον ςτον αγόνα για το κινο έργο. Το εναντίο ι πλύςιι κ' ι καπιταλιςτες. Σφίνκυν τις γροθιές-τυς κε τρίζυν τα

Электронная библиотека РНБ

δόντια-τος βλέποντας τους μικρους εχτρύς-τον πυ μαζι με τους πατεράδες-τος θα ρίχσυν το κράτος-τος, θα νκρεμίσυνε τους θρόνυς-τος.

Μονάχα στο ΣΣΣΔ λέφτερα γιορτάζυν τα πεδια τι γιορτί-τος. Στις άλες χόρες καταδιόκανε τος πιονέρυς κε τους φιλακίζυν ακόμα. Πολες φορες ι αστινομικι με κσίλο προσπαθόνε νάνανκάσυν τους μικρους κομυνιστες να προδόσυν τους σιντρόφυς-τος, μα πότες δεν το κατορθόνυν. Ι μικρι κομυνιστες δεν προδίνυν ποτες τους σιντρόφυς-τος.

Ι γερμανι πιονέρι έχυνε τέτιυς νόμυς:

1. Με τους οχτρύς-τυ ίνε πονιρος, σαν αλεπυ.
2. Στον αγόνα στερεος, σαν πέτρα.
3. Σίντροφος τυ εργάτι—τον πεδιον φίλος—τον εκμεταλεφτον εόνιος οχτρος.
4. Ποτε δε προδίνι τυς φίλυς-τυ ς'όπιο κίντινο κι α βρεθι.
5. Βοιθι τυς σιντρόφυς-τυ σε χάθε ανάνκι.

ΤΙ ΣΙΜΕΝΙ ΝΑΣΕ ΝΕΟΣ ΛΕΝΙΝΙΣΙΣ

Για νάσε νέος λενινιστις σιμένι:

—Να βοιθας τυς μεγαλίτερυς σιντρόφυς-συ, τυς κομυνιστες κε όλυς τυς εργάτες στον αγόνα-τυς για τιν απελεφτέροσι τις εργατικις τάκσις στα καπιταλιστικα κράτι κε στιν ανικοδόμισιν τυ Σοσιαλιζμυ στο Σ.Σ.Σ.Δ.

—Να προετιμάζεσε να γίνις κομσομόλος.

—Να μαθένις όσο μπορις καλίτερα για να γίνις μια μέρα καλος αγονιστις.

—Να αγαπας τι δυλια.

—Να βοιθας όλυς τυς πιονέρυς.

—Παντυ—στο τάγμα-συ, στο σκολιο, στο σπίτι—να ίσε παράδιγμα, διοργανοτις τον άλον πεδιον.

—Πάντα να θιμάσε κε να εκπληρόνις τις εντολες τυ αρχιγυ κε δασκάλυ τις εργατιας Βλαδίμιρυ Ιλιτς—Λένιν.

ΠΙΥΣ ΛΕΜΕ ΠΙΟΝΕΡΥΣ

Σέμας στο Σίνδεζμο τον Σοβετικον Σοσιαλιστικον Διμοκρατιον ίνε παραπάνο απο 4 εκατομίρια νέι πιονέρι.

Μα δεν ίνε λιγότερι στις άλες χόρες, στο εκσοτερικο. Πιονέρι ίνε τα πεδια τις αργατιας απο 8—16 χρονον. Τυς λέμε κε νέυς λενινιστες.

Ο Λένιν αγονίστικε για τιν απελεφτέροσι τις εργατικις τάκσις κε όλον τον εργαζόμενον. Ι νέι λενινιστες ίνε ι μελύμενι αγονιστες για τι λεφτεριια τον εργαζόμενον για τιν πανκόζμια επανάσταση.

ΠΑΝΙΓΙΡΙΚΙ ΙΠΟΣΚΕΣΙ ΤΟΝ ΠΙΟΝΕΡΟΝ

Εγο ο νέος πιονέρος τυ ΣΣΣΔ μπροστα σόλυς τυς σιντρόφυς-μυ θριαμβεφτικα ιπόσχυμε:

1 Θα εργαστο πάντοτε για το σιφέρο τις εργατικις τάκσις στον αγόνατις για τιν απελεφτέροσι τον εργατον κε αγροτον όλυ τυ κόζμυ.

Электронная библиотека РНБ

2. Τίμια κε σταθερα θα εκπληρόνο τα καθίκοντα κε τους νόμους τον νέον πιονέρον κε τις εντολες τυ Ιλιτς.

Ιπάρχι στο σκολιό-σας πιονέρικο τάγμα;

Αν ιπάρχι ροτίστε τον οδιγο τυ τάγματος πια εργασία κάνι;

Α δεν ιπάρχι πιονέρικο τάγμα κοντα στο σκολιο, γράπστε κε ζιτίστε απον πιρίνα τις νεολέας να διοργανοθι τέτιο.

Στον αγόνα για τιν απελεφτέροσι τις αργατιας
ν'άσε πάντα έτιμος.

ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΣΤΙΝ ΚΙΝΑ

Γράμα τις Γιύι-Εν Φαν

Ινε έξσι μίνες πυ ίρθα στι Μόσχα. Ιμε 15 χρονόνε. Απο εφτα χρονον εργαζόμυνα στα ιφαντυρία τις Σανχάις για να μπορέσο να ζίσο.

Στι Σανχάι ίνε πολα ιφαντυργία: κινέζικα, αμερικάνικα, ενκλέζικα, γιαπονέζικα. Χιλιάδες κινέζικα πεδια εργάζυντε σάφτα. Μόλις γίνυντε 8 χρονον τα πεδιά-τυς ι φτοχι κινέζι τα πυλάνε στυς πλύσιυς εργοσταζιάρχες. Κε κίνι τα εκμεταλέβυντε όπος θέλυν.

Τα πεδια, πυ ίνε παρακάτο απο 12 χρονον δεν πλερόνυντε τίποτε για τι δυλιά-τυς. Μονάχα όσα ίνε 12—15 χρονον πλερόνυντε 10 καπίκια τιν ιμέρα.

Δυλέβυνε 12 όρες το μερονίχτι. Το φαγί-τυς διο φορες τιν ιμέρα, λίγο ρίζι νερόβραστο. Το νερο στο εργοστάζιο βρόμικο, ακάθαρτο. Ι φτόχια κ' ι δισττιχία κάνυν τυς γονιύς-μας πολες φορες άγριυς κε νκρινιάριδες· για το τίποτε βρίζυν κε μας χτιπυν αλίπιτα.

Μα πολες φορες κλένε μαζί-μας για τιν κακοριζικιά-μας. Ολο το μεροκάματο ος το τελεφτέο καπίκι, μας το πέρνυν ι γονί-μας. Ζάχαρι, καραμέλες για μας ίνε πραματα άγνοστα. Για τυς πλύσιυς ιπάρχυνε σχολια, κλύπια Μα ι φτοχολογια ύτε να τα κιτάκσι απ'όκσο μπορι. Γιατι ι πλύσιι δε μας λογαριάζυν για ανθρὸπυς, μα για ζόα, πυ δεν επιτρέπετε νάφίνυν σε τέτια μέρι.

Κιμόμαστε στο ακάθαρτο πάτομα. Αροστένυμε—κανένας δε μας γιατρέβι· για πιόνε ίμαστε χρίσιμι;

Αγαπιτα πεδια τυ ΣΣΣΔ, ι ζοί-μας διαφέρι απτι δικί-σας όπος ο υρανος απτι γι. Μα στιν Κίνα έχυμε 100 χιλιάδες πιονέρυς, πυ πέρνυν ενεργο μέρος στον αγόνα για τιν απελεφτέροσι τυ κινέζικο λαυ.

Ινε ι ελπίδα τις φτοχολογιας, γιατι θα βοιθίσυν γρίγορα νάρθι ο Οχτόβρις κε σεμας. Τα πεδιά-μας τὸτε δε θα ζόνε έτσι όπος ζόνε, μα έτσι όπος ζίτε σις τόρα στο ΣΣΣΔ.

Ζίτο ι Σοβετικι εκσυσία!

Ζίτο ι ένοσι τον πεδιον τυ ΣΣΣΔ κε τις Κίνας!

Γιύι-Εν-Φαν

Электронная библиотека РНБ

ΔΕΝ ΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΙ

Δεν ίμαστε μόνι . . .
Χιλιάδες ίμαστ' εμις, χιλιάδες . . . τάνκάνια του Ιλιτς.
Τα λάβαρα του λιτρομυ, τα λάβαρά-μας,
πσιλα κιματίζυν παντυ . . .
στα πέρατα του κόζμο.
Στα πέρατα τις γις αντιλαλι
το τραγύδι τις ζοις, τον πιονέρον το τραγύδι!

Περίφανα παλικαρίσια τους δρόμυς σκίζυν κε πέρνυν χιλιάδες πιονέρι.
—Παντυ...—Στον κόζμο όλο!—Στι Μόσχα!—Στο Παρίσι!—Στον παγομένο το Βορα!—Στιν καφτερι Μπυχάρα!—Στυς δρόμυς του Λονδίνυ!—Στι λεφκομάρμαρι Αθίνα!—Στιν κιτρινόμορφι τιν Κίνα!—Παντυ!

Το πεδικο σάλπιζμα ακύετε παντυ.
—«Στο μεγάλο αγόνα για τι δυλια τις αργατιας έτιμι πάντα ! ! ! »

Το παραπάνο απόσπαζμα διαβάστε-το σινολικα. Το πρότο μισο όλι μαζι, αργα, καθαρα. Το δέφτερο μισο αρχίζοντας απτο „Παντυ . . . Στον κόζμο όλο" ομαδικα—δυο-τρις ας απανκίλυν κάθε κσεχοριστι φράσι έτσι:—Στι Μόσχα! (1-ι ομάδα)—Στο Παρίσι (άλι ομάδα)—Στον παγομένο το Βορα! (τρίτι ομάδα) κ. τ. ρ. Να τελιόσετε όλι μαζι αρχίζοντας απο „το πεδικό-μας σάλπιζμα"

3. Η ΧΟΡΑ ΤΟ ΣΟΒΕΤ

Τί πρέπι να κάνυμε

Ας ερχόμαστε σε σκέσι με τα σκολια τον άλον εθνικοτίτον.
Ας σκιματίσυμε όμιλο για να σπυδάσυμε τι ζοι τον εθνον πυ ζύνε στο Σίδεζμό-μας.
Ας σπυδάσυμε τα φισικα πλυτι, πυ βρίσκοντε στο Σίδεζμό-μας
Ας πάρυμε ενεργο μέρος στις εργασίες το σοβετ τις πόλις κε τυ χοριύ-μας.

Ο ΣΟΒΕΤΙΚΟΣ ΣΙΔΕΣΜΟΣ

Απέραντος ίνε ο Σοβετικός-μας Σίδεζμος. Απλόνετε σε δυο χιλιάδες χιλιόμετρα απτις παγομένες τύντρες τυ Πόλυ ος στα ανθιζμένα ακρογιάλια τις Μάβρις θάλασας. Κε σε εφτα χιλιάδες χιλιόμετρα απτι Δίζι στιν Ανατολι, απτο ομιχλόδικο Λενινγρατ ος στις παγερες παραλίες τυ Μεγάλυ Οκεανυ.

Παραπάνο απο εκατον εκσίντα εκατομίρια ίνε ι κάτικι τυ Σοβετικυ Σιδέζμυ. Παραπάνο απο εκατον έθνι ζύνε στι χόρα-μας. Στιν παλια Ρυσία, τα έθνι αφτα δεν ίχανε δικεόματα να ονομάζυντε με τόνομά-τυς. Τυς εβρέυς τυς λέγανε «ζίτι« τυς αρμένιδες „αρμιάσκα" τυς ρομιυς „πιντόσι„ κ. α.

Μα να τα πράματα αλάκσανε τόρα με τιν επανάσταση τυ Οχτόβρι. Δεν ιπάρχυν πια „μικρα" κε „μεγάλα" έθνι. Δεν ιπάρχυν πια „αλόεθνι". Καθε λαυς, πυ βρίσκετε στο Σίδεζμό-μας ίνε εκσίσυ δίνατος, γιατι στιρίζετε στι είναμι όλυ τυ Σινδέζμυ-μας. Όλι ι λαι έχυν τα ίδια δικεόματα.

Электронная библиотека РНБ

Ενομένος απο δεκάδες διμοκρατίες κε όπλαστ ο Σίνδεζμός-μας ίνε ενιέος κε στερεος, σα βράχος. Γιατί; Γιατι ι κιβέρνισί-τυ ίνε μια, ένας ο σκοπος για τον οπίο εργάζοντε όλι.

Όλι ι λαι τυ ΣΣΣΔ σίφονα με οριζμένο σκέδιο χτίζυν το σοσιαλιστικότους νικοκιριο. Τα άπιρα πλύτι, πυ βρίσκυντε στις διάφορες διμοκρατίες δεν ανίκυνε σε ιδιέτερα άτομα, μα ς'όλο το κράτος. Τα πλύτι αφτα κσοδέβυντε για το γενικο καλο όλον τον εργαζόμενον πυ ζύνε στο απέραντο-μας Σίδεζμο.

ΣΣΣΔ—ΣΙΔΕΖΜΟΣ ΣΟΒΕΤΙΚΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΔΙΜΟΚΡΑΤΙΟΝ

Ι χόρα-μας λέγετε Σίνδεζμος γιατι αποτελιέτε απτον αδερφικο σίδεζμο εφτα ανεκσάρτιτον διμοκρατιον.

Σοβετικες λέγοντε ι διμοκρατίες, γιατι κάθε—μια απ' αφτες κιβερνάτε απτα σοβετ τον αντιπροσόπον τον εργατον, τον κόκινον στρατιοτον κε το χορικον.

Σοσιαλιστικες λέγοντε, γιατι ς' όλες αφτες τις διμοκρατίες τα μέσα τις παραγογις δηλαδι τα εργοστάσια, ι φάμπρικες, ι σιδερόδρομι, ι γις, ανίκυν ς' όλυς τυς εργαζόμενυς μαζι. Τέτιο καθεστότο, όπυ νικοκίρις τον εργοσταζίον, τις γις, όλον τον επιχιρίσεον ίνε το κράτος τον εργατον κε χορικον λέγετε σοσιαλιστικο.

Διμοκρατίες λέμε τις χόρες-μας γιατι ς' όλες αφτες ι εκσυσία ίνε εκλέκσιμι. Τιν εκλέγυν ι αντιπρόσοπι τον εργαζόμενον.

ΤΟ ΣΟΒΕΤ

Τα σοβετ δεν ίνε μονάχα όργανα τις δικισις, μα ίνε κε όργανα τις ανατροφις κε τις μόρφοσις τον εργαζόμενον. Τα σοβετ ίνε σκολια. Σκολια ιδιέτερα, νέα, όπυ μαθένυν όχι με βιβλία, μα με τιν πραχτικι δυλια, τιν εργασία.

Μαθένυν εκ' να διεφτίνυν ι πλατιες μάζες τον εργαζόμενον. Να πάρυνε μέρος στι σοσιαλιστικι ανικοδόμισι τις χόρας-μας. Κε τα σκολια αφτα φαρδίνυν, μεγλονυν, προσελκίυνε όλο νέα στελέχι μαθιτον. Όλι όσι μαθένυνε στα σκολια αφτα δωρεαν βοιθύνε τον κρατικό-μας αφτο μιχανιζμο. Κάνυν τιν εργασία εκίνι πυ μονάδες δε θα μπορύσανε να τιν κάνυνε. Κε ίνε σίχρονα ι μάζες αφτες εκσελενχτες κε δικαστες τις εργασίας τυ σοβετ-, πυ κάνι ταχτικα απολογιζμο τις εργασίας-τυ κε διορθόνι τα λάθι κε τις έλιπσες, πυ το δίκσανε ι ίδιες ι μάζες.

ΓΝΩΡΙΣΤΙΣΕ ΜΕ ΤΙΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΥ ΣΟΒΕΤ ΤΥ ΤΟΠΥ-ΣΑΣ

(Σκέδιον εκσέτασις)

Πόσα ίνε τα μέλι τυ σοβετ.

Απο πιύς εκλέγυντε.

Απο πυ πέρνι τα μέσα για τα έκσοδα πυ κάνι.

Πός κάνι γνοστι τιν εργασία-τυ στον πλιθιζμο.

Электронная библиотека РНБ

Πός ι κατικι βοιθύνε το ςοβετ.

Τί κάνι το ςοβετ για τιν εφαρμογι τις γενικις εκπέδεπσις κε το λικβιτάριζμα τις αγραματοςίνις.

Τί κάνι το ςοβετ για τιν προςταςία τις ιγίας τυ πλιθιζμυ.

Τί κάνι για τιν ανάπτικσι κε το μεγάλομα τον εργοςταςίον, για τιν καλιτέρεπσι τις ζοις τον εργατον.

Πός βοιθα να ςτερεοθι το κολχόζι κε πος πολεμα τυς κυλάκυς.

Τί κάνι για να ιποςτιρίζι τιν τάκσι κε τιν ασφάλια.

Τί κάνι για τιν καλιτέρεπσι το μέςον τις ςινκινονίας.

Ιςτερα απτιν εκςέταςι μαζεφτίτε ςτιν παράδοςί-ςας κε ςκεφτίτε πός θα μπορίτε να βοιθάτε, ςτιν εργαςία-τυ, το ςοβετ τυ τόπυ-ςας.

Σκεφτίτε πός θα μπορέςετε να γνορίζετε τυς γονιύς-ςας με τιν εργαςία τυ ςοβετ.

ΠΙΙ ΕΧΥΝΕ ΔΙΚΕΟΜΑ ΠΣΙΦΥ

Δικέομα να εκλέγυν κε να εκλέγυντε ςτα ςοβετ έχυν όλι ι εργαζόμενι τις πόλις κε τυ χοριυ.

Ι εργάτες, ι κολχόζνικι, ιπάλιλι, ι φτοχι κε ι μεςέι χορικι, ι κόκινι ςτρατιότες, ι βιοτεχνίτες πυ δεν εκμεταλέβυντε κςένι εργαςία.

Ο πρότος πιρίνας τις ςοβετικις εκςυςίας ςτυς τόπυς ίνε για τιν πόλι το ςοβετ τις πόλις κε το ςοβετ τυ χοριυ για το χοριο.

Ανότερι βαθμίδα ίνε τα ςινέδρια τυ ςοβετ τυ ραιονιυ. Αφτα αποτελύντε απτυς αντιπροςόπυς όλον το ςοβετ πυ βρίςκυντε ςτο ραγιόνι. Τα ςινέδρια τυ ςοβετ τυ ραιονιυ εκςετάζυν κε επικιρόνυν ολα τα ζιτίματα, πυ ενδιαφέρυν το ραιόνι. Απτυς αντιπροςόπυς το ςοβετ το ραγιονιον αποτελύντε τα ςινέδρια το ςοβετ τυ κράι κε τυ όπλαςτ.

Κάθε ςινέδριο το ςοβετ εκλέγι τιν Εχτελεςτικί-τυ Επιτροπι. Ι Εχτελεςτικες επιτροπες ίνε ι ανότερι εκςυςία ςτο διάςτιμα, πυ δε ςινεδριάζυν τα ςινέδρια το ςοβετ.

Κάθε Εχτελεςτικι Επιτροπι ίνε ιπέφτινι μπροςτα ςτο ςινέδριο τυ ςοβετ, πυ τιν έκλεκςε.

ΠΙΙ ΙΝΕ ΛΙΣΕΝΤΣΙ

Ι εκμεταλεφτες δεν έχυν πςίφον.

Ο κυλάκος, ο παπας, ο νέπμανος κε ο ςπεκυλιάντος δεν μπορυν όχι μονάχα να εκλέγυν κε να εκλεχτυν, αλα δεν έχυν το δικέομα να βρεθυν κε ςτις ςινεδριάςις-μας. Ι εκςυςία ςτι ςοβετικί-μας χόρα ανίκι μονάχα ςτυς εργάτες κε ςύλυς τυς δυλεφτάδες.

Электронная библиотека РНБ

Γ. Ανατολίτι.

ΤΗ ΣΟΒΕΤ

Στι χόρα, να, πυ ο αφέντις κιβερνούσε
με το μαστίγι, με το κνούτο, τι γροθια,
κ' ίλοτας στέναζε κε δούλος ο εργάτις
κε σκλάβα έζβινε ι αργατια,

Σοριαζμένα χάμυ τυ λαυ τα μπυτρύμια,
σιντρίμια ι αλίσες, τα δεζμα·
ο τίρανος φεβγάτος κε αφέντις
στι χόρα τόρα το Σοβετ
το δυλεφτάδον κιβερνα.

Ι ΣΙΜΕΤΟΧΙ—ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΥ ΣΟΒΕΤ ΤΥ ΣΙΝΔΕΣΜΥ-ΜΑΣ

Μια βδομάδα προτυ νάρχίσυνε ι εκλογες ο πρόεδρος τυ σοβετ ο σίντροφος Μυράτοφ μας έστιλε τον κατάλογο τον πολίτον τυ χοριύ-μας κε παρακάλεσε να γράπσυμε σε καθένα χοριστα πρόσκλισι για τις εκλογες.

Γράπσαμε σ'όλυς, πῦτανε στον κατάλογο.

Κάπιος απτυς μαθιτες παρατίρισε πος τα ονόματα μερικον πολιτον δεν ίσανε στον κατάλογο, όπος τυ παπα, τυ Χοντροκόστα τυ μπακάλι κε διο άλονε πλύσιον χορικον.

Το ίπαμε τις δασκάλας-μας κε ζιτίσαμε να γράπσυμε πρόσκλισες κε σε κίνυς.

Μα ι δασκάλα μας κσίγισε πος δεν έγινε καμια παράλιπσι, μονάχα δε γράπσαμε τα ονόματα κίνον πῦνε „στεριμένι". Δεν έχυμε δικέομα να εκλέγυν κε να εκλέγυντε.

Στο σοβετικο κράτος, μας ίπε, σίφονα με το σίνταγμά-μας δεν έχυνε δικέομα πσίφυ, ι παπάδες, ι διάκι, ι καλόγερι ι έμπορι, ι μπακάλιδες, ι κυλάκι κι όλι πυ εκμεταλέβυντε τιν εργασία τον άλον.

Ιστερα απτις εκσίγισες τις δασκάλας γράπσαμε διο μεγάλες πλακάτες για τἀναγνοστίριο.

Νά τι γράπσαμε κι: Σίντροφι! Ολι στις εκλογες το σοβετ ! . .

«Γινέκα μιν κσεχνας πος ότι έχις τα ίδια δικεόματα με τον άντρα».

Α δεν μπορίτε όλι να παρεβρεθίτε στις εκλογες το σοβετ, στίλτε αντιπροσόπυς-σας;

Ιστερα απτις εκλογες ακύστε τιν έκθεσι τις εκλογικις επιτροπις κε σιμιόστε πος γίνυντε ι εκλογες, απο πόσα μέλι αποτελιέτε το Σοβετ, πια εργασία κάνι κε πιι πολίτες δεν έχυν δικέομα πσίφυ.

Ι εκσυσία το Σοβετ—εκσυσία τον εργατον κε αγροτον.

Электронная библиотека РНБ

ΤΙ ΜΑΣ ΙΠΕ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΥ ΣΟΒΕΤ

Προχτες ίρθε στο σκολιο ο πρόεδρος τυ σοβετ τυ χοριύ-μας ο ς. Γιανίδις.

Ο σίντροφος Γιανίδις χερέτισε, κάθισε μπροστα απτο τραπέζι, μας κίτακσε όλους κε χαμογελόντας ίπε:

—Με προσκαλέσατε, ίρθα· τί έχετε να μυ πίτε;

Βγάλαμε τιν αννέτα πύχαμε, έτιμι κε αρχίσαμε να τονε ροτάμε.

Οταν ο πρόεδρος τις τάκσις, ο Κόστας Πετρας, τονε ρότισε πιο ίνε το σκέδιο τις εργασίας τυ Σοβετ, ο Γιανίδις γίρισε κε ίπε τις δασκάλας:

—Μπορυν αφτι τόσο μικρι να καταλάβυν τέτια πράματα;

—Πός, πετάχτικε τότε ο Πάβλοφ, εμις ι ίδιι με σκέδιο εργαζόμαστε. Κσαναγέλασε ο Γιανίδις κε ίπε:

—Καλα. Ακύστε το σκέδιο-μας ίνε μεγάλο. Ολο δεν μπορο να σας το διγύο. Μα νά τα κιριότερα σιμία: πρέπι με τον κερο να μαζόκσυμε τους φόρους, νάποκσιρένυμε το βύρκο, πύνε όκσο απτο χοριο, νάνίκσυμε πεδικο γιάσλι το καλοκέρι, να χτίσυμε κατάλιλο χτίριο για το αναγνοστίριο, να φροντίσυμε για τιν τάκσι στο χοριο, γιατι το σοβετ ίνε ο νικοκίρις τυ χοριυ κε πρέπι να φροντίζι για όλα.

—Τονε ροτίσαμε ακόμα, αν ίνε δίσκολι ι δυλια τυ προέδρυ.

— Το ίδιο ίνε μέμας ότι κε με σας στο σκολιο, ίπε ο Γιανίδις. Αν καθένας κσέρι τι δυλιά-τυ κε δεν εμποδίζι τον άλονε κ' ι δασκάλα-σας στο σκολιο κ' εγο στο σοβετ εφκολότερα κε καλίτερα μπορύμε να εργαστύμε.

Οτα θα έφεβγε τυ ιποσκεθίκαμε να τονε βοιθίσυμε όσο μπορύμε.

Ι ΠΟΛΙ-ΜΑΣ

Σε κάθε πόλι ίνε χτίρια, πυ δεν κατικύντε απο άτομα ί ικογένιες—μα ίνε κινι περιυσ'α τις πόλις. Να π.χ. το νοσοκομίο. Το νοσοκομίο δεν κατικίτε απο οριζμένυς πολίτες, μα ίνε περιυσία όλις τις πόλις. Επίσις τα σκολια, τα θέατρα, τα σφαγία, το πιροζβεστικο τμίμα κ. α. Για όλα αφτα φροντίζυν πός να φτιάσυν νέα χτίρια, να επιδιορθόσυν τα παλια, να πλιρόνυν τυς μιστυς τον ιπαλίλον, πύ ιπιρετύνε στα διάφορα καθιδρίματα τις πόλις.

Φτιάνυν σκολια, νοσοκομία, ανίγυν αναγνοστίρια, φτιάνυν γεφίρια, στρόνυν τυς δρόμυς, τυς φοτίζυν, χτίζυν ιδραγογία τιλεγραφία κ.α.

Ι δυλια αφτι δεν ίνε έφκολι. Δεν ίνε έφκολο να φροντίζυν μαζι για τα σκολια κε τα τιλέφονα, τα νοσοκομία κε τα ιδραγογία

Γιαφτο για κάθε ένα απάφτα φροντίζι ιδιέτερο τμίμα. Για τα σκολια το τμίμα τις λαικις μόρφοσις, για τα νοσοκομία το τμίμα τις ιγιονομίας, για τις κοπερατίβες το τμίμα τυ σινεργατίζμυ κε τυ εμπορίυ κ.τ.ρ.

Κάθε τμίμα κάνι τι δικί-τυ τι δυλια· κι όλα μαζι φροντίζυνε για το νικοκιριο τις πόλις.

Οργανόστε εκδρομι στο σοβετ τι πόλις-σας.

Περιγράπστε τιν εργασία το διάφορον τμιμάτον.

Электронная библиотека РНБ

ΣΧΙΜΑ ΤΥ ΣΟΒΕΤ ΤΙΣ ΠΟΛΙΣ

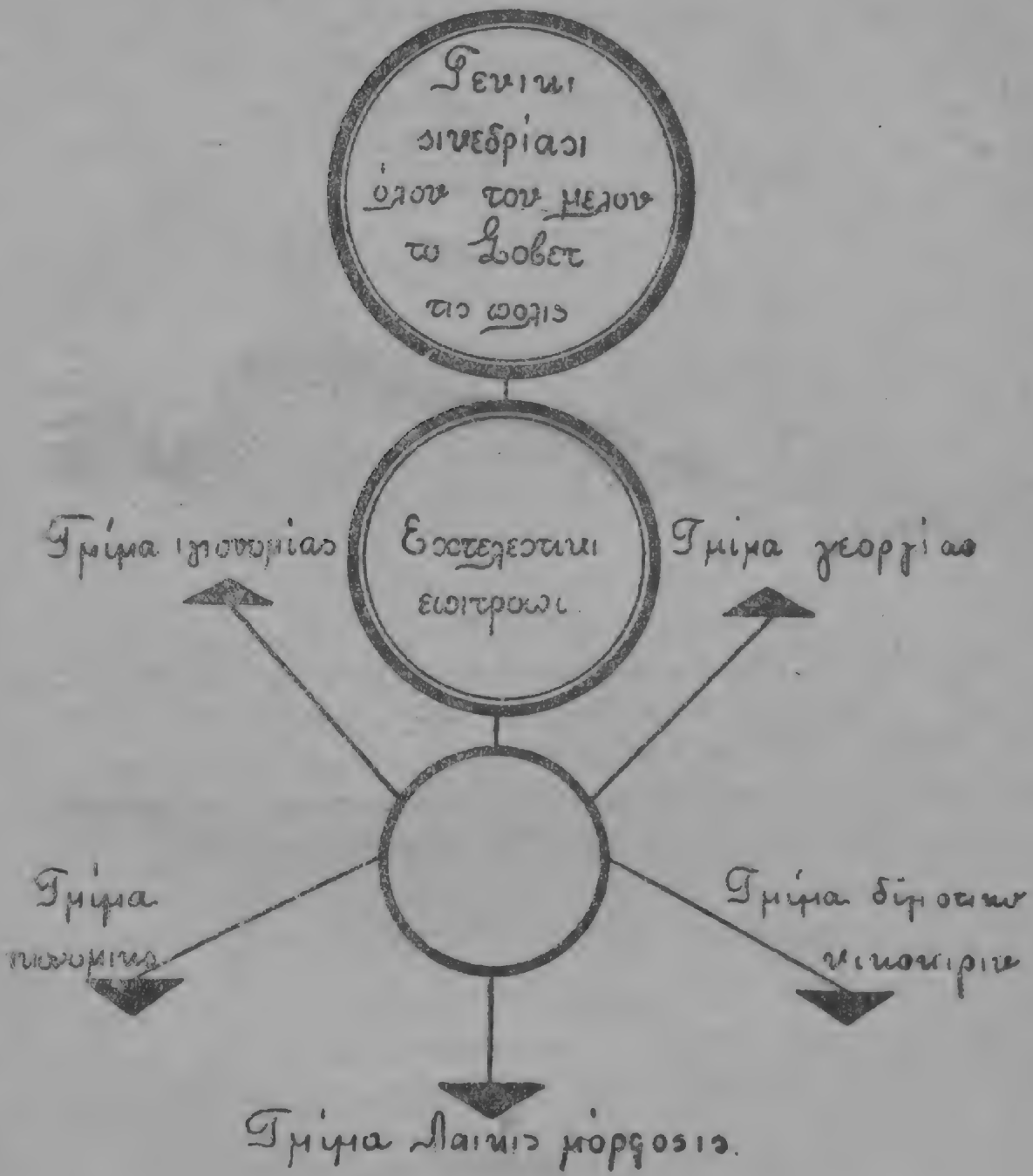

ΙΔΡΑΓΟΓΙΟ

Μια απτις μεγάλες εφκολίες πυ έχυν ι κάτικι τις πόλις ίνε κε το ιδραγογίο.

Οχο πιο πολιτιζμένι ίνε ι κάτικι τις πόλις, τόχο πιο πολι νερο κχοδέβυν, τόχο περιχότερο ίνε κχαφαλιζμένι απτις διάφορες αρόχτιες.

Μ'απο πύ έρχετε το νερο πυ τρέχι τόχο, όχο θέλυμε απτον κάνυλα τις βρίχις;

Για παράδιγμα ας δύμε πος ιδρέβετε ι Μόχχα. Δεκαοχτο χιλιόμετρα μακρια απτι Μόχχα στιν οχτι τυ ποταμυ Μόχχα ίνε ο ιδραγογικος χταθμος Ρυμπλέβχκαγια. Γίρο στο Ρύμπλεβο προς τις πιγες τυ ποταμυ δεν ίνε ύτε φάμπρικες, ύτε εργοστάχια, ύτε μεγάλι χινικιζμι, πυ να λερόνυν το νερο, πυ γιαφτόνε το λόγο εκι πέρα ίνε πιο καθαρο, παρόχο στο ραγιόνι τις πόλις.

Электронная библиотека РНБ

Απο ιδιέτερες δεκσαμενες το νερο χίνετε σιγα-σιγα σε ιδιέτερο μέρος· εκι καθίζυν ι λάσπες κ' ι λέρες κε γίνετε το νερο καθαρο κε κσάστερο. Ίστερα με ιδιέτερες μιχανες φιλτράρετε κε με βοίθια άλις μιχανις σπρόχνετε σε δεκσαμενι, πυ βρίσκετε 18 χιλιόμετρα μακρια απτο Ρύμπλεβο, στο δυνο τυ Λένιν, το πιο απσιλο μέρος κοντα στι Μόσχα. Απο κι το νερο έφκολα χορις τυλύμπες άλες μιράζετε σόλι τιν πόλι με σολίνες, πυ το φέρνυν κε στα πσιλότερα πατόματα τον σπιτιον.

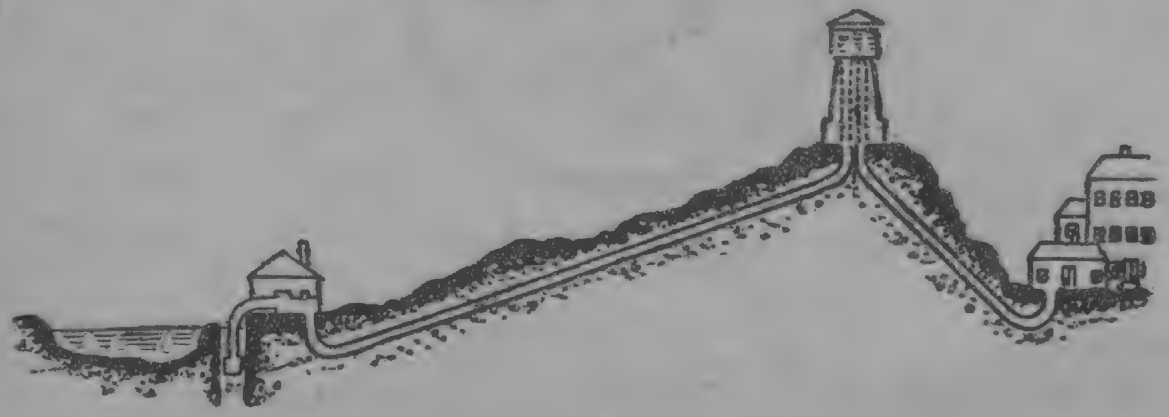

Ιδραγογίο

Εκσον απτο σταθμο τυ Ρύμπλεβο στο αντικρινο μέρος τις Μόσχας βρί-σκετε άλος ιδραγογικος σταθμος στο χοριο Μίτιτς. Εδο το νερο πέρνυν όχ απτον ποταμο, αλα απο ιπόγιες βρίσες .

Ι ποσότιτα τυ νερυ αφτυ ίνε πογι λίγι, 2 εκατομίρια το μερόνιχτο, ενο απτο Ρύμπλεβο πέρνυν το μερόνιχτο 10—11 εκατομίρια βέτρα.

Ερότισες:

Πός προμιθέβετε ι πόλι-σας (το χοριό-σας) νερο;

Αν έχετε ιδραγογίο κάνετε το σκίμα-τυ.

Ιχνογραφίστε πιγάδι, βρίσι, κεφαλάρι.

Δορεαν πέρνετε νερο απτο ιδραγογίο κι αν όχι πόσο πλιρόνετε;

ΙΠΟΝΟΜΙ

Στις μεγάλες πολιτίες ι άνθροπι ζύνε πικνα. Σε μεγάλα σπίτια πυ έχυνε παραπάνο απο 6—8 πατόματα, κατικύνε χιλιάδες άνθροπι. Κ'εκι όπυ ζύνε πολι άνθροπι μαζέβυντε πολα σκυπίδια, ακαθαρσίες ακάθαρτα νερα.

Ολα αφτα πρέπι να τὰπομακρίνυμε απτιν πόλι.

Αλοτες κε τόρα σε πολες πολιτίες, τα σκυπίδια κε τις ακαθαρσίες μαζέβυνε σε ιδιέτερυς λάκυς, απόπυ τι νίχτα τα κυβάλυν όχσο απτιν πόλι.

Μάφτο δεν μπορι να γίνι στις μεγάλες πολιτίες· γιατι κι άνθροπι πολι θα χριάζονταν κι αδιάκοπα έπρεπε να γίνι ι δυλια αφτι. Γιάφτο στις μεγάλες πλατίες φτιάνυν ιπόνομυς.

Απο κάθε σπίτι το ακάθαρτο νερο κ' ι ακαθαρσίες χίνυντε σε ιδιέτερυς σολίνες, πυ βρίσκυντε κάτο απτι γις. Απτυς σολίνες αφτυς περνύνε σε γενικο, μεγάλο σολίνα, πυ τις φέρνι όχσο απτιν πόλι.

Электронная библиотека РНБ

ΦΟΤΙΖΜΟΣ

Το δαδι στα παλια χρόνια φότιζε τιν καλίβα του πρόγονό-μας. Αφτο ίτανε ο πιστός-του σίντροφος, πυ κόντινε τις ατέλιοτες νίχτες τυ χινόπορυ κε τυ χιμόνα κε του βοιθύξε να τελιόνι τις δυλιες, πυ δεν πρόκανε να τελιόσι τιν ιμέρα.

Αργότερο ι άνθροπι αντικατάστισαν το δαδι με το λάδι κε το πάχος τον ζόον. Ι αρχέι έλινες ίχαν το λιχνάρι. Στο λιχνάρι-τυς κέγανε λάδι. Στιν Ελάδα το λάδι ίταν άφτονο. Το λάδι γίνετε, όπος κσέρυμε απτυς καρπυς τυ ελεοδενδρυ κ' ελεόδεντρα στιν Ελάδα ιπίρχανε κι άλοτες πυλα

Στι Ρυσία όμος όπυ ελεόδενδρα δεν ιπάρχυνε, μα ιπάρχυνε δάσι απέραντα απο έλατα, πέφκα κε άλα δένδρα, μεταχιριζόντανε για φοτιζμο το δαδι.

Άλυ απτο πάχος τον ζόον ι άνθροπι έφτιαναν κερια. Κερια φτιάνυν κι απτο κερι τις μέλισας. Μα ο φοτιζμος με τα κερια κόστιζε πολι ακριβα. Το πετρέλεο ανακάλιπσαν ι άνθροπι πολι αργότερα. Στα μέσα τυ XIX εόνα.

Το πετρέλεο κοστίζι φτινότερα απτο κερι κε το λάδι κε φοτίζι καλίτερα κε καθαρότερα. Μα ι άνθροπι δεν αρκέστικαν ότε στο πετρέλεο. Βρίκανε νέα μεσα φοτιζμυ, το φοταέριο κε τον ιλεχτριζμο.

Το φοταέριο γίνετε απτα πετροκάρβυνα σε ιδιέτερα εργοστάσια. Απτο εργοστάσιο με σολίνες το φέρνυν στα σπίτια. Για νάνάπσις το φος ανίγις τον κάνυλα τυ σολίνα κε πλισιάζις εκι αναμένο σπίρτο· το φοταέριο θάνάπσι.

Σε ιδιέτερο εργαστάσιο ετιμάζετε ο ιλεχτριζμος. Τον ιλεχτριζμο φέρνυν στα σπίτια όχι με σολίνες, μα με σίρματα. Στα σπίτια ίνε λάμπες κρεμαστες κε λάμπες τυ τίχυ ενομένες με τα σίρματα τυ ιλεχτρικυ. Στις μεγάλες πολιτίες με ιλεχτριζμο φοτίζυντε όχι μονάχα τα σπίτια κ'ι δρόμι. Ι άνθροπι προτιμύνε σίμερα το φοτιζμο με ιλεχτριζμο, γιατι έχι λιγότερες σκυτύρες κε το φός-τυ ίνε πιο δινατο κε καθαρο. Γιαφτο τα μεγάλα εργοστάσια φοτίζυντε με ιλεχτριζμο κι ας κοστίζι κάποτε ακριβότερα κι απτο φος τυ πετρελέυ.

Ιπάρχι ιλεχτρικος σταθμος στιν πόλι-σας; Σε πιο μέρος τις πόλι-σας βρίσκετε;

Κάνετε εκδρομι στον ιλεχτρικο σταθμο κε περιγράπστε-τον.

ΙΛΕΧΥΡΟΠΙΙΣΙ

Τα μεταλυργία, τα μιχανυργία κι όλα τάλα εργοστάσια χριάζυντε για τι δυλιά-τυς κάφσιμι ίλι. Τα κιριότερα ίδι τις κάφσιμις ίλις ίνε: το πετροκάρβυνο, το νέφτι, ι τίρφι.

Μα ιπάρχι κι άλι δίναμι πυ μπορι να βάζι σε κίνισι τις μιχανες τον εργοσταξίον. Ι δίναμι αφτι ίνε ο ιλεχτριζμος.

Ο ιλεχτριζμος ίνε ι πιο φτινι κε σιφερότερι κινιτίρια δίναμι. Με τι δίναμι το ιλεχτριζμο μπορύμε να σικόσυμε το νικοκιριο τις χόρας.

Ι μεγάλι ιλεχτρικι σταθμι ος προς τι δίναμι αντικαταστένυν κάμποσα εκατομίρια εργάτες.

Электронная библиотека РНБ

Ο Β. Ι. Λένιν ιπόδικσε τι μεγάλι σιμασία που έχυν ι ιλεχτρικι σταθμι για τιν ανάπτικσι του αγροτικου νικοκιριου.

Στα 1922 σίφονα με τις ιπόδικσες του Λένιν γένικε το σχέδιο τις ιλεχτροπίισις τις Σοβετικις Ρυσίας.

Μόλις τέλιοσε ο εμφίλιος πόλεμος άρχισαν να φκιάνυντε μεγάλι ιλεχτρικι σταθμι. Στιν αρχι ίτανε πολι δίσκολο. Ι χόρα ίτανε καταστραμένι. Μα μόλα τα εμπόδια κε τις δισκολίες ι αργατια εκπλίροσε το σχέδιο του μεγάλου αρχιγο.

Φκιάσαμε ος τόρα 14 μεγάλους ιλεχτρικους σταθμους.

Στα πέντε χρόνια του πεντάχρονου πλάνου θάνε έτιμι 42 μεγάλι ιλεχτρικι σταθμι. Απάφτους 32 φτιάνυντε πια.

Δίπλα στο Δνίπερο ποταμο φκιάνετε μεγάλος ιλεχτρικος σταθμος —το Δνεπροστρόι.

Ο σταθμος αφτος θάνε ο μεγαλίτερος σόλον τον κόζμο. Τα νερα του ποταμου θα κινίσυν τις μιχανες που θα επεκσεργαστύνε τον ιλεχτριζμο. Ι δίναμι του Δνεπροστρόι θάνε ίσι με δίναμι 800 χιλιάδον αλόγον. Το Δνεπροστρόι θα κάνι τέτια δυλια που θα μπερύσανε να τιν κάνυν 20 εκατομίρια εργάτες!

Στιν αχτίδα του σταθμου κάθε μέρα προβάλυνε νέα μεγάλα εργοστάσια. Φκιάνυνντε τρία μεταλυργία κε κάμποσα εργοστάσια για λιπάζματα. Ολα αφτα θα εργαστύνε με τιν ιλεχτρικι ενέργια του Δνεπροστρόι.

Εκσον απάφτα το Δνεπροστρόι θα δόσι φος κ' ενέργια στα γίρο χορια. Με τιν ιλεχτρικί-του ενέργια θα εργαστύνε ι διάφορες αγροτικες μιχανες.

Μεγάλες επιτιχίες έχυμε στο ζίτιμα της ιλεχτροπίισις του Σ Σ Σ Δ. Ι επιτιχίες-μας αφτες δίχνυν σόλο τον κόζμο, πος ι εργατικι τάκσι ρίχνοντας τους καπιταλιστες, μπορι πολι γρίγορα νάναγνκροτίσι το νικοκιριό-τις κε να προχορίσι στι νέα, στι φοτινι ζοι.

Ο ΓΙΓΑΝΤΑΣ ΤΥ ΒΟΛΧΟΒ

Κοντα στο Λενινγρατ βρίσκετε ο ποταμος Βόλχοβ, που χίνετε στι λίμνι τις Λαγόδας. Δεν ίνε μαγάλος ποταμος ο Βόλχοβ, μα τα νερά-του κατεβένυνε μόρμι κε σπάνε αφριζμένες στις πέτρινες όχτες τις λίμνις.

Ακόμα άλοτες στον κερο του τσάρυ πολι επιστίμονες σκεφτίκανε να χρισιμοπιίσυνε για τον καλο του ανθρόπυ τι δίναμι του νερυ, που χάνετε του κάκυ

Μα έπρεπε να γίνι ι επανάσταση του Οχτόβρι για νάποφασίσι ι κιβέρνισι τον εργατο-χορικόνε νο φτιάσι εκι μεγάλο ιλεχτρικο σταθμο, που να μαζόκσι τι δίναμι του νερυ, που χανόνταν τόσα χρόνια του κάκυ κε να τινε χρισιμοπιίσι, όπος κι όπυ ίθελε.

Στον απέραντο αφτο σταθμο ι δίναμι των κυμάτων του Βόλχοβ μεταβάλετε σε ιλεχτρικο ρέμα.

Στο βάθος εκι βρίσκυντε ιδιέτερες μιχανες, ι τυρπίνες, όπυ πέφτοντας με ορμι το νερο τις θέτι σε κίνισι. Κινόντε ι τυρπίνες με μεγάλι γριγοράδα κε θέτυνε σε κίνισι άλες μιχανες. Ι μιχανες αφτες επεκσεργάζυντε το ιλεχτρικο ρέμα.

Электронная библиотека РНБ

Κ' έτσι απτο σταθμο το ιλεχτρικο ρέμα με τα σίρματα φέρνετε στα εργοστάσια κε τις φάμπρικες του Λενινγρατ.

Με τι δίναμί-του ο σταθμος του Βολχοβ αντικαταστένι ένα εκατομίριο διακόσιες χιλιάδες εργάτες!

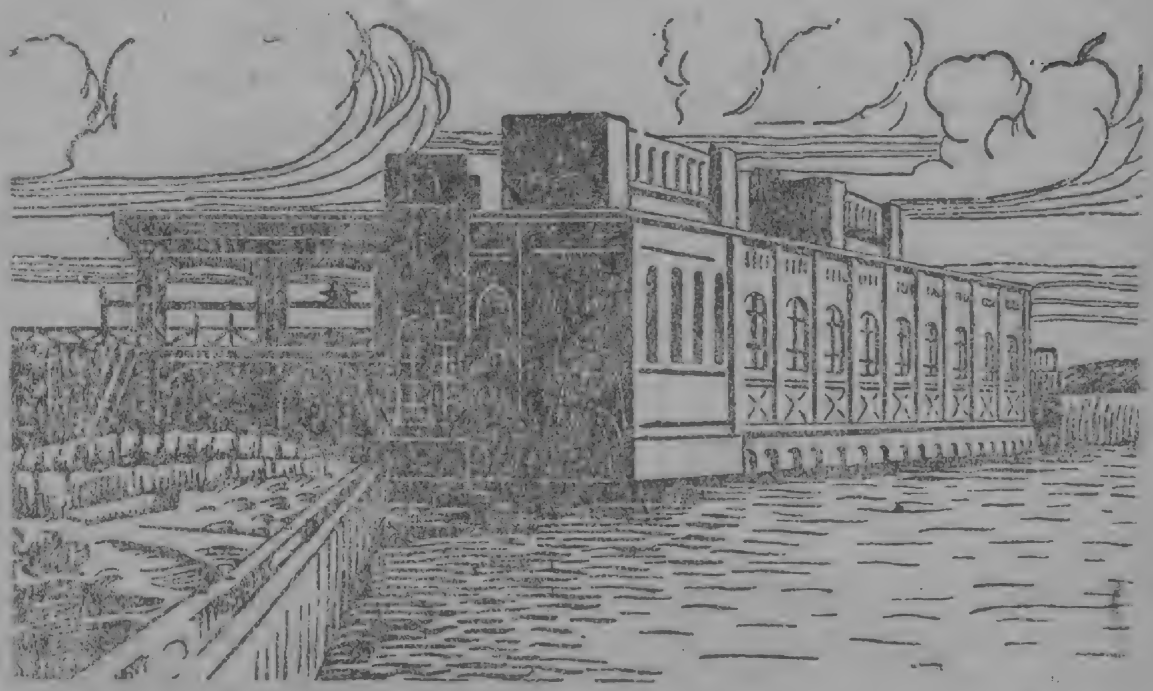

Ο ιδροελεχτρικος σταθμος του Βολχοβ

Στα παραμίθια άλοτες μας λέγανε για τιτάνες, πυ σαν το Βολχοβστρόι κε το Δνεπροστρόι κάνυνε δυλια, πυ δέν μπορούσε να τιν κανυνε εκατομίρια άνθροπι μαζι.

Ι ΙΛΕΧΤΡΙΚΙ ΛΑΜΠΑ

Στι γονία πεταμένι
κλέι ι λάμπα ι καιμένι:
πιναζμένι
διπσασμένι,
το φιτίλι-μυ συφρόνι,
το γιαλί-μυ όλο σκόνι
αχ, γιατί
όλι μέχυν αρνιθι;

Κι όμος ίτανε κερος
πύφερνα εγο το φος
μες στο σπίτι κάθε βράδι.

Τό καντίλι με το λάδι
τόρικσα μακριά,
κ' ίμυνα τις πεταλύδας
το πεγνίδι κ' ι χαρα!

Μα αφότυ αφτι ι κσένι
πάτιζε τα πόδι εδο,
στι γονία πεταμένι
κσεχαζμένι, μαβριζο.

Электронная библиотека РНБ

— Ε, σι φράνκισα, σι κσένι,
— θιμομένι φυρκιζμένι
τις φονάζο μια φορα—
δεν αδιάζις τι γονία,
όπος πρότα γο να ζίσο
κε το σπίτι να φοτίσο.

Δίχος σπίρτα, δίχος λάδι
γο ανάβο κάθε βράδι,
πώμε κορι τις αβγις
κε πεδι τις αστραπις.

Θέλις σπίρτα, θέλις λάδι,
σκύπιζμα θες κάθε βράδι,
περιπίισι καλι
μι συ σπάζι το γιαλι.

Μι νκρινιάζις κε καπνίζις
σαν εμένα δε φοτίζις.
Κε ι κσένι μάπαντα:
— Πάνε τόρα τα παλια!
Ιν αδίνατο το φός-συ,
φίλι, πέρας' ο κερός-συ

Ι ιλεχτροπίισι κ' ι μεγάλ. βιομιχάνια
θα μας φέρυν στο σοσιαλιζμο

Ι ΤΥΝΤΡΑ ΑΛΟΤΕΣ ΚΕ ΤΟΡΑ

Ι

Στις τύντρες ζύνε ι σαμογέτες, ι οστιάκι, ι τυνγύσι, λαμύτι κε άλι λαι. Ι δίστιχία κε ι φτόχια βασιλέβανε άλοτες εκι πέρα. Ι επιζοοτία (τσυμα) ρίμαζε τα κοπάδια τον ελαφιον, ι επιδιμίες κ'ι κολιτικες αρόστιες απεδεκατίζανε τους ανθρόπους. Για ένα μπυκάλι βότκας αγοράζανε ι έμπορι απ τυς ντόπιυς τα ακριβα γυναρικα το θεριον τις τύντρας. Κανένας δεν ίκσερε γράματα, όλι τι ζοι το ντόπιυ πλιθιζμυ τι διεφτίνανε, όπος ίθελαν, ι ιπάλιλι το τσάρυ κε ι σσαμάνι, ι παπάδες το νομάδον. Κε κανένας δεν ιπίρχε, πυ να σκεφτότανε για το σιφέρο τυ δίστιχυ πλιθιζμυ.

ΙΙ

Αλακσε ολότελα ι ζοι τις τύντρας ίστερα απτιν επανάστασι τυ Οχτόβρι. Ι σοβετικι εκσυσία λεφτέροσε τον πλιλιζμο απτο ζιγο τον εμπόρον κε τι σκλαβια το σσαμάνον. Κε στις απέραντες εκίνες χόρας τις αγρανατοσίνς άρχισε να ιδρίσι μπάζες κυλτύρας.

Σε κάθε μπάζα ιπάρχι σοβετ τυ ραγιονιυ, πυ ενόνι τα φιλετικα σοβετ τον ντόπιον νομάδον· ιπάρχι κοπερατίβα, λυτρα για 50 άτομα, νοσοκομίο με 15 κρεβάτια, σκολιο με ιπνοτίριο για 25-50 μαθιτες, χτινιατρικος κε μετεορολογικος σταθμος.

Πέρασε ι εποχι, πυ για μια μπυκάλα βότκας αγοράζανε ι έμπορι τα γυναρικα Ι βότκα σίμερα εκι πέρα ίνε απογορεμένι. Τόρα ι τύντρα σινεργατοπιήθικε. 400 κοπερατίβες ιπάρχυν εκι, πυ εκσιπερετυν όλες τις ανάνκες τυ πλιθιζμυ. Εκσον απτις κοπερατίβες ιπάρχυν κε μαγαζια με παρακαταθίκες πσομιυ, κρεάτυ κε άλον τροφίμον κε βιομιχανικον προιόντον.

Στα 1928 στις τύντρες φανίκανε τα πρότα λαφοτροφικα κολχόζια· στα 1929 ίσανε 27 κε στα 1930 φτάσανε στα 90.

Электронная библиотека РНБ

Αρχίζυνε να σκιματίζυντε κε λαφοτροφικα σοβχόζια. Στα δυο τελεφτέα χρόνια στην Καμτσάτκα σκιματιστίκανε 4 σοβχόζια με 25-30 χιλιάδες λάφια το καθένα.

III

Απέραντι χιονοσκεπαζμένι, έριμι κε δίχος ζοι έχταζι θεορύσαμε ος τόρα την τύντρα.

Κε όμος ι τύντρα ίνε πλύσιο βοσκοτόπι για τα λάφια. Ι λαφοτροφία ίνε πολιοφέλιμι. Τα κοπάδια το λαφιον τυ Σιδέζμυ-μας ίνε τα πιο μεγαλίτερα. Εχυμε ος $2^1/_2$ εκατομίρια λάφια. Το ποζο αφτο σε τρία χρόνια μέσα μπορι να διπλασιαστι. Το κρέας τυ λαφιυ ίνε πολι νόστιμο κε μπορι να χρισιμέπσι για τροφι κε τον εργατικον κέντρον τυ Σιδέζμυ-μας

Μα δεν ίνε μονάχα πλύσια σε λάφια ι τύντρα. Στα ποτάμια ιπάρχυν άφτονα πσάρια.

Ο περίφιμος ανιχνεφτις τυ Βορα, ο Φριστιοφ Νάνσεν, θάμαζε τα αμέτριτα πλύτι σε πσάρια τυ σοβετικυ Βορα. Ι κάτικι τυ Βορα σε μια βδομάδα πιάνυν τόσα πσάρια, πυ τυς φτάνυνε για ολόκλιρο χρόνο τροφι τις ικογένιας κε τον σκιλιόν-τυς. Φκιάνοντας εκι πέρα εργοστάσια κονσέρβας θα μπορέσυμε να εφοδιάσυμε με κρέας κε πσάρι κε τις άλες-μας χόρες. Ι τύντρα σίμερα μας δίνι γυναρικα κε άλα προιόντα, πυ ακσίζυνε δεκάδες εκατομίρια ρύπλια, κε στο μέλον θα μας δόσι δέρματα, κρέας, πσάρια, πυ θ' ακσίζυν εκατοντάδες εκατομίρια ρύπλια.

Πλύσια κε σε οριχτα ίνε ι τύντρα. Στα 1929 ι επιστίμονές-μας κατόρθοσαν να βρύνε όχι μακρια απτο Μύρμανσκ οριχτα λιπάζματα σε μεγάλο ποσότητα. Τα λιπάζματα αφτα ίνε ι απατίτες τυ Χιμπινς.

Τί ίνε ι απατίτες αφτι; Απέραντα στρώματα οριχτον λιπαζμάτον, το φοσφορίτον. Το ποσό-τυς ίνε παραπάνυ απο 500 εκατομίρια τόνι. Ος προς την πιότητα ίνε τα καλίτερα φοσφορικα λιπάζματα.

Πύ θα βοιθίσυν τα λιπάζματα αφτα;

Σοδια ερμις απτα χοράφια-μας πέρνυμε 3-4 φορες λιγότερι απτις χόρες εκίνες, πυ μεταχιρίζυντε τα οριχτα λιπάζματα. Ος τα τελεφτέα, λιπάζματα ερμις μεταχιριζόμαστε πολι λίγα, κε τυς φοσφορίτες φέρνανε απτο εκσοτερικο, πλιρόνοντας κάθε χρόνο εκατομίρια ρύπλια. Φκιάστικε σιδεροδρομικος κλάδος απτο μέρος, πυ βρίσκυντε ι απατίτες τυ Χιμπινσκ ος στι σιδεροδρομικι γραμι τυ Μύρμανσκι. Κε έτσι σιδεροδρομικος μεταφέρυμε τις απατίτες στο Μύρμανσκι, τυ οπίυ ο λιμένας δεν παγόνι.

Αμέτριτα ίνε τα πλύτι τυ Βορα. Στα τελεφτέα ανεκαλιφτίκανε εκι: πετροκάρβυνο στην κιλάδα τυ ποταμυ Πετσχόρα, πλατίνα στις εκβολες τυ ποταμο Ενισέι, χρισος στην Ανατολικι Σιβιρία.

Κάνετε εκθέσες πάνυ στα ακόλυθα θέματα: Ι τύντρα το χιμόνα. Ι τύντρα το καλοκέρι. Το φιτικο κε ζοικο βασίλιο τις τύντρας. Σε τί καταγίνυντε ι κάτικι τις τύντρας; Τί κάνι ι σοβετικι κιβέρνισι για τιν καλιτέρεπσι τις ζοις τον κατίκον τις τύντρας.

Электронная библиотека РНБ

ΣΕ ΤΙ ΙΝΕ ΠΛΥΣΙΑ Ι ΣΙΒΙΡΙΑ

1. Στι Σιβιρία ιπάρχυν άφτονα δάσι.

2. Στα δάσι-τις ιπάρχυν πολίτιμα γυνοφόρα ζόα.

3. Στι Σιβιρία ιπάρχι μεγάλι έχτασι με μαβρόχομα. Ακόμα όλι ι έχτασι αφτι δεν καλιεργιέτε. Εκι μπορούνε να μετικίσυνε χορικι απτις εβροπαικες διμοκρατίες.

4. Ι Σιβιρία ίνε πλύσια σε πολίτιμα οριχτα: πετροκάρβυνο, μεταλέματα σίδερυ, χρισο, ασίμι, χαλκο κε άλα μέταλα.

5. Στυς ποταμυς τις Σιβιρίας ιπάρχυν άφτονα πσάρια.

6. Ι θάλασες τις Σιβιρίας ίνε ος προς τα πσάρια ι πλυσιότερες θάλασες τις γις.

ΧΡΙΣΟΣ ΣΤΙ ΣΙΒΙΡΙΑ

Χρισος στι Σιβιρία βρίσκετε άφτονος. Βρίσκετε ο χρισος στα ακόλυθα μέρι: στον ποταμο Λένα κε στυς παραποτάμυς-τυ, στον ποταμο Αμυρ κε στα Αλτάια βυνα. Κάμποσα χρόνια πρι βρεθίκανε πλύσια στρόματα χρισυ στον ποταμο Αλταν, τον παραπόταμο τυ Λένα. Το νέο ραγιόνι τυ Αλταν θεορίτε σίμερα το πλυσιότερο χρισοφόρο ραιόνι τις Σιβιρίας.

Πόσο μεγάλα ίνε τα στρόματα τυ χρισυ στι Σιβιρία μπορι κανένας να σιμπεράνι απάφτο, πυ στιν Απο Ανατολι τα στρόματα αφτα λογαριάζυντε σε 8.500 τόνυς.

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΙ ΣΙΦΟΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΣΤΙ ΣΙΒΙΡΙΑ ΜΕ ΤΙΝ ΑΠΟ ΑΝΑΤΟΛΙ.

1. Θα φκιάσυμε νέα εργοστάσια κε φάμπρικες.

2. Θα σκιματιστύνε σοβχόζια στυς ακαλιέργιτυς κάμπυς.

3. Θα φκιαστύνε νέες σιδεροδρομικες γραμες.

4. Θα περισέπσι ι εκσαγογι στο εκσοτερικο κσιλίας, πσαριον κε άλον προιόντον.

Ι ΗΛΕΚΤΡΙΚΙ ΚΑΡΔΙΑ ΤΙΣ ΥΚΡΑΝΙΑΣ ΔΝΕΠΡΟΣΤΡΟΙ

Ο εόνας τυ ατμυ ίταν εόνας τυ καπιταλιζμυ. Ο εόνας τυ ιλέχτριζμυ θα ίνε εόνας τυ σοσιαλιζμυ. Ι σοσιαλιστικι ανικοδόμισι τυ ΣΣΣΔ ίνε στενα σινδεμένι με τιν ιλεχτρικοπίισι τυ αγροτικυ νικοκιριυ. Ι βιομιχανικοπίισι τις χόρας χριάζετε μεγάλο ποσο ιλεχτροενέργιας.

Ι δίναμι τον ιλεχτρικό-μας σταθμον στα 1926 ίτανε 859 χιλ. δινάμες αλόγυ. Σκεδον τόσι δίναμι θα έχι το Δνεπροστρόι. Στο Δνεπροστρόι θα ιπάρχυν 9 τυρπίνες, πυ κάθε μια-τυς θα έχι δίναμι 90 χιλ. δινάμες αλόγυ. Τέτιες τυρπίνες δεν ίδε κανένας ιδροιλεχτρικος σταθμος τυ κόζμυ.

Το Δνεπροστρόι έχι μεγάλι ικόνομικι σιμασία όχι μονάχα για τιν Υκρανία, αλα κε για όλο το ΣΣΣΔ. Μέρος τις ενέργιας τυ Δνεπροστρόι—τυ λεφκυ αφτυ άνθρακα—θα μεταφερθι με τα σίρματα στο Ντομπας, όπυ θα

Электронная библиотека РНБ

βοιθίςι στιν ανίπςοςι τις παραγογις τυ μάβρυ άνθρακα, τυ πετροκάρβυνυ, πυ τόςο απαρέτιτο ίνε για τιν ανάπτικςι τις βαριας βιομιχανίας. Σίχρονα ο „λεφκότριχος Δνίπερος" θα μεταβλιθι σε μεγάλο δρόμο σινκινονίας. Ο ιδροιλεχτρικος σταθμος τυ Δνεπροστρόι θα δόςι το χρόνο έος 3 δισεκατομίρια κιλοβατόρες ιλεχτρικις ενέργιας. Διλαδι θα μπορέςι ν' αντικαταστίςι τιν εργαςία 16 δισεκάτομιρίον εργατον.

Ο ΣΣΣΔ με αφάνταστι γριγοράδα μεταβάλετε απο οπιστοδρομικι χόρα, χόρα αγροτικι—σε χόρα προχοριμένι, σε χόρα βαριας βιομιχανίας.

Δπτις ικόνες τυ Δνεπροστρόι. Ι πλατίνα (φράγμα) κι απο πάνο γιφίρι

Ι ΥΚΡΑΝΙΚΙ ΣΟΒΕΤΙΚΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΙ ΔΙΜΟΔΚΡΑΤΙΑ ΥΣΣΔ.

Στο νοτιοδιτικο μέρος τις Ρ.Σ.Ο.Σ.Δ. απτις διο όχτες τυ πολινερυ Δνίπερυ απλόνυντε ι απέραντί κάμπι τις Υκρανίας.

Электронная библиотека РНБ

Τα βοριανα μέρι τις Υκρανίας πλούσια σε δάσι, λίμνες κε βάλτυς δεν ίνε τόσον έφορα· μα όσο προχορι κανένας προς νότο το έδαφος γίνετε πιο έφορο κε καρποφόρο. Τα νότια άκρα τις Υκρανίας τα βρέχυν ι Μάβρι θάλασα κ'ι Αζοφικί.

Τον κερο τυ τσάρυ ι Υκρανία ίτανε χόρα γεοργικι με τα σκόρπια χοριυδάκια τον κάμπον-τις, τα μεγάλα-τις χοριa. Σκλάβα κι αφτι κ'εκίνα τον εκμεταλεφτόν-τις, το μεγάλον κε μικρον τσιφλικάδον. Δίπλα στα απέραντα χτίματα τον τσιφλικάδον, στα εργοστάσια τις ζάχαρις κε στις μεγάλες φέρμες απαντούσε κανένας άλοτες τα μικρα, κακορίζικα, ελεινα αγροτικα νικοκιρια το χορικον με τι λίγι-τυς γι κε τα προτόγονα γεοργικά-τυς εργαλία.

Σίμερα ι επανάσταςι τυ Οχτόβρι τάλακσε όλα.

Στον τόπο το μεγάλον τσιφλικιόνε σκιματιστίκανε μεγάλα σοβετικα νικοκιρια, πυ καλιεργύνε τι γι σίφονα με τον τελεφτέο λόγο τις επιστίμις. Κε τα μικρα κοματιαζμένα νικοκιρια ενομένα σε σιμπαγες κολεχτίβες αλάκσανε τον τρόπο τις καλιέργιας τυ κάμπυ καλιτερέβοντας απο μέρα σε μέρα τι ζοι τον εργαζόμενον.

Ι Υκρανία ίνε ένας απτυς μεγάλυς σιτοβολόνες τυ Σίδεζμύ-μας.

Τα εργοστάσια τις Υκρανίας, πυ ίσαν άλοτες σκορπιζένα σα νισάκια ανάμεσα στυς κάμπυς-τυς πίρανε σίμερα άλι όπσι. Το προλεταριάτο νικιτις τον ορμιτικον κιμάτον τυ Δνίπερυ φκιάνι κι στυς βραχόδικύς-τυ όχτυς, το „Δνεπροστρόι", πυ θα δόσι φος κ'ιλεχτρικι ενέργια τις φάμπρικες κε τα εργοστάσια τις χόρας.

Ι Υκρανία μετατρέπετε σε μεγάλι βιομιχανικι κε αγροτικι χόρα. Χόρα τις σοσιαλιστικις ικοδόμισις στιν πόλι κε στο χοριο.

Προτέβυσα τις Υκρανίας ίνε το Χάρκοβο-προλετάρικο κέντρο. Κοντα στο Χάρκοβο ιπάρχι ι κιλίδα τυ Ντονετς. Εκι ιπάρχυν τα πλυσιότερα ανθρακοριχία τυ Σίδεζμύ-μας.

Στο νοτιανατολικο μέρος τις Υκρανίας στα όκρυγα τυ Στάλινο κε τις Μαριύπολις ζύνε πάνο απο εκατον χιλιάδες ρομι πυ καταγίνυντε με τι γεοργία. Αφτι τόρα έχυν οργανομένα τρία ελινικα ραγιον.

ΒΑΜΠΑΚΙ

Ι. *Απο πύ μας ίρθε το βαμπακερὸ·μας πυκάμισο;*

Απτο Βόλγα ος τα απόμακρα βυνα τυ Τυρκεσταν απλόνενε μία απέραντι έριμο σκεπαζμένι απο άμο. Μονάχα ο ίλιος κι ο άνεμος δίνυνε σιμία ζοις στιν πεθαμένι αφτι χόρα.

Κι όμος απτις έριμες αφτες έρχετε σέμας το σινιθιζμένο τσίτινο πυκάμισο· σκεφτίκατε να τὰροτίσετε απο πύ ίρθε, πύ μεγάλοσε κε τί ίδε στο δρόμο-τυ; Το βλέπετε έτσι απλο κε σινιθιζμένο κι όμος προτυ νάρθι στο μαγαζι τις κοπερατίβας απόπυ τ'αγόρασε ι μιτέρα-σας απο πόσα μέρι δεν πέρασε κε τί δε δοκίμασε στι ζοί-τυ!

Χιλιάδες χιλιόμετρα δρόμο έκανε κε πέρασε απο δεκάδες χέρια κε μιχανες.

Электронная библиотека РНБ

II. *Τι ίνε το βαμπάκι;*

Εδο κ'εκατο χρόνια πριν ςέμας κε γενικα ςόλιν τιν Εβρόπι ςκεδον όλι φορύςανε ρύχα, φτιαζμένα απο λινάρι, μαλι, κανάβι ί μετάξι.

Μα τόρα τα περισότερα ρύχα, πυ φορύμε φτιάνυντε απο βαμπάκι.

Το βαμπάκι προτυ να οριμάςι ίνε πικνος, πράσινος θάμνος όχι απςιλότερος απτι δικί-μας τι φρανκοσταφιλια. Ιπάρχυνε φιτα βαμπακιυ, πυ φτάνυνε ςε διο μέτρα ίπςος μ'αφτα ίνε ςπάνια.

Γρίγορα στυς θάμνυς παρυσιάζυντε μπυμπύκια. Απτα μπυμπύκια αφτα ίστερα απο τρις τέςερες βδομάδες βγένυν μεγάλα άςπρα λυλύδια, πυ τι δέφτερι μέρα κοκινίζυν. Τα λυλύδια αφτα τόςο μιάζυνε με τριαντάφιλα, πυ απο μακρια κάποτε ι ανθιζμένι κάμπι τυ βαμπακιυ φένυντε απέραντι κίπι απο τριανταφιλιες.

Ιστερα απο κάμποςο κερο τα φίλα το λυλυδιον πέφτυνε κε στον τόπο-τυς φένυντε πράσινες κυκυνάρες, πυ μιάζυνε με κεφάλια παπαρύνας. Ι κυκυνάρες αφτες ίνε ι καρπι τυ βαμπακιυ.

Οταν οριμάζυνε ι καρπι ςκάνυν κε φένυντε μέςα όμορφα άςπρα νίματα ςα νιφάδες χιονιυ. Τα νίματα αφτα ίνε το βαμπάκι.

III. *Πός μαζέβυν το βαμπάκι;*

Κ' έτςι αρχίζι το μάζεμα τυ βαμπακιυ, πυ γίνετε τρις φορες το καλοκέρι. Με μεγάλα καλάθια ι μαζοχτες κ' ι μαζόχτρες μαζέβυν απτυς κάμπυς το βαμπάκι προσέχοντας να μι κόβυν τα νίματα κε να μι τα λερόνυν.

Ετςι μαζέβυν τᾶςπρο βαμπάκι, απτο οπίο φτιάνυνε τα τςίτινά-μας πυκάμιςα κ.τ.λ.

Αφυ μαζέπςυν το βαμπάκι, με καμίλες το μεταφέρυνε στα εργοστάςια όπυ το καθαρίζυνε.

Электронная библиотека РНБ

Εκι με ιδιέτερες μιχανες κσεχορίζυν το άσπρο χνυδάτο βαμπάκι απτα σπέρματα. Μα τα σπέρματα δεν τα χάνυν, απάφτα κατασκεβάζυν το βαμπακέλαδο κε κίνο πυ μένι ι „ζμίχα" χρισιμέβι για τροφι το ζόον.

Το άσπρο χνυδάτο βαμπάκι το γεμίζυν σε μεγάλα σακια κε το στέλνυνε στις φάμπρικες τι Μόσχας, τυ Ιβανο-Βοζνεσενσκ, Ορέχοβο-Ζύεβο.

Εκι περνόντας απο δεκάδες μιχανες κ'εκατοντάδες χέρια αλάζι τιν κσοτερικί-τυ μορφι κε γίνετε το λεφτο βαμπακερο ίφαζμα, απτο οπίο ι μιτέρα-σας έφτιαξε το πυκάμισό-σας

ΚΕΝΤΡΙΚΙ ΑΣΙΑ—ΙΒΑΝΟ-ΒΟΖΝΕΣΕΝΣΚΙ

I

Ι περισότερι κάτικι το δημοκρατιον τις Κεντρικις Ασίας ίνε ντεχκάνι (φτοχι χορικι). Στον κερο τυ τσάρυ ζύσανε πολι φτοχα κε διστιχιζμένα. Ο ντεχκάνος εκσαρτιότανε όχι μονάχα απτον μπέι, τον έμπορο τον αστινόμο, μα ίταν εχμάλοτος κε τις φιλάργιρις φίσις: δεν ίχε νερο, δεν ίχε κε τροφι. Το νερο το ίχαν ι πλύσιι κε το χοράφι τυ φτοχυ έμενε ανάρδεφτο.

Εργαζότανε ο ντεχκάνος στο χοράφι-τυ με τα προτογονά-τυ εργαλία—το ομα:ς κε το κετμεν. Οματς ίνε κσίνινο αλέτρι, με το οπίο οργόνυν κε σβαρνίζυν· κετμεν—ένα ίδος τσαπιυ, με το οπίο σκάβυν, βοτανίζυν ανίγυν αβλάκια κε αρίκες.

Ετσι ίταν δέκα χρόνια πριν.

II.

Μα τὸρα άλαξε ι ζοι τυ ντεχκάνυ με το σοβετικο καθεστότο.

Δεν ιπάρχυν πια μπέιδες, δεν ιπάρχυν έμπορι ύτε αστινόμι.

700 χιλιάδες οργανομένι ιφαντες τις Μόσχας, τυ Λενινγρατ κε τυ Ιβανο-Βοζνεσένσκι απτ'όνα το μέρος κι απτάλο το μέρος ι αγροτοεργάτες κε ντεχκάνι τις Κεντρικις Ασίας κλίσανε το ακόλυθο σιβόλεο:

—Ιποχρεονόμαστε στο τέλος τυ πεντάχρονυ να μεγαλόσυμε τι σπαρτικι έχταζι κατα ενενίντα οχτο εκατοστα—διλόσανε ι ντεχκάνι κε ι αργοτοεργάτες.

—Θα περισέπσυμε τιν εκσαγογι τον ιφαζμάτον κατα ενενίντα δίο εκατοστα—διλόσανε ι ιφαντες.

—Ιποχρεονόμαστε να περάσυμε στι μιχανικι επεκσεργασία τον κάμπον κε να πετάκσυμε στο αρχίο το οματς κε το κετμεν.

— Εμις θα σας στίλυμε τράχτορα κε πριγάτες για να επιδιορθόσυν τις μιχανες-σας· ιποχρεονόμαστε να εκσαλίπσυμε τιν αγραματοσίνι ανάμεσά-σας.

— Ιποχρεονόμαστε να σκιματίσυμε κολχόζια, σοβετικα νικοκιρια, δίλοσαν ι ντεχκάνι.

— Θάρθύμε σ'όλα σε βοίθιά-σας, απαντίσανε ι ιφαντες.

III.

Εκατοντάδες εκατομίρια ρύπλια κσοδέβι ι σοβετικι κιβέρνισι για αρδεφτικα έργα στιν Κεντρικι Ασία. Δεκαπέντε χιλιάδες τράχτορα σταλθίκανε πια στα ραιόνια τυ βαμπακιυ· σίφανα με το πεντάχρονο σχέδιο θα ίταλυν εκι πέρα

Электронная библиотека РНБ

μιςο εκατομίριο διάφορες αγροτικες μιχανες. Απτα ιφαντυργία τυ Ιβανο-Βοζνεςένςκι κε τυ όπλαστ τις Μόςχας πάνε κάθε χρόνο στιν Κεντρικι Αςία εργάτες-εθελοντες στο μεγάλομα το ςοβετικον πλαντάτσιον τυ βαμπακιυ κε τον κολχοζιον.

Ι εργάτες τον ιφαντυργίον μαζι με τυς αγροτοεργάτες κε τυς ντεχκάνυς χτίζυν το νέο ςοσιαλίστικο νικοκιριο.

ΣΙΝΚΙΝΘΝΙΑ

Ι ςινκινονία ίνε απαρέτιτι για τι ζοι τυ ανθρόπυ

Οςο ένας τόπος ικονομικα ίνε προοδεμένος, τόςο αναπτιγμένι ίνε κε ςινκινονία-τυ.

Αντίθετα με τι παραγογι τα μέςα τις ςινκινονίας μας χριςιμέβυν να κυβαλέςυμε απο ένα τόπο ςε άλο τα έτιμα προιόντα τυ εργοστάςίυ κε τις φάπρικας.

Με τιν ανάπτικςι τις ικονομικις κε πνεματικις ζοις τυ ανθρόπυ αναπτίχτικαν τα διάφορα ίδι τις ςινκινονίας. Ιδι ςινκινονίας ίνε κε ο τιλέγραφος, το ταχιδρομίο το τιλέφονο κε το ράδιο.

Οςτε αν κανένας μας ροτίςι τι ίνε ςινκινονία, μπορύμε να πύμε πος ςινκινονία ίνε τα μέςα, πυ μάφτα κατορθόνυν ι ανθροπι να ςιντομέπςυνε τις απόςταςες, πυ τυς χορίζυν, εφκολίνοντας κε καλιτερέβοντας έτςι τιν ικονομικι κε πνεματικί-τυς ζοι.

ΠΟΣΑ ΙΔΙ ΣΙΝΚΙΝΟΝΙΑΣ ΙΠΑΡΧΥΝΕ ΣΙΜΕΡΑ

Οπος μας λέγι ι ιςτορία, ο πρότος άνθροπος ος μέςο μεταφορας ίχε τι δίναμι τον μιόνον-τυ.

Με τι ράχι-τυς κε ςίμερα ακόμι ςε πολα δικά-μας χορια ι χορικι κυβαλυν απο ένα τόπο ςε άλο διάφορα φορτία. Αργότερα μεταχιρίςτικε ο άνθροπος για μεταφορα τα ζόα, το βόδι πρότα κ'ίςτερα το άλογο.

Κίνι, πυ ζύςανε στα νιςια, ίτε κοντα ςτι θάλαςα κε τυ μεγάλυς ποταμυς, απτα παλεα χρόνια ος μέςα για τι μεταφορα κε τι ςινκινονία μεταχιριζόντυςαν τα μονόξιλα στιν αρχι, τις βάρκες κε τα καράβια αργότερα κε τελεφτέα τα βαπόρια, πυ μερικά-τυς ςίμερα, αφτα πυ τακςιδέβυν στυ οκεανυς, πέρνυν επιβάτες παραπάνο απο 3—4 χιλιάδες.

Στιν αρχι τυ XIX εόνα βρέθικε ο ςιδερόδρομος κε στο τέλος τυ XIX το αφτοκίνιτο κε το αεροπλάνο.

Οςτε ςίμερα τα ςπυδεότερα ίδι τις ςινκινονίας ίνε τα ακόλυθα:

1. Ι αμακςιτι ςινκινονία, πυ γίνετε με τἀμάκςια κε τἄφτοκίνιτα.

2. Ι ςιδιροδρομικι ςινκινονία, πυ γίνετε στις ςιδεροδρομικες γραμες με τα τρένα, πυ τα ςέρνι ι ατμομιχανι, κε με τραμ πυ ςέρνυντε τε τιν δίναμι τυ ιλεχτριζμυ.

3. Ι ςινκινονία ςτι θάλαςα κε ςτυς μεγάλυς ποταμυς, πυ γίνετε με τα καράβια κε τα βαπόρια.

Электронная библиотека РНБ

4. Ι σινκινονία στον αέρα, πυ γίνετε με τα αεροπλάνα κε τα πιδαλιοχύμενα.

5. Ι σινκινονία, πυ γίνετε με το ταχιδρομίο, τον τιλέγραφο, το τιλέφονο κε το ράδιο.

Ολα τα ίδι τις σινκινονίας δεν έχυν τιν ίδια ταχίτητα. Τα φορτιγα αμάκσια κάνυν το ιμερονίχτι 26—32 χιλιόμετρα· τα φορτιγα τρένα κάνυν 21 χιλιόμετρα τιν όρα, τα επιβατικα 42 κε τα εκσπρες ος 64 χιλιόμετρα. Τα επιβατικα αεροπλάνα κάνυν 160 χιλιόμετρα τιν όρα, μα ίνε αερόπλανα, πυ κάνυν 320 χιλιόμετρα.

Πολι νομίζυν πος το πιο επικίντινο ίδος τις σινκινονίας ίτανε άλοτες ο σιδερόδρομος κε σίμερα τάεροπλάνο. Μάφτο δεν ίνε σοστο. Σίμερα αποδίχτικε πος τα περισότερα δισταχίματα γίνυντε στυς αμακσιτυς δρόμυς.

Σίμερα στις μεγάλες πολιτίες-μας ι μεταφορα τον κατίκον απτο ένα μέρος σε άλο γίνετε με το τραμ. Το τραμ έρχετε σε κίνισι με τι δίναμι το ιλεχτριζμο.

Αδίνατι θα ίταν ι σινκινονία στις πόλις χορις τον ιλεχτριζμο. Τα τραμ κινύντε με ιλεχτριζμο. Τον ιλεχτριζμο σίμερα το χρισιμοπιυν όχι μόνα για τιν κίνισι τον τραμ μα κε στι σιδεροδρομικι σινκινονία αναμετακσι στι διάφορες πόλες.

Ι χρίσι το ιλεχτριζμο στι σινκινονία όλο κε περισέβι, γιατι ι ιλεχτρικι ενέργια ίνε πιο φτινι.

Για να παράγομε ιλεχτρικι ενέργια στο σίδεζμό-μας φκιάνυμε μεγάλυς ιλεχτρικυς σταθμυς.

Ι σοβετικί-μας κιβέρνισι βάλι μεγάλες προσπάθιες να αναπτίκσι τα μέσα τις σινκινονίας κε στιν κσιρα, στι θάλασα, στα ποτάμια κε στον αέρα στι χόρα-μας με γρίγορα τέμπα περισέβυν ι σιδιροδρομικες γραμες, μεγάλες φορτιγες κε επιβατικες ατμομιχανες, ι ιλεχτρικι σταθμι, τα μεγάλα βαπόρια-φορτιγα κε επιβατικα.

Αφτοκίνιτα φορτιγα κε επιβατικα.

Αερόπλανα, πυ μας εφκολίνυν νάχομε τις κεντρικες εφιμερίδες τι „Πράβτα“ κε „Ιζβέστια“ στα βιομιχανικα κέντρα σε 1-2 μέρες.

Τελεφτέα φκιάνυντε ντιριζζάπλια-αεροπλία πύνε σε θέσι να δεχτύνε ος 45 επιβάτες μαζι με τυς ιπαλίλυς κε μιχανικύς-τυς.

Οσο προοδέβι ι σινκινονία τόσο περισότερο ο άνθροπος σιντομέβι τις απόστασες κε κερδίζι τον κερο.

Γ. Ανατολίτι

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

Με τ'ατσαλένια-τυ φτερα
όλο πσιλα, πσιλα, πσιλα
το ατσαλένιο το πυλι
στα σίγνεφα πετα.
Κάτυ γραμες
ι ποταμι

Электронная библиотека РНБ

κ'ι χόρες ι πολίδρομες
κλυβια
κε τα πανίπσιλα βυνα
ρεξιλεμένα ταπινα
Πσιλα, πσιλα, όλο πσιλα
το ατσαλένιο το πυλι
πετα.
Τ'ιν αστραπι—κε τι βροντι
πετα για ν'άχι τέρια
κε σιντροφια
τ'αστέρια.

ΤΑΧΙΔΡΟΜΙΟ ΚΕ ΤΙΛΕΓΡΑΦΙΟ

Απτα παλια χρόνια προσπαθύσανε ι άνθροπι να βρύνε τον τρόπο, πυ να μπορύσαν πιο γρίγορα να μιλίσι ο ένας τυ αλυνυ. Σε μερικες χόρες ιδικι ταχιδρόμι καβάλα αλυ κε αλυ πεζι μετάφεραν απο πόλι σε πόλι γράματα κε μικρα πακέτα.

Απο ένα τέτιο ταχιδρομίο βέβεα δεν μπορύσε να περιμένι κανένας να πάρι γρίγορα κε ασφαλιζμένα τα γράματά-τυ. Ι ανικσιάτικες πλιμίρες, ι κακοκεριες τυ χιμόνα σταματύσανε κάθε σινκινονία. Οσο προοδέβανε όμος ι άνθροπι ι ανάνκι αφτι γινότανε μεγαλίτερι. Ι παλει Εγίπτιι παρατίριζαν πος τα περιστέρια έχυν τιν ικανότιτα να πετύνε ος 1000 χιλιόμετρα μακρια κε να γιρίζυν πίσο στον περιστερόνα-τυς χορις να χάσυν το δρόμο-τυς. Κ' έτσι πρότι ι Εγίπτιι μεταχιριστίκανε τα περιστέρια για να στέλνυν ίδιζες κε γράματα απο ένα μέρος σε άλο. Πολυς όμος εχτρυς έχυν τα περιστέρια, πολυς κιντίνυς έχυν να ανταμόσυνε στο δρόμο-τυς κε γιαφτο πάντα δεν μπορύσαν να εκπλιρόνυν τον προοριζμό-τυς.

Μονάχα ι εφέβρεσες τυ Φύλτον κε τυ Στέφενσον βοιθίσανε τυς ανθρόπυς σε μικρο χρονικο διάστιμα κε ασφαλιζμένα να σινενούντε αναμετακσί-τυς.

Δέκα χρόνια ίστερα απτιν εφέβρεσι τις ατμομιχανις εφέβρανε τον τιλέγραφο, πυ με γριγοράδα αστραπις μεταδίδι τις ίδιζες.

Ιστερα απτον τιλέγραφο εφέβρανε το τιλέφονο, πυ επιτρέπι σε δυο ανθρόπυς πυ ίνε μακρια ο ένας απτον άλο πολα χιλιόμετρα να μιλύνε σαν να κάθυνταν σ' ένα τραπέζι.

Στα 1837 φτιάστικε ι πρότι τιλεγραφικι γραμι στι Ανκλία. Ιστερα απτιν Ανκλία άρχισαν να φτιάνυν τιλεγραφικες γραμες κι άλες χόρες· στα 1852 ι Ρυσία.

Το τιλεγραφικο σίρμα περάσανε μέσα απτι θάλασα.

Στα 1851 φτιάστικε ο πρότος ιποβρίχιος τιλέγραφος (καλόδιο) μετακσι Γαλίας κε Ανκλίας. Για να φτιαστι ο ιποβρίχιος αφτος τιλέγραφος χριάστικε, σίρμα μόνο, 12 χιλιάδες πύτια. Ιστερα απ'αφτο το καλόδιο πέρασαν άλο πολι μεγάλο κάτο απτα νερα τυ Ατλαντικυ οκεανυ ενόνοντας έτσι τιλεγραφικα τιν Εβρόπι με τιν Αμερικι. Αργότερα πέρασαν καλόδια κε σε άλες θά-

Электронная библиотека РНБ

λαςες. Αφτιν τιν στιγμι παραπάνο απο 200.000 χιλιόμετρα τιλεγραφικο σίρμα περάσανε κάτο απτα νερα τις θάλασας κε το οκεανο.

Δεν ιπάρχι σίμερα χόρα, πο να μιν έχι τιλεγραφικι κε τιλεφονικι σινκινονία. Στις πιο προοδεφτικες χόρες ι σινκινονία αφτι ίνε πιο αναπτιγμένι.

Μια απτις ομάδες τις τάκσις-σας ας πάι στο ταχιδρομίο τις πόλις-σας για να μάθι:

Πόσι ιπάλιλι εργάζοντε στο ταχιδρομίο;

Πιά ίνε ι δυλια το καθενος;

Πόσα γράματα κε πόσες φιμερίδες στίλανε κε πίρανε ς'ένα μίνα;

Πόσα απτα γράματα ίσαν σιστιμένα κε πόσα απλα;

Αλι απτις ομάδες τις τάκσις-σας ας επισκεφτι το τιλεγραφίο για να μάθι:

Πόσι εργάζοντε στο τιλεγραφίο:

Πόσα τιλεγραφίματα στίλανε κε πόσα πίραμε ς'ένα μίνα;

Σε πόσα λέφτα φτάνι το τιλεγράφιμα απτι Μόσχα στιν πόλι-σας;

Αν έχι τιλεφονικο σταθμο ι πόλι-σας, ι τρίτι ομάδα ας τον επισκεφτι.

Απτις πλιροφορίες πο πέρνετε, κάνετε σκετικα διαγράματα.

ΤΟ ΤΙΛΕΦΟΝΟ

Για να φκιάσυμε πραματικο τιλέφονο δεν μπορύμε. Μα μπορύμε να φκιάσυμε μόνι-μας απλο τιλέφονο απο καρτόνι κε σπάνκο.

Τιμάζυμε απο καρτόνι διο πλατιυς σολίνες, πυ να έχυν έχταςι μικρον ποτιριον. Το βάθος κε το διο σολίνονε σκεπάζυμε με λεπτυς, μα στερευς κίκλυς απο καρτόνι. Τέτιες σολίνες μπορύμε να βρύμε έτιμυς κε στο φαρμακίο.

Τριπένοντας τυς κίκλυς αφτυς περνάμε απτις τρίπες τα άκρα σπάνκυ. Στα άκρα τυ σπάνκυ δένομε μικρα λεπτα κσιλαράκια, ίτε μιςα σπίρτα για να μι φίγι ο σπάνκος.

Ο σπάνκος πρέπι νάνε λεφτος κε νάχι μάκρος 30-40 μέτρα.

Νά το τιλέφονό-μας!

Εκίνι πυ θέλυνε να μιλίςυν πέρνυν απο ένα σολίνα κι απομακρίνοντε ο ένας απτον άλο τόςο όςπυ ο σπάνκος να τεντόςι.

Ο ένας βάζι το άνιγμα τυ σολίνα στάφτί-τυ κι ο άλος μιλάι διεφτίνοντας τι φονί-τυ στο σολίνα.

Ι φονι μέςον τυ σπάνκυ θα μεταφερθι στο σολίνα κε θ'ακύςι ο άλος καθαρα κε τα σιγανα λόγια τυ ομιλιτι, πυ δίχος το τιλέφονο ν'ακύςι δε θα μπορύςε.

Τα τελεφτέα χρόνια διαδίδετε όςο προχορύμε περισότερο ένα νέο μέςο σινκινονίας. Αφτο ίνε το ράδιο.

Για να μεταδίδυμε κάπια ομιλία με το ράδιο πρέπι νάχυμε δίο απαράτια—ένα πυ μεταδίνι τιν ομιλία κε άλο πυ τιν δέχετε.

Το ραδιοπριόμνικ, διλαδι το απαρατ πυ δέχετε τιν ομιλία, ίνε τόςο φτινο πυ μπορύμε να τόχυμε σε κάθε χοριο, κάθε χύτορ.

Το ράδιο φέρνι μεγάλες εφκολίες στις σχέςις τον ανθρόπον κε βοιθι, σε αφάνταστο σιμίο, στι μόρφοσι κε ανάπτικσι τον δυλεφτάδον.

Электронная библиотека РНБ

4. ΤΟ ΠΛΑΝΟ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τί πρέπι να κάνυμε.

Ας οργανόσυμε στιν τάκσι-μας ομίλυς τέχνις κε ας πάρυμε μέρος στι διάδοσι τον τεχνικον γνόσεον ανάμεσα στις εργαζόμενες μάζες.

Ας κάνυμε έκθεσι τις εργασίας τον ομίλο-μας στιν εργατικι λέσχι ίτε στιν ίζπα-αναγνοστίριο.

Ας γράπσυμε πλακάτες κε σιθίματα για τιν τεχνικι κε τι βιομιχανοπίσι.

Ας οργανόσυμε στο εργοστάσιο κε στο κολχόζι διαδίλοσι ενάντια στο μεθίσι, τους άργιτες στι δυλια, τι σκάρτα.

Υτάρνικι τυ Δνεπροστρόι

Ας προπαγαντίσυμε για το μάζεμα μέσον για τι βιομιχανικοπίσι τις χόρας-μας κι ας πάρυμε ι ίδιι μέρος σάφτο (μάζεμα απορημάτον, προπαγάντα για το δάνιο „Ο τρίτος αποφασιστικος χρόνος τυ πεντάχρονυ").

Ο ΦΕΝΚΟΒΟΛΟΣ ΧΑΡΤΙΣ

Εγινε αφτο, πυ θα σας διγιθο στι Μόσχα, στον χερο τις σινεδρίασις τυ Σοβετ. Στο βίμα, δίπλα ς'ένα πελόριο χάρτι τυ ΣΣΣΔ στεκότατε ο μιλιτις.

Ο μιλιτις ίπε:

— Δόστε τυς ιλεχτρικυς σταθμυς.

Σκοτίνιασε διαμιας ι έθυσα κε στο χάρτι παρυσιαστίκανε κάμποσα φότα— γαλάζια, πράσινα, άσπρα. Δεν ίταν ο χάρτις, χάρτις απλος, μα φενκοβόλος.

Τα φότα δεν ίσανε πολα. Κε τα περισότερο ίσανε στο κέντρο — γίρο στο Λενινγρατ κε στι Μόσχα, τα άκρα τυ χάρτι ίσαν όλος διόλυ σκοτινα. Εμιαζε ο χάρτις με ερημικι πλατία μικρις επαρχιακις πόλις: δυο τρία φανάρια στο κέντρο κε παραπέρα σκοτάδι πικνο.

— Βλέπετε τα φότα αφτα στο χάρτι, ίπε ο μιλιτις, ίνε ιλεχτρικί-μας σταθμι. Να εδο κοντα στο Λενινγρατ φένκι γαλάζιο φος, ίνε ο ιδροιλεχτρικος σταθμος τυ Βόλχοφ. Μακρια στο νότο, δίπλα στι Τιφλίδα άλο γαλάζιο φος, ίνε ο ιδροιλεχτρικος σταθμος τυ Ζεμο-αφτσάλσκι. Μεγάλυς ιδροιλεχτρικυς σταθμυς έχυμε ακόμι δυο. Τα άσπρα αφτα φότα ίνε ι σταθμι, πυ εργάζοντε με πετροκάρβυνο. Αφτι ίνε περισότερι. Στο Λενινγρατ, τέσερα άσπρα φότα—ι τέσερες ιλεχτρικι σταθμι τις πόλις. Στι Μόσχα δυο φότα — ο ιλεχτρικος

Электронная библиотека РНБ

σταθμος τον τραμ κε το Μογες. Κε δίπλα το πράσινο φος, ίνε ο πρότος-μας ιλεχτρικος σταθμος, πυ εργάζετε με τίρφι. Στο Ντομπας, άσπρο φος ίνε ο ιλεχτρίζμος σταθμος Στερόφσκι. Κι αφτο το πράσινο φος στο Βόλγα ίνε ο Μπαλαχνας.

— Κε τὸρα, κσακολύθισε ο μιλιτις, παρακαλο να δόσετε όλυς τυς ιλεχτρικυς σταθμυς, πυ θἄνε έτιμι στο διάστιμα τυ πεντάχρονυ.

Κάπιος πάτισε το ιλεχτρικο κυμπι, κι όλος ο χάρτις σκεπάστικε απο πλίθος άσπρα, γαλάζια πράσινα φότα. Πλίθος αστράκια με άσπρο φος σκεπάσανε τι φιδοτι κίτι τυ Βόλγα, γαλάζιι αστεριζμι φοτίσανε τα βυνα τυ Καφκάσυ, φοτια φενκοβόλα άναπσε στο Δνίπερο, έλαμπσαν πλίθος φὸτα στα Υράλια, στι Σιβιρία, στο Τυρκεσταν. Κι ο χάρτις, πυ έμιαζε λίγα λεπτα νορίτερα με σκοτινι πλατία επαρχιακις πὸλις, τόρα έμιαζε με φοταδερι πλατία προτέβυσας, πυ τι φοτίζυνε χιλιάδες φότα φαναριον, τραμ, αφτοκινίτον, ιλεχτρικον επιγραφον.

— Νά, ίπε ο μιλιτις τόσυς ιλεχτρικυς σταθμυς θα έχομε στο τέλος τυ πεντάχρονυ. Κε τόρα θα σας πο, πόσες νέες σιδεροδρομικες γράμες, μεταλία, ανθρακοριχία, εργοστάσια, φάμπρικες θἄχυμε στο τέλος τυ πεντάχρονυ.

Πσιλα στον πελόριο χάρτι παρυσιαζόντανε όλα κε νέα φότα, στο βόριο, στο ανατολικο, στο διτικο, στο νότιο μέρος τυ χάρτι. Νόμιζε κανένας πος στρατος απο φότα ορμάι στο χάρτι φοτίζοντας με ιλεχτρικο φος τις στέπες κε τις έριμες.

— Δὸστε όλα τα φότα διαμιας, ίπε ο μιλιτις. Δόστε τυς ιλεχτρικυς σταθμυς, δόστε το πετροκάρβυνο, το νέφτι, τιν τίρφι, τις σιδεροδρομικες γραμες, τα χανάλια, τυς λιμένες, τα εργοστάσια, τις φάμπρικες τυ σιταριυ, τις νέες πόλις.

Κι ο πελόριος χὰρτις σκεπάστικε απο εκατοντάδες φότα, κε φάνταζε σα μεγάλο χιλιοπλόμιστο χαλι.

ΠΑΝΟ ΣΤ'ΑΧΝΑΡΙΑ ΤΟ ΦΟΤΙΚΟΝ ΑΣΤΕΡΙΟΝ

Περάσανε διο χρόνια απο τὸτε.

Βρισκόμαστε στον τρίτο χρόνο τυ πεντάχρονυ. Γενίκανε άραγε πολα απο κίνα, για τα οπία μίλισε ο μιλιτις στο σινέδριο το Σοβετ; Φκιάστικαν όλα κίνα τα εργοστάσια, ι φάμπρικες, ι σιδεροδρομικες γραμες; Για να βεβεοθύμε, ας εκσετάσυμε μερικες γονίες τις χόρας-μας.

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΙΣ ΔΥΛΙΑΣ

Γιμνι ι στέπι στυς όχτυς τυ Βόλγα. Ικοσι χιλιόμετρα μακρια απο δο βρίσκετε ι βιομιχανικι πόλι—Σταλινγρατ.

Электронная библиотека РНБ

Ισιχία κε εριμια γίρο. Κάποτε ςέρνετε τρίζοντας στο σκονιζμένο δρόμο το αμάκι, κε μεγαλόπρεπα περνάι, το καράβι τις έριμις, ι αργοπὸδαρι νκαμίλα. Κε τα βράδια κοντα στον εριμικο όχτο κέι ι φοτια, πυ ανάβι ο πςαρας ετιμάζοντας το λιτό-τυ δίπνο.

Διο χρόνια πριν το μέρος αφτο σιμιόθικε στο χάρτι του πεντάχρονου με πράσινο φος. Κε δε σιμιόθικε τυ κάκυ. Γιατι τι γιμνι κ' έριμι αφτι στέπι σίμερα πια δεν τι γνορίζις. Απο πελόρια, όμορφα, πσιλα, σκεπάστικε χτίρια. Ι σιρίνες τον εργοσταςίον-τυ διασκορπίσανε τι μονοτονία κε τιν εριμια τις γίρο φίσις, κ' ι φλίαρι ατμομιχανι, τρέχοντας γοργοπόδαρι πάνο στις σιδερομικες ράγες, αντικατέστιςε τιν αργοκίνιτι νκαμίλα. Εδο φκιάστικε ένα απτα μεγαλίτερα εργοστάσια τράχτορον τυ κόζμυ, το Τραχτορστροι, πυ σε κάθε έκσι λεφτα τις όρας βγάζι απο ένα τράχτορο.

ΙΛΕΧΤΡΙΚΟ ΦΟΣ ΣΤΟ ΚΙΣΤΙΜ ΚΕ ΤΟ ΚΑΡΑΠΑΣ

Κιστιμ κε Καραπας. Ινε πόλις, πυ βρίσκυντε στα Υράλια. Λίγι ίνε, πιι τιν κξέρυν.

Σκοτάδι πικνο βασίλεβε άλοτες στυς έριμυς τυς δρόμυς. Μα τόρα απλομένα παντυ, σα σιδερένια χέρια, τα ιλεχτρικα σίρματα. Φέρνυν το ιλεχτρικο ρέμα απτον ιλεχτρικο σταθμο τυ Τσελιάμπινσκι. Το ιλεχτρικο ρέμα, πυ φοτίζι τυς δρόμυς κε κυνάι τις ιλεχτρομιχανες τον εργοσταςίον.

Ι ΦΟΛΙΑ ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΝ ΤΕΡΑΤΟΝ

Νά, το Τνεπροστρόι. Κινύντε πάνυ στο πέραμα, πυ ίνε πάνυ απτον ποταμο, κίτι σιδερένια τέρατα με μακριυς λεμυς. Αλα γέρνυν τυς λεμύς-τον προς τα κάτυ κε σκάβυν τι γι. Ινε τα κινιτα γεράνια κ' ι εκσκαβάτορι. Τα κινιτα γεράνια φορτόνυν κε κσεφορτόνυν τρένα με πέτρες κε πετόνι. Ι εκσκαβάτορι σκάβυνε τι γι. Δυλέβυνε νίχτα μέρα για το μεγάλο ιλεχτρικο σταθμο, πυ θα σκεπάσι το δεκσιο όχτο τυ Δνίπερυ απο αλιθινα φότα κε όχι απο γαλάζια μόνο πάνο στο χάρτι.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΤΥ ΝΕΦΤΙΥ ΣΕ ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΚΙΤΙ

Απτο Βακυ στο Βατυμ ανάμεσα απτον Κάφκασο περνάι μέσα απο σιδερένια κιτι ο ποταμος τυ νεφτιυ. Οχτακόσια χιλιόμετρα έχτασι έχι ο σιδερένιος σολίνας. Κάπυ περνα απο κιλάδες κε κάπυ σκαρφαλόνι στα βυνα. Τρέχι με γριγοράδα το νέφτι απτο σολίνα. Γιατι πρέπι να κάμι το μεγάλο αφτον δρόμο σε έκσι ιμερόνιχτα.

Ι ΤΥΡΠΙΝΕΣ-ΜΑΣ

Σ' ένα μεταλυργικο εργοστάσιο τυ Λενινγρατ φκιάσανε μια τυρπίνα. Ι δίναμί-τις ίνε 22 χιλιάδες κιλοβατ. Μπορι διλαδι ν' αντικαταστίσι σκεδον μισο εκατομίριο δινατυς εργάτες.

Ι τυρπίνα αφτι χοράι ςένα δομάτιο τυ εργοσταςίυ.

Μισο εκατομίριο εργάτες ςένα δομάτιο.

Δεν ίνε αφτο θάμα;

Τέτιες τυρπίνες μας χριάζυντε για τυς μεγάλυς-μας ιλεχτρικυς σταθμυς.

Электронная библиотека РНБ

Στο τέλος τυ πεντάχρονυ θα έχυμε μεγάλο στρατο σιδερένιον τέτιον εργατον. Κάθε ζοντανος εργάτις θα διικίσι ένα σόμα απο 60 σιδερένιυς στρατιότες. Κε στα μεγάλα εργοστάσια ι σιδερένιι στρατιότες θάνε παραπάνο.

Σε κάθε ζοντανο—ος εφτακόσιι σιδερένιι.

ΣΕ ΜΑΣ ΦΚΙΑΝΥΝΤΕ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ-ΓΙΓΑΝΤΕΣ

Ο γίγαντας τυ Μαγνιτογόρσκι άρχισε να φκιαστι στα 1928/29. Θάνε έτιμος στα 1932. Κάθε χρόνο θα δόσι τσιγύνι 650 χιλιάδες τόνος.

Με τα εκατομίρια πεδικα χέρια ας βοιθίσυμε τις φάπρικες κε τα εργοστάσιά-μας να εκπλιρόσυν το βιομιχανο-ικονομικό-τυς σκέδιο.

ΒΙΟΜΙΧΑΝΙΚΟΠΙΙΣΙ

Τ λέχσι βιομιχάνικοπίισι (ιντυστριαλιζάτσια) σιχτα τιν ακόι ο θίμος. Σε κάθε σινεδρίασι, σε κάθε παραγογικι σίσκεπσι. Μα δεν μπορι να καταλάβι τί λέγι ι λέχσι αφτι. Ο Δίμος ίνε ικοδόμις κε εργάζετε τόρα στι φάμπρικα-μαγερειο, πυ φκιάνετε στιν πόλι, πυ ζι.

Μια μέρα στον κερο τυ γέματος αρότισε τυ σίντροφό-τυ Νικολι, πυ εργάζετε στιν ίδια μπριγάτα:

—Δε μυ εκσιγας, τί ίνε αφτι ι βιομιχανικοπίισι. Τιν ακύο παντο αφτι τι λέχσι, μα δεν καταλαβένο τί θέλι να πι.

Ο Νικολις, πυ ίτανε αντιπρόσοπος στο σοβετ τις πόλις, ίτανε ό πιο μορφομένος απ' όλυς τυς σιντρόφυς τις μπριγατας. Κε μορφόθικε ο ίδιος.

Ταχτικα διάβαζε τις εφιμερίδες κε δεν ίτανε σινεδρίασι ίτε σίσκεπσι παραγογικι τυ σινδέζμυ-τυς, πυ να μι παρεβρισκότανε. Με εφχαρίστισι τόρα άρχισε να εκσιγι στο σίντροφό-τυ, τι σιμένι ι λέχσι βιομιχανικοπίισι

—Τις παλιες φάμπρικες τις επιδιορθόσαμε.

Εργάζοντε όλες, μα τα προιόντα, πυ μας δίνυν ίνε λίγα. Ι απετίσεσμας σε εμπορέβματα κάθε μέρα κε μεγαλόνυν. Τα κολχόζια ζιτόνε νέα τράχτορα κε ιλεχτρικες λάμπες για κάθε σπίτι, το ίδιο κε στις πόλις.

Πρέπι να φκιάσυμε νέες φάμπρικες, νέα εργοστάσια, νέυς ιλεχτρικυς σταθμυς. Γι αφτα όλα χριάζυντε μιχανες. Απο πύ να τυς πάρυμε;

Ι καπιταλιστες άλοτες ς' εμας δε φροντίζανε για το φκιάσιμο το μιχανον. Ετιμες τις αγοράζανε εκίνι απτο εκσοτερικο.

Σίμερα εμις για να φέρυμε μιχανες απτο εκσοτερικο πρέπι να πληρόνυμε γι αφτες χρισο. Χρισο έχυμε λίγο. Χριάζετε λιπον να στίλυμε εκι διάφορα άλα προιόντα.

Μ' αφτο δε μας σιφέρι. Γι αφτο πρέπι εμις ι ίδιι να φκιάσυμε τις μιχανες, πυ χριαζόμαστε. Ος ότυ δεν το κατορθόσυμε θα εκσαρτιόμαστε

Электронная библиотека РНБ

απτις καπιταλιστικες χόρες. Απτυς εχτρύς-μας, τυς καπιταλιστες. Αφτο δεν πρέπι να γίνι. Γι αφτο πρέπι να φκιάνυμε εμις ι ίδιι εργοστάσια, πυ να παράγυν τις μιχανες, πυ χριαζὸμαστε.

Για τις μιχανες χριάζυντε μέταλα. Πρέπι να περισέπσυμε τιν εκσαγογι το μετάλον, τυ πετροκάρβυνυ, τυ νεφτιυ. Να φκιάσυμε ιλεχτρικυς σταθμυς, σιδεροδρομικες γραμες, γιὰφτο χριάζοντε νέα νέα κε νέα εργοστάσια.

Νά τί σιμένι βιομιχανικοπίισι.

Ι βιομιχανικοπίισι τις χόρας ίνε ι βάσι τυ πεντάχρονύ-μας.

Εδο τελίοσε ι ομιλία. Το σινιάλο για τι δυλια δόθικε. Ολι πίγανε στι δυλιά-τυς. Ικανοπιιμένος πίγε κι ο Δίμος. Ι βιομιχανικοπίισι δεν ίταν τόρα γι αφτὸνε λέκσι κσένι.

ΤΙ ΙΝΕ ΠΡΟΜΦΙΝΠΛΑΝ

Κάθε εργοστάσιο, κὰθε φάμπρικα, κάθε κολχόζι έχι το πλάνο τις εργασίας-τυ:

1. Πόσα προιόντα να βγάζι.

2. Σε πιά προθεζμία να τα βγάζι.

3. Πὸς να τα κάμι καλίτερα κε φτινότερα.

4. Πός για τιν παραγογί-τυς να κσοδεφτι λιγότερι δυλια κε χρίμα.

Το τέτιο πλάνο λὲγετε προμφινπλαν.

Πρέπι να γνοριστύμε με το πλάνο αφτο.

Πρέπι να βοιθίσυμε στιν εκπλίροσι τυ πλάνυ

> Εμπρος στιν εκστρατία για τιν παραγογι!

ΤΟ ΣΙΒΥΛΕΟ ΤΙΣ ΝΙΝΑΣ ΒΕΝΕΤΙΚΙΔΙ

Τα πεδια ὸχι μονάχα στο εργοστάσιο, μα κε στο σπίτι φροντίζυντε για το προμφινπλαν.

Ο πατέρας τις Νίνας Βενετικίδι εργάζετε στι φάμπρικα τυ καπνυ. Στι φάμπρικα ο κάθε εργάτις κσέρι πιό μέρος απτο όλο προμφινπλαν τις φάμπρικας πρέπι να εκπλιρόσι. Στο Δαμιανον, τον πατέρα τις Νίνας δόσανε ένα τετράδιο για να σιμιόνι πος εκπλιρόνι το προμφινπλαν κε τι εμπόδια απαντα στιν εκπλίροσί-τυ.

Σιχνα ι Νίνα κιτάζι το τετράδιο τυ πατέρα-τις. Εδλεπε πος το τετράδιο ίτανε σκεδον άγραφο.

—Πατέρα, λέγι ένα βράδι ι Νίνα, σε προσκαλο σε σοσιαλιστικι άμιλα.

Χαμογέλασε ο Δαμιανος κε συφρόνοντας τα μάβρα-τυ φρίδια ίπε:

Электронная библиотека РНБ

—Σε πιά μαθίματα δεν προοδέβις;
—Μονάχα στιν αριθμιτικι ίμε αδίνατι.
—Πόσες φορες άργισες στα μαθίματα.
—Μια φορα, κ'εκίνο γιατι ι μιτέρα δε με κσίπνισε νορις.
—Καλα, κάθισε κε γράπσε το σιβόλεο.
Κε ο σίντροφος Δαμιανος άρχισε να ιπαγορέβι:

ΣΙΒΟΛΕΟ

Εμις, ι Νίνα Βενετικίδι κι ο Δαμιανος Βενετικίδις κλίυμε το παρακάτο σιβόλεο.

Ι Νίνα Βενετικίδι ιποχρεόνετε:
Να μι αργίζι στα μαθίματα.
Να προδέβι ς'όλα τα μαθίματα, ακόμα στι γιμναστικι κε στιν οδικι.
Νάμπι στι μαχιτικι μπριγάτα τυ σκολιυ.
Να πάρι ενεργο μέρος στιν κινοφέλιμι εργασία.
Να βοιθα τι μιτέρα-τις στο σπίτι κε να μίνι σπίτι απτο βράδι στις 6, 16, 26 κάθε μίνα, για να μπορι ι μιτέρα-τις να πάι στον όμιλο τον ντελεγάτον.
—Ολα, ίπε ο Δαμιανος.
—Οχι, κάτι ακόμα λίπι, ίπε ι Νίνα κε άρχισε να γράφι:
„Να μεζέβο στο σπίτι όλα τα απορίματα: τα κυρέλια,τα τενεκεδένια κυτια, τις μπυκάλες, τα κόκαλα"..
—Τόρα φτάνι, ίπε ο πατέρας. Δόσε τόρα εμένα το κοντίλι κε σι ιπαγόρεβε.
—Καλα, γράφε:
Ο Δ. Βενετικίδις ιποχρεόνετε:
Νάμπι στι μαχιτικι μπριγάτα;
Να ιπερκπλιρόσι το προμφινπλάνο-τυ.
Να παρυσιάζετε ταχτικα στις παραγογικες σίσκεπσες τυ σινεργίυ-τυ.
Να μι βγάζι καθόλυ μπράκι κε να καθαρίζι πάντοτε το τεζκιάκι-τυ ίστερα απτι δυλια".
—Ολα, πατέρα. Ισε σίφονος;
—Σίφονος.
—Πρόστεσε ακόμα πος στις 18 τυ Μάι θα κάνυμε απολογιζμο τις εργασίας-μας, πος εκπλιρόσαμε τυς όρυς τυ σιβολέυ-μας.
Το σιβόλεο ιπογράπσανε: Νίνα Βενετικίδι Δαμιανος Βενετικίδις·

---

1. Μάθετε απτο διεφθιντι τυ εργοστασίυ-σας, ί τυ κολχοζιύ-σας, πός εκπλιρόνετε το προμφινπλαν.
2. Μάθετε πόσι μαχιτάδες κε πόσες μαχιτικες μπριγάτες, ιπάρχυνε στο εργοστάσιο, πόσο μπρακ βγάζι το εργοστάσιο.
3. Στο σκολιο κάνετε έκθεσι: „Πός το εργοστάσιὸ-μας εκπλιρόνι το προφινπλαν".
4. Προσπαθίστε να γίνυν ι γονί-σας μαχιτικι.
5. Οργανόστε στο τάγμα-σας μαχιτικες μπριγάτες.
6. Γράπστε πλακάτες κε χρεμάστε-τις στο εργοστάσιο.

Электронная библиотека РНБ

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΣΕ 4

Μεγάλο χτίσιμο γίνετε ς'όλον το Σοβετικό-μας Σίδεζμο. Φκιάνυντε νέα εργοστάσια, φάμπρικες, εργατικι σινικιζμι, σχολια. Χτίζυντε ιλεχτρικι σταθμι, σιδερόδρομι.

Κάθε μέρα βαράι πιο δινατα το σφιρι κι αντιλαλι τυ ακσιναριυ ο χτίπος. Στις πόλες κε στα χορία παντυ κσαπλόνετε το χτίσιμο τις νέας ζοις.

Επιδιορθόνυντε τα παλια εργοστάσια, φκιάνυντε νέες φάπρικες. Στα 1926 ι σοβετικι ικονομία πέραςε τιν ικονομία τις τσαρικις Ρυσίας.

Ι τσαρικι Ρυσία ίτανε χόρα φτοχι κε πισοδρομικι. Κληρονομία μας αφίκαν ι καπιταλιστες λίγες φάμπρικες κ'εκίνες παλιυ σιστιμάτυ, με παλιες μιχανες. Μα κε πολες απάφτες καταστραφίκανε στον κερο τυ εμφίλιυ πολέμυ.

Πολα μπορέματα ι ίδιι ι καπιταλιστες δεν τα επεκσεργαζόντανε κε τα φέρνανε απτα κσοτερικο.

Χιλιάδες εχτάρια γις ίχαν ι τσιφλικάδες τον κερο, πυ ι χορικι δεν ίχαν ότε μισο εχτάριο. Απτα μικροσκοπικά-τυς χοράφια ι χορικι καλιεργόντας-τα με το προτόγονο αλέτρι πέρνανε τιποτένια σοδια.

Μα τόρα άλι κερι, άλι εποχι. Ριζικα αλάζυμε τιν παλιά-μας ικονομία κε φκιάνυμε νέα, σοσιαλιστικι, πυ δε θάνίκι στυς εργοσταςιάρχες κε στυς τσιφλικάδες, μα στυς εργαζόμενυς κε μονάχα σάφτυς.

Το νικοκιριό-μας το φκιάνυμε σίφονα με το πλάνο.

Το πλάνο αφτο ίνε για πέντε χρόνια: απτον Οχτόβρι τυ 1928 ος τον Οχτοβρι τυ 1933.

Μεγάλι σιμασία έχι το πεντάχρονο πλάνο. Δίχος πλάνο δεν μπορι να φκιαστι ότε ένα εργοστάσιο, ότε μια φάμπρικα. Πολι περισότερο σοσιαλιστικο νικοκιριο. Με πλάνο όταν εργάζετε κανις κάνι λιγότερα λάθι κε πιο έφκολα νικα όλες τις δισκολίες. Σίφονα με το πλάνο ίνε οριζμένο απο μπροστα τί κε πύ πρέπι να φκιάσυμε, πια μέρι τυ νικοκιριυ σε πρότι γραμι.

Σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο ι βιομιχανία-μας θα μεγαλόσι τρις φορες παραπάνο κε το αγροτικό-μας νικοκιριο—δις φορες.

Σε λίγα χρόνια μέσα κατορθόσαμε να φτάσυμε κε να περάσυμε τιν ικονομία τις τσαρικις Ρυσίας. Μάφτο ίνε λίγο· πρέπι πολι γρίγορα να φτάσυμε κε να περάσυμε κε τα βιομιχανικα καπιταλιστικα κράτι: τιν Αμερικι, τιν Ανκλία, τι Γερμανία, τι Γαλία. Νά γιατι το σιθιμά-μας τόρα ίνε: «Το πεντάχρονο σε 4 χρόνια».

Στον τελεφτέο χρόνο τυ πεντάχρονυ τα εργοστάσιά-μας θα δόσυνε 200.000 τράχτορα. Ι παραγογι το λιπαζμάτον θα περισέπσι κατα 40 φορες.

Στα χορια θα περισέπσυν κε θα μεγαλόσυν ι αγροτικες κολεχτίβες κε τα σοβετικα νικοκιρια,τα σοβχόζια. Με τιν κολεχτιβοπίιςι θα λικβιτάρυμε τυς κουλάκυς ος τάκσι. Θα περισέπσυν τα σχολια, τα βρεφοκομία, τα πεδικα σπίτια, τα νοσοκομία ι λέσχες. Θα εκλίπσι ι αγραματοσίνι.

Υτε ένας αγράματος θα μίνι στι χόρα-μας

Θα καλιτερέπσι περισότερο ι κατάσταςι τον εργατον κε τον αγροτον.

Ι εργάτες θα περισέπσυν κατα 4 εκατομίρια. Θα λίπσι ι ανεργία. Εφτα όρες τιν ιμέρα θα εργάζυντε όλι ι εργάτες.

Электронная библиотека РНБ

Το πεντάχρονο πλάνο μας οδιγι στο σοσιαλιζμο. Στιν ανικοδόμισι τις χόρας-μας πάνο σε νέα θεμέλια.

Μάθετε πιες αλαγες θα γίνουνε στον τόπο-σας σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο;

Πόσα νέα εργοστάσια θα φκιαστύνε, πόσα σχολια, πόσα βρεφοκομία, πεδικα σπίτια, νοσοκομία κ. τ. ρ.;

Κατα πόσο θα περισέπσι ι μιχανοκοπίσι κ'ι σοδια του αγροτικου νικοκιριου στον τόπο-σας;

Μάθετε κατα πόσα εκατοστα εφαρμόστιτε στον τόπο-σας ο πρότος κι ο δέφτερος χρόνος του πεντάχρονου; Σκιματίστε ανάλογα διαγράματα.

Τί μέρος πέρνι το σκολιό-σας στιν εφαρμογι του πεντάχρονου;

ΟΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΧΑΝΕΣ

Οσο περισέβι ι επεκσεργασία του μετάλου, τόσο περισέβι κ'ι επεκσεργασία το διαφόρονε μιχανον. Απο μέρα νε μέρα το νικοκιριό-μας περισέβι, περισέβι κ'ι ζίτισι μιχανον. Τα εργοστάσια που έχυμε δεν μπορύνε να εκπληρόσυν όλες τις παραγγελίες για τις μιχανες. Χριάζετε να φκιάσυμε νέα εργοστάσια.

Στιν τσαρικι Ρυσία ι εργοσταsιάρχες δε σκεφτόντανε για επεκσεργασία μιχανον. Σκεδον όλες τις μιχανες τις φέρνανε απτο εκσοτερικο. Μιχανυργία σκεδον δεν ίχαμε. Γιαφτο κε τόρα αναγκαζόμαστε πολες μιχανες να φέρυμε απτο κσοτερικο. Μ' αφτο δε μας σιφέρι.

Ι καπιταλιστες σίμερα μπορέβυντε μαζί-μας γιατι ίνε αναγκαζμένι να πυλίσυν τα μπορέβματά-τυς. Μα μπορι μια μέρα να μι θελίσυν να μας πυλίσυν τίποτε. Για παράδιγμα: α γίνι κάπιος πόλεμος ι καπιταλιστες θα πάπσυνε το εμπόριο μαζί-μας.

Δε μας σιφέρι ακόμα ν'αγοράσυμε μιχανες απτο κσοτερικο, γιάτι για τις μιχανες αφτες θα πλερόσυμε ιλικο που χριάζετε για μας κε μάλαμα.

Το νικοκιριο το ΣΣΣΔ πρέπι νάνε ανεκσάρτιτο. Δεν πρέπι να κσαρτιόμαστε απτυς οχτρύς-μας—τυς καπιταλιστες.

Ι βιομιχανία-μας πρέπι να παράγι δικές-μας μιχανες. Αφτο άρχισε να γίνι. Πολες μιχανες που άλοτες φέρναμε απτο κσοτερικο τις παράγυμε τόρα στα εργοστάσιά-μας.

Τιν παραγογι αφτίνα σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο πρέπι να τιν περισέπσυμε.

Σίφονα με το πεντάχρονο θα φκιαστύνε 33 μεγάλα εργοστάσια για παραγογι μιχανον στα διάφορα μέρι του Σιδέζμυ-μας.

Σε πέντε χρόνια μέσα θα βγάζυμε τέσερις φορες παραπάνο απόσες βγάζυμε σίμερα.

Ινε αρκετες ι μιχανες που έχυμε για τιν ανίπσοσι τις λαικίς-μας ικονομίας;

Ιστερα απτο πεντάχρονο πλάνο θα φέρνυμε απτο κσοτερικο τόσες μιχανες όσες φέρνυμε σίμερα;

Ιπάρχυν εργοστάσια στον τόπο-σας που βγάζυνε μιχανες;

Электронная библиотека РНБ

ΑΠΟ ΤΙ ΦΚΙΑΝΥΝ ΤΙΣ ΜΙΧΑΝΕΣ

Ολα τα μέρι τις μιχανις πρέπι νάνε στερεα. Απο τί τα φκιάνυν; Το κξίλο ςπάνι, ι πέτρα θρίβετε. Το μέταλο ίνε πιο στερεο απ' όλα. Τις μιχανες φκιάνυν απο τσιγύνι, ςίδερο, ατςάλι. Στα μεταλυργία λιόνυν κε επεκξεργάζυντε τα μέταλα. Τα ςφιριλατύνε κε τα λιγίζυνε με το ςφιρι. Τα κόβυνε στυς αργαλιυς. Φκιάνυμε πελόρια εργοστάςια κε γι αφτο χριαζὸμαστε μπόλικο μέταλο για τις μιχανές-μας. Στι γι δεν ιπάρχι έτιμο τσιγύνι, ςίδερο, ατςάλι, απτα οπία φκιάνυν τις μιχανες. Τα μέταλα βγάζυμε απτα μεταλέματα.

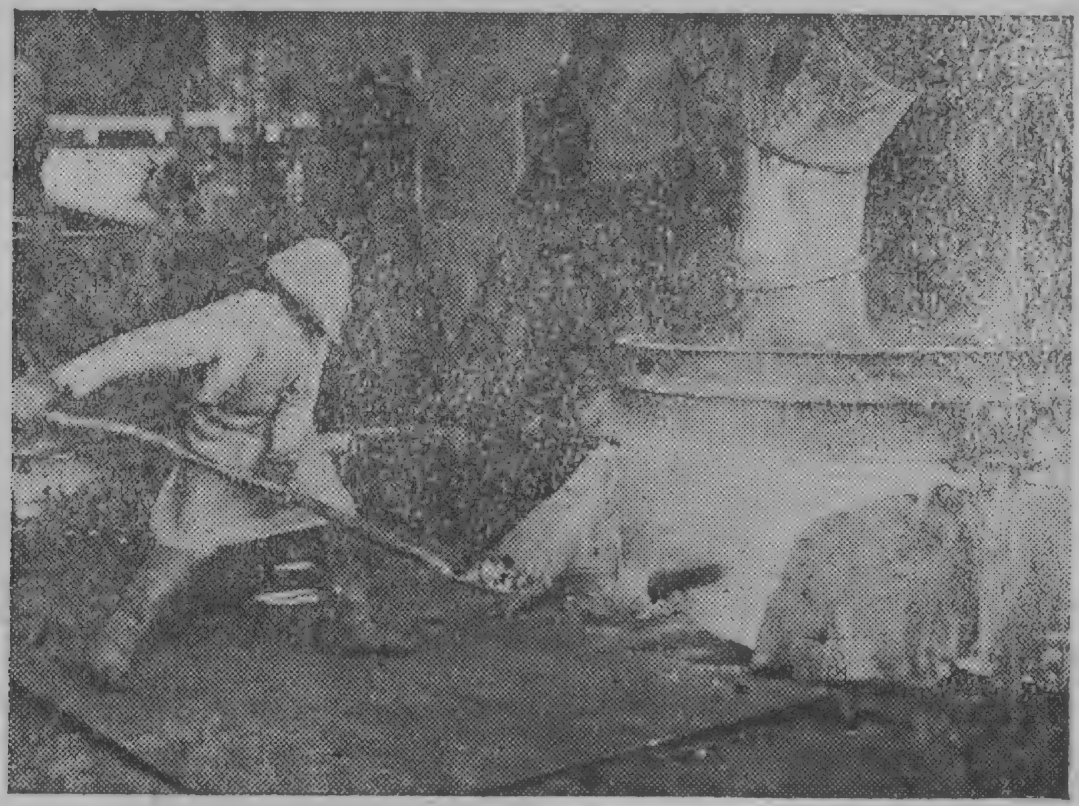

ΤΟ ΤΣΙΓΥΝΙ ΔΙΝΥΝ ΤΑ ΚΑΜΙΝΕΦΤΙΡΙΑ

Το καμινεφτίρι ίνε μεγάλο καζάνι—καμίνι. Εχι απο μετάλεμα ςίδερυ κε πετροκάρβυνο βγάζυν το τσιγύνι.

Ολὸκλιρο μίνα ανάβυν το καμινεφτίρι. Μα γι αφτο κι αφτο κέι ολόκλιρα χρὸνια. Ολο τον χερο απο πάνυ ι βαγονέτες χίνυνε στο καμινεφτίρι μετάλεμα ςίδερυ κε πετροκάρβυνο. Κι απο κάτυ πελόριες μιχανες εμφιςύνε στο καμινεφτίρι πιρομένο αέρα.

Ετιμο πια το τσιγύνι.

Τυ ανίκςανε ι εργάτες δρόμο. Γίνετε απτο καμινεφτίρι κάταςπρο απτι φοτια. Πετάι ςπίθες ς'όλες τις μεριες. Πικνο πίρινο ποτάμι ςέρνετε πάνυ στον άμο. Με γαλάζια ματυγιάλια κε με ςκεπαζμένα πρόςοπα ςτέκυντε απτα πλάγια ι εργάτες κε τον διόχνυνε ςε λάκυς.

Τα νέα καμινεφτίρια, πυ θα φκιαςτύνε στο διάστιμα τυ πεντάχρονυ θα μας δόςυνε μπόλικο τσιγύνι.

Θἄνε πολι τσιγύνι—θἄνε πολες μιχανες.

Электронная библиотека РНБ

Ο ιλεχτριζμος, τα αφτοκίνιτα, τα τράχτορια, τα αεροπλάνα, ι κολεχτιβικι μαζικι εργασία αντι τις πισοδρομικις ατομικις εργασίας — να ι νέες δινάμες πυ θα εργάζυντε για τον άνθροπο.

Με τέτιες δινάμες ι εργατικι τάκσι θα εκσαλίπσι τι φτόχια κε τιν πισοδρομικότιτα κε οριστικα θα νικίσι τυς καπιταλιστες,

ΣΚΑΡΤΑ

Μεγάλα εμπόδια στιν εργασία-μας φέρνυν ι άργιτες, ι απυσίες, ι τεμπελια κε ι αδιαφορία.

Το ίδιο γίνετε πολες φορες κε στις φάμπρικες κε στα κολχόζια. Δεν εργάζυντε κάπιι όπος πρέπι κε γιαφτο βγένυν στα βιομιχανικα προιόντα, σκάρτα.

ΒΑΖΕ ΑΡΙΘΜΥΣ

Πόσι μαχιτάδες ιπάρχυν στο εργοστάσιό-σας;

Πόσες μαχιτικες μπριγάτες;

Πιά σινεργία έκλισαν μετακσί-τυς σιβόλεο σοσιαλιστικις άμιλας;

Πιές μπριγάτες αμίλοντε μετακσί-τυς;

ΣΤΙ ΦΑΜΠΡΙΚΑ

Απτυς διο όχτυς τυ ποταμυ απλόνετε μια σιρα φάμπρικες μάπσιλες καπνοδόχες, πέτρινα σπίτια κε κσανα φάπρικες, φάπρικες δίχος τέλος...

Μάβρος καπνος τον καπνοδόχον σκεπάζι τον υρανο κ' ι σιρίνες μυνκρίζυν δεμονιαζμένα σκίζοντας τον αέρα.

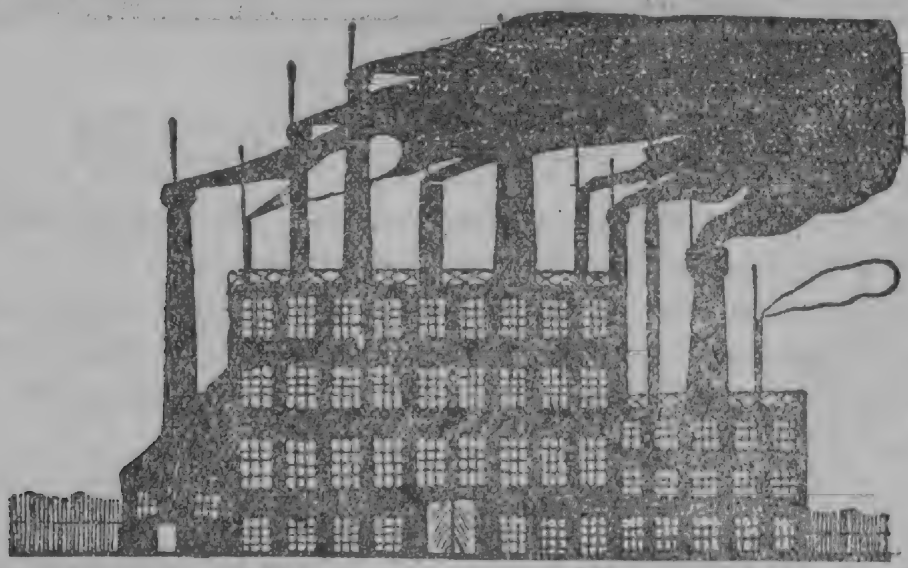

Στις φάμπρικες απόλες τις μεριες, απ'όλυς τυς δρόμυς μαζέβυντε πλίθι ι εργάτες, όπυ ι ολάνιχτες πόρτες δέχυντε τα ζοντανα αφτα κίματα τον ανθρόπον. Κι αναβένυνε ι εργάτες—άντρες κε γινέκες—βιαστικα-βιαστικα στα πατόματα· τρὲχυν στυς αργαλιύς-τυς. Ι κυβέντες σταματύνε. Ινε ι όρα τις δυλιας.

Электронная библиотека РНБ

Νά ένα απέραντο σαλόνι, ένα απτα διαμερίζματα τυ ιφαντυργιυ. Πικνες σιρες αργαλιόνε.

Ι εργάτες καθένας στι θέσι-τυ.

Σῦλα τἀργαστίρια, σῦλα τα διαμερίζματα ακύοντε κυδυνιζμι, πυ προιδοπιύνε πος θἀρχίσι να κινιθι ι μιχανι. Περνάνε διο λεφτα, ακύετε δέφτερο κυδύνιζμα κε νά, ι μεγάλι μιχανι έχι βάλι μπροστα.

Διαγράφι δεμονιόδικες στροφες κε βάζι σε κίνισι όλο το μεγάλο σαλόνι τυ ιφαντυργίυ.

Κ'εκι τόρα στι μεγάλι σάλα, κάτο απτυς παράλιλυς άκσονες ενομένι με μια ατέλιοτι σιρα λυριον, σα θεργια λαβομένα μυνκρίζυν ι 300 αργαλιι κε βυίζυν ακατάπαφστα ι σαίτες κλόθοντας στιν παλια δρομικί-τυς κίνισι τα ιφάζματα.

Τόσος μεγάλος ίνε ο θόριβος, πυ ι κυβέντα ίνε αδίνατι· ι ανιφαντάδες σινενούντε με νέματα, ίτε σχίβι ο ένας στο αφτι τυ άλυ, φονάζοντας δινατα για να τυ πι κάτι.

* *
*

Δίπλα στι μεγάλι σάλα βρίσκενε το „μαγιριφ" όπυ τιμάζυνε τις βαφες. Κάτο απο κατιφορικα χαμιλα χρεμάμενα σκεπάζματα (καπάκια) αργα σαλέβυν φαρδια χάλκινα τάραχτρα, πυ ανακατέβυνε τις βαφες μέσα σε μεγάλα καζάνια. Εκι ι εργάτες με πυκάμισα λιγδιαζμένα απτις βαφες φένυντε για μια στιγμι κε κρίβυντε στο σκοτἀδι. Στα βαγονάκια φορτόνυν τις έτιμες πια βαφες κε τις φέρνυνε στο βαφίο.

Δίαπεραστικια μιρυδια θιαφιυ ίνε σκορπιζμένι παντυ.

* *
*

Για να φτάσις απο δο στο βαφίο πρέπι να περάσις απο στενυς διάδρομυς, πῦνε γιομάτι όλι απο βαγονάκια με βραγμένα ιφάζματα. Στο βαφίο μεγάλι κάδι κε βαφες. Πσιλα απτυς κάδυς απλομένα σε μεγάλες άκσονες τύφες, ἀβαφα ιφάζματα γιρίζυν κε κολιμπάνε μες τυς κάδυς, πιτσιλόντας τις βαφες στα πρὸσοπα κε στἀτσαλένια μπράτσα τον εργατον.

Ακίνιτι μένυν εκι ι εργάτες κε κἀθε λίγο γεμίζοντας τι φύχτα-τυς νερο απτυς κάδυς κσετάζυνε αν έμινε ακόμα βαφι, πυ μπορι να τινε ρυφίσι το ίφαζμα.

Πικνι καταχνια σκεπάζι το βαφίο πυ το φος τις λάμπας μόλις φένετε.

* *
*

Αδιάκοπα ι τίχι τρίζυν. Ι μεγάλες κινιτες μιχανες, στερεομένες στυς τίχυς ενόνυν τα κάτο μέρι τις φάμπρικας με τα πάνο τέσαρά-τυς πατόματα.

Κάθε λεφτο ακύετε ιπόκοφο κυδύνιζμα στα διάφορα μέρι τυ σαλονιυ. Ινε ι στρινκια φονι τις κινιτις μιχανις, πυ πέρνι, ί φέρνι βαγόνια, εμπορέματα, ανθρόπυς.

Σὅπιο μέρος τις φάμπρικας κι αν πας θἀνανκαστις να περάσις ανάμεσα απο δίχτι α έλιοτον λυριον, απο διαπεραστικες μιρυδιες βαφον κε ιγρον ιφαζμάτον.

Электронная библиотека РНБ

ΕΚΔΟΣΙ ΣΤΙ ΦΑΜΠΡΙΚΑ

Ορίστε πια μέρα κε πια όρα όλι ι τάκσι-σας θα κάνι εκδρομι στι φάμπρικα.

Εκι εκετάστε με προσοχι τι φάμπρικα απόκσο κι απο μέσα. Σταθίτε κοντα στυ αργαλιυς κε προσέκστε πια εργασία κάνουν ι εργάτες.

Κιτάκστε πια πράματα φτιάνουνε στι φάμπρικα.

Πάρτε για σιλογι δίγματα. Μάθετε απο πού ι φάμπρικα προμιθεύετε το ιλικο. Με πιές μιχανες το επεσκεργάζετε. Πός κινούντε ι μιχανες.

Πού στέλνουνε τα έτιμα πια βιομιχανικα προιόντα (φαμπρικάτα).

Ι ΕΚΔΡΟΜΙ-ΜΑΣ ΣΤΟ ΓΙΑΛΟΠΙΟ

Χτες στις 5 τυ Φλεβάρι, επεσκεφτίκαμε το γιαλοπιίο, πυ βρίσκετε όκσο απτίν πόλι-μας.

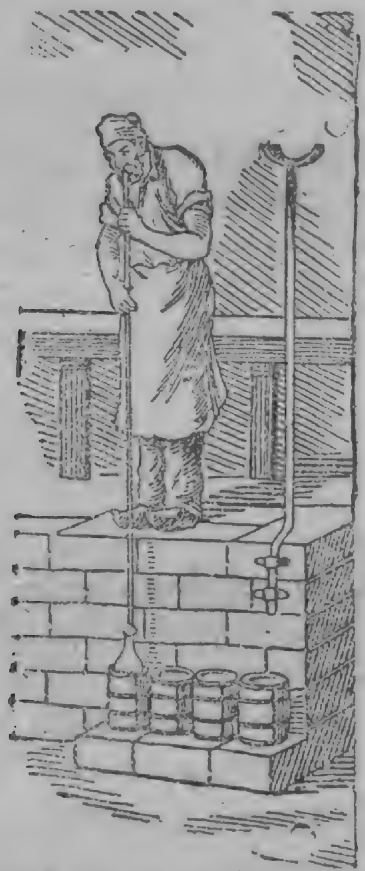

Πίραμε τιν άδια απτο διεφθιντι κε μπίκαμε στο εργοστάσιο. Εκι ίδαμε δυο φύρνυς. Ο ένας απάφτυς ίτανε πάρα πολι πιρομένος.

Μέσα στι δινατί-τυ φοτια βάλανε άμο, αζβέστι, πέτρες, θιάφι κε σόδα.

Ι φύρνι ίχανε τρίπες. Μπροστα σε κάθε τρίπα στεκότανε κ' ένας εργάτις. Κρατούσε στο χέρι-τυ ραβδι κύφιο σαν καλάμι κε μ'αφτο έβγαζε απτο φύρνο το λιομένο (ρεβστομένο) γιαλι. Ιστερα γιρνούσε το ραβδι ακυμπόντας-το πάνο σε στίριγμα κε φισούσε μέσα.

Σιγα ο ζβόλος τυ γιαλιυ στιν άκρι τυ ραβδιυ μεγάλονε επιδι γινότανε κίλο απτο φίσιμα.

Οταν ο ζβόλος μεγάλονε αρκετα τον έβαζε ο εργάτις σε καλύπι ανιγμένο.

Πατούσε ίστερα ένα κυμπι σιδερένιο κε έκλινε το καλύπι. Η μποτίλα ίτανε πια έτιμι.

Электронная библиотека РНБ

ΑΠΟ ΤΙ ΓΙΝΕΤΕ ΤΟ ΓΙΑΛΙ

Σίμερα το γιαλι ίνε τόσο σινιθιζμένο, που δεν ιπάρχι κανένας που να μπορέσι να χτίσι σπίτι ί καλίβι δίχος γιαλι. Οπος πολα πράματα έτσι κε το γιαλι μάθανε να κάνουνε ι ανθροπι απτιν ανάνκι.

Στα παράλια τις Φινίκις εκι, που ι πσαράδες έπσιναν το φαγί-τους πάνω στο άμο παρατίρισαν πος ι στάχτι που έμνισκε απτα κσίλα που κέγανε, έλιονε μαζι με τον άλο κε σκιμάτιζε ορέα πράσινα κρύσταλα.

Σα γιρίσανε στα σπίτια-τους ι παράδες δοκιμάσανε να κάνουν το ίδιο κε το πέτιχαν· Το γιαλι κίνο δεν ίταν τόσο διάφανο, όπος ίνε σίμερα το γιαλ τον παραθιριό-μας, γιατι δεν κσέρανε ακόμα πόσο άμο κε πόσο στάχτ πρεπι νάνακατόσυνε.

Στιν αρχι το γιαλι κσέρανε να το φκιάνουνε λίγι μαστόρι. Αφτι τα πουλούσαν τόσο ακριβα, που μονάχα ι πλούσιι μπορούσανε να τάγοράσουν.

Για να ετιμαστι το γιαλι χριάζετε: άμος πολι καθαρος, πόταςα, που πέρνετε απτι στάχτι μερικον φιτον, αζβέστι κε κομάτια παλιο γιαλιο. Ολα τα ιλικα τα ανακατέβουν κε τα βάζουν στο φούρνο, που ίδαμε, εκι λιόνουν κι απτο ιγρο που σκιματίζετε φτιάνουν διάφορα ίδι γιάλινα σκέβι.

Βρίσκυντε εργοστάσια γιαλιο στιν περιφέριά-σας;
Απο πού φέρνουνε σε σας τα διάφορα γιάλινα σκέβι;

ΣΤΟ ΧΙΤΙΡΙΟ

Ζιγόναμε στι Λιυμπέρτσα. Απτα παράθιρα του βαγονιου βλέπαμε κάτι θεόρατα χτίρια με πανίψιλες καπνοδόχες.

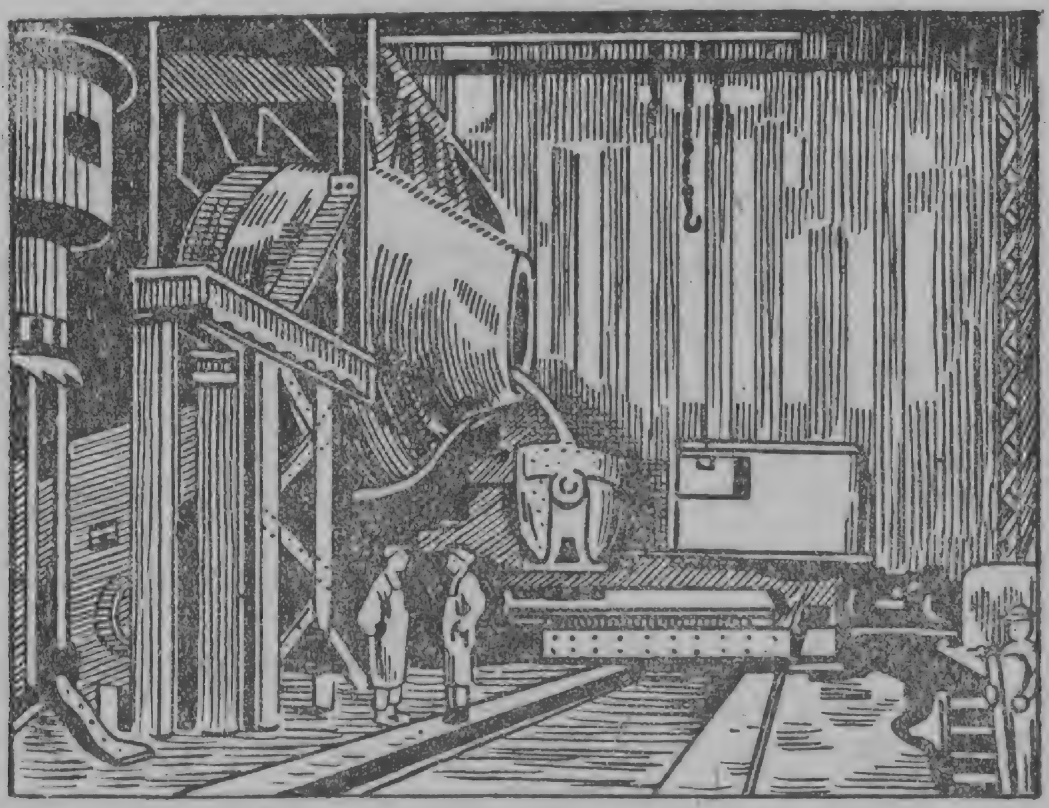

Ροτίσαμε κε μας ίπανε πος ίνε τα εργοστάσια τις Λιυμπέρτσας. Το εργοστάσιο δίλαδι, που πιγέναμε να εξετάσυμε.

Электронная библиотека РНБ

Το τρένο σταμάτισε. Πίραμε τις βαλίτσες-μας κε δρόμο στο εργοστάσιο. Κοντα στιν πόρτα τις αβλις μας σταμάτισε ο φίλακας: «Χριάζετε, μας ίπε, άδια». Ο δάσκαλός-μας πίγε να βρι το διεφθιντι τυ εργοσταςίυ για άδια. Ιστερα απο 10 λεφτα ίρθε ο δάσκαλος, έδικσε τιν άδια στο φίλακα κε κίνος μας άφισε κε μας κσίγισε απο πυ πρέπι να πάμε.

Μπίκαμε στιν αβλι. Εκι ίρθε κε μας αντάμοσε ο οδιγος, πυ τον έστιλε ο διεφθιντις κε μας οδίγισε στο εργοστάσιο. Μπίκαμε ξένα μεγάλο χτίριο δίχος νταβάνι με πάτομα απο χόμα.

Στο πάτομα ίδαμε κάτι βυναλάκια απο χόμα. Μερικα κάπνιζαν κι απο άλα βγένανε φοτιες. Ι εργάτες τρέχανε μες στο χτίριο με κάτι μεγάλους σιδερένιους κάδους.

Κσαφνικα ένας απτυς εργάτες άνικσε κάπια πορτίτσα. Ενα δινατο φος φότισε το χτίριο τα μάτια-μας άθελα τα κλίσαμε αμέσος.

Διο εργάτες κυβάλεσαν ένα μεγάλο σκέβος κοντα σε μεγάλο καμίνι, ανίκσανε κάτι κάνυλα κι άρχισε να τρέχι μες στο σκέβος κάτι-τι άσπρο, πυ λαμποκοπύσε. Αφυ γέμισε το σκέβος ι εργάτες κλίσανε τον κάνυλα κε φέρανε το σκέβος στα βυναλάκια, όπυ αρχίσανε να χίνυν τον ιγρο, πΰχε μέσα.

Αλι εργάτες έβαζαν κάτο απτον κάνυλα κυβάδες με χερύλια τυς γέμιζαν κε τυς αδιάζανε στα βυναλάκια τυ χόματος.

—Αφτο το καμίνι ίνε καμίνι «Μαρτεν», μας κσίγισε ο οδιγος. Εδο λιόνυν το χιτοσίδερο (τσιγύνι).

Στα βυναλάκια τυ χόματος, όπυ ι εργάτες χίνυν το λιομένο σίδερο ίνε φτιαζμένο με χόμα.

—Τον τροχο αφτόνε, πυ βλέπετε θα τον καθαρίσυν απτο χόμα, πυ τυ κόλισε κε θα τον κάνυνε γιαλιστερο, κσίγισε ο οδιγος.

Περάσαμε σε άλο χτίριο. Απο μακρια ακόμα ακυότανε κάτι πυ έμιαζε με μύνκριζμα ζόυ.

Ενα πολόριο σφιρι ισοπέδονε μεγάλο φλογερο σιδερένιο ζβόλο. Πέντε εργάτες με μεγάλες τανάλιες γιρίζανε το ζβόλο σε διάφορα μέρι.

Το σφιρι κατέβενε πάνο στο ζβόλο κε λίγο-λίγο ο ζβόλος άλαζε σε χοντρι σιδερένια βέργα.

Σόλα τα μέρι τυ χτίριυ σφιριλατύσανε κε βαρύσανε σφιρια μικρότερα απτο πρότο.

— Ινε το σιδεράδικό-μας, κσίγισε ο οδιγος—Δο πέρα φτιάνυντε ι ράγιες τις σιδεροδρομικις γραμις κ' ένα σορο αγροτικες μιχανες, αλισίδες, άκσονες, ανκίστρια κ. α.

ΑΠΤΙ ΖΟΙ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΡΙΑΣ ΣΤΙΝ ΑΣΤΙΚΙ ΕΛΑΔΑ

Στι Γύβα μέσα ξένα νιόχτιστο χτίριο, στεγάζετε το εργοστάσιο τιπολιθογραφίας κε κιτοπιίας τις ετερίας ο„Κρόνος".

60—65 εργάτριες, ι περισότερες νέες κε κοριτσάκια απο 7 χρονόνε, δυλέβυν εκι-πέρα κάτο απτις χιρότερες σιθίκες.

Το μεροκάματό-τυς αρχίζι απτις 7 ος τις 13 δραχμες, πυ πέρνυν τα ανιλικα κε φτάνι ος τις 25 δια τις νέες εργάτριες. Ι δυλια κρατάι απτο προι ος το βράδι δίχος καμια ανάπαφσι, δίχος ανάσα.

Электронная библиотека РНБ

Με μια σιντρόφισα το τμίματος το γενικον τις αχτίδας Χ . . . . . τραβάμε ένα προι για το εργοστάσιο. Ενας κέρβερος πορτιέρις μας αγριοκιτάζι κε προσκαλι το διεφθιντι. Ανανκαζόμαστε να πύμε πος ίμαστε απο αστικι εφιμερίδα κε ι πόρτες όλες ανίγον μπροστά-μας.

Ενας ιπάλιλος μας οδιγι σόλα τα τμίματα για να μας θαμπόσι με τα νέα μιχανίματα, τα όμορφα κυτια κε τις μπομπονιέρες, πυ μας δίχνι αποφέβγοντας πάντα να μας δόσι πλιροφορίες για τι ζοι τον εργατον κε τα μεροκάματά-τυς.

Τονε ροτάμε:—Δυλέβυν ανίλικα μέσα δο;

—Οχι, απο 12 χρονον κι απάνο απαντάι νομίζοντας πος μιλα σε αστυς διμοσιογράφυς .

Μα κ' ι πλιροφορία αφτι αποδίχτιτε πσέφτικι, γιατι σε μια γονία ανακαλίπτυμε κοριτσάκια 6 χρονόνε.

Κε κάνοντας πος ακύμε, κιτάμε τι μας λέι το μάτι-μας κε ι σκέψιμας πέφτι πάνο στις εργάτριες, πυ ι πλιροφορίες πυ μας έδοσε ο κίριος αφτος αποδικνίυνταν μια-μια πσέφτικες ίστερα απτις ανακάλιπσες πυ κάναμε.

Κοριτσάκια εργάτριες στιν Ελάδα.

Μέσα σε ιπόγια πυ δεν τα βλέπι ποτες ο ίλιος ζύνε ι εργάτριες. Ο χριος, πυ κολάνε στα κυτια απάνο, τις φράζι με τι σκόνι το λαρίνκι κε τις βραχνιάζι σε σιμίο, πυ πολες δεν μπορύνε να μιλ'συν.

Τα κοριτσάκια χοριστα απτι δυλιά-τυς τα βάζυνε να κυβαλύνε μεγάλυς τενεκέδες νερο, να σκυπίζυν τις αβλες, το εργοστάσιο, να σφυνκαρίζαν κ.α.

Электронная библиотека РНБ

Ο μιχανικος βρίζι χιοδεότατα τις εργάτριες κε τις ιποχρεόνι να δυλέβδνε μιςι κε μια όρα παραπάνο, πολες φορες το βράδι, για να σιμπληρὸςυνε λέι, τιν προινι αργοπορία-τυς, άςχετο αν αφτι δεν κςεπερνα τα 5-10 λεφτα.

Μιλια τιν όρα τις δυλιας δεν επιτρέπετε-το γέλιο απογορέβετε κι αφτο με μια κςερι φράςι τυ αφέντι:—Εγο θέλο δυλια κι όχι γέλια!.

Σιχνα γεμίζι το εργοστάςιο με χοροφίλακες. Το κάνι αφτο ο εργοστασιάρχις για να σπέρνι τον τρὸμο στις σκλὰβες-τυ. Αν τολμίςι κάπια να παραπονεθι διόχνετε για να τρομοκρατιθυν ι ιπόλιπες.

Πέντε εργάτριες προσφιγόπολες όλες, τις ίχε σιφονίςι 25 δραχμες τι χιλιάδα. Σαν πίγανε όμος να πλεροθύνε τις πλίροςε με 10 δραχμες μονὰχα!

Κ' ι πέντε-τυς με κλάματα λέγανε τον πόνο-τυς στις άλες.—Υτε το πετρέλεο δε βγάλαμε κςενιχτόντας γιαφτι τι δυλια στα σπίτια-μας!

Μα τα κλάματα πυ χίνυν κ' ι κατάρες δεν ίνε φάρμακο για να γλιτόςυν απτα νίχια τυ εργοστασιάρχι κε τον οργάνον-τυ Το κατάλαβαν ι εργάτριες κε γιαφτο αρχίςανε να οργανόνυντε.

Κατάλαβαν πος μονάχα με τιν οργάνοςι θα μπορέςυν να γλιτόςυνε μια για πάντα απτα νίχια τον εκμεταλεφτόν-τυς.

Κανις εμας δε θἄ γλιτόςι
θει, ιρόι, βαςιλις.
Τι λεφτερια θενα μας δόςι
το χέρι-μας άλος κανις.

Ι ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΥ ΛΑΒΡΙΥ

Κάτο εκι στιν Ελάδα βρίςκετε το Λάβριο.

Ινε μια μικρι πὸλι κοντα στιν Αθίνα. Ι κάτικι ι περισότερι—εργάτες δυλέβυνε στα μεταλία πυ τα εκμεταλέβετε μια φράνκικι ετερία. Ι ζοι τον εργατον στα μεταλία, χρὸνια τόρα, ίνε μαρτίριο ςοστο. Πολες φορες ι εργάτες ανανκαστίκανε να απεργίςυνε ζιτόντας άφκςιςι τυ μεροκαμάτυ, λιγόστεπςι τον όρον τις δυλιας.

Μα ι ετερία με τι δίναμι τυ στρατυ κε τις αστινομίας έσπανε τιν απεργία κ'έπνιγε τιν εκσέγερςι τον εργατον μες το έμα-τυς.

Νικύςε πάντα ι ετερία κε το κράτος γιατι ι εργάτες δεν ίςανε καλα οργανομένι. Μα το ίδιο δεν έγινε τιν τελεφτέα απεργία τυ 1929.

49 μέρες βάστακςε αφτι. 2.500 εργάτες, πυ δεν μπορύςανε να ιποφέρυν πια τιν άγρια κ'εςχρι εκμετάλεπτι τις λιστρικις ετερίας, κςεςικοθίκανε ςαν ένας άνθροπος. Κιρίκςανε απεργία ζιτόνας 30% άφκςιςι τυ μεροκαμάτυ. ανθροπινότερυς όρυς δυλιας.

Ανάμεςα στις 2.500 εργάτες βρίςκυντε 700 νέι κε 200 νέε,ς πυ απτιν πρότι στιγμι τις απεργίας βρεθίκανε στο πλεβρο τον άλον εργατον. Δε θα κςεχαστι ποτες ι ιροικι πράκςι τον εργατριον, πυ με κςίλα κε ρόπαλα λεφτέροςαν απτα χέρια τις αστινομίας τιν Απεργιακι Επιτροπι κε τυς άλυς εργάτες, πυ για προτέτιυς κρατύςανε ς ο τμίμα.

Ιλικια το νέον πυ δυλέβυνε στα μεταλία τυ Λαβρίυ αρχίζι απτα 10 κε φτάνι τα 18—20 χρόνια.

Электронная библиотека РНБ

Πεδια πυ θἄπρεπε να βρίσκυντε στο σκολιο ίνε ανανκαζμένα να σικόνυντε απτα μάβρα μεσάνιχτα για να πάνε στι δυλια: στα καμίνια, στις μπύκες, στο ελεινο κε τριςάθλιο μεταλίο πὔνε πραγματικος τάφος το ζοντανον. Πόσι δε σκοτοθίκανε κε πόσι δε βγίκανε σακατεμένι απο κι μέσα!

Αλοτε, όταν ι εργάτες δεν ίσαν οργανομένι, ι διεφθιντες τον μεταλίον για να γλιτόσυν τις αποζιμιόσες πυ έπρεπε να πλερόνυν, κρίβανε τα πτόματα κίνον πυ σκοτόνονταν απτα βυλιμέντα κε τα φυρνέλα. Τι νίχτα τα έβγαζαν κριφα κε τα θάβανε κριφα μες στα πέφκα τυ κσοκλισιυ τἄι-Κνοσταντι με τι βοίθια το χαφιέδον.

Σίμερα αφτο δε γίνετε, μα ι δυλια για τυς εργὰτες κσακολυθάι νἄνε κόλας ςοστι. Εντεκα κε δόδεκα όρες τιν ιμέρα, μαρτιρικι δυλια κάτο απτο ανιπόφορο κρίο κε τις πιο ανθιγινες σιθίκες!

Κ' ίστερα απόλισες χορις καμια προιδοπίσι, χορις αποζιμίοσι.

Νά γιατι κσεσικοθίκανε σαν ένας άνθροπος ι εργάτες τυ Λαβρίυ. Κε το κράτος πύνε κράτος τον αστον έστιλε το στρατό-τυ για νἀνανκὰσι τυς εργάτες με τι βία να δυλέβυν τυς αφεντὰδες-τυς·

Αδιάφορο κι αν ἰτανε κσένι, γάλι. Για τιν κιβέρνισι ίταν δικί-τυς άνθροπι αφυ ίταν αστι.

Όλες τις δολοφονίες τον εργατον, τις σίλιπσες, τα τρομοκρατικα μέτρα ι κιβέρνισι δεν μπόρεσε να σπάσι τιν απεργία. Ανάμεσα στυς εργάτες δε βρέθικε κανένας λιποτάχτις, κανένας απεργοσπάστις. Κι όχι μονάχα αφτο μα κ' ι φαντάρι πὔνε πεδια τις αργατιας κ' εργατόπυλα δε δεχτίκανε να γίνυν όργανα τον οχτρον τις τάκσις-τυς.

Αρνιθίκανε να χτιπίσυν τἀδέρφια-τυς, να βάπσυνε μ' αδερφικο έμα τυς στενυς δρόμυς τυ Λαβρίυ.

Κ' έτσι ι απεργι νικίσανε. Εχοντας κε τιν ιποστίρικσι τον εργατον τις Ελάδας κι όλυ τυ κόζμυ κσαναρχίσανε τι δυλια τότε μονάχα, όταν τα ετίματά-τυς γίνανε δεχτα.

Νά τι κάνι ι οργάνοσι κ' ι τακσικι αλιλενκίι!.. Μα ι μεταλορίχι τυ Λαβρίυ κσέρυν πος ι νίκι-τυς αφτι δεν ίνε τέλια. Τότε μονάχα θα νικίσυν οριστικα όταν θα πάρυνε κε τιν πολιτικι εκσυσία στα χέρια-τυς.

Γιατί ι εργάτες τυ Λαβρίυ έκαναν απεργία;
Πότε γινόντανε ςέμας απεργίες;
Γιατί το αστικο κράτος ιποστιρίζι τα σιφέροντα τις ετερίας;
Γιατί ι αστικι κιβέρνισι προσπαθύσε νο φιλακίσι τιν απεργιακι επιτροπι;
Πιύς λέμε απεργοσπάστες;
Γιατί ι φαντάρι δεν πιροβόλισαν ενάντια στυς απεργυς;

ΣΤΟ ΓΛΥΧΟΒΟ

Μεγάλι ι φάμπρικα τυ Γλύχοβο κοντα στο Μπογοροτσκ. 13.000 εργάτες δυλέβυνε εκι πέρα.

Γίρο στι φάμπρικα σε απέραντα χτίρια, σα στρατόνες ζύσαν άλοτες ι εργάτες κ' ι εργάτριες.

Παλια σπίτια τα περισότερα, μονόροφα, κσίλινα, μαβριζμένα απτον κερο φαγομένα απτον ίλιο, τον αέρα, τι βροχι. Ακάθαρτα, στενάχορα, σκοτινα, ιγρα.

Электронная библиотека РНБ

Τόρα στο Γλύχοβο, στο πιο καλίτερο μέρος, ανάμεσα στα πσιλα κε μιροβόλα πέφκα φτιάνετε μεγάλος σινικιζμος για τους εργάτες.

Φτιάνυνε μικρα σπιτάκια με μεγάλα παράθιρα κε χρωματιστα περβάζια.

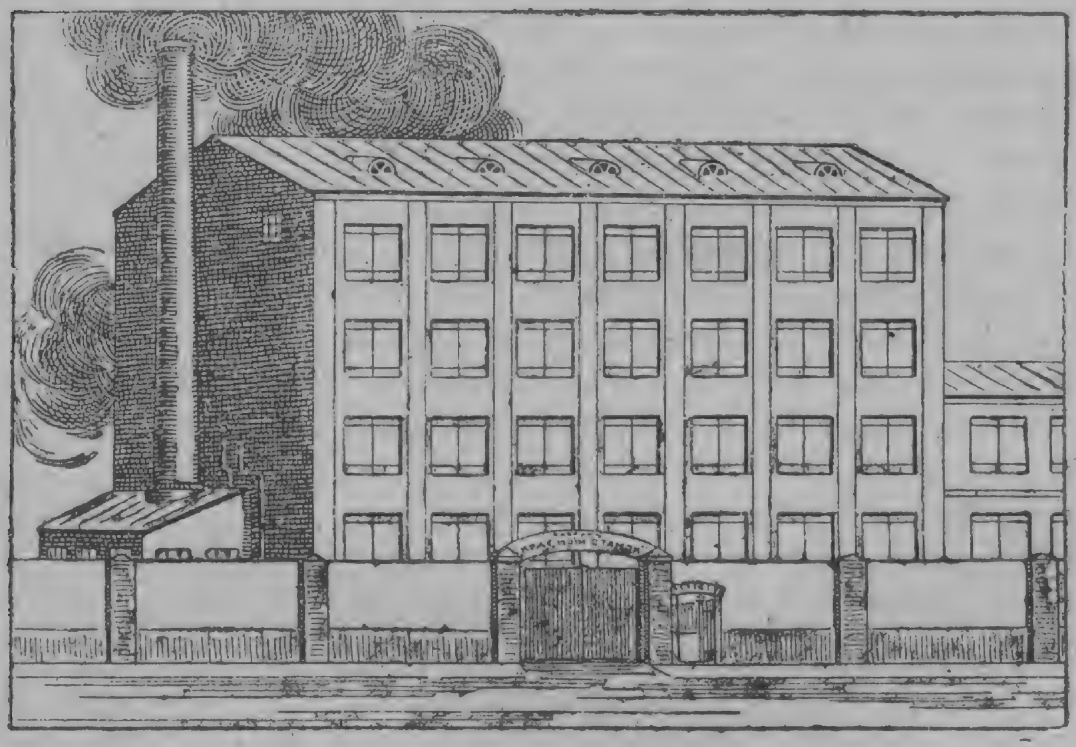

Κάθε σπιτάκι με το μπαλκόνι-τυ, τι βρίσι-τυ το ιλεχτρικό-τυ. Μπένυμε ξένα απάφτα. Καθαρα, φοτινα, ζεστα.

— Ινε ι κατικία-σας, ροτύμε μια εργάτρια.

— Μάλιστα! Φτάνι πια—αρκετα ζίσαμε στα ιπόγια. Ινε κερος—πια να ζίσυμε κ 'εμις σαν άνθροπι

—Κε πόσες πσιχες ζίτε δο πέρα;

—Τρις· εγο, ο άντρας-μυ κι ο γιός-μυ 12 χρονον.

Κσετάζυμε το σπιτάκι. Τρία μικρα δομάτια φοτινα, απσιλα, ιλιόλυστα. Απτιν εργάτρια μαθένυμε πος όλες ι κατικίες σκεδον ινε ι ίδιες.

15 λεφτα μακρια απτο σινικιζμο φτιάνετε μαγειριο, τραπεζαρια για 4.000 ανθρόπυς.

Στο σινικιζμο ιπάρχι εφτατάκσιο σκολιο, πυ σπυδάζυν παραπάνο απο 2,000 πεδια τον εργατον κε τον ιπαλίλον τις φάμπικας τυ Γλύχοβο.

Ιπάρχι βιβλιοθίκι, εργατικι λέσχι.

Εκσον απάφτα ιπάρχυνε κε βρεφοκομία, πεδικα σπίτια, πεδικι κίπι, όλα δηλαδι κίνα τα καθιρίματα, πυ βοιθύνε στιν τέλια απελεφτέροσι τις εργάτριας.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΥ ΕΡΓΑΤΙ

Οχτο όρες εργάζετε ο εργάτις το μερονίχτι. Μα όχι σόλες τις επιχίριςες. Εκι πυ ι εργασία ίνε δίσκολι κε βαρια, όπος στα ανθροκοριχία ο εργάτις εργάζετε μονάχα 6 όρες. Αλοτες πριν απτιν επανάσταςι—σέμας κε στα καπιταλιστικα κράτι—τα πεδια εργάζυντε τόσες όρες όσες κ' ι μεγάλι.

Электронная библиотека РНБ

Σέμας τόρα δεν αφίνυμε να εργάζυντε στα εργοστάσια — νέι παρακάτο απο 16 χρονόνε—στα ανθροκοριχία παρακάτο απο 18 χρονον. Ολι ι ανίλικι εργάζυντε μονάχα 6 όρες. Στα εργοστάσια κε στις φάμπρικες ιπάρχυν επιτροπες, πυ προσέχυνε να μι καταπατιθυν τα σιφέροντα τον εργατον. Ι επιτροπες αφτες αποτελύντε απτυς ίδιυς τυς εργάτες κι απο αντιπροσόπυς τις νεολέας. Ι επιτροπες αφτες δεν ιπίρχαν άλοτες—πριν απτι σοβετικι εκσυσία.

Στι δεκάτι επιτιρίδα τυ Οχτόβρι ι ΚΕΕ τυ ΣΣΣΔ εβγαλε μανιφέ στο σίφονα με το οπίο πρέπι να γίνι εφτάορι ι εργάσιμι μέρα τον εργατον στα εργοστάσια κε τις φάμπρικες.

Πολα εργοστάσια ος τα σίμερα περάσανε στο εφτάορο.

Γρίγορα θα περάσυν κε τάλα.

Ι ΙΠΙΡΕΤΡΑ ΤΥ ΚΥΛΑΚΥ

Δεν ίνε απτις κινες ιπιρέτρες. Νερο δεν κυβαλάι μίτε τις αγελάδες το αφέντι φιλάγι.

Κολίγισα να τιν πις πάλι δεν μπορις. Ι κολίγισα βγένι στι δυλια με το δρεπάνι κε το τσαπι κι αφτι για σίνεργά-τις έχι το σταβρο, το θιμιατο, το βαγκέλιο.

Ινε ι θρισκία. Ι ιπιρέτρα τον κυλάκον. Τυς ιπιρετι, τυς βοιθι κε τυς ιποστιρίζι.

Στο γινέκιο μοναστίρι τις Κορκοβίτσας ι καλογριες κάπσανε το σκολιο τις αγροτικις νεολέας.

Τι νίχτα άρχισε ι φοτια. Το σκινι απτο κυδύνι τυ σιναλιυ κάπιος το αφέρεσε. Το νεροβάρελο βρέθικε άδιο· Απτο σκολιο δε γλίτοσε τίποτε, κάικε όλο. Το κάπσανε ι καλογριες γιατι μαθένανε εκι τα πεδια τον αγροτον να καλιεργύνε τι γις όχι με αγιαζμυς κε προσεφκες, μα με μιχανες κε γνόσες.

Στο ελινικο χοριο Μ. ο παπας για να ερεθίσι τον άμαθο λαο, προπάντον τις γινέκες έστιλε με το πεδί-τυ τα κλιδια τις εκλισίας στο σοβετ τυ χοριυ κε διάδοσε πος ι κομυνιστες θέλυν να κλίυν με τι βία τις εκλισίες κε κατεδιόκυνε τυς παπάδες.

Σάλα μέρι ι παπάδες σιβυλέβανε τυς χορικυς να μιν μπύνε στις αγροτικες κολεχτίβες.

Κάθε νέο, πυ βοιθι να χτίσυμε το σοσιαλιζμο στι χόρα-μας, εχτρέβυντε, το πολεμύνε ι κυλάκι κ' ι σίντροφι κε βοιθί-τυς ι παπάδες κ'ι καλόγερι.

Κε στο κσοτερικο ι θρισκία ίνε ι πιστι ιπιρέτρα τον καπιταλιστον. Στιν Ελάδα πέρισι ι παπάδες απαγορέπσανε στυς χριστιανυς να γιορτάσυνε τιν Προτομαγια ος γιορτι τον κομυνιστον.

Ι θρισκία ίτανε κε ίνε εχθρος τον εργαζόμενον. Ινε το αφιόνι τυ λαυ

Электронная библиотека РНБ

Ας μεταβάλυμε τις εκλισιες—τα τσάκια τις αμάθιας κι τυ σκοταδιυ, σε σκολια κε λέσχες—τσάκια μόρφοσις κε τυ πολιτίζμυ.

ΤΑ ΑΠΟΡΙΜΑΤΑ-ΥΤΙΛΣΙΡΙΟ

Κανένας απο μας δεν έδινε προσοχι σε τέτια πράματα, όπος ίνε: τα κόκαλα, τα κυρέλια, τα παλια τενεκεδένια κυτια, ι αλογότριχες, ι παλιες γαλότσες κ.τ.κ!

Τα πετάμε σαν άχριστα στυς δρόμυς, στα σκυπιδαρια. Κι όμος τα πράματα αφτα έχυνε μεγάλι σιμασία.

Τα πράματα αφτα σ'μερα τα στέλνυμε στο κσοτερικο, όπυ γι αφτα μας πλερόνυν χριζο γιατι τα μεταχιρίζυντε στα διάφορα εργοστάσια.

Σίμερα στα περισότερα χορια άρχιζε ι κολεχτιβικοπίσι. Για τις αγροτικες κολεχτίβες απαρέτιτο ίνε ο τράχτορο. Μα τράχτορά ακόμα δεν έχυμε τόσα, όσα χριαζόμαστε. Τα μεγάλα εργοστάσια τον τρἀχτορον δεν τελιόσανε ακόμα. Γι αφτο ανανκαζόμαστε να φέρυμε τράχτορα απτο κσοτερικο. Τράχτορα απτο κσοτερικο μπορύμε να φέρυμε στέλνοντας εκι τέτια παλια πράματα . . . Απορίματα έχυμε αρκετα. Χριάζετε μονάχα να τα μαζέβυμε.

Α σιστιματικα κάναμε τι δυλια αφτίνα θα μπορέσυμε να φέρυμε απτο κσοτερικο με τα απορίματα αφτα εκατοντάδες τράχτορα. Κάθε σκολιο, κάθε πιονέρικο τάγμα μια απτιν κινοφέλιμί-τυ δυλια πρέπι να θεορίσι κε το μάζομα τον απορημάτον. Κε τι δυλια αφτιν να τιν κάνι με σχέδιο σε σιστιματικα.

Электронная библиотека РНБ

Ο ΠΑΛΙΟΜΑΖΟΧΤΙΣ

Στις γονιες, στα σταβροδρόμια
τα κυτάκια κι ριγμένα,
τα κυρέλια πεταμένα,
στις γονιες, στα σταβροδρόμια,
μέσα στα σκυπιδαρια,
κόκαλα, σιδερικα.
Ενα, ένα τα μαζόνο,
στο καλάθι-μου τα χόνο.
Στου σκολιό-μας στι αβλι
θα τα φέρο κι απο κι
όλα στο κοτερικο,
κόκαλα, σιδερικο
κε μπυκάλες αδιανες,
να μας έρθυν μιχανες.

Τί κάνατε στιν τάκσι-σας για το μάζεμα απορριμάτον;

Σε τί χριάζυντε τα απορίματα;

Πίρατε μέρος στι διάδοσι του δανίυ: Ο τρίτος αποφασιστικος χρόνος του Πεντάχρονυ;".

ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΣΙΛΟ

Κιτάκστε τιν αντικρινι τιν ικόνα.

Ινε το μοντέλο τυ παγοθραφστικυ «Κράσιν" πυ έσοσε τυς ιταλυς τυ αερόπλιυ „Ιταλία", πυ έπεσε στυς πάγυς τυ Βόριυ παγομένυ οκεανυ.

Το μοντέλο αφτο το κάνανε μαθιτες.

— Κ'εμις μπορύσαμε να το κάναμε, θα πίτε, αν ίχαμε τα χριαζύμενα ιλικα: σίδερο, φυγάρο, εργαλία.

Το μοντέλο αφτο το κάνανε απο κσίλο κε σις μπορίτε να κάνετε παρόμιο μοντέλο.

Πρότα ιχνογραφίστε το καράβι ς'όλο-τυ το μέγεθος. Σιμιόστε το μέγεθος. όλυ τυ μοντελιυ κε τον κσεχοριστόν-τυ μερον.

Ιστερα απτιν καταμέτριοι αφτι αρχίστε το σκάρομα τυ καραβιυ.

Απο χοντρο κσίλο κάνετε το θόρακα, απο μαδέρια πριονίστε τα φυγάρα-τυ, απο βέργες κάνετε τα κατάρτια-τυ, απο καπλαμα το γεφίρι τυ πλιάρχυ. Τυς πάγυς κάνετε απο αροκάνιτσα σανίδια κε χρωματίστε-τα με κιμολία. Μαζόκστε τὸρα τα διάφορα μέρι. Το μοντέλο ίνε έτιμο.

Σκεφτίτε τί άλα μοντέλα μπορίτε να κάνετε;

Ολο το ιλικο τυ κσίλυ πρέπι στιν αρχι να το κσερένετε στον αέρα κάτυ απο σκεπαζμένο μέρος. Στι θερμάστρα πάνυ δε γίνετε να κσερένετε τα κσίλα. Γιατί;

Электронная библиотека РНБ

Για τιν επεχξεργαξία τυ χξίλυ ετιμάστε τα ακόλυθα εργαλία: πριόνι-μαχέρι (ιχ. 2), πριόνι μεγάλο (ιχ. 3.) ροκάνι (ιχ. 3).

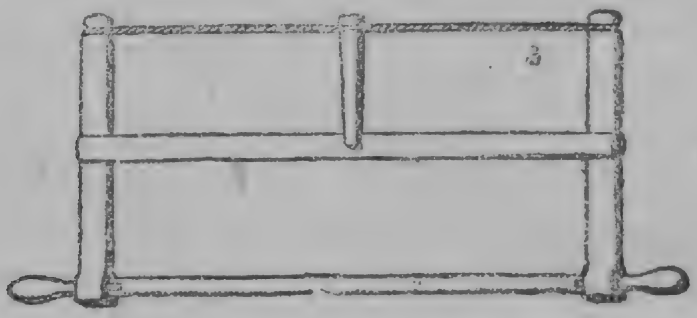

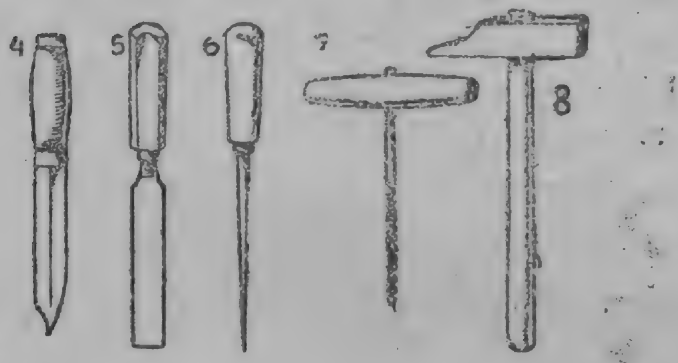

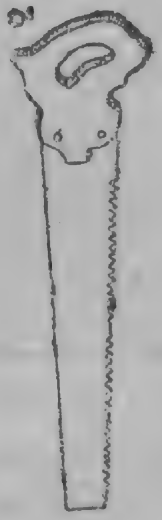

ΠΥ ΠΒΕΠΙ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΥΜΕ

Δε γίνετε να εργάζετε κανένας όπυ τίχι. Για τιν κατεργαξία τυ χξίλυ χριάζετε μπάνκος. Τον μπάνκο φκιάνυμε απο ξανίδια, πυ έχυνε πάχυς 5 δάχτ., μάκρος 100 δάχτ. κε πλάτος 25 δάχτ.

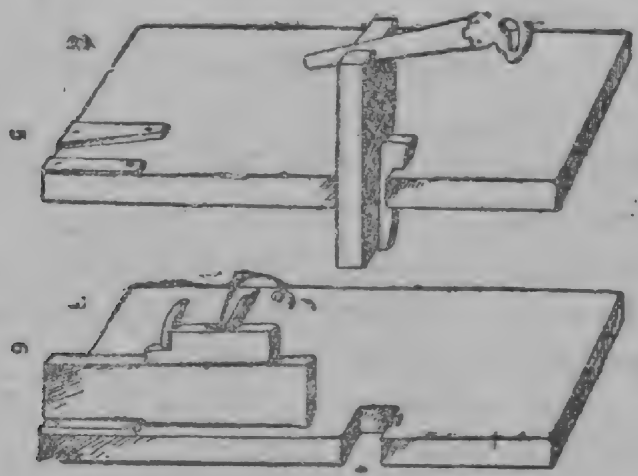

Για να μπορίτε λέφτερα να πιέζετε το χξίλο, όταν εργάζεστε, κάνετε στον μπάνκο πιεστίριο με σφίνα κε δινομόστε με καρφια ίτε με βίδες τον μπάνκό πάνυ στο τραπέζι (ιχ. 4, 5, 6).

Электронная библиотека РНБ

ΤΙ ΜΠΟΡΥΜΕ ΝΑ ΦΚΙΑΝΥΜΕ ΑΠΤΟ ΚΣΙΛΟ

Απτο κσίλο μπορύμε να φκιάνυμε διάφορα πεγνίδια. Κιτάστε τις παρακάτο ικόνες, όλες ίνε φκιαζμένες απο βέργες κε λεπτα ςανιδάκια.

Νά φιγύρα ανθρόπυ (ικ. 7). Το κορμί-τυ ίνε απο ςανίδι, πυ έχι πάχος 1 δάχτ.

7

Το κεφάλι-τυ ίνε απο κσίλινο κυμπι, τα πόδια κε τα χέρια-τυ απο λεπτες βέργες. Ολα αφτα ίνε καρφομένα με καρφια. Απο ένα καρφι έχι στα χέρια κε στα πόδια-τυ. Τα χέρια κε τα πόδια-τυ μπορύνε λέφτερα να κινιθύνε πάνυ κε κάτυ.

Ετσι ίνε φκιαζμένο κε το πεγνίδι „ι καμιλοπάρδαλι“ (ικ. 8). Το ζόο αφτο ίνε θεριο πυ ζι στις θερμες χόρες. Τρέφετε με τυς καρπυς κε τα φίλα τον απςιλον δέντρον. Γιάφτο κε το ίδιο ίνε απςιλο κε ο λεμός-τυ πολι μακρις

Αλο πεγνίδι απο κσίλο ίνε το γυρυνάκι (ικ. 9). Ο κορμός-τυ ίνε ςαν αβγο. Επεκςεργαστίκανε το κορμί-τυ με τι μίτι τυ μαχεριυ. Ι υρά-τυ ίνε απο καλαμπυκόφιλο, τα ποδαράκια-το απο λεπτα κσιλάκια, πυ με μικρα καρφάκια ίνε προςαρμοζμένα στο κορμί-τυ.

Электронная библиотека РНБ

Απο κείλο μπορούμε να φκιάνουμε διάφορα μοντέλα: κάνκελα γεφιριυ (ικ. 10), γέρανο πυ σικόνι βάρι τ.πο γεφιριυ Για γέρανο μπορίτε να μεταχιριστίτες τις διο πάντες τυ καρυλιυ. Πάρτε ένα καρύλι, βγάλτε το κείλο,

9

πυ ενόνι τις διο πάντες, κολίστε τις πάντες. Σ'όλα αφτα τα αντικίμενα- δίτε τριγονάκια. Για να καταλάβετε πυ χρισιμέβυν τα τρίγονα αφτα κάνετε το ακόλυθο πίραμα.

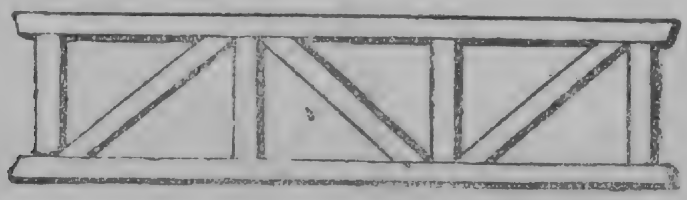

10

Φκιάστε τρίγονα απο τετραγονικες βέργες, πυ να έχυν πάχος 1 δάχτιλο. Α στο ίπσος αφτυ τυ τετραγόνυ βάζυμε βάρος, πυ να ζιγίζι διο χιλιόγραμα, το τρίγονο θα μπορέςι να βαστάκςι το βάρος αφτο. Οστε το τρίγονο ίνε στερει σισκεβι.

Αν ιπάρχυνε στο ραιόνι-σας κειλυργι, μαραγκι, βαρελάδες, πιγένεμε να δίτε πος εργάζυντε.

Электронная библиотека РНБ

5 ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙ ΣΟΔΙΑ

Τί πρέπι να μάθυμε.

Πός ι σοβετικι χιβέρνισι αγονίζετε για τιν ανίπσοσι τις σοδιας;
Πός γίνετε ι σιτιροπαραχεβι κε πιί τιν εμποδίζυν;
Πιί ίνε ι εχτρι τις κολεχτιβικοπίισις στο χοριο, κε γιατι;
Πιά ίνε ι ικονομικι κε πολιτικι σιμασία του σινθίματος—να φτάσυμε κε να περάσυμε τις καπιταλιστικες χόρες;
Πιά ίνε εκίνα, πυ μας βοιθύνε στιν εκπλίροσι του πεντάχρονου στο αγροτικό-μας νικοκιριο;

Τί δίνυν τα κολχόζια στυς χορικυς;
Πύ διοργανόνυντε μεγάλα σοβετικα νικοκιρια;
Τί δίνυν τα σοβετικα νικοκιρια στο κράτος;

Ι κολεχτιβικοπίισι ίνε ο δρὸμος
πυ φέρνι το χοριο στο σοσιαλιζμο.

ΤΑΛΕΤΡΙ ΚΕ ΤΑ ΧΑΛΙΑ-ΤΥ

Τόρα ρίπιο, τὸρα χάλια,
με τυ φράχτι τα παχὰλια,
ριμαγμένο πεταμὲνο,
το αλέτρι το καιμένο
κλέι τι μέρα τι σκλιρι,
βλέποντας τι γις να σκίξι
κε τυς φράφτες να νκρεμίζι
το σινὸρον καταλίτρα
κε τον κὰμπον κιβερνίτρα
νικιφὸρα ι μιχανι.

Электронная библиотека РНБ

ΠΟΣΟ ΙΔΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΚΟΛΕΧΤΙΒΕΣ ΕΧΥΜΕ

Αγροτικες κολεχτίβες (κολχόζια) ιπάρχυνε διάφορες: ζόζια, αρτέλια, κομύνες. Ι πιο απλες αγροτικες κολεχτίβες ίνε τα ζόζια, ένοσις για τιν κινοτικι καλιέργια τις γις.

Στα ζόζια ίνε κινες μονάχα ι μεγάλες μιχανες, ι γις κ'ι εργασία στι γεοργία. Ολα τάλα κάθε μέλος τυ ζοζ τα χρισιμοπι ατομικα.

Στα αρτέλια ενόνυντε ι γις, το ινβενταρ τα εργατικα ζόα κε ι εργασία. Το νικοκιριο τυ σπιτιυ, τα χτίρια, ι αγελάδες, τα πρόβατα κι όλα τα τάλα μένυν στιν ατομικι χρισιμοπίισι τυ καθένα.

Στιν κομύνα όλα ίνε κινα. Μόνο τα ρύχα, τα ποδίματα κε τα παρόμια χρισιμοπιύντε ατομικά απτον καθένα.

Ι αγροτικι κολεχτίβα ίνε ο μόνος δρόμος πυ θα γλιτός τυς χορικυς απτι φτόχια κε τις στέριες.

Ι αγροτικι κολεχτίβα οδιγι τι φτοχολογια στο έργο τις σοσιαλιστικις ανικοδόμισις.

Το χτίσιμο αγροτικον κολεχτίβον κε σοβετικον νικοκιριον ίνε ο δρόμος πυ φέρνι στιν καλιτέρεψι τις θέσις τις φτοχολογιας, στο δινάμομα τις σιμαχίας με το μεσέο στιν απελεφτέροσι τυ χοριυ απτιν εκμετάλεψι τι κυλάκυ.

Πεδικι πλατία στις αγροτικες κολεχτίβες

ΤΟ ΣΟΒΧΟΖ Ο „ΓΙΓΑΝΤΑΣ"

Απέραντες ι στέπες τυ Σάαλ. Δεν μπορις να τις ανκαλιάσις με το μάτι-συ. Απλόνυντε μπροστά-συ ατέλιοτες σα γαλινεμένο πέλαγος δίχος κίματα κε δίχος ακρογιάλια.

Το χιμόνα κάτασπρες κε το καλοκέρι κξέθορες κε μαρεμένες κάτο απτις καφτερες αχτίδες τυ ίλιυ τυ νότυ.

Электронная библиотека РНБ

Στον απέραντον κάμπο τυ Σάσλ, φάρος τις νέας ζοις, μεγαλόνι κι αντριόνι το Σοβετίκο νικοκιριο ο „Γίγαντας". Σιστήθικε τυ καλοκέρι τυ 1928. Ίνε το μεγαλίτερο νικοκιριο στο Σίδεζμό-μας. 150.000 εχτάρια γις ίνε ι έχτασί-τυ! Σε λίγο κερο απτιν Αμερικι μέσο Νοβοροσισκ φτάσανε εκι παραπάνο απο 270 τράχτορ. Το ποσο αφτο κάθε μέρα περισέβι. Ι μόνι έλιπσι πυ παρατιρίθικε στιν αρχι, ίτανε πυ δεν ιπίρχαν άνθροπι να κσέρυν να διεφτίνυν τα τράχτορια. Δεν ιπίρχανε τραχτοριστες. ... Μαζέπσανε τότε νέυς απτι φτοχολογια το γίρο χοριον , νέυς βοσκυς ος 300 κε μέσα σε λίγο διάστιμα τυς γνορίσανε με τα διάφορα μέρι τον τράχτορον, τυς μάθανε πός να τα διεφτίνυνε. Κε νά, ι χτεσινι βοσκι, ι χτεσινι δυλεφτάδες τυ κάμπυ σίμερα με τα νέα σιδερένια-τυς άλογα γενίκανε ι κίριι κι αφεντάδες-τυς. Ι γις τρίζι κάτο απτο βαρί-τυς πέραμα.

Σίμερα στον „Γίγαντα" ίνε παραπάνο απο 300 τράχτορα κε 600 τραχτορίστες.

Σιδερένια τάλογα μα κε σιδερένια ι πιθαρχία ανάμεσα στυς εργάτες τυ „Γίγαντα". Γιατι το κσέρυν δίχος πιθαρχία καμια δυλια δεν προοδέβι.

Τράχτορο

Απτυς τραχτορίστες τα 70% ίνε κομσολιστες.

Στο „Γίγαντα" ιπάρχυν μεγάλες απυθίκες μπενζίνας. Ίνε το νερο πυ ποτίζυνε τα σιδερένια άλογα τυ κάμπυ.

Για τι στέγασι τον ανθρόπον κε τον μιχανον φκιάσανε κε φκιάνυντε κσεχοριστα χτίρια. Ολάκερι πολιτία φκιάνετε στιν έριμι άλοτε στέπι. Κοντα στα χτίρια για τις μιχανες κε τυς δυλεφτάδες φκιάνυντε λυτρα, σκολια, νοσοκομία, λέσχες, αναγνοστίρια.

Φκιάνετε κι πέρα ο νέος τίπος τυ προλετάρικυ κάμπυ. Βάζυντε ι βάσες τις νέας κολεχτιβικις ζοις, τυ νέυ ανθρόπυ.

Электронная библиотека РНБ

Το σοβετικο νικοκιριο του Σάαλ ο „Γίγαντας" ίνε το μεγαλίτερο στο Σίδεζμό-μας. Ινε μια απέραντι φάμπρικα σιταριυ που μπορι, χε με τιν πιο μικρι σοδια να θρέπσι ολάκερι χρονια ένα απτα πιο μεγαλίτερα όκρυγα τυ Σιδέζμυ-μας.

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΥ ΚΑΜΠΥ

Το κομπάιν μιάζι με καράβι. Σε κσεχοριστι πλατείτσα, πυ μιάζι με το γεφίρι του καπετάνιυ, στέκετε ο κομπανίστας, ο εργάτις πυ διεφθίνι το κομπάιν. Μπροστά-τυ ι ρόδα του τιμονιυ μάφτίνα διεφτίνι ολι τι μιχανι.

Πλέι το κομπάιν σε σιταρένια πελάγι θερίζοντας γραμι τα στάχια σε φάρδος 6 μέτρα.

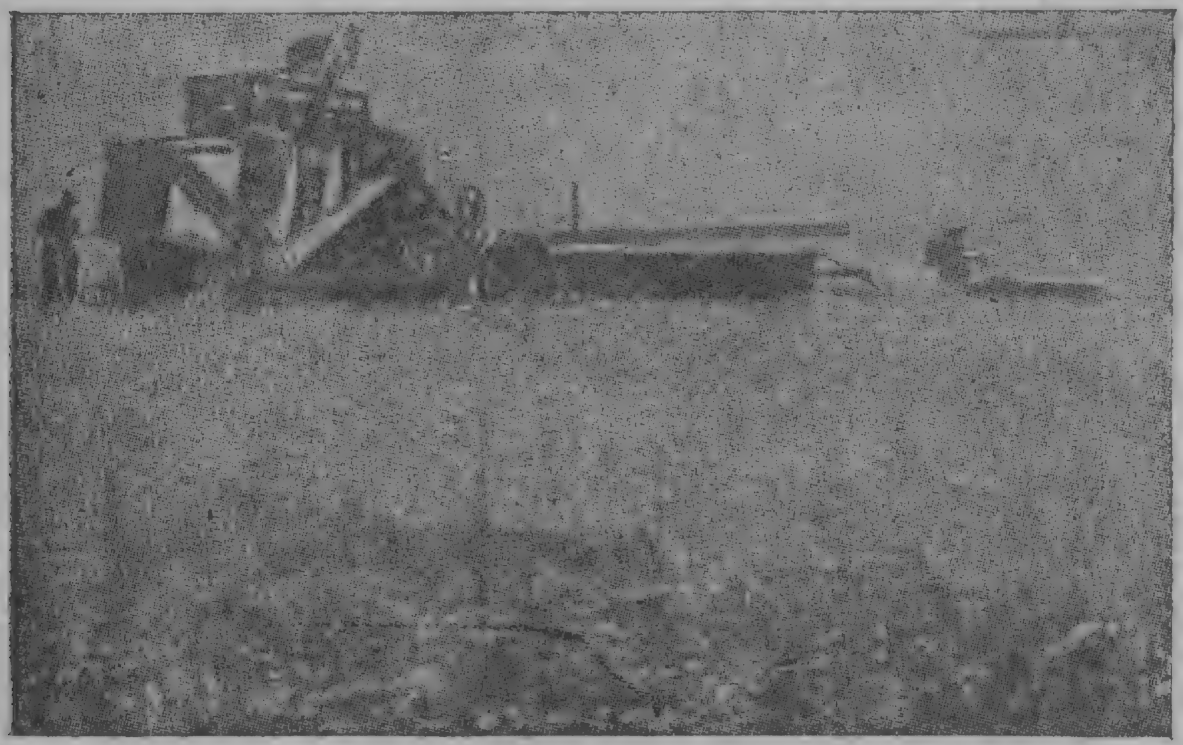

Κομπάιν

Κε με τέτια γριγοράδα τρέχι το τρεχαντίρι τυ κάμπυ, πυ δίσκολα μπορι κανένας να το ακολυθίσι.

Το κομπάιν ίνε μιχανι σίθετι. Απτο ένα μέρος μια μακρυλι φτερύγα γέρνι τα στάχια, στα μαχέρια τις μιχανις. Θερίζυνε ι μιχανες.

Το κονβέιερ αδράχνι τα θεριζμένα στάχια κε τὰπιθόνι στο τίμπανο τις αλονίστρας (μολοτίλκα).

Αλονίζοντε κι τα στάχια, κσεκαθαρίζετε το σιτάρι κε χίνετε σε ιδιέτερι αποθίκι, πυ βρίσκετε στο πάνο μέρος τις μιχανις κε έχι χοριτικότιτα ος ενάμισι τόνο.

Σταματάι το κομπάιν μόλις γεμίζι ι αποθίκι. Ζιγόνι τότε κοντα στο κομπάιν αφτοκίνιτο ίτε τράχτορ με αμάκσια. Ανίγι ι πορτίτσα τις αποθίκις κι όλο το σιτάρι χίνετε στο αφτοκίνιτο.

Κσεφορτόνετε το κομπάιν κε κσανα αρχίζι να πάγι παρακάτο.

Με ιδιέτερο μιχάνιμα πετιέτε το άχυρο δέματα δέματα.

Электронная библиотека ЕНБ

Στο κομπάιν ιπάρχι δινατο μοτορ. Το μοτορ αφτο βάζι σε κίνισι όλο το μιχανιζμο τις μιχανις. Το κομπάιν δεν μπορι μόνο-του να κινιθι. Το σέρνι τράχτορο.

Βλέποντας το κομπάιν άθελα θιμάσε τα μικρα χοράφια τον αγροτον, που γέροντας στι γι ι θεριστάδες θερίζυνε με τα δρεπάνια το σιτάρι. Πόσο βαρια κε διςκολι εργασία.

Πόσο σιτάρι άδικα χάνετε εκι. Κ' ίστερα απτο θέριζμα πρέπι να δεθύνε σε ιδιέτερα δέματα τα στάχια, να κυβαλεθύνε στο αλόνι, να αλονιστυν, να λιχμιστύνε με το φτιάρι. Μα εδο ι μιχανι μόνι-τις στι στιγμι τα τιμάζι όλα, σου δίνι καθαρο το σιτάρι.

Το κομπάιν εργάζετε σε διο σμένες απο 8 όρες.

Σε 16 όρες θερίζι 18 εχτάρια σπαρτα, αλονίζι κε καθαρίζι 15 τόνυς σιτάρι, εκι που ι θερίστρα ολόκλιρι μέρα δεν μπορι να θερίζι παραπάνο απο $^1/_4$ του εχταριυ.

«Α θα έμνισκε όπος πρότα το περαζμένο, φτοχικο, ζιτιάνικο νικοκιριο, τότε ύτε πυ θα μπορύσε να γίνι λόγος για κάπιο γερο σοσιαλιστικο φκιάσιμο τις κινονίας»

Λένιν.

ΜΙΧΑΝΟ-ΤΡΑΧΤΟΡΙΚΙ ΣΤΑΘΜΙ

Τα Μ.Τ.Σ. (μιχανο-τρακτορικι σταθμι) ίνε τα σπυδεότερα όργανα στο λικβιτάριζμα του κυλάκυ στι βάσι τις κολεχτιποπίσις. Ι μιχανο-τραχτορικι σταθμι βοιθύνε στιν ανίπσοσι τις σοδίας κε τιν καλιτέρεπσι τις εργασίας τυ κολχοζίτι. Καθένας μιχανο-τραχτορικος σταθμος έχι ος 250 τράχτορα.

Κάθε σταθμος κατα μέσον όρο εκσιπιρετι ραιόνι που έχι ος 100.000 εχτάρια γις.

Το σταθμο το διεφτίνυνε έμπιρι μιχανικι. Για τραχτορίστες εργάζοντε χορικι που μάθανε να διεφτίνυν τράχτορα.

Σε κάθε μιχανο-τραχτορικο σταθμο ιπάρχι μεγάλο μιχανικοπιιμένο εργαστίρι, όπυ γίνετε επιδιόρθοσι τον τράχτορον κε τον άλον γεοργικον μιχανον.

Ο μιχανο-τραχτορικος σταθμος κλίι σιμβόλεο με τα γίρο κολχόζια για το όργομα, τι σπορα τυ χοραφιον κε τιν τέλια σινκομιδι τις σοδιας.

Ο σταθμος ιποχρεόνετε με τα τράχτορα κε τις άλες γεοργικές-του μιχανες να κάνι όλες αφτες τις εργασίες.

Ο Μ. Τ. Σ. ανιπσόνι τι σοδια κατα 25-30%.

Ο Μ. Τ. Σ σιντελι πολι στιν ανάπτικσι τυ αγροτικυ νικοκιριυ βοιθόντας στο δινάμομα τον κολχοζιον που ιπάρχυν κε στο σκιματιζμο νέον.

Εκσον απαφτα ο Μ. Τ. Σ ίνε το κέντρο, γίρο στο οπίο πρέπι να γίνι όλι ι μορφοτικι εργασία στα χορια. Ι Κ. Ε του ΠΚΚ (μπ.) σε ιδιέτερι απόφασι που πίρε λέγι, πος ι ΜΤΣ πρέπι να πέκσυνε σπυδέο ρόλο στιν ανάπτικσι τις μορφοτικις εργασιας κέ πός γίρο σάφτυς τυς σταθμυς πρέπι να σινκεντροθύνε όλες ι μορφοτικες δινάμες τυ χοριυ.

Электронная библиотека РНБ

Ι ΣΟΔΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΜΟΝΟΜΕΝΟ ΝΙΚΟΚΙΡΙΟ ΚΕ ΣΤΑ ΚΟΛΧΟΖΙΑ ΚΕ ΣΟΒΧΟΖΙΑ

Απτιν ίδια έχτασι γις μπορύμε να πάρυμε διάφορι ςοδια. λ.χ.:
1 εχτάριο περιβολιυ δίνι πατάτες:
Στο σινιθιζμένο περιβόλι το χορικυ. . . . 10 τόνυς.
Στο ιποδιγματικο νικοκιριο . . .απο 40-50 τόνυς.

Ετσι κε ςιτάρι κε ςίκαλι κε καπνο κ.ά. το ιποδιγματικο νικοκιριό-μας δίνι 3-4 φορες παραπάνυ απτο σινιθιζμένο νικοκιριο τυ χορικυ. Εκι, πυ ι καλιέργια τις γις γίνετε με το κςιλάροτρο, με το καχεχτικο άλογο, το παλιο ινβένταρ κε τις ελπίδες στο θεο, ι ςοδια πάντοτε ίνε τιποτένια. Εκι όμος, πυ ι γις καλιεργιέτε με το τράχτορο, καλα λιπένετε, σπέρνετε με διαλεχτυς σπόρυς εκι ι ςοδια ίνε πολες φορες καλίτερι κε περισότερι.

Κάνετε εκδρομι στο γιτονικο κολχόζι ί ςοβχόζι.

Ροτίστε κε σιμιόστε στο τετράδιό-σας: πιά φιτα καλιεργύντε εκι· πόσι ςοδια δίνι το ένα εχτάριο· πιά μέτρα πέρνυνε για τιν ανίπσοσι τις ςοδιας

ΤΟ ΤΡΑΧΤΟΡΟ

Ι πλατία τυ χοριυ γεμάτι απτυς χοριανυς. Αντρες, γινέκες, πεδια, όλι-τυς εκι.

Μαζεφτίκανε να δύνε τάτςαλένιο τάτι, πυ αγόραςε ι αγροτικί-τυς κολεχτίβα.

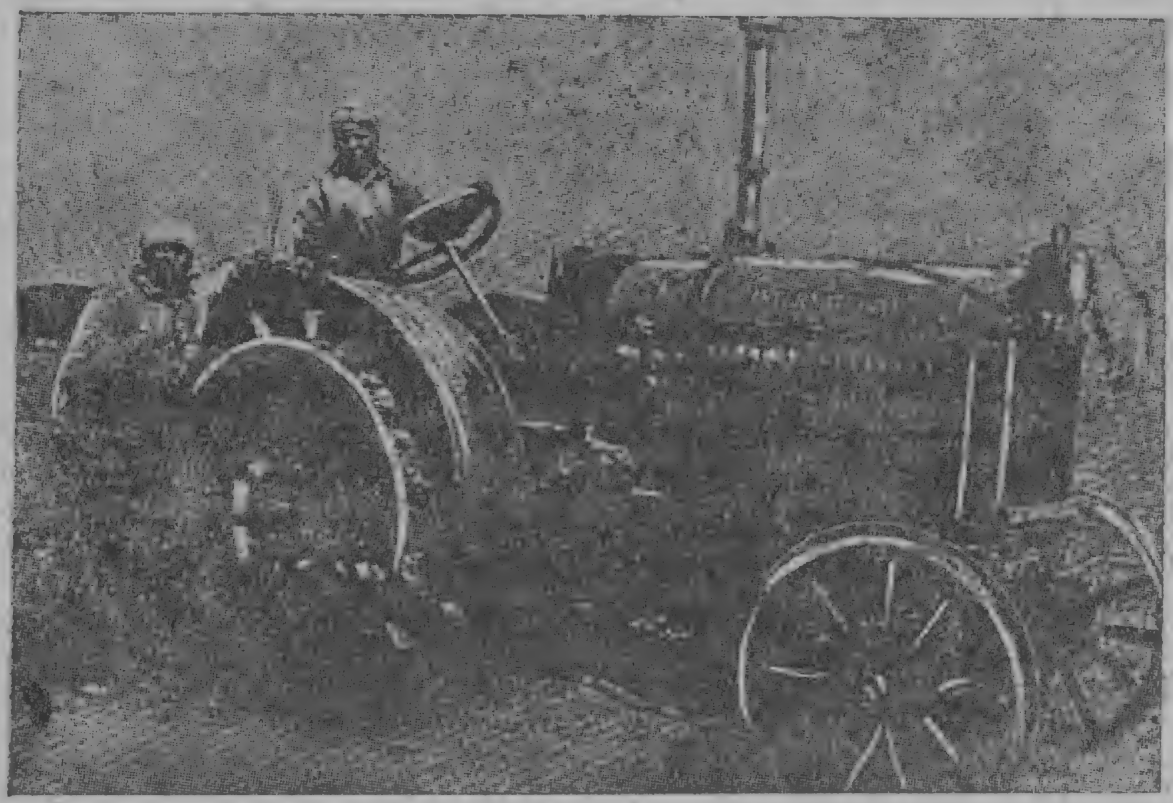

Απτα τράχτορα τυ εργοστασίυ τραχτορστρόι στο Σταλινγρατ.

Электронная библиотека РНБ

Σπρόχνυντε, σκυντα ο ένας τον άλονε για να δύνε το τράχτορο απο κονια, να το πασπαλέπσυνε, να το κσετάσυνε, να καταλάβυνε τι μαγικί-τυ δίναμι. Πολι αναβένυνε στυς τίχυς τις αβλις τυ σκολιυ κε ι πιο νέι κε τα πεδια σαν ακρίδες παρδαλες κε πεταλύδες χιονάτες σκεπάζυνε τι στέγι τυ σκολιυ κε τα κλαρια τον απσιλον λέφκον τις πλατίας. Πολες μανάδες σικόνυνε πσιλα τα πεδιά-τυς για να δύνε κε κίνα

Αλι μικρι, πιο καπάτσι αφτι, κάθυντε ίτε στέκυντε στυς όμυς τον πατεράδον κε τον αδερφόν-τυς για να δύνε καλίτερα.

— Δεν έμινε, πεδί-μυ, κανένας σπίτι· όλο το χοριο χίθικε δο-πέρα, έλεγε ι γρια-Δέσπινα στον εγκονό-τις το Θάνο, ένα παλικάρι 25 χρονόνε.

— Νε, γιαγιάκια, όλι εδο ίνε· μονάχα ο παπας κ' ι ανθρόπι-τυ λίπυν.

— Γιατι έχυνε λίπι, τον αντέκοπσε ο γιος τις Μάρθας, ο Δίμος, πυ στεκότανε δίπλα-τυς.

— Εχυνε λίπι: κε τι πάθανε αρότισε ι γρια, πυ δεν κατάλαβε τιν ιρονία.

— Τί άλο να πάθεναν, θια, δε βλέπις πος σίμερα θάβυμε μαζι με το κσιλάροτρο κε τιν αμάθια κε τις διξεδομονίες;

Ι γρια κύνισε το κεφάλι κε σίκοσε τυς όμυς.—Δεν μπορο να σε καταλάβο πεδί-μυ, εσι πάντα σα γραματιζμένος μιλας . . .

Ανεβαζμένος πάνε στο τράχτορο ο γραματέας τυ κομυνιστικυ πιρίνα λέι στυς χορικυς:—Το κσέχορο νικοκιριο δε σιφέρι πια. Ι μονονικοκίριδες δίσκολα τα βγάζυν πέρα . . . Πρέπι να σικόσυ με το νικοκιριό-μας.—Μα πός; Με το αλέτρι δε γίνετε τίποτε. Τράχτορα ζιτύνε ι κάμπι-μας.

Μα για το μονονικοκίρι το τράχτορο δεν ίνε. Ας αφίσυμε πος ένας χορικος δίσκολα μπορι να το αποχτίσι. Μα κι αν μπορύσε, τι θα τόκανε; Σε μια διο μέρες θα καλιεργύσε το χοράφι κε στοπ . . . Τα τράχτορα ίνε για το μεγάλο νικοκιριο . . .

Ιδετε με τα μάτια-σας πέρισι τιν οφέλια τυ τράχτορυ; Τί πίραμε μις απτα χομάφια-μας; Γτε κε τα σπόρα. Τί πίρε ι γιτονικί-μας κομύνα; Παραπάνο απο 150 πύτια στο εχτάριο. Γιατι; Γιατί καλιεργίσανε τα χοράφια-τυς με τράχτορα. Φέτος αφτο θα το καταλάβυν καλίτερα κ'ι μονονικοκίριδές-μας, πυ διστάζυνε ακόμα να μπύνε στιν κολεχτίβα-μας.

Ιστερα απτο γραματέα μιλίσανε πολι.

Τελεφτέα πίρε το λόγο ι θια Σοφύλα.

Ιταν απτυς πρόσφιγες, πυ ίρθανε στα 1917. Απτα χορια τις Τραπεζύντας. Τον άντρα-τις κε τυς δισ γυός-τις τυς έχασε στον πόλεμο κι απτιν πολίπλιθι ικογένιά-τυς τις μίνανε δισ ορφανα εγκόνια, τα πεδια τυ μεγαλίτερυ γυό·τις. Πολι απτυς σιντοπίτες-τις φ.γανε στιν Ελάδα, μα αφτι έμινε.

Πολι προσπαθίσανε να τινε πάρυνε μαζί-τυς ι σιντοπίτες-τις, μα αφτι αρνίθικε. Δεν ίθελε ύτε νάκύσι για τιν „πατρίδα", πυ εκσετίας-τις έχασε τον άντρα κε τα πεδιά-τις.

Ανέβικε πάνο στο τράχτορο ι θια-Σοφύλα κι άρχισε:

— Ιμε γινέκα αγράματι. Βιβλία δε διαβάσα, μα διάβασα το μεγάλο βιβλίο τις ζοις.

πίρα πολα πράματα μύμαθε. Κ' ι δισιχίες ακόμα περισότερα. Εμις στιν Ανατολι, κε σις εδο στα παλια χρόνια, ίμαστε δύλι τυ τσορπατσι κε

Электронная библиотека РНБ

του κυλάκυ. Γιατι εκίνος τα ίχε όλα: κε τα χρίματα κε τἄλογα κε τἀλέτρια. Εμις ίμασταν ανανκαζμένι να ζιτίσυμε πάντα τι βοίθιά-του γιατι δεν ίχαμε τίποτες κε το κράτος μας σιλογιζόντα νε μονάχα, όταν θα μας ζιτούσε τος φόρυς.

Τόρα το κράτος προσπαθι να μας γλιτόσι απτι ζοι του σκλάβυ. Απτα νίχια του κυλάκυ. Προσπαθι ι κιβέρνισί-μας να διερκολίνι κε τιν εργασία-μας. Να μί εργαζόμαστε 15-16 όρες, όπος άλοτες. Ι κιβέρνισι κε το κόμα φροντίζυν για μας, μα πρέπι κ'εμις να φροντίσυμε για τον εαφτό-μας. Να μπύμε όλι-μας στις αγροτικες κολεχτίβες.

Ι αγροτικι κολεχτίβα θα μας γλιτόσι απτα νίχια του κυλάκυ κε τι σκλαβια τις γις. Σοστα ί όχι;

— Σοστα, πολι σοστα φόνακσαν όλι.

Ι ΑΓΡΟΤΙΚΙ ΚΟΛΕΧΤΙΒΑ „ΝΕΑ ΖΟΙ"

Πρόσφιγες ι περισότερι απτα μέρι τις Ανατολις.

Φιτοζύσανε στον κερο του τσάρυ κε τις κιβέρνισις Κέρενσκι. Δίχος γις δίχος αμπέλ.α, κσενοδυλέβανε στα χοράφια κε στἀμπέλια τον πλύσιον χορικον. Δεν ίχανε δικέομα πσίφυ κε δεν τυς λογαριάζανε για τίποτα ι πλυτοκράτες του χοριυ, πυ ίχαν τότε τιν εκσυσία στα χέρια-τυς. Αδιάφορο αν πλερόνανε βαριυς φόρυς.

Μα άλσκσαν ι κερι.

Ι εκσυσία τις πλυτοκρατίας έπεσε κάτο απτο βαρι σφιρι του δυλεφτι. Στο διμαρχίο του χοριυ—στο Σοβετ—κιματίζι τόρα περίφανι ι κόκινι σιμέα.

Ι σιμέα τις απελεφτέροσις κε τις σιναδέρφοσις τον εργαζόμενον όλυ του κόζμυ.

Ι πρόσφιγες δεν ίνε πια κσένι. Ινε λέφτερι πολίτες του εργατο-αγροτικυ κράτυς. Κσένι ίνε τόρα ι χτεσινι εκμεταλεφτές-τυ, πυ πολί-τυς φίγανε κε όσι μίνανε διο τρις ίνε λισέντσι.

Οταν έγινε το μίραζμα τον χόραφιον ι πρόσφιγες πίρανε απο 2 εχτάρια στο κάθε άτομο, όπος κ' ι άλι χορικι.

Γις τόρα ίχανε, μα τυς έλιπαν εργαλία, ζόα μιχανες. Σκέφτικαν κσανασκέφτικαν ι πρόσφιγες κε νά, αποφασίσανε να διοργανόσυν μαζι με τυς ντόπιυς χορικυς αγροτικι κολεχτίβα.

Электронная библиотека РНБ

Στιν κολεχτίβα έχυν όλα όσα τους χριάζυντε: ζόα, εργαλία, μιχανες.

Αγοράσανε τα περισότερα με το δάνιο, πυ τυς έκανε ι κιβέρνισι κι άλα τυς χαρίσανε ι εργάτες τυ εργοστασίυ τσιμέντυ.

Σε δίο χρόνια μέσα κατορθόσανε να πλερόσυν τα χρέι-τυς κε να χτίσυν ιδιέτερυς μεγάλυς στάβλυς για τα ζόα-τυς σίφονα με τις οδιγίες τυ αγρονόμυ κε μεγάλι αποθίκι για τις μιχανες.

Ολα τα μέλι τις „Νέας Ζοις", έτσι τιν ονομάσανε τιν κολεχτίβα-τυς, εργάζυντε εκσίσυ κε τα ισοδίματα τα μιράζυντε σίφονα με τις εργάτο-ιμέρες

Εργάτες μιστοτυς ι κολεχτίβα δεν έχι.

Ιχανε άλοτες τραχτορίστα, μα τόρα κε κίνος έγινε μέλος τις κολεχτίβας.

Ολι δυλέβυνε με μεροκάματο.

Απο πέρσι ι κολεχτίβα φίτεπσε δισ εχτάρια αμπέλια. Εχυνε κε το περιβόλι-τυς κε τις αγελάδες-τυς, πυ ίνε λίγες μα διαλεχτες.

— Γιρνόντας απο τόπο σε τόπο —μυ έλεγε ένας γέρος πρόσφιγας, μέλος τις κολεχτίβας—βρίκαμε τόρα δο τιν αλιθινί-μας πατρίδα. Δεν έχυμε πια φόβο απτο φορατσι κε τον τοκογλίφτο κι ο κιβερνιτικος ιπάλιλος δεν ίνε ο οχτρός-μας. Μερικι ρομιι σικοθίκανε κε πίγαν να ζιτίσυν τιν «πατρίδα-τυς» μα μις βρίκαμε τιν πατρίδα-μας εδο στι χόρα τον εργαζόμενον.

Μάθετε αν ιπάρχι στο χοριό-σας αγροτικο σοζ αρτέλι ίτε κομύνα. Στίλτε εκι 3—5 αντιπρόσοπυς για να μάθυν τί κάνυνε, πός βοιθύνε στιν ανίψοσι τυ αγροτικυ νικοκιριυ, πόσες μιχανες αγοράσανε, πός ι σοβετικι κιβέρνισι βοιθι τις αγροτικες κολεχτίβες.

ΤΟ ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ

Ηλιοτρόπιο

Στο Βόριο Κάφκαζο ι καλιέργια τυ ηλιοτροπίυ άρχισε δο κε πενίντα χρόνια πριν. Σίμερα περισότερα ηλιοτρόπια σπέρνυνε στα ραιόνια τυ Κυπαν, γιατι εκι το κλίμα κε το έδαφος ίνε πολι εβνοικα για τιν ανάπτικσί-τυ. Κε γιάφτο κ' ι σοδια στο Κυπαν ίνε πολι μεγάλι: 3,5 τυ τόνυς κε κάποτε παραπάνο δίνι το εχτάριο.

Αν ι γεοργί-μας κσέρανε καλίτερο να περιπιύντε το ηλιοτρόπιο, ι σοδια θα ίταν πιο μεγάλι.

Το ηλιοτρόπιο δίνι περισότερο κέρδος στο χορικο παρ' όσο δίνυνε τα σιτιρα. Ακόμα κι όταν ι σοδια ίνε μικρι.

Το ηλιοτρόπιο δεν ιποφέρι τόσον απτιν κσεραςια, όσο τα σιτιρα. Στα χρόνια τις κσεραςιας, πυ τα σιτιρα δε δίνυνε τίποτε, απτο ηλιοτρόπιο ο γεοργος πέρνι ος 1 τόνο απο κάθε εχτάριο.

Μα έχι κε άλι χάρι το ηλιοτρόπιο. Πλυτένι το έδαφος με θρεφτικες υσίες χριαζύμενες για τα σιτιρα.

Электронная библиотека РНБ

ΤΟ ΚΕΝΑΦΙ

Για το μάζομα τυ γιταριυ χριάζυντε ςακια κε ςπάνκι. Το ίφαζμα για τα ςακια το επεκςεργάζυντε στις φάμπρικές-μας, μα το νίμα για το ίφαζμα φέρνυμε απο άλες χόρες, απτο εκςοτέρικο. Εκατομίρια κςοδέβυμε για τιν αγορα το νιμάτον. Κε τα εκατομίρια αφτα πάνε στυς οχτρύς-μας τυς καπιταλιστες τις Εβρόπις.

Γιάφτο πρέπι με κάθε τρόπο νάχυμε δικό-μας νίμα.

Το φιτο τζύτα στα μέρι-μας δεν εβδοκιμι.

Εκςον απτιν τζύτα ιπάρχι κε άλο φιτο πυ το λέμε κενάφι.

Εβδοκιμι στιν Περςία κε το νίμα-τυ δεν ίνε κατότερο απο κίνο τις τζύτας.

Το κενάφι αφτο εβδοκιμι στον Κάφκαςο. Σπίρανε για δοκιμι 20 εχτάρια κενάφι. Πέτιχε.

Πίρανε 5 τόνυς ςπόρο κε 6,5 τόνυς νίμα.

Στίλανε το νίμα τυ κεναφιυ στι φάμπρικα.

Στι φάμπρικα βρίκανε πος απτιν κλοστι τυ κεναφιυ βγένι δινατος ςπάνκος κε καλο ίφαζμα για ςακια.

Το καλάμι τυ κεναφιυ έχι μάκρος 5—6 μέτρα.

Κλαρια δεν έχι. Τα λυλύδια-τυ ίνε μεγάλα, άςπρα με μικρι κίλίδα, χρόμα βιολέτας προς τα κάτο.

Ο καρπός-τυ ίνε κυτάκι ςκεπαζμένο με 'ανκαθερες ανκίλες. Ο αριθμος το ςπόρον ςε κάθε κυτάκι ίνε απο 20—30 κομάτια.

Το μέρος πυ ςπίρετε το κενάφι πρέπι νάνε κοντα ςε νερο για να μπορέςετε να βρέχετε τα καλάμια-τυ όταν θα πάρετε το νίμα.

Μάθετε πόςα κιλα γιτιρα διαφόρων ιδον έςπιρε ι κολεχτίβα-ςας κε πόςα πίρατε.

Ο ΚΑΠΝΟΣ

Ο καπνος ίνε μονόχρονο φιτο πυ καλιεργιέτε στα νότια μέρι τυ Βορίυ Καφκάςυ, στιν Κριμέα κε στις αφτόνομες διμοκρατίες τις Απχάζιας κε τυ Ατζαριςταν. Πολι ρομιι πυ ζύνε στα μέρι αφτα καταγίνυντε στιν καλιέργια τυ καπνυ. Τόρα τελεφτέα, καπνος φιτέβετε κε στις διμοκρατίες τις Κεντρικις Αςίας.

Ο καπνος φτάνι ςε ίψος 1—2 μέτρα. Τα κάτο φίλα τυ κορμύ-τυ ίνε μεγάλα, μακρυλα, πράςινα κε μιτερα στις άκρες. Τα λυλύδια-τυ έχυν χρόμα τριανταφιλι κε φιτρόνυνε ςε κςέχοριςτα κλαράκια.

Απτα λυλύδια γίνυντε ι καρπι πυ φέρνυνε μέςα μικρα ςπέρματα. Ι ρίζες τυ καπνυ, ο κορμος κε τα φίλα-τυ φέρνυνε μικρες τρίχες. Τα φιτοφάγα ζόα δεν τρόνε τα φίλα τυ καπνυ, γιατι έχυνε μια υςία φαρμακερι, πυ τινε

Электронная библиотека РНБ

λένε νικοτίνι. Το φιτο του καπνου δεν το παραείρι ο αέρας γιατι ι ρίζες-του μπένουνε βαθια μέσα στι γις κε το στιρίζουνε.

Καπνος

Τον καπνο τον καλιεργούνε για τα φίλα-του, που όσο περισότερα κε μεγαλίτερα ίνε τόσο περισότερο κέρδος δίνουν.

Τους σπόρους του καπνου σπέρνουνε σε ιδιέτερες βραγιες απτον Οχτόβρι ος το Φλεβάρι ανάλογα με το κλίμα του τόπου· επιδι ι σπόρι ίνε λεφτι τους ανακατέβουνε με στάχτι κε τους σκεπάζουνε με χόμα τις βραγιας. Ιστερα τους ποτίζουνε ταχτικα με το ποτιστίρι.

Ι βραγιες του καπνου (τα σπορία) πρέπι νάνε σε μέρι ζεστα κε τι νίχτα να σκεπάζουντε γιατι το πολι κρίο βλάφτι τα μικρα φιτα του καπνου. Οταν περάζι το κρίο κε τα μικρα φιτα φέρουν 4—6 φίλα τα μεταφιτέβουνε στα χοράφια σε σιρες που πρέπι νάνε ι μια μακρια απτιν άλι 40—60 εκατοστα του μέτρου. Οταν τα φίλα αρχίσουνε να οριμάζουν τα μαζέβουν αρχίζοντας απτα κατότερα.

Τα κάτο φίλα κε τα φίλα τις κορφις ίνε κατότερις πιότιτας. Τα μεσέα ίνε καλίτερις. Τα φίλα τα βάζουνε σε κοφίνια κε τα μεταφέρουνε στιν αποθίκι, όπου τάρμοθιάζουν κε τα κρεμούνε για να κσερένουντε.

Απτα φίλα του καπνου στις φάμπρικες φτιάνουν τσιγάρα, μπύρα, ταμπάκο.

Μπροστα απο κάθε εργασία σκιματίστε
το σκεδιό-τις
κ' εργαστίτε σίφονα μάφτο

Δ. ΜΠΕΤΝΙ

Ι ΚΟΜΥΝΑ

(Λέφτερι μετάφρασι)

Τρέχι απάνο κάτο ο Γιάνις
σαν τρελος απο τι λίπι,
έχι αλέτρι, έχι σπόρα
μα το άλογο του λίπι.
Εχι άλογο ο Θάνος
μα του λίπουνε τα σπόρα
Πάνε κε ι διο στου Κόστα·
με τα χέρια σταβρομένα
δίπλα στιν εστια τονε βρίσκουν
ιν ταλέτρια-του σπαζμένα.

Электронная библиотека РНБ

— Ε, σίντροφι λέι ο Θάνος θα εργαστύμε σαν αδέρφια,
απτι σιφορα τιν τόσι τίποτε δε θα μας λίπι.
ένας δρόμος μόνος μένι, Στιν Κομύνα ενομένι,
ι Κομύνα να μας σόσι. θα δυλέπσυμε για πάντα,
Στιν Κομύνα ενομένι, τον κυλάκο τον οχτρό-μας
σόλα, στι χαρα, στι λίπι θα πετάκσυμε στιν πάντα.

Σιφονίσανε κε νά-τυς
ενομένι, το σιτάρι,
όλα άφτονα τα έχυν.
Γιά-σας, φίλι κομυνάρι.!

ΔΡΟΜΟ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

Το Σιβύλιο τις Εργασίας κε τις Αμινας απεφάσιζε! στα 1930 να σπαρθι καλαμπόκι διπλάσιο απόσο σπάρθικε στα 1929, δηλαδι σε έχταζι 7 εκατομίρια εχτάρια.

Στα 1931 σπαρθίκανε 10 εκατομίρια εχτάρια, στα 1932 —15 εκατομίρια εχτάρια κε στα 1933 —20 εκατομίρια εχτάρια γις.

— Γιατί, θα ροτίσετε, τόσο πολι θα περισέπσι ι καλιέργια τυ καλαμποκιυ; — Γιατι το καλαμπόκι ίνε το πιο έφορο απόλα τα σιτιρα. Σε πολυς ιποδιγματικυς γεοργικυς σταθμυς απο ένα εχτάριο πίρανε ος 5 τόνυς καλαμποκιυ.

Το καλαμπόκι ίνε απτα σπαρτα, πυ δε φοβάντε τιν κσεραςια. Εκι όπυ τ'άλα σπαρτα κσερένυντε, γιατι λίπι ι χριαζύμενι ιγρασία, το καλαμπόκι δίνι καλι σοδια.

Το καλαμπόκι λιγότερο ιποφέρι απτα διάφορα βλαβερα ζωίφια. Λίγι βλάβι τυ προκσενύνε.

Λιγότερο απο τ'άλα φιτα το καλαμπόκι εκσαντλι το έδαφος. Τα σπαρτα πυ σπέρνυντε ίστερα απτο καλάμπόκι δίνυνε μεγαλι σοδια.

ΤΟ ΑΚΣΙΟΘΑΜΑΣΤΟ ΦΙΤΟ

Ετσι ονομάζυν ι κινέζι τι σόγια. Κι αλίθια ι σόγια ίνε φιτο ακσιοθάμαστο. Μας δίνι τα κυκιά-τις, πυ απάφτα φκιάνυμε άλεβρο. Σ'ένα χιλιόγραμο άλεβρυ σόγιας βρίσκυντε τόσες θρεφτικες υσίες, όσες σε 4,3 χιλιόγραμα βοδινυ κρεάτυ, ίτε σε 60 αβγα, ίτε σε 7 λίτρες γάλα.

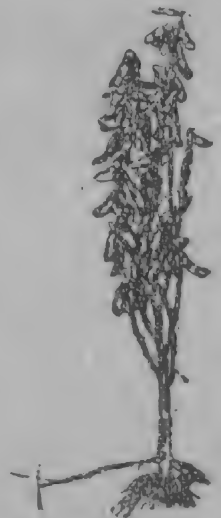

Απτο άλεβρο τις σόγιας ετιμάζυμε διάφορα ζιμαρικά. Τα ζιμαρικα αφτα ίνε πιο νόστιμα κε θρεφτικα απτα σιταρένια.

Το άλεβρο τις σόγιας μεταχιρίζυντε κε στιν προετιμασία λυκάνικον (καλπασιον). Αν τα 50% τυ κρεάτυ αντικαταστίσυμε με άλεβρο σόγιας, το λυκάνικο κε στι νοστιμάδα κε στι θρεφτικότητα δε θ'άνε κατότερο απτο κρεάτινο, μα θ'άνε φτινότερο.

Απτα κυκια τις σόγιας ετιμάζυνε γάλα. Αν το γάλα αφτο ανακατόσυμε με 30 εκατοστα αγελαδίσιυ δε

Электронная библиотека РНБ

θα μπορέσι κανις να το κσεχορίσι απτο γάλα τις αγελάδας.

Απτο γάλα τις σόγιας ετιμάζυνε κσινόγαλα κε διάφορα τιρια.

Απτα κυκια τις σόγιας ετιμάζυνε νόστιμο κε θρεφτικο άλεβρο για τα πεδια κε τυς άροστυς.

Μεγάλι σιμασία έχι ι σόγια κε για τιν ανάπτικσι τις χτινοτροφίας. Με γάλα σόγιας μεγαλόνυνε σε πολα μέρι τα μοσχάρια κε τα γυρύνια.

Απτι σόγια βγάζυνε λάδι πυ μεταχιρίζυντε σε διάφορες βαφες. Ακόμα κε στιν καταςκεβι σαπυνιυ κε γλικερίνας.

Πατρίδα τις σόγιας ίνε ι Κίνα. Απο 400 χρόνια τόρα καλιεργιέτε κι πέρα. Ινε θάμνος πολίκλαδος σκεπαζμένος με πικνα φίλα. Δε φοβάτε τιν κσεραςια. Οριμάζι 130-150 μέρες ίστερα αφυ παρυσιαστύνε τα πρότα-τις βλαστάρια.

Φέτο στυς κάμπυς τυ Σιδέζμυ-μας σπίρανε σόγια σε 380.000 εχτάρια γις. Σίφονα με το πεντάχρονο σχέδιο πρέπι να σπαρθι σόγια σε 1.500.000 εχτάρια γις.

Παρακολυθίστε τί γράφυν ι εφιμερίδες για τι σόγια.

Εκσιγίστε στυς κολχοζίτες κε στυς φτοχυς μονονικοκίριδες τι μεγάλι σιμασία τις σόγιας.

ΠΡΟΤΟΚΟΛΟ

τις σινεδρίαςις τις γενικις σινέλεπσις το μαθιτον τυ ελινικυ σκολιυ για τιν εργασία στο χοριο . . . .

. 1930

Παρεβρεθίκανε . . . . . .

Τι σινεδρίασι άνικσε ο πρόεδρος τις μαθιτικις επιτροπις Μαβρας.

Πρόεδρος χορίστικε ο *Γ. Κοστίδις*

Γραματέας — *Σοφύλα Λαμπίδι*

Ακύσαμε	*Αποφασίσαμε*
1. Εκθεσι τυ Κ. Αλεβρα για εκλογι επιτροπις, πυ να φροντίσι για τιν προετιμασία κε τι διεκσαγογι τις γιορτις „Ι μέρα τις σοδίας κε τις κολεχτιβοπίισις“.	1. Αναθέτυμε στι μαθιτικι επιτροπι να φροντίσι για τι διεκσαγογι τις γιορτις. 2. Αναθέτυμε στιν ίδια επιτροπι να σινενοιθι με τι μορφοτικι επιτροπι τυ σοβετ για το σχέδιο τις διεκσαγογις τις γιορτις. 3. Στο σχέδιο τις διεκσαγογις να μπύνε: α.) Εκθεσι για τι σιμασία τις γιορτις. β.) Απανκελίες. γ.) Θεατρικι παράσταςι. δ.) Εκθεσι προιόντον τυ σκολικό-μας περιβολιυ. ε.) Ι γιορτι να γίνι στις 14 τυ Οχτόβρι κε να προσκαλεστύνε όλι ι χορικι.

Электронная библиотека РНБ

Πληροφορία

Τα όψιμα λαχανικα κε τα όσπρια μαζέβυμε το χινόπορο. Βγάζυμε απτι γι τις πατάτες, τα καρότα, τα ρέπανα, μαζέβυμε τα λάχανα. Τις πατάτας πέρνυμε τους στρονκίλους βολβυς, τυ καρότυ, τυ ρεπανιυ, τυ κοκινογυλιυ —τις παχιες κρεατόδικες ρίζες. Τυ λάχανυ πέρνυμε τα φίλα.

Στις ρίζες-τυς, το κοκινογύλι, το καρότο, το ρεπάνι μαζέβυν θρεφτικες υσίες, πυ ίνε χρίσιμες στα φιτα για τιν ακόλυθι χρονια.

Για να μι χαλάσυν άλα αφτα το χιμώνα τα φιλάγυνε σε κσερο κε δροσερο μέρος, σε ιπόγια, σε λάκυς. Ι παγονια καταστρέφι τα όσπρια κε τα λαχανικα. Γι αφτο σκάβυν τυς λάκυς σε κσερο μέρος κε τυς σκεπάζυν απο πάνο με χόμα για να μι παγόσυν. Φρέσκο το λάχανο ος το τέλος τυ χιμόνα δίσκολα φιλάγετε.

Γι αφτο τα περισότερα λάχανα τ' αλατίζυν μέσα σε βαρέλια. Τα αλατιζμένα λάχανα δε χαλνύνε.

Εργασία τον ομάδον

Πάρτε απο 2-3 κομάτια, καρότο, κοκινογύλι, μαιτανο, ρεπάνι κε άλα όσπρια, φιλάκστε-τα όλον το χιμόνα σε δροσερο μέρος κε φιτέπστε-τα στο περιβόλι τυ σχολιυ.

Προσπαθίστε να πάρετε σπόρα απτα φιτα αφτα.

Μάθετε τί κε πόσα ζαρζαβάτια μάζεπσε το κολχόζι-σας. Μάθετε τιν ακσία-τυς κε βρέτε πόσο άκσιζαν όλα τα ζαρζαβάτια, πυ μάζεπσε το κολχόζι. Μάθετε πόσο κσόδεπσε για τα σπόρα κε τιν καλιέργια τυ περιβολιυ.

Βρέτε το καθαρο κέρδος, πυ πίρε το κολχόζι-σας απτο περιβόλι.

Σκιματίστε πίνακα κε σιμιόστε σ' αφτον πιό φιτο φίτροσε καλα στον τόπο-σας κε πιό όχι.

Ονομασία τυ φιτυ	Το ποσο πυ σπάρθικε	Το ποσο πυ έδοσε	Ι ακσία όλυ τυ ποσυ πυ πάρθικε	Εκσοδα	Καθαρο κέρδος

ΕΝΙΓΜΑΤΑ

Τιλιγμένος στα κυρέλια-τυ
κάθετε μιν τον ανκίσις·
αν τολμας να τον κσεντίσις,
πικρα δάκρια θα χίσις.

Электронная библиотека РНБ

Ι ΓΙΟΡΤΙ ΤΙΣ ΣΟΔΙΑΣ ΚΕ ΤΙΣ ΚΟΛΕΧΤΙΒΙΚΟΠΙΙΣΙΣ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ-ΜΑΣ

Απτο προι άρχιςε να γεμίζι ι μεγάλι έθυςα τυ ςκολιώ-μας απο μαθιτες κε μυςαφίριδες: νεολέι μα κε μεςόκοπι χορικι κε γινέκες αρκετες. Ι μαθιτες απαντίςαμε τυς μυςαφιδιές-μας με πλακάτες κε ςιθίματα πάνο ςε χαρτια πυ καρφιτςόςαμε ςτα ςτίθια-μας:

„Όλι ςτις αγροτικες κολεχτίβες"

„Μέςον τις αγροτικις κολεχτίβας θα ιπςόςυμε τι ςοδια τυ κάμπυ".

„Κάτο ι τριαγρία· ξίτο ι πολιαγρία".

„Ομπρος για το πρόιμο όργομα".

„Σπέρνετε διαλεγμένυς ςπόρυς".

„Πολεμίςτε αλίπιτα τυς κυλάκυς κε διναμώςτε τα κολχόξια".

Περίφανι δίχναμε ςτυς μυςαφίριδές-μας τιν αγροτική-μας έκθεςι, τυς κειγύςαμε τα διάφοτα διαγράματα, διαβάζαμε τα διάφορα ςιθίματα με τα οπία ίχαμε ςτολιζμένυς τυς τίχυς τις έθυςας.

Στις 12 το μεςιμέρι ίρθανε ι αντιπρόςοπι τυ ςοβετ, τις νεολέας τις αγροτικις κολεχτίβας. Με τι διεθνι αρχίζι το επίςιμο μέρος τις γιορτις. Ιςτερα ένας απτυς μαθιτες τις τάκςις-μας μιλι για το ςκοπο τις γιορτις. Λέγι πος πρέπι νάκολυθίςυμε τις οδιγίες κε τις ςιβυλες τυ αγρονόμυ κε τις επιςτίμις, κε όχι τον παπαδον κε τον κυλάκον. Διγιέτε για τι μεγάλι οφέλια το λιπαζμάτον, το φιςικον κε το χιμικον, για τι ςιμαςία τις μιχανις κε τιν κολεχτιβ κι καλιέργια τις γις. Τελιόνοντας τι ςίντομι ομιλία-τυ προςκαλι τυς χορικυς να κςεχάςυνε τον παλιο τρόπο τις καλιέργιας κε να μπύνε όλι ςτιν αγροτικι κολεχτίβα „Νέα Ζοι".

Ιςτερα μίλιςε άλος μαθιτις. Με διαγράματα αφτος απόδικςε πος ι μετάβαςι ςτο πολιαγρικο ςίςτιμα ανίπτοςε τι ςοδια. Εφερε παράδιγμα το ςκολικο περιβόλι κι απόδικςε πόςο ποςο μπορύμε να πάρυμε απτο ίδιο κομάτι γι με το τριαγρικο ςίςτιμα κε πόςο με το πολιαγρικο.

Απόδικςε ακόμα πόςο πολι ςιφέρι ςτο χορικο γενικα ι χτινοτροφία κ' ιδιέτερα ι γυρυνοτροφία.

Μερικι άλι μαθιτες διγιθίκανε πος εργαςτίκανε το καλοκέρι ςτο ςκολικο περιβόλι, ςτυς κάμπυς τις αγροτικις κολεχτίβας κε ςτα περιβόλια τον φτοχον μονονικοκίριδον.

Ιςτερα πέχτικε απτο δραματικό-μας όμιλο το δραματάκι „Ι Σοδια".

Κατόπιν ι χορικι κςετάςανε τιν έκθεςί-μας. Πολι τυς άρεςε. Κατεφχαριςτιμένι μας αποχερετίςανε.

Θιμιθίτε πος πέραςε ςτο ςκολιό-ςας πέριςι ι «Γιορτι τις ςοδιας» κε παραβάλετέ-τινε με τι φετινι.

Электронная библиотека РНБ

Ι ΓΙΟΡΤΙ ΤΙΣ ΣΟΔΙΑΣ ΚΕ ΤΙΣ ΚΟΛΕΧΤΙΒΙΚΟΠΙΙΣΙΣ

Ινε ι νέα-μας γιορτι. Ι γιοργι τις απελεφτέροσις τυ κάμπυ απτι σκλαβια τις αμάθιας κε τυ κυλάκυ το διο αφτον εχτρον το φτοχον χορικον, πυ τυς κρατύσαν στι φτόχια κε στιν κακοριζικια.

Απο χιλιάδες χρόνια τὸρα ι χορικι ίστερα απτο μάζεμα τις σοδιας τυ κάμπυ γιορτάζυνε τι γιορτι τι σοδιας. Ι αρχέι έλινες τι λέγανε „Τα Διονίσια" ι χριστιανι—„Ι κίμισι τις Θεοτόκυ" Μα ι γιορτες εκίνες ίτανε γιορτες για τυς πλύσιυς χορικυς, για τυς τσιφλικάδες. Για τυς φτοχυς ίτανε νέι τρόπι εκμετάλεψις, νέες μέθοδες ιποδύλοσις. Γιατι, τις γιορτες αφτες ι παπάδες τις μεταχιριζύντανε για δικύς-τυς σκοπυς. Γιρίζοντας τα σπίτια κε τις αποθίκες το χορικον τότε κε σίμερα ακόμα στα χορια τον καπιταλιστικον κρατον μαζέβανε απτυς χορικυς χρίματα κε φισικα προιόντα. Κι όχι μονάχα αφτό. Μα κε τυς σιβυλέβανε να ιπακύυν τιφλα στυς άρχοντες κε να μι γονκίζυν κε παραπονιύντε για τα βάσανά-τυς εδο στι γι, γιατι θάνταμιφτύνε πλυσιοπάροχα στον άμο κόζμο.

Σίμερα σὲμας ι θρισκεφτικες γιορτες κσεχνύντε. Ι πσεφτιες τον παπάδον δεν έχυν πια πέρασι. Στον τόπο το θρισκεφτικον γιορτον μπένυν ι επαναστατικες γιορτες. Μια απάφτες ίνε κ' ι γιορτι τις σοδιας. Ι γιορτί-μας αφτι ίνε γιορτι τις κολεχτιβικις εργασίας, τις επιστίμις κε τις σοβετικις εκσυσίας. Τι μέρα αφτίνα κσετάζυμε όλι τιν εργασία πυ κάναμε κε τἀποτελέζματα τις κολεχτιβιστικις κ' επιστιμονικις καλιέργιας τις γις.

Με διαγράματα, πλακάτες κ' έκθεσες δίχνυμε τί λογις ίταν ι σοδια σ'εμας κε σάλα μέρι τις Διμοκρατίας-μας. Δίχνυμε ακόμα πόσο προόδεπσε το αγροτικο νικοκιριο τυ χοριύ-μας κε πια μέτρα πίραμε για τιν ανίπσοσί-τυ.

ΕΚΣΤΡΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΙ ΣΟΔΙΑ

Ι εργάτες στα εργοστάσια κε τις φάμπρικες προσπαθύνε να βγάζυνε περισότερα κε φτινὸτερα εμπορέβματα, λιπάζματα, μιχανες. Το ίδιο προσπαθύνε κ' ι δυλεφτάδες τυ κάμπυ, ι φτοχι κ' ι μεσέι χορικι. Πός να ιπσόσυν τι σοδια τυ κάμπυ;

Ος προς τι σοδια ι χόρα-μας έμινε πολι πίσο απτις καπιταλιστικες χόρες. Με χαμιλι σοδια δεν μπορι νάναπνιχτι ι λαικι ικονομία. Γιαφτο χριὰζετε να πάρυμε μεγάλα μέτρα για τιν ανίπσοσι τις σοδιας.

Ενα απτα πιο καρποφόρα μέτρα για τιν ανίπσοσι τις σοδιας ίνε ι διοργάνοσι αγροτικον κολεχτίβον, κολχοζιον. Πρέπι να βάλυμε όλες τις δίναμές-μας για τιν ανάπτικσι κε δινάμοσι τον κολχοζιόνε. Μα σίχρονα πρέπι να φροντίσυμε κε για τυς μονονικοκίριδες φτοχυς κε μεσέυς χορικυς πυ δεν μπίκανε ακόμα στις κολεχτίβες.

Ι σοβετικι κιβέρνισι δίχνι τα μέτρα πυ πρέπι να παρθύνε για τιν ανίπσοσι τις σοδιας. Τα πιο απλύστερα απάφτα ίνε: ι διαλογι το σπόρον, ι απολίμανσί-τυς, ι γραμικι σπορα, το πρόιμο όργομα, τα διάφορα λιπάζματα.

Σίφονα με το πεντάχρονο πλάνο μέσα σε 5 χρόνια πρέπι να ιπσοθι ι σοδια κατα 35 εκατοστα.

Электронная библиотека РНБ

Για παράδιγμα: αν τόρα ένα νικοκιριο μαζέβι 10 τσέντνερα σιτάρι ίστερα απο 5 χρόνια πρέπι να μαζέπσι $13^1/_2$ τσέντνερα.

Εφκολότερα μπορι να σικοθι ι σοδια στις αγροτικες κολεχτίβες. Γιαφτο σίφονα με το σχέδιο ι σοδια στις κολεχτίβες θα περισέπσι κατα 60 εκατοστα.

Ι εργατικι τάκσι ίνε ο οδιγος τις μεγάλις σοσιαλιστικις ικοδόμισις. Ο οδιγος πυ προσελκίι στο χτίσιμο τυς μπατράκυς, τυς φτοχυς κε τυς μεσέυς χορικυς.

Ι εργάτες 16 μεγάλον φάμπρικον τις Μόσχας προσκελέσανε σε σοσιαλιστικι άμιλα τυς χορικυς—φτοχυς κε μεσέυς—τυ όμπλαστ τυ Μέσυ—Βόλγα. Ι εργάτες ιποσκεθίκανε να ιπσόσυν στις φάμπρικές-τυς τιν παραγογικότιτα τις εργασίας κατα 25 εκατοστα κε να ολιγοστέπσι το κόστος κατα 7 εκατοστα διλαδι κατα 7 καπίκια στο ρούβλι. Κ' ι αγρότες απτάλο το μέρος ιποσκεθίκανε να ιπσόσυν τι σοδια τον κάμπον-τυς κε να περισέπσυν το έδαφος σπορας.

Εχσον απάφτο το όμπλαστ τυ Μέσυ—Βόλγα προσκάλεσε σε σοσιαλιστικι άμιλα το όμπλαστ τυ Νότιυ—Βόλγα. Ιποχρεοθίκανε κε τα διο όμπλαστ να ιπσόσυν όσο μπορυν τι σοδια.

Ετσι ι φτοχομεσέι αγρότες ακολυθόντας το παράδιγμα τις αργοτιας κάνυν ανάμεσά-τυς σοσιαλιστικι άμιλα για να βοιθίσυνε στο δινάμομα κε στο στερέομα τις λαικις ικονομίας.

Αφτο μας λέγι πος μ'όλες, τις δισκολίες, το πεντάχρονο πλάνο θα το πραγματοπιίσυμε.

ΤΙ ΝΕ ΑΡΟΜΙΝΙΜΥΜ

Το αγρομίνιμυμ ίνε το πιο καλίτερο μέσο για τιν ανίπσοσι τις σοδιας.

Με διάφορυς τρόπυς μπορύμε να ιπσόσυμε τι σοδια τυ κάμπυ. Ιπάρχυν τρόπι δίσκολι πυ χριάζυντε μεγάλι εργασία κε κεφάλεα μεγάλα. Μα ιπάρχυν κε τρόπι απλι πυ μπορι να τυς μεταχιριστι το κάθε νικοκιριο κε δε χριάζυντε ύτε μεγάλα έκσοδα ύτε μεγάλο κόπο. Αφτι ι απλι τρόπι για τιν καλιτερέπσι τις σοδιας ονομάζυντε αγρονομικο μίνιμυμ, ίτε με μια λέκσι «αγρομίνιμυμ».

Πιές ίνε ι απέτισες εκίνες πυ ζίτα το κράτος για να τις εκπλιρόσι ο γεοργος; Προτ'απόλα, τα κολχόζια κε απομονομένα νικοκιρια να καθαρίσυν τα χοράφια-τυς απτάγριόχορτα.

Δέφτερο, το κράτος ζιτα απάφτυς να καθαρίζυν κε να διαλέγυν τα σπόρα. Γιατι έτσι θα γλιτόσυν τα χοράφια-τυς απτα διάφορα αγριόχορτα κ' ι σπορα θα γίνι με τα πιο διαλεχτα σπόρα. Εχσον απάφτα το κράτος ζιτα νάπολιμανθύνε τα σπόρα.

Ι απέτισες αφτες ίνε το αγρομίνιμυμ πυ ιποχρεοτικα πρέπι να εχτελεστι απόλα τα νικοκιρια, τα μονονικοκίρικα κε τα κολεχτιβικα.

Μα τα απλα αφτα μέτρα δεν ίνε ι τρόπι, πυ χριάζυντε για τιν καλιτέρεπσι τυ νικοκιριυ.

Τα χοράφια, πυ θα σπαρθύνε ανικσιάτικα σπαρτα να οργοθύνε το χινόποπορο εφτις ίστερα απτι σινκομιδι.

Электронная библиотека РНБ

Ι σπορα να γίνι γραμικα.

Να μεταχιριστύνε το σίστιμα τυ πλοτοσμεν.

Κάθε αγροτικι κινότιτα πρέπι να σιζιτίσι για όλα αφτα τα μέτρα κι αν ίνε μπορετα να ιποχρεοθύνε να τα εφαρμόσυν όλα τα νικοκιρια κ' ι μονονικοκίριδες ακόμα.

Σίφονα με το αγροτικο κόδικα, τα νικοκιρια που δεν εφαρμόζυνε τις απόφασες που παρθίκανε στι γενικι σινέλεψι τον αγροτον δεν έχυνε δικέομα να καλιεργίσυν τις γίς-τυς σε διάστιμα τρία χρόνια.

Το αγρομίνιμυμ πρέπι να το εφαρμόσυν όλι ι χορικι. Το παράδιγμα κ'εδο πρέπι να δόσυν ι κολχοζίτες.

Το αγρομίνιμυμ ιπσόνι τι σοδια.

Εφαρμόζυν το αγρομίνιμυν στον τόπο-σας;

Πιά αποτελέζματα έδοσε ι εφαρμογί-τυ;

Μαζι με τα δάσκαλό-σας γράπστε σε πλακάτες τα μέτρα που πρέπι να παρθύνε για να εφαρμοστί το αγρομίνιμυμ.

ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΣΑΝΤΛΙΜΕΝΕΣ ΓΕΕΣ

Ι εκσαντλιμένες γέες δεν μπορύνε να δόσυν μεγάλι σοδια. Γιάφτο ίνε απαρέτιτο να τις λιπένυμε.

Στιν επεκσεργασία το λιπαζμάτον ίμαστε πίσο απτις άλες χόρες.

Στο 1929 τα εργοστάσιά-μας δόσανε 175 χιλιάδες τόνυς λιπάζματα. Μα το ποσο αφτο ίνε πολι λίγο. Αν το μιράσυμε σ'όλες τις γέες-μας τότε σένα εχτάριο θάναλογίσι ενάμισι χιλιόγραμο.

Στιν εποχι τυ τσάρυ έβγαζε ι χόρα-μας πιο λιγότερα λιπάζματα.

Ι Γερμανία, στιν έχταζι ίνε πολες φορες μικρότερι απτο Σ.Σ.Σ.Δ, μα βγάζι λιπάζματα πολι περισότερα. Αφτο μας λέγι πος ι σοδια στι Γερμανία ίνε μεγαλίτερι.

Το κράτος-μας κε σάφτο το ζίτιμα φροντίζι όχι μονάχα να φτάσυμε, μα κε να περάσυμε τις καπιταλιστικες χόρες.

Γιάφτο φκιάνυντε μεγάλα εγοστάσια λιπαζμάτον στα Γράλια, κοντα στι Μόσχα κοντα στο Δμεπροστρόι κε στάλα μέρι. Στα 1933 τα εργοστάσια αφτα θα δόσυν 8 εκατομίρια τόνυς λιπάζματα.

Κε το ποσο άφτο ίνε λίγο για τυς απέραντύς-μας κάμπυς. Μα μόλατάφτα ίνε μεγάλο βίμα στιν ανίπσοσι τις σοδιας. Το ποσο αφτο το λιπαζμάτον θα περισέπσι πολι το σιτάρι. Κε το παραπάνο σιτάρι που θα μας δόσυν ι κάμπι θάκσίζι ενα δισεκατομίριο ρύπλια.

Τα εργοστάσια θα δόσυν μεγάλα διλιτίρια για τιν καταστροφι το ζιζανίον τυ κάμπυ—τον ακρίδον, τον τιφλοπόντικον κ.τ.ρ.

Ι ΣΙΛΟΣΙΚΙ ΠΙΡΓΙ ΣΤΙΝ ΚΟΜΥΝΑ „ΓΕΡΟΛΤ"

Πσιλα κιματίζι στο γαλάζιο εθέρα το κόκινο φλάμπυρο πάνο απτο ιλοσικο πίργο τις κομύνας „Γερολτ", που βρίσκετε κο[illegible]ς Μόσχα.

Электронная библиотека РНБ

Ο πίργος αφτος ίνε μυσαφίρις στο Σίδεζμό-μας. Μας ίρθε εδο κε πέντε χρόνια πριν μαζι με τους μετανάστες απτιν Αμερικι.

Δίπλα στον πίργο αφτόνε ιπσόνετε δέφτερος πίργος. δικός-μας, σοβετικις παραγογις, πυ χοράι 350 τόνυς κε κοστίζι 35 χιλιάδες ρύπλια.

Ο πίργος αφτος δεν ίνε χιρότερος απτον αμερικάνικο. Σε λίγο θα φκιαστι εκι κε τρίτος πίργος. Ι σιλοσικι πίργι τις κομύνας ίνε χτιζμένι κοντα στις αβλόμαντρες.

Μα τί μάντρες ίνε κίνες!

Παλάτια σοστα, τα λιμπίζετε κανένας!

Ι περίφιμι αφτι αβλόμαντρα ίνε για 52 αγελάδες, έχι βαγονάκια για τι μεταφορα τις ζβύνιας· τα παχνια ίνε απο μπετόνια.

Εβρίχορο κε φοτινο το δέφτερο πάτομα χρισιμέβι για τροφι το ζόον, κε το τρίτο για τα σπιτικα πυλια. Το όλο κόστισε, όλο το χτίριο, 10 χιλιάδες ρύπλια, δηλαδι 200 ρύπλια για τιν κάθε αγελάδα.

Ι σιλοσικι πίργι πρότα απόλα αλάκσανε ριζικα τιν όπσι τυ κάμπυ. Αντις τις σίκαλις χρισίζυνε κι πέρα τα ιλιόχαρα ιλιοτρόπια, ι βρόμι, πρασινίζι το τριφίλι.

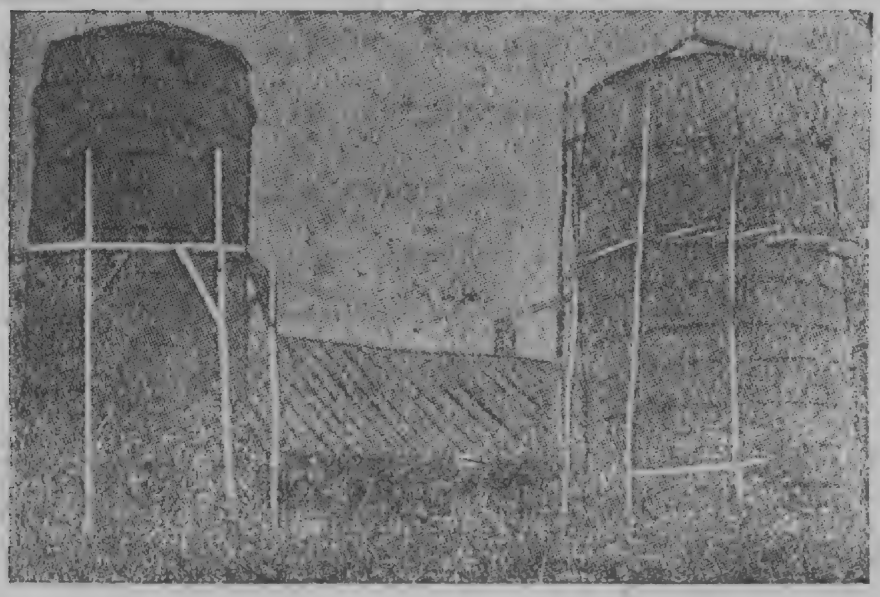

Σιλοσικι πίργι στο „Γερολτ“

Ι σιλοσικι πίργι φέρανε σοστι επανάσταση στο νικοκιριο τις κομύνας.

Στον κερο τις σίστασί-τις ι κομύνα ίχε 24 αγελάδες πυ αρμεγόντανε· τόρα έχι 120.

Σε λίγο κερο ο αριθμος αφτος θα φτάσι τις 500, δηλαδι 10 φορες παραπάνο απότι λογαριάζανε στιν αρχι.

Πολι μεγάλοσε κε ι παραγογι τυ γαλατικυ νικοκιριυ τις κομύνας. Στα 1925, τότε σιστίθικε ι κομυνα, πυλίσανε γάλα, ακσίας 9 χιλιάδες ρύπλια, στις 1930 60 χιλιάδες ρύπλια κε φέτος περισότερο.

Τα κοπάδια περισέπσανε 5 φορες κ' ι παραγογικότιτα ρς 7 φορες.

Электронная библиотека РНБ

ΣΙΛΟΣ

Τι ίνε σίλος θα ροτίσετε; Σίλος σιμένι λάκος.

Το σιλοσικο το λάκο τονε φκιάνυνε ος εκσις: διαλέγυν πρότι φορα το κατάλιλο μέρος πυ θάνίκσυν το λάκο. Πρέπι νάνε δίπλα στο μαντρι το ζόον. Οπυ ίνε βολετο σε μέρος απσιλο.

Ι πλεβρότιχι του λάκυ πρέπι νάνε κάθετι χ' ίσιι. Βάθος πρέπι νάχι παραπάνο απο δυο μέτρα.

Μα δεν πρέπι νάνε κε πολι βαθις, γιατι δίσκολα τότε θα βγάλυμε απο κι τιν τροφι.

Τυς τίχυς του λάκυ πρέπι να σκεπάζυμε με πλοκυς απο κλανια, δέντρον, ίτε απο στελέχια φιτον.

Τυς πλοκυς απο πάνυ τυς αλίφυμε με λάσπι ανακατομένι με κομένα άχιρα.

Τυς σιλοσικυς λάκυς πρέπι να παραγεμίσυμε. Τα χόρτα πυ βάλαμε να τα πατίσυμε καλα δυο κε τρις φορες κε κσανα να γεμίσυμε τυς λάκυς. Τελεφτέα σκεπάζυμε τυς λάκυς με στρόμα ιγρις, μαλακις λάσπις. Το στρόμα τις λάσπις το σκεπάζυμε με χόμα.

Ι *αδίνατι αγελάδα δεν μπορι να θρέπσι τυς εργάτες κε τυς αγρότες τις Σοβετικις χόρας.*

Ι *αγελάδα, το άλογο κε το πρόβατο χριάζυντε καλι σιλοσικι τροφι.*

ΤΙ ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΜΑΘΥΜΕ ΓΙΑ ΤΙ ΣΟΔΙΑ

Σοδια λέμε εκίνο, πυ πέρνι ι ικογένιά-σας, το κολχόζι-σας, το σοβχόζι κι όλο το χοριο απτιν καλιέργια τον κάμπον, τον περιβολιον, τον κίπον.

Α θέλετε να νάθετε τί λογις ίταν ι φετινι σοδια προσπαθίστε νάπαντίσετε στις ακόλυθες ρότισες:

1.) Τί σπέρνυνε κε τί φιτέβυνε στυς κάμπυς-τυς ι κολχοζίτες χ' ι μονονικοκίριδες;

2) Πός προετιμαστίκαμε για τι σοδια ι κολχοζίτες κε ι άλι χορικι;

3) Πιές αγροτικες μιχενες μεταχιριστίκανε;

4) Πός βοίθισε το κολχόζι-σας στι σπορα κε στιν καλιέργια το χοραφιον ο Μ.Τ.Σ.

5) Πιά σπαρτα τι χρονια τύτι γενίκανε καλα κε πιά όχι;

6) Πός έγινε ι σινκομιδι το διαφορον σπαρτον κε πιο μέρος πίρατε σάφτιν, εσις τα πεδια.

7) Γιατί σπέρνυν τα διάφορα σπαρτα, σε τί χρισιμέβυν;

Διαβάστε τις παραπάνυ ρότισες κε γράπστε-τις Προσέστε άλες ανάλο-

Электронная библиотека РНБ

γες με το θέμα. Σκεφτίτε σε πιές ρότισες μπορίτε νάπαντίσετε σις ι ίδι κε για πιές χριάζετε νάποταθίτε στους γονιύς-σας, στο κολχόζι, στο σοβετ του χοριύ-σας.

Ζιτίστε σάφτο κε σάλα βιβλία τα άρθρα κε τα διγίματα, που ίνε για τι σοδια κε για τα φιτα, που σπέρνουν κε φιτέβουν.

Ζιτίστε στις εφιμερίδες κε στα περιοδικα άρκα κε ικόνες για τις φάμπρικες του σιταριυ, τα σοβχόζια, τα κολχόζια, τις Μ. Τ. Σ. Κόπστε-τα κε κε σκιματίστε απ' αφτα λέφκομα. Παραβάλετε τι σοδια του κολχοζιυ με τι σοδια που δίνουν τα χοράφια το μονονικοκίριδον. Πύ ι σοδια ίνε καλίτερι κε γιατί;

Ολι τιν παραπάνυ εργασ'α μιράκστε τιν ανάμεσα στις μπριγάδες τις τάκσις-σας. Κάθε μπριγάδα ας ετιμάσι δίγιμα, ας κάνι σιλογες, κε διαγράματα σίφονα με τιν εργασία, που ανέλαβε,

Οταν θάνε έτιμι όλι ι εργασία, προσκαλέστε στο σχολιο τους γονιύς-σας, τους κολχοζίτες, τα μέλι του σοβετ του χοριυ, τον αγρονόμο.

Κάνετε έκθεσι τί μάθατε για τα μικρα νικοκιρια κε τα κολχόζια. Πιά μέτρα πέρνι ι κιβέρνισι για τιν ανίπσοσι τις σοδίας.

Σιζιτίστε μαζί-τους τί πρέπι να κάνετε κε σις στο χοριό-σας για τιν ανίπσοσι τις σοδιας. Πός μπορίτε σ'αφτο να βοιθίσετε σις ι μαθιτες του σχολιυ.

ΤΙ ΙΝΕ ΚΑΠΑΡΟΜΑ;

Καπάρομα ίτε κοντρακτάτσια ίνε ένα ίδος παραγογικις βοίθιας στα κολχόζια κε στους μονονικοκίριδες φτοχομεσέυς χορικους εκ μέρυς του κράτυς.

Κλίνι σιμβόλιο (κοντράτο) με τον κολχοζίτι κε το χορικο το κράτος για οριζμένο ποσο σιτιρα, ι άλα φιτα κε τους ιποχρεόνι να καλιεργίσυν όπος πρέπι τι γίς-τους.

Καλιεργόντας όπος πρέπι τι γίς-τυ κ' εφαρμόζοντας το αγρομίνιμυμ το κολχοζ κε ο μονονικοκίρις χορικος ανιπσόνυν τιν παραγογι το χοραφιόν-τους. Απτ'άλο το μέρος το κράτος τυς εφκολίνι πολι δίνοντάς-τους μεγάλα προνόμια για τιν πλιρομι του αγροτικυ φόρυ.

Εκσον απαφτο το κράτος μέσον το σογιυζ παραχορι σάφτυς σύτας κε κάθε ίδυς εφκολίες για τιν εφαρμογι τις καμπάνιας για τι σπορα, τους εφοδιάζι με σπόρα, με λιπάζματα, γεοργικες μιχανες κ. α.

Ολα αφτα δίχνυνε στους κολχόζνικυς κε χορικυς πόσο οφέλιμο γιαφτυς ίνε το καπάρομα.

Ι πίρα μας έδικσε πός σιντελι το καπάρομα στιν κολεχτιδικοπίσι. Το καπάρομα γίνετε μέσον του διοργανομένυ, τον σπάρτικον ενόσεον κε τον αγροτικον κολεχτίβον.

Το καπάρομα πολι βοιθι στιν ανίπσοσι τον φτοχον νικοκιριον κε σιντελι στι σοσιαλιστικι ανικοδόμισι του χοριυ.

Στο πεντάχρονο πλάνο τις ανάπτικσις του αγροτικυ νικοκιριυ μεγάλι σιμασία δίνετε στο καπάρομα. Στα 1930-1931 τα 75% τον χιμονιάτικον σπαρτόν-μας ίτανε καπαρομένα. Το χρόνυ πρέπι να κάνυμε κοντρακτάτσια 100% τον σπαρτον. Αφτό θα το πετίχυμε γιατι το δικό-μας το κράι έγινε

Электронная библиотека РНБ

κράι ςιμπαγις κολεχτιβίζμυ κε ςόλο το Σίδεζμό μας έχυμετα 58% τον αγροτικον νικοκιριον στα κολχόζια. Όλι μας πρέπι να πάρυμε ενεργο μέρος στιν εφαρμογι τις κοντρακτάτσιας.

Γιατί το καπάρομα το ςπαρτον βοιθι στιν κολεχτιβικοπίιςι;

Τί κερδίζι ο χορικος απτο καπάρομα;

Εφαρμόζετε το καπάρομα στο χοριό-σας κε κατα πόςα εκατοστα;

Ο ΤΕΛΕΦΤΕΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ο κυλάκος τυ χοριυ πάντα ίτανε ο χιρότερος οχτρος τις εργαζόμενις αγροτιας. Με κάθε τρόπο μπόδιζε στιν ανίπςοςι τυ αγροτικυ νικοκιριυ, για να μπορι να κρατι ςκλάβυς-τυ τυς φτοχυς κε μεςέυς χορικυς.

Ι ςοβετικι κιβέρνιςι περιόριςε αρκετα τον κυλάκο. Τυ αφέρεςε τα πολιτικα δικεόματα. Μα μόλα αφτα ο κυλάκος ίτανε ακόμα δινατος γιατι στα χορια ιπίρχανε ακόμα χοριστα αγροτικα νικοκιρια.

Μα τόρα ίρθε το τέλος τυ κυλάκυ. Με τι βοίθια τον εργατον τις πόλις ι φτοχι κε μεςέι χορικι αρχίςανε να φκιάςυν τι νέα-τυς ζοι, ςκιματίζοντας μεγάλες αγροτικες κολεχτίβες.

Ι κολεχτιβικοπίιςι τυ χοριυ ίνε ι καταςτροφι τυ κυλάκυ, γιατι δεν μπορι πια να ζίςι ςε λογαριαζμο το φτοχον κε τον αγροτο-εργατον. Δεν μπορι πια να τυς εκμεταλέβετε. Σε πολα χορια πίρανε τιν περιυςία τον κυλάκον, τιν παραδόςανε στα κολχόζια κε τυς ίδιυς απομακρίνανε απτα χορια.

Θεριό γένικε απτο κακό-τυ ο κυλάκος.

Αλυ μαζι με τυς παπάδες διοργανόνι δολοφονίες τον ςοβετικον ιπαλίλον, τον ανταποκριτον τις εφιμερίδας· αλυ βάζι τυς κυλακογλίφτες, τα όργανά-τυ, να κάπςυν τιν περιυςία τον κολεχτίβον· αλυ ςτα ρομέικα τα χορια προπαγαντίζι τυς φτοχυς να φίγυνε ςτιν μπορζυαζικι Ελάδα.

Μερικι κυλάκι κάνοντας το φίλο προςπαθύνε να μπύνε στις αγροτικες κολεχτίβες. Σκοπός-τυς ίνε να τις καταςτρέπςυν. Πρέπι να τυς καταλάβυμε κι ολότελα να τυς απομακρίνυμε απτιν ικογένια τον εργαζόμενον.

Να πολεμίςυμε τυς κυλάκυς μέςα κι όκςο απτα κολχόζια, νά πιο πρέπι ν'άνε το ςίθιμα-μας.

Στις φιμερίδες να βρίτε άφτονο ιλικο για τι βλαβερι δυλια, πυ κάνυν ι κυλάκι.

Κόπςτε απτις φιμερίδες το ιλικο αφτο κε ςκιματίςτε πλακάτα με τιν επιγραφι: „Ι φιςιογνομία τυ τακςικύ-μας εχτρυ".

Σιμιόςτε ςτιν πλακάτα τι βλαβερι δυλια τον κυλάκον τυ χοριύ-σας.

Τί μέτρα πίραν ι ντόπιες οργάνοςες ενάντια τον κυλάκον. Πός το ςχολιό-σας βοιθα στο καπάρομα τον ςπαρτον.

Έτςι να εργαςτύμε, πυ όχι μονάχα να ςαροθύνε ι παλει καπιταλιςτες, μα κε νέι καπιταλιςτες να μι μπορύνε να φιτρόςνν.

ΛΕΝΙΝ

Электронная библиотека РНБ

Το καπάρυμα ίνε μέσο στιν ανίπσοι τις σοδιας κε στιν κολεχτιβικοπίισι τυ αγροτικυ νικοκιριυ.

Ι βιομιχανικοπίισι τις χόρας κ' ι σοσιαλιστικι ανικοδόμισι τυ χοριυ προκαλι λισαζμένι αντίστασι απτυς κυλάκυς

ΣΙΒΟΛΕΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΙΣ ΑΜΙΛΑΣ

Ένα απτα κιριότερα μέσα για τιν ανίπσοι τις παραγογικότιτας στιν εργασία ίνε ι σοσιαλιστικι άμιλα. Σίμερα όχι μονάχα ι εργάτες κλίυνε σιβόλεα σοσιαλιστικις άμιλας μα κ' ι μαθιτες. Μετακσί-τυς κε με τυς γονιύς-τυς.

Ι μαθιτες τυ σχολιυ τις καπνοφιτεφτικις κολεχτίβας „Κόκινι σιμέα" κλίσανε με τυς γονιύς-τυς το παρακάτο σιβόλεο:

Εμις, ι μαθιτες τυ σοβετικυ σχολιυ εργασίας τις κολεχτίβας „Κόκινι σιμέα" προσκαλόντας τυς γονιύς-μας σε σοσιολιστικι άμιλα ιποχρεονόμαστε να εκπληρόνυμε τυς παρακάτο όρυς:

1. Να φιτύμε ταχτικα στο σχολιο κε να μι αργίζομε στα μαθίματα.
2. Να μι μίνυμε πίσο στα μαθίματα.
3. Να πάρυμε ενεργο μέρος στυς διάφορυς όμιλυς κε στιν κινοτικι εργασία.
4. Να βοιθίσυμε τυς σιμαθιτές-μας πῦνε αδίνατι στα μαθίματα για να μι μίνι ύτ' ένας διετις.
5. Να μάθυμε γράματα όλυς τυς αγράματυς κολχοζίτες κε να γραφύμε όλι σιντρομιτες στιν πεδικι εφιμερίδα ο „Πιονέρος."

Νὰ κε τί ιποχρεοθίκανε να κάννυν ι γονιί-τυς.

1. Προι με το σίμαντρο τις κολεχτίβας όλι να βρεθύνε στι δυλια.
2. Να ιπσόσυνε τιν παραγογικότιτα τις εργασίας.
3. Να καλιεργίσυνε τι γις ενκέρος κε να σπέρνυνε διαλεγμένα σπόρα.
4. Ύτε μια μέρα νάπυσιάζυν απτι δυλια.
5. Να κσεσκεπάζυν τυς κυλάκυς κε κυλακογλίφτες πυ προσπαθυν να χαλάσυν το κολχόζικο νικοκιριο.
6. Να παρακολυθύνε ταχτικα τις παραγογικες σίσκεπσες.
7. Να γραφύνε όλι μέλι τις μαχιτικις μπριγάδας κε να προσελκίσυνε κε τυς άλυς στιν κολεχτίβα.
8. Για όλες τις έλιπσες κε τα λάθια πυ παρατιρύντε να γράφυν στιν εφιμερίδα τις κολεχτίβας κε να τα διλόνυνε στι διέφτινσι.

Για τιν εφαρμογι τυ σιβολέυ αφτυ χορίστικε μια πενταμελι επιτροπι, απο τρις κολχοζίτες κε δυο μαθιτες. Ι επιτροπι αφτι σε ιδιέτερα δελτία απογραφις σιμιόνι κάθε μέρα τιν εργασία το μαθιτον κε τον κολχοζίτον, πυ γίνετε σίφονα με τις ιποχρέοσες, πυ αναλάβανε κε τα δυο μέρι.

Πιονέροι κε μαθιτες, προσκαλίστε τυς γονιύ-σας σε σοσιαλιστικι άμιλα. Προσκαλίστε-τυς να μπῦνε στις μαχιτικες μπριγάδες. Ανάμεσα στα εκατομίρια τον κολχοζίτον, πυ ακόμα δεν γλιτόσανε ολότελα

Электронная библиотека РНБ

απτα παλια ζινίθια κε τις παλιες πρόλιπσες, ι γονιί-σας, ι μεγαλιτερί-σας αδερφι ας μπύνε στις πρότες γραμες το δυλεφτάδον τυ κάμπυ.

Ομπρος όλι στιν πραγματικα κολεχτιβικι εργασία!

ΤΟ ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΟ ΣΕ 4 ΧΡΟΝΙΑ

Απανκελία κολεχτιβικι

Απανκέλυνε πέντε πεδια. Ολα με κόκινες γραβάτες

1· Ακύτε εργάτι!
2. 'Ακυσε κε σι,
3. τυ κάμπυ δυλεφτι.
4. Με τιν αβγι,
πυ διόχνι τα σκοτάδια.
5. Κι απτις κορφες κι απτα λανκάδια
1+3. με τι φενκόβολι αβγι
ακύετ' ι φονι.

Ολι μαζι: Τι θέλισί-μας θα τι χαλιβδόσυμε
πίσο δε μένυμε ποτες
τι χόρα τον Σοβετ δε θα προδόσυμε
στις δίσκολες στιγμες.

5. Θιμάσε εργάτι,
2. αγρότι θιμάσε,

Ολι μαζι: τα χρόνια κίνα τα παλια.

3. Ιμέρα κε νίχτα, δυλέβοντας πάντα
4. μες στυ πόλεμυ τι φοτια.
1. Τυς ρίξαμε όλυς
ενκλέζυς κε γάλυς καπιταλιστες,

Ολι μαζι: όλον τον άσπρονε τιν μπάντα,
απο τι χόρα-μας μακρια.

2+4. Θιμάσε τα δίσκολα χρόνια,
πυ με τραγύδια εμπρος

1. τις εργασίας ο στρατος,
5. με το σφιρι κε τιν ακσίνα
3. στα ρίπια πάνυ,
4. στα χαλάζματα πάνυ
θεμέλιοσε,
χιγάντοσε,

Электронная библиотека РНБ

Ολι μαζι: τι νέα τι ζοι.

1. Κε τὸρα ακυς,
2. εργάτι, αγρότι, ακυς,
3. το σίρινα, πυ κράζι
4. τις δυλιας τυς στρατυς;

Ολι μαζι Διπλα να δυλέπσυν
κε τρίδιπλα όλι
στις φάμπρικες στυς κάμπυς,
στυς αγρυς.

5. Τυ κάμπυ τι ςοδια διπλαςιάστε!
4. Νκρεμίστε τα σίνορα,
1. τυς φράχτες κάπστε,
3. τα μέταλα τρίδιπλα δόστε
2. το πετροκάρβυνο, το νέφτι τρίδιπλο
1. τυς κάμπυς μάτσάλινα άτια γεμίστε.
5. Νκρεμίστε
3. τις πρόλιπσις τα τσάκια,
5. τις αμάθιας, τις πσεφτιας!

Ολι μαζι: Χτίστε
στον κάμπο, στι χόρα
απέραντι μια κολεχτίβα
για τυς λεβέντες τις δυλιας.

2+4. Μαζί-ςας κ' εμις
στιν πρότι γραμι
για τι νέα ζοι

Ολι μαζι: ομπρος πιονέρι,
μι λίπσι κανις

3. τον πεδιόνε τον άλον
παράδιγμα μις.
5. Στι μάθισι πρότι
4. στυς όμιλυς πρότι
1. στιν κάθε δυλια.

Ολι μαζι: Με το καλο παράδιγμά-μας
κε με τιν πλάστρα τι δυλιά-μας
ι νέα αντρίζετε γενια.

2. Ι τεμπέλιδες κάτυ
4. Ι μέθισι κάτυ

Электронная библиотека РНБ

κάτο ι κυλάκι
κε τα όργανά-τυς.

1+3. Μικρόψιχι κε σις μακρια
με τυς κυλάκυς, τυς παπάδες
σιντροφια.
2. Δεν έχετε τόπο,
4. δεν έχετε θέσι

Ολι μαζι: στι χόρα, πυ αφέντρα
μονάχα ι δυλια.

5. Εμπρος δυλεφτάδες
2. τυ κάμπυ, τις χόρας
1+3. Σε τέσερα χρόνια
μαζι ενομένι
4. μεταλυργι κε ικοδόμι
2. κι ο μιναδόρος κε ο ζεβγας.

Ολι μαζι: Το κάστρο να χτίσυμε
το πεντάχρονο πλάνο
τις νέας ζίσις-μας το κάστρο,
τις δυλιας.

Κε μις πιονέρι,
ανκόνια τυ Λένιν,
μαζί-σας κ' εμις.
Στο μεγάλο το φκιάσιμο
κ' εμις ικοδόμι
τις Νέας ζοις.

ΠΕΔΙΑ ΜΙΝ ΚΣΕΧΝΑΤΕ ΠΟΣ ΙΣΤΕ ΠΑΤΡΟΝΕΣ ΤΟ ΜΙΧΑΝΟΝ

Ολιγόχρονι ι ζοι τυ τρὰχτορυ. Δε ζι παραπάνο απο έκσι χρόνια. Ετσι ίνε φκιαζμένα πυ παραπὰνο δεν μπορι να δυλέβι. Ι διάφορί-τυ τροχι, τα μιχανίματὰ-τυ τρίβυντε το ένα πάνο στο άλο, γίνοντε ολοένα κε πιο λεπτι κε στο τέλος σπάνυν. Στιν αρχι επιδιορθόνυν το τράχτορο πυ χὰλασε, μα στα τελεφτέα-τυ χρόνια ι επιδιόρδοσι κοστίζι πολι ακριβα. Γι αφτο το γεροντικο τράχτορο το πετύνε στ'απορίματα.

Ι μιχανες ίνε ι βοιθί-μας. Γιὰφτο πρέπι να παςκίζυμε ι βοιθί-μας αφτι να μας ιπιρετύνε, όςο ίνε δινατον περισότερο κερο.

Οταν αροστένι ο άνθροπος, προςκαλύνε το γιατρο να τον κιτάξι, τυ δίνυνε κατὰλιλά γιατρικα ίτε τονε φέρνυνε στο νοσοκομίο. Τυς άροστυς τυς

Электронная библиотека РНБ

γιατρέβυν. Τιν άροστι μιχανι πρέπι να τινε γιατρόβυμε, ίτε όπος λένε να τιν επιδιορθόνυμε.

Για τιν επιδιόρθοσι τις μιχανις χριάζυντε μεγάλα χρίματα. Κε όχι μονάχα αφτο. Ιστερα κι απτιν καλι επιδιόρθοσι ι μιχανι δεν εργάζετε, όπος εργαζότανε άλοτες.

Μπολιαζόμαστε απτις διάφορες αρόστιες για να μι αροστένυμε. Λόγυ χάρι για να μι αροστίσυμε απτιν εβλογία μπολιαζόμαστε με δαμαλικο ορο. Απο βλογια αροστένυν κ'ι μιχανες. Ι βλογια το μιχανον λέγετε σκυρια. Ι σκυρια τρόγι το σίδερο. Κε το τρόγι πολι γρίγορα. Πάρτε ένα κομάτι σκυριαζμένο σίδερο κε κσετάστε το. Τί θα δίτε;

Χριάζετε λιπον να μπολιάσυμε τι μιχανι: να τιν αλίπσυμε με πιχτο λάδι ίτε με διάλισι πίσας κε πετρελέυ. Ι αλιφι αφτι ίνε το προφιλαχτικο μπόλιαζμα τυ σίδερυ ενάντια στι σκυρια.

Ι βλογια τυ σίδερυ γίνετε απτιν ακαθαρσία κε τιν ιγρασία.

Απτιν ιγρασία κε τιν ακαθαρσία αροστένυν όχι μονάχα ι άνθροπι μα κ'ι μιχανες.

Το άλογο σακατέβετε απτι βαρια εργασία ίτε απτο δινατο τρέξιμο. Το ίδιο παθένι κ'ι μιχανι. Α δίνυμε στο άλογο να πίνι κρίο νερο, όταν ίνε ιδρομένο, θάροστίσι.

Το ίδιο παθένι κ'ι μιχανι. Σπάνυν ι σολίνες τις, όταν στι ζεστι μιχανι χίσυμε κρίο νερο.

Ιδιέτερι περιπίισι χριάζετε ι μιχανι. Οταν ι περιπίισι ίτε καλι το τράχτορο μπορι να ζίσι κε παραπάνο απο έξι χρονια.

Ι ζοι τυ τράχτορυ εξαρτιέτε απο μας τυς ίδιυς.

Κιτάξτε πός εργάζετε ο τραχτορίστας;

Πός βάζι σε κίνισι το τράχτορο; Το τράχτορο πρέπι να τρέχι ίσια.

Αροτίστε τον τραχτορίστα: Με πιά ταχίτητα οργόνι; Με πρότι ίτε με δέφτερι. Με δέφτερι ταχίτητα μπορι να οργόνι μονάχα λαφρο χόμα ίτε να κυβαλα φορτία.

Κιτάξτε τι κάνι ο τραχτορίστας όταν σταματα τι μιχανι. Ινε βλαβερο για τι μιχανι αν κσακολυθα ακόμα να μεταχιρίζετε πετρέλεο.

Τί κάνι όταν βάζι σε κίνισι το τράχτορο;

Να χίνι στον κίλιντρο μπενζίνι: επιτρέπετε μονάχα όταν κάνι μεγάλο κρίο—το χιμόνα.

Ι πιονέρικι οργάνοσι έκλισε σιμβόλεο σοσιαλιστικις άμιλας με το Λαικο Επιτροπάτο τις Γεοργίας κε το Κολχοζτσέντρο. Σίφονα με το σιμβόλεο αφτο:

Ι πιονέρι κ'ι μαθιτες ιποχρεόνυντε να προστατέβυν τα τράχτορα κε τις αγροτικες μιχανες. Να γίνυν πάτρονες τον τράχτορον κε το μιχανον τυ κολχοζιύ-τυς τυ σοβχοζιυ κε το Μ.Τ.Σ.

Να ζιτίσυν νάμπι στο σχολικό-τυς πρόγραμα ι εκμάθισι τον αγροτικον μιχανον.

Το Λαικο Επιτροπάτο τις Γεοργίας κε το Κολχοζτσέντρο ιποχρεόνυνε:

Με κάθε τρόπο να βοιθίσυν την πολιτεχνικοπίισι τυ σκολιυ. Να προσκαλεσυν όλα τα σκολια στα κολχόζια, στα σοβχόζια, στυς Μ.Τ.Σ.

Электронная библиотека РНБ

Να περιλάβι στο σχέδιο τυ εφοδιαζμυ με μιχανες τον κολχοζιον κε σοβχοζιον κε τον εφοδιαζμο το σχολιον με αγροτικομιχανικο ινβενταρ.

6 ΑΠΤΟΝ ΑΓΟΝΑ ΤΟΝ ΤΑΚΣΕΟΝ

Τί πρὲπι να κάνυμε

Ας ετιμαστύμε για το γιορταζμο τις επετιρίδας τυ Οχτὸβρι μαζι με το εργοστάσιο ί το κολχόζι, πυ ίμαστε προσχολιμένι.

Ας οργανόσυμε βραδια αναμνίσεον στο σχολιό-μας. Ας προσκαλέσυμε σ'αφτιν τυς παλιυς εργάτες, πυ πίρανε μέρος στον παράνομο αγόνα, κε τυς εργάτες κε τυς χορικυς, πυ πίρανε μέρος στον εμφίλιο πόλεμο, για να μας διιγιθύνε ιστορίες απτον αγόνα, πυ πίρανε μέρος.

Ας κάνυμε εκδρομι στιν αλοτινι έπαβλι τυ γεοχτίμονα, στο Μυσίο τις επανάσταξις· στα μέρι πυ γινὸντανε άλοτες ι παράνομες σινεδριάσες τον επαναστατον, στα μέρι, πυ γενίκανε πόλεμι με τυς αντεπαναστάτες.

Ι ΔΥΛΟΠΑΡΙΚΙΑ (κρεποστνίε)

Τρακόσια χρόνια βάστακσε στι Ρυσία ι δυλοπαρικία. Ο τσάρος, πυ ίτανε ο κίριος όλις τις γις, μίραζε τα χορια, μαζι με τυς χορικυς πυ ζύσαν εκι, στα μοναστίρια κε στυς αβλικύς-τυς. Ετσι ι χορικι γινόντανέ δύλι το μοναστιριον κε τον πομέστσικον.

Ι χορικι ζύσανε στα χορια κ' ι εβγενις—στις επάβλες-τυς. Αλι απτυς χορικυς δυλέβανε στα χοράφια κε στα λιβάδια τυ γεοχτίμονα, άλι τυ φέρνανε μαλι, πσομι, βύτιρο, κρέας κε τυ πλερὸνανε χρίματα. Αλι εργαζότανε στιν έπαβλι-τυ εκπλιρόνοντας κάθε ίδυς εργασία. Τυς δυλοπάρικυς ανανκάζανε να εργάζυντε απτο προι ος το βράδι. Ο αφέντις ίταν κίριος τις ζοις, τις περιυσίας κε τις λεφτεριας τυ δυλοπάρικυ. Τυς χορικυς τυς πυλύσαν, τυς άλαζαν, τυς μεταχιριζόντανε χιρότερα κι απτα ζόα.

Δεν ίταν κανένας, στον οπίο μπορύσανε να παραπονεθύνε. Ι δικαστες τυ τσάρυ δεν ανακατεβόντανε στις ιποθέσις το χορικον κε ποτες δεν έπερναν το μέρος-τυς. Τα αφεντικα μπορύσαν όταν ίθελαν να αφερέσυν ακόμα κε τι ζοι το δυλοπαρίκον.

Ανάμεσα στυς χορικυς ιπίρχαν πολι με μεγάλο τάλαντο: καλιτέχνες, μυσικι, αρχιτέκτονες, μα ι τίχι αφτον ίτανε όπος τον άλον χορικον. Τυς μεταχιριζόντανε όπος τυς άλυς κε σιχνα ζβίνανε στι σκλαβια τις δυλοπαρικίας ι μεγάλι εκίνι καλιτέχνες.

ΔΙΛΟΣΕΣ ΓΙΑ ΤΙΝ ΠΥΛΙΣΙ ΤΟ ΔΥΛΟΠΑΡΙΚΟΝ

Στις εφιμερίδες τις εποχις εκίνις διμοσιεβόντανε τέτιες διλόσες:

„Πυλιέτε λίγο αλατιζμένι οσετρίνα κε αντρόγινο".

Электронная библиотека РНБ

„Πυλιέτε ένας μπαρπέρις, τέσερα κρεβάτια, ένα πυπυλένιο στρόμα κε διάφορα σπιτίσια σχέδι".

„Πυλιέτε ένας ανίπαντρος, ικοσιπέντε χρονον· ανάστιμα δυο πίχες κε 10 βερσόκια. Για τιν τιμι μπορίτε νάροτίσετε στο σπίτι Αρ. 399.

Ι ΑΓΡΟΤΙΚΙ ΕΚΣΕΓΕΡΣΙ (ΝΠΥΝΤ) ΣΤΟΝ ΚΕΡΟΝ ΤΥ ΝΠΥΓΑΤΣΙΟΦ

Μεγάλι αγροτικι εκσέγερσι έγινε 150 χρόνια πριν, στον κερο τις βασίλισας Εκατιρίνις τις ΙΙ. Τιν εκσέγερσι αφτι κάνανε ι κοζάκι κε ι χορικι. Ι κοζάκι ι ίδιι άλοτες ίτανε δυλοπάρικι· μα επιδι δεν μπορύσανε να ιποφέρυν το ζιγο τον αφεντάδον-τυς φίγανε στα νότια μέρι, στις στέπες, κ' εκι κατικίσανε. Εκι ζύσανε, λέφτερι κάθε-τυς στανίτσα— χορια —καταγινόντανε στι γεοργία κε τιν χτινοτροφία. Ενοπλι πάντοτε ιποστιρίζανε τα χοριά-τυς απτις επιδρομές το γιτόνον-τυς —τατάρον.

Τιν επανάσταση αρχίσανε ι κοζάκι, πυ ζύσανε κοντα στον ποταμο Γιάικ, γιατι άρχισε να τυς πιέζι ι κιβέρνισι τυ τσάρυ. Ενοθίκανε με τυς επαναστάτες κε ι μπασκίρι τυ Υράλ. Μαζι μ' αφτυς κ' ι εργάτες τον ορινον εργοστασιον τυ Υραλ. Αργότερα ι επανάσταση κσαπλόθικε ς' όλο το Υραλ, ς' όλο το Βόλγα κε σε πολυς άλυς νομυς. Τα στρατέματα τον κοζάκον κιριέβανε τις τσαρικες πόλες· ι χορικι κέανε τις επάβλες τον αφεντάδον, πέρνανε τιν περιυσία-τυς, κρεμύσανε κε σκοτόνανε τυς κιρίυς-τον. Παραπάνυ απο 700 ικογένιες εβγενον χαθίκανε τότες.

Αρχιγος τις επανάστασις ίταν ο κοζάκος τυ Ντον Εμίλιος Μπυγατσιοφ, πυ πίρε τα όνομα τυ τσάρυ, Πέτρυ τυ ΙΙΙ, πυ τον έρικσαν ι αβλικί-τυ απτο θρόνο. Κάτυ απτι σιμέα τυ Μπυγατσιοφ μαζεφτίκανε στιν αρχι 300 κοζάκι, μα αργότερα ο αριθμος τον επαναστάτον έφταξε σε 300 χιλ. Ο Μπυγατσιοφ έφταξε ος το Βόλγα. Ι επανάσταση όλο κε κσαπλονιτανε κι ο κίντινος απισι λυσε τιν ίδια τι Μόσχα, όπυ ζύσαν πολι εβγενις, μα κε χορικι δυλοπάικο ίταν πολι. Κάθε μέρα περιμέναμε νάρχίσι ι στάσι στι Μόσχα. Μα δεν έγινε. Τα τσαρικα στρατέματα κατορθόσανε να νικίσυν τυς επαναστάτες κε να πνίκσυνε μες στο έμα τι μεγάλι αφτι αγροτικι επανάσταση.

Δεν ίχαν ι χορικι επαναστάτες τιν απετύμενι οργάνοσι να νκρεμίσυν το σίστιμα τον πομέστσικον επικεφαλις με τον τσάρο.

Μόνον ι εργάτες ίτανε σε θέσι να οργανόνυντε, να οργανόνυν κε τυς χορικυς για το νκρέμιζμα αφτυ τυ σιστίματος.

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟ ΧΟΡΙΚΟΝ ΓΙΑ ΤΙΝ ΑΠΕΛΕΦΤΕΡΟΣΙ-ΣΥΣ

Βαρια ίταν ι ζοι το χορικον στον κερο τις δυλοπαρικίας Δίσκολο τυς ίτανε να ιποφέρυν όλι εκίνι τι σκλαβια κε τιν εκμετάλεψι.

Γι αφτο πολι ανανκαζόντανε να φέβγυν απτα μέρι-τυς κε περιπλανοντυσαν στα δάσι κε στυς μεγάλυς δρόμυς γιμνόνοντας κε κλέβοντας τυς διαβάτες, ίτε μεταναστέβανε σε άλα μέρι μακρια απτυς αφεντάδες, τυς εκμεταλεφτές-τον. Πολι μεταναστέβανε κε σε κσένες χόρες όπος στιν Πολονία, στιν Τυρκία. Κάποτε μερικι χορικι σκοτόνανε τυς τσιφλικάδες-τον. Κάποτε δο,

Электронная библиотека РНБ

κάποτε κι, στα διάφορα μέρι κσεσπούσανε στάσες κε αγροτικα κινήματα ενάντια στους τσιφκικάδες. Τα τσαρικα στρατέματα καταπνίγανε τις στάσες αφτες με τον πιο σκλιρο τρόπο. Μα κάποτε τις στάσες το χορικον δεν μπορούσανε να καταπνίγυν αμέσος. Ολόκληρους μίνες βαστύσαν τα επαναστατικα κινήματα. Μα στο τέλος πολυς απτυς επαναστάτες αφτυς τυφέκιζαν κε πολυς κρεμούσαν.

Στον κερο τυ Αλεκσίυ Ρομανοφ, κατα το XVII εόνα στι Ρυσία κσέσπασε μια μεγάλι αγροτικι επανάσταση, αρχιγος τις οπίας ίταν ο Στεπαν Ράζιν. Ι επανάσταση άρχισε στο Ντον κσαπλόθικε ος στις χόρες τυ Βόλγα. Τελεφτέα τα τσαρικα στρατέματα νίκισαν τυς επαναστάτες κοντα στιν πόλι Σιμπίρσκι, πυ σίμερα λέγετε Υλιάνοφσκα.

Οπος το κίνημα τυ Στεπαν Ράζιν έτσι κε το κίνημα τυ Μπυγατζιοβ έδ:χναν το μεγάλο μίσος τον δόλον χορικον στυς πομέστσικυς κε προϊδοπιόσε τυς τελεφτέυς ότι πλισιάζι ι μέρα τις εκδίκισις.

Για τυς χορικυς δε ι επανάστασες αφτες ίτανε μεγάλο σκολιο τις ταξικις πάλις.

„ΛΕΦΤΕΡΙΑ"

Στις 19 τυ Φλεβάρι 1861 ο τσάρος Αλέκσαντρος ΙΙ ιπόγραπσε υκάζιο για τιν απελεφτέροσι το χορικον. Τόκαμε αφτο ο τσάρος όχι γιατι λιπάτο τυς χορικυς, μα γιατι φοβάτονε τις αγροτικες ταραχες κε στάσες, κι ακόμα γιατι ι δυλια το δυλοπάρικον δε σίφερε πια στυς γεοχτίμονες κε τυς εργοστασιάρχες, πυ αρχίσανε τότες να παρυσιαστυν. Πός έγινε ι „απελεφτέροσι" αφτι το χορικον; Δόσανε στυς χορικυς γις, μα ι γις αφτι ίτανε λίγι κε άσκιμι πιοτικα. Εκσον απ'αφτο ιποχρεονόντανε ι χορικι να αγοράσυνε τι γις, πυ τυς δοσανε. Κι ακόμα τυς πέρνανε φόρυς κε κάθε ίδυς νάλογ.

Ι ΜΑΤΟΜΕΝΙ ΚΙΡΙΑΚΙ

Κε πίγαν στον „πατέρα", βασιλια
πσομι γιρέβοντας τα πλίθια.
κι ο δολοφόνος τσάρος για πσομι
βόλια τυς έδοσε στα στίθια.

Ι. Γιατι γιορτάζυμε τις εικοσιδιο τυ Γενάρι;

Ποτες δε θα κσεχάσυν ι εργάτες το χιμονιάτικο εκίνο προι, 22 τυ Γενάρι, πυ το χιόνι στα πεζοδρόμια τυ Λενινγρατ — Πετρύπολι τιν λέγανε τότες — κοκίνισε απτο έμα τις εργατιας.

Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια δε δυλέβυν τιν ιμέρα αφτι, πυ ίνε αφιερομένι στι μνίμι τον αδικοσκοτομένον αδερφόν-μας απτυς δίμιυς τυ τσάρυ.

Τιν ιμέρα αφτι δε θα τιν κσεχάσι ποτες το προλεταριάτο όλυ τυ κόζμυ, γιατι πρότι φορα τότε ο ρόσος εργυτις γνόρισε τυς φίλυς κε τυς οχτρό-τυ κε πίρε το σοστο δρόμο πυ έφερε στο μεγάλο Οχτόβρι.

Электронная библиотека РНБ

II. Πος θεορύσαν ι εργάτες τον τσάρο;

Το κομυνιστικο κόμα — σοσιαλ-δημοκρατικο κόμα τον μπολσεβίκον λεγότανε τότες — ίκσερε πος για να καλιτερέπσι ι ζοι τον εργατον, έπρεπε να ρίκσυν τον τσάρο κε το τσαρικο σίστιμα.

Μα κομυνιστες ίτανε λίγι, ι πιο αναπτιγμένι κε σινιδιτι εργάτες. Ι περισότερι ίταν αμόρφοτι, δεν ίχαν σινίδισι τάκσις, δεν μπορύσανε να καταλάβυν τί τυς γιγόνταν κε γιάφτο θαρύσαν, πος ο τσάρος ίταν καλος άνθροπος, ένά ίδος «δίκευ πατέρα» πυ φρόντιζε για το καλο τυ λαυ.

Αφυ ο τσάρος ίνε καλος κε δίκεος πατέρας, γιατί ι εργοτες ζύσαν τόσον άσκιμα, ροτύσαν ι κομυνιστες.

— Γιατι δεν κσέρι τίποτα απαντύσαν ι εργάτες· ι ιπάλιλί-τυ κρίβυνε τιν αλίθια. Ολο τε φτέκσιμο ίνε τον ιπυργόν-τυ, τον κιβερνιτικεν ιπαλίλον, τον αστινόμον. Αφτι χορίζυνε τον τσάρο απτο λαο κε λένε πσέματα στον καλό-μας πατέρα.

Δεν κσέρανε ι απλοικι εκίνι άνθροπι, πος κι ο τσάρος ίτανε φονιας κε τίρανος, όπος κ' ιπάλιλί-τυ κε πος για να γιρέπσι κανένας το δίκιο-τυ απ-άφτυν, ίτανε το ίδιο, ςα να γιρέβι βοίθια απο δίμιο, ίτε ιπεράσπισι απο-φονια.

III. Ο Παπας Γαπον.

Τις μέρες εκίνες, όταγ πια ι ιπομονι τυ λαυ εκσαντλίθικε, παρυσιάστικε στο Λενινγρατ ο παπας Γαπον.

Ο παπας αφτος ίτανε ένας εγοιστις, πυ στα τελεφτέα κατάντισε προδότις, πράχτορας τις αστινομίας. Ιθελε όλι να μιλαν γιάφτον, να τυ ιποτάζυντε, να το θεορύνε αρχιγο, νάκύνε τις σιβυλές-τυ ι εργάτες κε να τον ακολυθάνε τιφλα, όπυ κι αν τυς οδιγύσε.

Στον κερο κίνο ίχαν ακόμα περάσι στυς εργάτες τα ραςα κε ι σταύρι. Χόρια απ' αφτα ο Γάπον ίκσερε να μιλα κε να ενθυσιάζι τυς ακροατές-τυ. Με τα λόγια-τυ κε με τα ράσα-τυ κέρδισε τιν εμπιστοσίνι τυ λαυ, πυ τονε θεορύσε αρχιγό-τυ. Ενο αφτος δεν ίταν αρχιγος τις εργατικις τάκσις κε δε μπορύσε νάνε αρχιγος.

IV. Ι αναφορα στον τσάρο.

Στο εργοστάσιο Μπυτιλόφσκι — ένα απτα μεγαλίτερα τυ Λενινγρατ — ι διέφθισι δίχος καμια ετία πέτακσε στυς δρόμυς τέσερις εργάτες. Ι εργάτες τυ εργοσταςίυ στίλανε επιτροπι στι διέφθισι για να πάρι πίσο στι δυλια τυς εργάτες. Ι διέφθισι αρνίθικε κ' ι εργάτες κίρικσαν απεργία. Μαζι μάφτυς. γρίγορα ενόθικαν κ' ι εργάτες τον άλον εργοσταςίον.

Ι απεργία σε λίγο έγινε γενικι.

Μαζέβοντας ι εργάγες, σιζιτύσαν αναμετακσί-τυς, πια μέτρα να πάρυν, για να μπορέσυν νάναπνέπσυν πιο λέφτερα κε ι ζοί-τυς να γίνι κάπος ιποφερτι κε ανθροπινι. Φάνικε τότε αναμεσά-τυς ο Γαπον κε τυς πρότινε να γράπσυν αναφορα — παράκλισι στον πατέρα τσάρο — πυ να τυ εκθέσυν πόσο

Электронная библиотека РНБ

δίχολι κατίντιςε ι ζοί-τυς, πόςο ιποφέρυν απτυς κιβερνιτικυς ιπάλιλυς κε να τυ παρακαλέςυν να βοιθίςι για να καλιτερέπςι λίγο ι θέςι τυ λαυ.

Ι ςιβυλι τυ Γαπον άρεςε ςτυς εργάτες. Εγραπςαν τιν αναφορα κε ιπογράπςανε 10 χιλιάδες. Θαρύςανε πος ο τςάρος θα διαβάςι με προςοχι τα παράπονά-τυς κε θα τυς ικανοπιίςι.

— Πάμε ςτον πατέρα-μας.

— Ινε καλος κε μας αγαπα, μόνο πυ δεν κςέρι τιν αλίθια.

Κςεκινίςανε όλι μαζι να πάνε ςτο παλάτι για να πύνε προφορικα ςτον τςάρο τα παράπονά-τυς, δίχος όπλα, με τα κςαφτέρια κε τις ικόνες τυ τςάρυ.

V. *Το έμα.*

Στις 9 τυ Γενάρι — παλια ιμερομινία — απόλα τα εργοστάςια κε τις φάμπρικες χιθίκανε ι εργάτες ςτυς δρόμυς τυ Λενινγρατ κε διεφτινθίκανε ςτο παλάτι.

Χαρύμενι κε ζοιρι, λες κε πιγένανε ςε χαρα, ί πανιγίρι. Πιγένανε να βρύνε ςτο μπαλκόνι τυ παλατιυ τον „πατέρα"-τυς να τυς χερετίςι κε να τυς ροτίςι πιος τυς αδίκιςε κε πια ίταν τα παράπονά-τυς.

Κι ο «πατέρας», τςάρος, για να τυς ιποδεχτι καλίτερα, παράτακςε ς'όλυς τυς δρόμυς αςτινόμυς κι οπλιζμένα ςόματά ςτρατυ. Πλίθος μικρα πεδια πυ πέζανε ςτον κίπο Αλεκςαντρόφςκι κε ςτυς γίρο δρόμυς, ςκαρφαλόνανε ςτα δέντρα για να βλέπυν καλίτερα.

Ακςαφνα ακύςτικε ι ςάλπινκα. Δόθικε το ςίθικα. Ι ςτρατιότες πέ φτυν ςτι γι κε πιροβολάνε ςτο άοπλο πλίθος. Στιν αρχι ι εργάτες νομίςανε πος πιροβολάνε ςτον αέρα. Μα ςε λίγο ακυςτίκανε ςτεναγμι, φονες, κλάματα κ'ενα ςορο ςκοτομένι κε πλιγομένι ςκεπάςανε τυς δρόμυς. Το πλίθος δεν κςέρι τί να κάνι.

Электронная библиотека РНБ

— Γιατί βαράτε, φονάζανε. Εμις δεν ίχαμε κακο σκοπο, κανένα δε θέλαμε να βλάπσυμε. Διέτε-μας, ίρθαμε δίχος όπλα!

Μα κανένας δεν τους άκυε.

Ετσι ιποδέχτικε ο „πατέρας" τσάρος τα „πεδιά-του".

Πίγανε να πύνε το παράπονό-τους κι αφίσανε στα πεζοδρόμια τα κορμιά-τους βάπσανε με το έμα-τους το χιόνι του δρόμυ.

Το πάθιμα αφτο ίτανε μάθιμα για τους εργάτες.

Το έμα που χίθικε δεν πίγε του κάκυ. Κατάλαβαν πια ι εργάτες τους οχτρους κε τους φίλους-τους. Κατάλαβαν ακόμαν, πος με παρακάλια κε ιρινικα μέσα δεν γίνετε τίπτα.

Τι λεφτεριά θε να μας δόσι
το χέρι-μας άλος κανις

Γιατί ι εργάτες πίγανε στον τσάρο;
Γιατί τι μέρα, 9 του Γενάρι 1905, τι λέμε „Ματομένι Κιριακι";
Τί νιόσανε ι εργάτες τι μέρα τις „Ματομένις Κιριακις";

ΠΕΝΘΙΜΟ ΕΜΒΑΤΙΡΙΟ

Επέσατε θίμα αδέρφια εσις,
σε άνισι μάχι κι αγόνα.
Ζοι, λεφτερια κε τιμι του λαυ
φιλάγοντας, βρίκατε μνίμα.

Σιχνα σε ιγρες σκοτινες φιλακες
πικρες επεράσατε μέρες
κε μ'ένα του δίμιυ λόγο εφτις
σας φέραν ομπρος στιν κρεμάλα.

Γλενταν ι τιράνι κε μες στο ποτο
τι λίθι να βρύνε ζιτάνε.
Ι μέρες-τον όμος γενίθικαν πια
κε τέλος φριχτο τους προζμένι.

Θεριέβι ο γίγαντας τόρα λαος
τινάζι δεζμα κι αλισίδες . . .
Εόνια ι μνίμι για σας αδερφι,
στον τίμιο, πυ πέσατε αγόνα . . .

ΠΡΟΚΙΡΙΚΣΙ ΤΥ ΚΟΜΑΥΟΣ ΤΟΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΝ ΣΤΥΣ ΣΤΡΑΤΙΟΤΕΣ.

Προλετάριι όλυ τυ κόζμυ, ενοθιτε!

Στρατιότες! Χτες απτα χέρια-σας κε τα κανόνια σκοτόθικαν εκατοντάδες αδέρφια-σας.

Электронная библиотека РНБ

Δε σας στίλανε να πολεμίσετε τους γιαπονέζους, μα τις άοπλες γινέκες κε τα πεδια. Ι ακσιοματικί-σας σας ανανκάσανε να γενίτε δολοφόνι.

Στρατιότες! Πιύς σκοτόσατε; Κίνυς πυ πίγανε στον τσάρο να ζιτίσυνε λεφτερια κε καλίτερι ζίσι — λεφτερια κε καλίτερι ζοι για τον εαφτό-τυς κε για σας, για τυς πατέρες κε τ' αδέρφια-σας, τις μανάδες κε τις γινέκες-σας.

Ντροπι κε όνιδος! Ίστε αδέρφια-μας, κε σε σας, όπος κε σέμας χριάζετε ι λεφτερια κι όμος μας βαράτε!

Φτάνι! Ελάτε στον εαφτό-σας στρατιότες! Ιστε αδέρφια-μας! Σκοτόστε τυς γαλονάδες εκίνυς, πυ σας διατάχνυν να μας τυφεκίζετε.

Αρνιθίτε να πιροβολίτε στο λαο. Περάστε στο μέρος-μας κε μαζι ενωμένι ας πάμε ενάντια στυς οχρύς-μας. Δόστε-μας τα όπλα-σας!

Κάτο ο δολοφόνος τσάρος!
Κάτο ι δίμιι γαλονάδες!
Κάτο ι απολιταρχία!
Ζίτο ι λεφτερια!
Ζίτο ο σοσιαλιζμος!

Ι ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΥ 1905

Τα γεγονότα τις 9 του Γενάρι άνιξαν τα μάτια του εργατικυ κόζμυ, δίχσανε στυς εργάτες πος με το καλο τίποτε δεν μπορύνε να περιμένυν απτον τσάρο κε τιν κιβέρνισί-τυ.

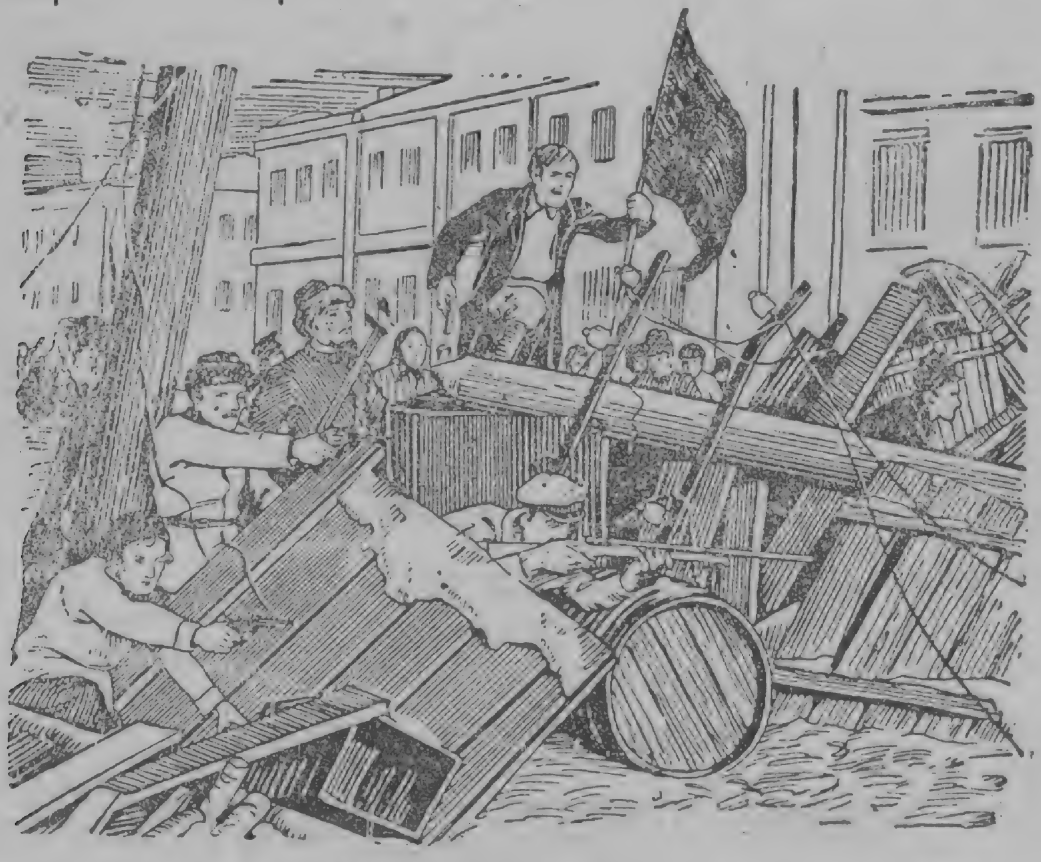

Τόρα το καταλάβανε όλι—όχι μονάχα ι πιο προχοριμένι εργάτες—πος:

Κανις εμας δε θα γλιτόσι
θει, ιρόι, βασιλις:
τι λεφτερια θε να μας δόσι
το χέρι-μας άλος κανις.

Электронная библиотека РНБ

Παντυ ςὅλες τις πολιτίες κε τα εργατικα κέντρα αρχίσανε να κάνυν ι εργάτες ςτάσες κι απεργίες. Ιςτερα απτις 9 τυ Γενάρι ς'όλι τι χόρα αρχίσανε αγροτικες ταραχες. Μερικι αγρότες πέρνανε με βία τα χοράφια τον τσιφλικάδον, άλι αρνιόντυσαν να πάνε στρατιότες κε να πλισόνυν φόρυς.

Ι επαναστατικι κίνισι κσαπλόθικε στο στρατο κε στο στόλο. Εκι στυς στρατόνες κε στα καράβια διαβάζανε „απαγορεμένα" βιβλία κε κσιγύσανε στυς νάφτες κε στυς φαντάρυς ςίντροφι επαναστάτες, πια σιμασία έχι ο αγόνας κε γιατι γίνετε.

Ι φοτια τις επανάςταςις άναπςε παντυ. Το χινόπορο—τον Οχτόβρι—άρχισε παντυ ι απεργία. Απέργισαν ι εργάτεε τον τ.πογραφίον, ι σιδιροδρομικι, ι εργάτες στα εργοστάσια κε τις φάμπρικες· ςταμάτισαν ι εργασίες παντυ: στις τράπεζες, στα γραφία, στυς ιλεχτρικυς ςταθμυς, κλίσανε τα μαγαζια, ςταμάτισαν τα τραμ.

Τότε πρότι φορα ιπο τιν οδιγίαν τυ κὸματος τον μπολςεβίκον, οργανόθικαν τα ςοβετ απο τυς εργάτες.

Στιν Ρυσία τότες ίτανε δίο κιβέρνισες, ο τσάρος κε τα ςοβετ.

Το ςοβετ οδιγύσε όλιν τιν απεργίαν. Ι φάμπρικες ι σιδερόδρομι, το ταχιδρομίο. Ο τιλέγραφος, όλι τυς ιπακύγανε στις διαταγες τυ ςοβετ.

Πενίντα διο μέρες εργαστικε το ςοβετ απο τον Οκτόβρι ος το Δεκέβρι τυ 1905.

Αφτο ίτανε ι πρότι εργατικι κιβέρνισι στι χόρα. Αλα ι εργάτες κε ι χορικι δεν ίτανε οργανομένι όπος έπρεπε. Το ςοβετ διαλίθικε κε διόχτικε. Ο τσάρος νίκισε

Το ςοβετ δεν ενεργύσε όπος έπρεπε τολμιρα για τιν εκσυσία.

Ομος το 1905 ίτανε μεγάλο μάθιμα για τυς εργάτες κε χορικυς. Πρότα απόλα αφτι καταλάβανε καλα ότι ο τσάρος ίνε αντιπρόσοπος τον πομέσσικον κε καπιταλιστον. Ιςτερα ι εργαζόμενι κατάλαβαν ότι για να νικίσι κανις χριάζετε καλι οργάνοσι.

Πολι εργάτες κατάλαβαν ότι το μόνο κόμα που προσπαθι για τις εργάτες κ' εργαζόμενυς χορικυς ίνε το κόμα τον πολςεβίκον.

Ολα αφτα φέρανε τι νίκι τον εργατον κε εσγαζὸμενον χορικον στο 1917· Το 1905 ίτανε δοκιμι για το 1917.

ΤΙ ΕΛΕΓΕ Ο ΛΕΝΙΝ ΓΙΑ ΤΙΝ 9 ΤΥ ΓΕΝΑΡΙ ΤΥ 1905

Ο Λένιν για τα γεγονότα τις 9 τυ Γενάρι έλεγε:

«Σπυδέα ιστορικα γεγονότα γίνυντε στι Ρυσία.

Το προλεταριάτο σικόθικε ενάντια στο τσαριζμο.

Χιλιάδες σκοτομένι κε πλιγομένι, νά τὰποτελέζματα, τις Ματομένις Κιριακις στιν Πετρύπολι.

Ο τσάρος νίκισε τυς άοπλυς εργάτες, τις γινέχες κε τα πεδια. Ο τσάρος νίκισε τον οχτρο, τυφεκίζοντας ρίχνοντας στι γις τυς εργάτες...

Электронная библиотека РНБ

Νε, μεγάμο ίταν το μάθιμα.

Το ρύσικο προλεταριάτο δε θα κσεχάσι ποτες το μάθιμα αφτο. Τα πιο απροετίματα, τα πιο αργοποριμένα στρόματα τις εργατικις τάκσις, πυ πιστέβανε στον τσάρο ιλικρινα, πυ πιθιμύσανε να παραδόσυνε ιρινικα στον ίδιο τον τσάρο τιν απέτισι τυ κατατρεγμένυ λαυ—όλι αφτι πίρανε μεγάλο μάθιμα απτι στρατιοτικι δίναμι πυ οδιγύσε ο ίδιος ο τσάρος, ίτε ο θίος-τυ—ο μεγάλος πρίνκιπας Βλαδίμιρος».

ΠΙΟΣ ΙΤΑΝΕ Ο ΕΤΙΟΣ ΤΥ ΠΟΛΕΜΥ ΤΥ 1914

Ο καπιταλιζμος δε μπορι να ζίσι χορις πόλεμο.

Ι καπιταλιστες όσο κε να κερδίζυν καμια φορα δεν χορτένυν. Για να κερδίζυν πολα πρέπι νάχυν μεγάλες αγορες γιά να πυλίσυν τα πράματα πυ παράγυν στις φάμρικές-τυς, με τον ιδρότα τον εγατον.

Πρέπι να περνυν απο κάπυ ανεπεκσέργαστι ιλι για τι φάπρικες κε τα ζαβότια-τυς: κάρβυνο, νέφτι, βαμπάκι, πσομι, μαλι κ.τ.ρ.

Ι πλύσιι κάθε κράτυς προσπαθύνε να έχυνε περισότερες χύρες για το εμπὸριο κε τιν εκμετάλεπσι.

Για νάφερέσυν τις αγορες ο ένας απτον άλο κάνυν πόλεμο.

Στο 1914 μεγάμα κράτι ίτανε ι Ανκλία, Γαλία, Ιταλία, Γερμανία, Ιαπονία, Ροσία κε ι Ενομένες πολιτίες τις Βόριυ Αμερικις.

Στο περαζμένο εόνα το δινατότερο κράτος ίτανε ι Ανκλία. Αλα στα τελεφτέα ςαράντα χρόνια βγίκε στο μέσο νέο καπιταλιστικο κράτος ι Γερμανία, πυ άρχισε να ζιτα νέες κε νέες αγορες, πυ ίπαμε παραπάνο, κε πυ τις λένε απικίες ίτε κολόνιες.

Απικίας ζιτύσανε κε τἄλα καπιταλιστικα κράτι ι Γαλία κε ι Ρυσία. Ι Ανκλία πυ ίχε τις περισότερες απικίες στιν Ασια, Αφρικι, Αφστραλία κε Αμερικι, όχι μόνο δεν ίθελε να παραχορίσι αφτες σε κανένα, αλα ακὸμι ίθελε νάφερέσι κ'άλες.

Πολα χρόνια όλι-τυς ετιμαζότανε για πόλεμο κε στο 1914 άρχισε ο πὸλεμος.

14 κράτι στίλανε 70 εκατομίρια εργάτες κε χορικυς στον πόλεμο να αλιλοσκοτυθύνε.

Γ. Ανατολίτι

ΟΜΠΡΟΣ ΒΛΑΣΤΑΡΙΑ ΤΙΣ ΚΟΜΥΝΑΣ

Εμις βλαστάρια
τις Μοσκοβίας σταβραιτι
τις άνικσι τα χελιδόνια
κε τις αλίθιας ι βλαστι.

Απο τι γι τυς βασιλιάδες
κι απτα υράνια τυς θευς
ρίχνυμε, κάνυμε σιντρίμια
κάθε τιράνω τυς δομυς.

Электронная библиотека РНБ

Ομπρος τις άνιξις βλαστάρια
τάπριλομάι σταβριατι,
σιντρίμια ας ρίξι τις αλίσες
το ατσαλένιο-μας κορμι.

ΠΣΟΜΙ ΚΕ ΙΡΙΝΙ

Τέσερα χρόνια βάστακσε ο πόλεμος αφτος.

Μεγάλι φτόχια επικρατύσε σ̈όλες τις χόρες πυ πολεμύσαν. Ιδιέτερα όμος ι πίνα κε ι φτόχια βασίλεβε στιν τσαρικι Ρυσία.

Ολες ι κιβερνιτικες οργανόσις τυ τσάρυ, όλι ι μπυρζυαζία λίστεβαν τυς εργαζομένυς, κε στιν πόλι, κε στο χοριο. Ι επανάστασι άρχισε.

Να μια απ'τις ικόνες τυ Λενινγρατ. Μπροστα σ̈ένα πσομοπυλίο μαζεμένο μεγάλο πλίθος—γινέκες κε πεδια, ι ικογένιες τον εργατον κε χορικον ι άντρες το οπίον σκοτονόντανε στο μέτοπο—για 'ιν πίστι κε πατρίδα τυ τσάρυ.

Πινυν τα μικρά-τυς πινυν κ'αφτι. Να ιπομένυν άλο δεν μπορυν.

— Πός να ισιχάσι κανις μ'αφτι τιν κατάστασι, έλεγε μια γινέκα πυ στεκότανε στ̈άκρο.

Δεν κσέρις γιατι φονάζυμε, ροτύσε, στεκόμαστε, έλεγε στι σιρα όλι τ νίχτα, κε το πσομι πυ φέρανε έφτασε μονάχα σε ίκοσι νομάτυς, κιάλι; Νάπαν τύσε κανις δεν ίταν. Εφόναζαν, αναστέναζαν—γινέκες, πεδια. Ο γοροτοβόι (αστινόμος) εφόναζε. Σας λένε κλιστο ίνε, πυ χάνεστε, τί σφίνκετε, τί άνθροπι ίστε;

Το πλίθος αγαναχτύσε, φόναξε, ί̈βριζε.

Μια γινέκα κοροΐδεβε το γοροτοβόι.

— Κίριε γοροτοβόι, ε κίριε γοροτοβόι! Αντι να πολεμας εδο πέρα τις γινέκες κε τα πεδια δεν ίταν προτιμότερο να πας να πολεμας εκι πέρα στο. μέτοπο Μα το θεο ακσίζι!

Αφτι τι στιγμι παρυσιάστικε μια γινέκα, με φλογερα μάτια, ιπερβολικα εθυσιαζμένι, βγίκε πάνο σ̈ένα ίπσομα κε με μαχιτικι φονι ίπε.

— Γινέκες τι περιμένετε! Μίπος ίμαστε πρὸβατα! Απο πιόνα περιμένετε βοίθια!

Εκι πέρα μαζόχτικαν ι εργάτριες τις φάμπρικας πυ πάνε να ζιτίσυνε πσομι· θ'απετίσυνε να τυς δόσυνε πσομι, πάμε μαζί-τυς! Δεν ίμαστε κε μις γινέκες εργατον!

Αφτίνα τι στιγμι πέρα απ' τι γονια εφάνικε πλίθος εργάτριον τις φάμπρικας.

— Σοστα λέγι, σοστα λέγι, ακύστικαν φονες απ' τι μάζα. Στι στιγμι το πλίθος κυνίθικε, σα χίμαρος κ'εγέμισεν τυς δρόμυς. Ι φονες όλο κ'ιπσονόπανε—πσομι κ' ιρίνι,

Βγένανε οράτορι κε μιλύσανε για ιρίνι, για πσομι.

Электронная библиотека РНБ

Τιν άλι μέρα σε διάφορα μέρι τις πόλις αρχίσανε σινκεντρόσις κε μίτινγ.

Ι κιβέρνισι τυ τσάρυ έστιλε τιν αστινομία να διαλίσι τις σινκεντρόσες, κι όταν αφτι μονάχι δεν το κατόρθοσον έστιλε κε καζάκυς.

Το πλίθος γέμισε τυς δρόμυς, όλι άοπλι προχορύσανε χορις τραγύδια, μόνον ακυγόνατε—πσομι, ιρίνι! Ο πρίσταβος (αρχιγος τον αστινόμον) ιδιέτακσε να βγάλυν τα σπαθια ι γοροτοβίε.

Παρυσιάστικαν κ' ι καζάκι.

— Κοζάκι γλιτόστε-μας, ακυστίκανε φονες απ'το πλίθος. Σινέβικε κάτι τ'απίστεφτο.

Ι κοζάκι εγίρισαν με τι μάζα, καταπάτισαν τον πρίσταβο κε διόκσανε τιν αστινομία.

Ι επανάστασι άρχισε.

Ι ΠΡΟΣΟΡΙΝΙ ΚΙΒΕΡΝΙΣΙ

Ολο τον κερο τυ πολέμυ ι μπολσεβικι ετίμαζαν τιν επανάστασι. Ο Λένιν κι όλο το κόμα-τυ, το κόμα τον μπολσεβικον, ίκσεραν ότι τον πόλεμο θα τον σταματίσι μόνο ι επανάστασι. Χορις να σταματύνε ύτε μια στιγμι—οδιγύμενι απ το κέντρικο κομιτάτο, επικεφαλις τυ Λένιν έκαναν τιν προπογάνδα-τυς.

Στα εργοστάσια κε στις φάμπρικες στυς εργάτες κ'εργάτριες, στις καζάρμες στο στρατο, στο στόλο—στυς νάφτες, παντυ, παντυ το κόμα τον μπολσεβικον μιστικα ετίμαζε τιν επανάστασι.

Ιστερα απο τιν επανάστασι τυ Φλεβάρι ι εκσυσία έπεσε στα χέρια τις κρατικις ντύμας.

Ι ντύμα αποτελίτο απο πομέστσικυς κε καπιταλιστες (396) κυλάκυς (46). Αφτι ι ντύμα έκλεκσε κιβέρνισι πυ τιν ονόμασε „Προσορινι κιβέρνισι".

Ι εργάτες οργανόσανε τι δικί-τυς κιβέρνισι—το σοβετ τον εργατον.

Στο σοβετ έστιλαν τυς ατιπρόσοπύς-τον κ' ι στρατιότες κ'ι χορικι.

Ετσι στα 1917 πλάγια στιν προσορινι κιβέρνισι ιπίρχανε τα σοβετ-αντιπροσόπον τον εργατον, στρατιοτον κε χορικον.

Ομος στιν αρχι στο σοβετ ιπερεσχίανε ι αντιπρόσοπι τον εσέρον κε μενσεβίκον. Αφτα τα κόματα βοιθύσανε τιν „προσορινι κιβέρνισι" να διναμόσι,

Για τυς εργαζόμενυς τα πράματα δεν έλακσαν.

Το οχτάορο δεν εφαρμοζότανε.

Ι γις εκσακυλυθύσε να μίνι στα χέρια τον πομέστσικον κε μοναστιριον.

Ι καπιταλιστες εκσακολοθύσανε να εκμεταλέβυντε κε να βγάζυν άπιρα κέρδι.

Ο πόλεμος κσακολυθύσε κε δε φενότανε να τελιόσι.

Αργότερα ι εργάτες κ' ι χορικι καταλάβανε ότι γελαστίκανε απο τυς εσέρυς κε μενσεβίκυς κε γιρίσανε με το μέρος τον μπολσεβικον.

Ι μπολσεβικι νκρέμισαν τιν προσορινι κιβέρνισι κε οργάνοσαν τιν κιβέρνισι τον εργατον κε χορικον.

Электронная библиотека РНБ

Ερωτίσις.

Πιόνα αντιπροσόπεβ ι Προσορινι κιβέρνισι.

Πιός ιποστίριζαν ι εσέρι κε μενσεβικι.

Γιατί το σοβετ γιρίσανε με τυς μπολσεβικυς.

Πιό απ τα πολιτικα κόματα ιποστίριζε τα σιφέροντα τον εργατον.

Πιός βοιθούσε τυς εργάτες να καταλάβυνε τυς πραματικυς φίλυς-τον.

Ι κομυνιστικιμι Διεθνι—ενόνι τυς προλετάριυς όλον το χορον,
πυ δε θέλυν ν'άνε μιστοτι δύλι κε σκλάβι τον καπιταλιστον.

Ο Οχτὸβρις έδοσε στυς εργαζόμενυς τι λεφτεριά-τυς
Ο Οχτόβρις έδοσε στα πεδια το νέο σκολιο.
Ο Οχτὸβρις έδοσε τυς πεδικυς κίπυς κε τα πεδικα σπίτια
Ο Οχτὸβρις έδοσε τα Οχτοβρόπυλα·
Ο Οχτόβρις έδοσε τι μόρφοσι στυς εργαζόμενυς κε στα πεδιά-τυς,

Ο ΟΧΤΟΒΡΙΣ ΣΤΟ ΧΟΡΙΟ

Γίριζαν απτον πόλεμο στο χοριό-τυς τρις στρατιότες κ'έλεγαν στυς σιντοπίτες-τυς.

—Ε, άμιρι, σκλάβι ίσαστε, σκλάβι κε μίνατε. Λόγια: πολα «ίρθε το τέλος τυ γεοχτίμονα"

Μα πός; Μιά-τυ τρίχα δεν ανκίκσατε. Λέτε πος τυ πίρατε τι γις.... Κε πυ ίνε; Πιός τονε διεφτίνι; Φένετε πος τα χέρια-σας ίνε κοντα για τι γις τυ γευχτίμονα... Σας μπερδέβυνε μονάχα ι διάφορες Επιτροπες, πυ σας κιβερνάνε... Θέλυν να σας γελάσυν... Κσετάσατε καμια φορα πιι ίνε σάφτες τις Επιτροπες; Κυλάκι κε τεμπέλιδες'. Ηρέπι να τυς διόκσυμε απτις Επιτροπες. Πρέπι να χορίσυμε κι δικύς-μας ανθρὸπυς, πυ να φροντίζυνε για τι φτοχολογια. Μπολσεβίκυς... Ι μπολσεβίκι θα μας δόσυν πραματικα γις κε λεφτερια.

Κι αρχίσανε ι στρατιότες να διιγύντε στυς σιντοπίτες-τυς τί έκαναν ι μπολσεβίκι κε τί ετιμάζυντε να κάνυν.,.

Μπτι μέρα πυ γιρίσανε στο χοριο ι στρατιότες, ι ομιλία παντυ ίτανε για τυς μπολσεβίκυς.

Электронная библиотека РНБ

Προσκαλούσαν παντυ τυς στρατιότες να τυς κσιγίσυν τί ίνε ι μπολσεβίκι κε τι ζιτύνε:

Τα μέλι τον Επιτροπον κε ι κυλάκι, βλέποντας πος ι περισότερι χορικι με εφχαρίστισι ακύνε τυς στρατιότες κε διοργανόνυντε, φοβίθικαν πολι.

Δοκίμασαν να τυς καταπίσυν πος ι μπολσεβίκι ίνε οχτρι τις πατρίδας, πος τυς γελύνε, μα ι χορικι κε να τυς ακύνε δεν ίθελαν. Δοκιμάσανε να κσεκάνυν τυς στρατιότες, μα φοβιθίκανε..

Οταν έγινε ι επανάσασι τυ Οχτόβρι στο χοριο τιν πρὸτι ίδισι για το μεγάλο γεγονότο τιν έφεραν ι στρατιότες μπολσεβίκι. Κατεβίκανε στιν πόλι τι μέρα κίνι κι απτις εφιμερίδες έμαθαν πος ι μπολσεβίκι στις προτέβυσες— στο Πετρογρατ κε στι Μόσχα—επαναστάτισαν κε ρίκσανε τιν μπυρζυαζία.

Αφικαν κε δρόμο πίσο στο χοριο ι στρατιότες. Ενας απάφτυς ανέβικε στο καμπαναριο κι άρχισε να χτιπα δινατα τιν καμπάνα.

Ετρεκσαν ι χορικι κε βλέπυν το στρατιότι να κυνάι μια φιμερίδα κε φονάζι:

—Νά-το, νά-το... ρίκσαμε πιν εκσυσία-τυς . . νικίσαμε . . .

Ι εκσυσία τόρα πέρασε στα χέρια τον μπολσεβίκονε, φονάζι ο άλος. Στα χέρια τον εργατον κε χορικον. Κάτο ι παλες επιτροπις . . . . . Εκλέκστε νέες μπολσεβίκικες. Δικί-μας τόρα ι εκσυσία

Κε άρχισαν ι χορικι να σιζιτυν πιυς να βάλυν στι νέα επιτροπι, κε βάλανε μονάχα μπολσεβίκυς κε φτοχυς.

Ι νέα επιτροπι εφτις πίρε τι γις απτο γεοχτίμονα κε τιν παρέδοσε στυς χορικυς.

---

1. Με πιύς κε γιατι πολεμίσαν ι χορικι:
2. Τί έδοσε ι Οχτοβριανι επανάστασι στυς εργάτες;
3. Τί έδοσε ι Οχτοβριανι επανάστας; στυς χορικυς;
4. Μάθετε απτες γονιύς-σας πος έγινε στο χοριό-σας ι Οχτοβριανι επανάστασι. Διγιθίτε-το στιν τάκσι-σας.

ΤΟ ΚΟΜΑ ΤΥ ΛΕΝΙΝ Κ'Ι ΟΧΤΟΒΡΙΑΝΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

Ι μεγαλίτερι επανάσταση στον κόζμο, ι χτοβριάνι, έγινε στιν ακμι τυ ιμπεριαλιστικυ πολέμυ.

Το κόμα τυ Λένιν έρικσε τα σιθίματα:

„Κάτο ο λιστρικος πόλεμος" „Ι γις στυς εργαζόμενυς" "Ολι ι εκσυσία. στα Σοβετ".

Τα σιθίματα αφτα μιλύσανε στιν καρδια τυ κάθε εργάτι κε χορικυ γιατι κσέφραζαν τυς πόθυς κε τις επιθιμίες-τυς.

Ι εργαζὸμενες μάζες έβλεπαν πος τοκόμαν τυ Λένιν προστάτεβι τα σιφέροντά-τυς κε γιάφτο μεγάλονε ι εμπιστοσίνι-τυς προς αφτο κε προς τον ίδιο το Λένιν.

Электронная библиотека РНБ

Σίντροφι εργάτες—έλεγε το κόμα τυ Λένιν—τότε μονάχα θα μπορέσυμε να νικίσυμε, όταν θ'άχυμετιν ιποστίριξιν κε τιν εμπιστοσίνι τ-ς αγροτιας.

Χέρι με χέρι με τυς αγρότες θα ρίξυμε τον κινο οχτρο.

—Σίντροφι αγρότες—έλεγε το κόμα τυ Λένιν—ι εργακικι τάξι θα σας βοιθίσι να γλιτόσετε απτιν εκσυσία το γεοχτιμόνον κε το ζιγο τις ἀριστοχρατίας. Ενοθίτε με τιν εργατικι τάξι.

Κε σικοθίκανε στο πόδι μαζι ι εργάτες κ'ι αγρότες. Το κόμα τυ Λένιν μ'όλες τις δίναμές-τυ βοίθιζε να νικίσυν. Κ'ι λαικες μάζες νικίσανε. Τον Οχτόβρι κάτο απτιν καθοδιγισι τυ κόματος τυ Λένιν πίρανε τιν εκσυσία στα χέρια-τυς τα Σοβετ τον αντιπροσόπεν τον εργατον κε χορικον. Κι ο πρότος νόμος τυ Σοβετ τον αντιπροσόπον τον εργαζόμενον ίτανε ο νόμος για τιν ιρίνι κε τιν παραχόρισι τις γις στυς εργαζόμενυς.

Ροτίσατε τυς δικύ-σας για τα γεγονότα τυ Οχτόβρι στιν πόλι-σας ί στο χοριός-σας

Μάθετε αν χτιπίθικαν ι εργάτες τις πόλις-σας με τυς λεφκοφρυρυς κε πός ι εκσυσία πέραςε στα χέρια τον Σοβετ.

Διαλέκστε πιίματα για τιν Οχτοβριανι επανάστασι κε αντιγράπστε-τα στο λέφκομά-σας.

Ο ΛΕΝΙΝ Κ'Ι ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ

Μόλις ο Βλαδίμιρος Ιλιτς στις 3 τυ Απρίλι 1917, πάτισε το ποτιζμένο απτο έμα τις εργατιας χόμα τις Πετρύπολις, έρικσε το σίθιμα: „Ζίτο ι πανκόζμια σοσιαλιστικι επανάστασι".

Ι αστικι κιβέρνισι τότε μαζι κι όλι ι αστικι κινονία κατάλαβαν πος έφτασε ο φοβερος οχτρος.

Κε δε γελάστικαν. Ο Βλαδίμιρος Ιλιτς στις ομιλίας πυ έκανε στις εργατικις σινκέντροσες κε στις σινεδρίασες τον Σοβετ τον αντιπροσόπον τον εργατον κε χορικον έρικσε τι μάσκα απτο πρόσοπο τις προσορινις κιβέρνισις κε τον αρχιγόν-τις κ'έδικσε στον εργαζόμενο λαο τιν αλιθινί-τυς φισιογνομία.

—Γελάτε τυς στρατιότες, έλεγε, πυ τυς ιποσκεθίκατε ιρίρι κ'εκσακολυθίτε τον πόλεμο. Γελάτε τυς χορικυς, πυ τυς λέτε μόνον επαναστατικες φράσες, μα δεν τυς δίνετε γις. Γελάσε τυς εργάτες, πυ τυς τρεφετε με ιπόσκεσες κε παράλιλα βάζετε ίπυργυς καπιταλίστες.

—Δεν πίραμε τιν εκσυσία για να κσακολυθίσυμε τον πόλεμο, να τρέφυμε τυς καπιταλιστες κε να δυλέβυμε κσανα για τυς πομέστσικυς.

Πίραμε τι λεφτερια, για να ρίξυμε τυς πομέστσικυς, να πάπσυμε τον πόλεμο κε να πάρυμε τα εργοστάσια κε τις φάμπρικες απτυς καπιταλιστες.

Ι προσορινι κιβέρνισι αποφάσισε να γλιτόσι απτο Λένιν, να τον πιάσι κε να τον σκοτόσι α θάταν βολετο.

Электронная библиотека РНБ

Ο Λένιν ανανκάστικε να κριφτι. Στιν αρχι έκανε λίγες μέρες στο σταθμο Ραζλιβ, κοντα στο Σεστροράτσκα κε κατόπιν έφιγε στι Φιλανδία, απότου κσαναγίριςε πάλι κριφα στις αρχες του Οχτόβρι.

Στιν Πετρούπολι κριβότανε ο Ιλιτς στο ραιόνι Βίποργ, στις εργατικες σινικίες, κσακολυθόντας απο κι τις προετιμασίες για τιν επανάστασι. Εγραφε άρθρα, κσιγύσε, προπαγάντιζε, κατάπιθε όσους διαστάζανε. Στις 25 του Οχτόβρι (με τιν παλια μερομινία) ο Λένιν προσκαλύσε τους εργάτες στον τελεφτέο κε αποφασιστικο αγόνα

Ι εργάτες τον ακολούθιςαν κε νικίσανε.

Στιν δέφτεροι Πανροσικι σινέλεφσι τον Σοβετ ο Λένιν ομιλι.

—Εκς-ονόματος τις εργατικις τάκσις κε του επαναστατικου εργατικου πλιοθίζμου διλόνο:

—Ολι ι εκσυσία στα Σοβετ.

—Ολι ι γις στους καλιεργιτές-τις.

—Ι φάμπρικες, τα εργοστάσια στα χέρια του κράτους.

—Δεν ιπάρχυν πια δούλι κε κίριι. Απο σίμερα όλι ι εργαζόμενι ίνε πόλίτες τις Σοβετικις Διμοκατίας. Ολι πρέπι να δυλέβυν. Οσι δε δυλέβυν δεν πρέπι κε να τρόνε.

—Εμπος λιπο στο έργο.

Κι εργάτες κ' ι χορικι θριαμβεφτικα απαντίσανε:

Μονάχα μις ι δυλεφτάδες,
τις εργασίας στρατια

Электронная библиотека РНБ

θα κιβερνίσυμε τον κόζμο.
Όλι ι παράσιτι μακρια.

ΤΟ ΠΕΤΡΟΓΡΑΤ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ

I.

Προμι δεν ιπίρχε στο Πετρογρατ. Ανάστατι ίταν ι εργάτες στις φάμπρικες κε στα εργοστάσια.

Ανάστατος όλος ο πλιθιζμος. Κε ι Προσορινι κιβέρνισι, πο αποτελιότανε απο εμπόρυς κ' εργοσταsιάρχες κε τυς ανθρόπυς-τυς δε σκεφτότανε να φέρι τρόφιμα στιν πόλι, δε σκεφτότανε να δόσι γις στυς αγρότες κε να πάρι τα εργοστάσια κε τις φάμπρικες απτυς καπιταλιστες. Φρόντιζε μονάχα πος νάρχίσι νέα επίθεσι ενάντια στι Γερμανία, να στίλι στο μέτοπο τα επαναστατικα στρατέματα τυ Πετρογρατ.

Το κόμα τον μπολσεβίκονε, σίφονα με τιν πρόταsι τυ Λένιν αποφάσισε να ρίκσι τιν Προσορινι κιβέρνισι κε να εγκαθιδρίσι τιν εκσυσία το Σοβετ, τον αντιπροσόπον τον εργατον, κε στρατιοτον.

Στο δέφτερο δεκαπεντάμετρο τυ Οχτόβρι 1917 ι εργάτες κε τα επαναστατικα στρατέματα τυ Πετρογρατ ίταν πια έτιμα στιν ένοπλι επίθεσι ενάντια στιν προσορινι κιβέρνισι.

II

Στις 25 τυ Οχτόβρι στιν πλατία τυ παλατιυ κιλύσαν ολόκλιρα κίματα ανθρόπον· στρατιότες, νάφτες, οπλιζμένι εργάτες.

Βαρια στο Νέβα αντιλάλισε το κανόνι. Ιταν ι πρότι κανονια απτο καράβι „Αβρόρα“

Αρχισε ι γενικι επίθεσι ενάντια στο Παλάτι, όπυ βρισκότανε ι Προσορινι κιβέρνισι.

Στυς δρόμυς όλι τι νίχτα γινόταν επίμονι κε κοπιαστικι εργασία— φκιάνετε οδοφράγματα.
Εριχναν πάνο στο διμόσιο δρόμο κιβότια, σακια με άμο, αμάκσια, βαρέλια. Εργαζόντανε όχι μονάχα ι άντρες, μα κ'ι γινέκες κε τα πεδια.

Διο πεδια όχι παραπάνο απο δόδεκα χρονον, σέρνανε απο κάπιο ιπόγιο σακι με άμο. „Αφίστε-το τί κάνετε αφτυ»; τυς φονάζι ένας οπλιζμένος εργάτις κε αδράχνι το σακι.

—Μπάρπα, άφες-το, εμις μόνι-μας θα το κυβαλίσυμε λένε τα πεδια σκεδον κλέοντας κε πιάνυνε στο σακι κε δεν τάφίνυν. Ο εργάτις χαμογελα:

— Καλα τραβίκστε-το λιπον, θα μάθετε,

— Εμις κσέρυμε αποκρίνετε το ένα απτα πεδια.

Μες απτιν ομίχλι ιπόκοφα ακύετε το τυφεκίδι. Πότε δο, πότε κι ακύοντε κανονιες. Σταματυν κε κσανακύοντε σε άλο μέρος.

Электронная библиотека РНБ

Ι τυφεκιες σταμάτισαν. Στο πεζοδρόμι κε στο διμόσιο δρόμο κομάτια πλιθάρια κε πέτρες κε στι μέσι τυ δρόμυ βύρκος μεβάλος απο έμα . . . Εμα εργατικο . . . . Περιτριγιρίζι ο λαος το βύρκο κε περίλιπα κιτάζι το έμα-τυ.

Ο πόλεμος τέλιοσε. Ι σταχτια κ'ιγρι μέρα τκ Οχτόβρι έφερε τι νίκι στυς επαναστάτες κε τιν καταστροφι στα παλάτια. Μα ο αγόνας δεν τέλιοσε ακόμα.

Πιί κε με πιύς πολεμίσανε στα 1917 στο Λενινγρατ;

Πί ζιτύσαν ι εργάτες;

Διιγιθίτε πός πίρανε μέρος στον αγόνα τα πεδια;

Αροτίστε κε μάθετε απ τυς μεγάλυς πος οργανόθικε ι σοβετικι κιβέρνισι στα μέρια-σας.

7, ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙΝ ΕΚΣΤΡΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΙΝ ΚΥΛΤΥΡΑ

„Ο αγόνας για τιν ιποχρεοτικι εκπέδεκσι,
ίνε αγόνας για το σοσιαλιζμο".
Απτο λόγο τυ ς. Στάλιν στο VIII σινέδριο
τυ Π.Λ.Κ.Σ.Ν.

Για να χτίζυμε, πρέπι να καταχτίσυμε τιν επιστίμι. Κε για να κσέρυμε, πρέπι να μάθυμε. Να μάθυμε επίμονα, ιπομονιτικα. Να μάθυμε απόλυς— κι απτυς εχτρυς κι απτυς φίλυς, προπάντον απτυς εχτρυς. Να μάθυμε σφίνκοντας τα δόντια, δίχος να φοβιθύμε, πος ι εχτρι θα μας κοροιδέβυν, θα κοροιδέβυν για τιν αμάθιά-μας, για το ότι μίναμε πίσο.

Μπροστά-μας στέκετε φρύριο. Το φρύριο αφτο λέγετε επιστίμι. Το φρύριο αφτο πρέπι με κάθε τρόπο να το καταχτίσυμε·

Εμπρος για τι γενικι εκπέδεπσι!
Εμπρος για τα νέα στιλέχι!

Ι κυλάκι ι παπάδες,
ι βρετίτελι—εχτρί-μας,
ι αμάθια ακόμα,
το μεθίσι, ι θρισκία
φοβερι κι αφτι εχτρί-μας,
ι προλίπσες κε ι τέχνι
ι προκατακλιζμιέα.

Электронная библиотека РНБ

Τα σχολιά-μας βγάξυν

	Πόσυς ίχαμε στα 1927/28	Πόσυς θάχυμε στα 1932/33
Μιχανικυς κε τέχνικυς (σε χιλ.)	70	185
Εργάτες ανότεριις ιδίκεπσις.	112	235
Δασκάλυς	265	422
αγρονόμυς.	10	43

ΣΤΟ ΒΟΡΙΟ ΠΟΛΟ

Ιταν ι τελεφτέες μέρες τυ χινόπορυ. Ο ίλιος μόλις φενότανε στον υρανο. Ι τύντρα σκεπάστικε απο λεπτο στρόμα πάγυ. Φέβγι απτο νισι Μορζόβετς το τελεφτέο βαπόρι.

—Γυ-γυ-γυ-υ— αντιλαλα ο ίχος τις σιρίνας μακρια σ̈όλο το νισι. Προιδοπιι, λες, τυς λίγυς κατίκυς τυ νισιυ πος πλισιάζι ο ατέλιοτος χιμόνας. Πρέπι νάχυν έτιμα όλα: το μπαρύτι, τιν τροφι, τα σκέβι, τα χριαζύμενα όλα.

Στιν παραλία μια ομάδα ανθρόπον. Κε μπροστα απ όλυς ένας σαμογέτις ιλικιομένος, χαμιλος, κυρκυλομένος σε λαφένια γύνα.

Электронная библиотека РНБ

Το πρόσοπό-τυ ίνε ίσιχο, μα τα στενά-τυ μάτια στο φαρδί-τυ πρόσοπο ίνε καρφομένα σένα σιμίο. Σσο κατάστρομα τυ βαπορίυ βρίσκετε ο μικρότερός-τυ γιος . . .

Το βαπόρι κσεκίνισε, μα ο σαμογέτις μένι ασάλεφτος στι θέσι-τυ με τα μάτια καρφομένα στο ίδιο σιμίο τυ καταστρόματος.

Σα μάβρι τελία φένετε τόρα ο γιός-τυ απτιν παραλία. Μα νά κε ι τελία δε φενετε πια. Σε λίγο δε φένετε ούτε το καράβι.

Ο νέος σαμογέτις πίγε να σπυδάσι στο ραπφακ. Τί πράμα ίτανε το ραπφακ αφτο δεν μπορούσε να καταλάβι ο γέρος. Δεν μπορούσε ακόμα να καταλάβι αν ίτανε προτιμότερο απτο κινίγι τις φάλενας κέ τυ θαλασινυ ελέφαντα. Ικσερε μονάχα πος θα οφελιθι απ αφτο ο γιός-τυ, αφυ απ όλυς τυς νέυς τυ νισιύ-τυ, προτιμίσανε ένα μονάχα, τον καλίτερο.

*
* *

Ατέλιοτος ο χιμόνας στιν τύντρα. Κε το σκοτάδι ατέλιοτο το χιμόνα. Σπάνια φένετε το βόριο σέλας, φένκι για λίγο κε κσανα σκοτάδι πικνο. Το λιχνάρι μόλις φοτίζι τιν τσύμα. Τρεμοζβίνι ι φοτια. Κ' εκι δίπλα κσαπλομένος ο γερο-σαμογέτις σκέφτετε για το γιὸ-τύ:

„Πύ να βρίσκετε αφτο το Λενινγρατ; Πολι μακρια, βέβεα. Εχι άραγε κι πέρα ο γιός-τυ λάφινο κρέας, έχι πάχος λαφιυ;

Αχ, αν ίχα κάπια ίδισι, πόσο ίσιχος θάμυνα!"

*
* *

Περάσανε οχτο μίνες. Μ' ακόμα δε φάνικε ι άνικσι. Γλιστράνε τόρα φτεροπόδαρα στιν τύντρα τα έλκιθρα, ι νάρτες. Τα σέρνυν τα λάφια. Δρόμος δεν ιπάρχι κανένας. Παντυ όλι ι φίσι σκεπαζμένι απο χιόνι, πυ θαμπόνι τα μάτια.

Μένα μακρι ραβδι στα γέρια-τυ ο σαμογέτις κάθετε πάνο στο γοργοπόδαρο έλκιθρό-τυ. Το ραβδι το έχι έτσι απο σινίθια. Δεν ανκίζι μάφτα τα αγαπιμένα-τυ λάφια, τυς καλίτερυς-τυ φίλυς κε σιντρὸφυς στιν απέραντι αφτι χιονιζμένι έριμο.

Δεν ίθελε να καταβι στο λιμάνι ο σαμογέτις. Μα δεν μπορὺσε να κάνι διαφορετικα. Δεν τον άφινε ίσιχο ι γινέκα-τυ:

„Να καταβις στο λιμάνι, να μάθις νέα για το πεδί-μας".

—Το κάκυ, γινέκα, τις έλεγε. Το κάκυ θα πάγι. Δε βλέπις γίρο τον πάγο. Δε θα ίρθε ακόμα κανένα καράβι.

—Εκι—πέρα ίνε διαβαζμένι άνθροπι, ιπάρχι ράδιο, εκι τα κσέρυν όλα.

Κέτσι ανανκάστικε νάμπι στο δρόμο. Μα να φανι στο λιμάνι ντρεπόταγε. Τί θα έλεγε, αν τονε ροτύσανε τί ίθελε;

Δεν πρόκανε να φτάσι στο λιμάνι ο γέρο-σαμογέτις. Σικόθικε άγριος χιονοστρόβιλος. Σάμπος στι στιγμι κάπιος να σίκοσε απσιλα όλι τιν τύντρα κε σαν άσπρο σιντόνι να σκέπασε μάφτιν τον υρανο.

Электронная библиотека РНБ

Ο ψαμογέτις, το έλκιθρο-τυ κε τα λάφια σκεπαστίκανε απο παχι στρόμα χιονιυ. Τα λάφια δίσκολα πιγένανε τόρα. Γίριζε πίσο ο γέρος μα με μεγάλι δισκολία έφταζε στο λιμέρι-τυ.

***

Τον Ιύνι, με τον ερχομο τ.ς άνικσις, ο ψαμογέτις κσεκίνιζε πάλι για το λιμάνι. Ικσερε τόρα πος δεν πάι τυ κάκυ.

Μαζί-τυ πίγενε κ' ι γινέκα-τυ. Τρέχυν τα λάφια άνκε το φορτίο-τυς ίνε βαρι, κε τα νερα το βάλτον, πυ λιόσαν μποδίζυνε τιν έφκολι κίνισι τυ έλκιθρυ.

Στο λιμάνι κόζμος πολις περιμένυν το βαπόρι. Εδο κι ο σινεργάτις τυ ραδιοτιλεγραφικυ σταθμυ, ι πσαράδες. κ' ι κινιγι κε νάφτες απτον παγοθράφστι. Περιμένυν όλι το ταχιδρομίο.

Βορια ακύετε ι σιρίνα τυ βαποριυ. Το βαπόρι αργα πλισιάζι τόρα στι σκάλα. Σε λίγο ανκιροβολα. Πρότος καταβένι απτο βαπόρι ο ταχιδρομικος ιπάλιλος. Στα χέρια-τυ ολόκλιρος θισαβρος — ο ταχιδρομικος σάκος. Τον περικλόνυν απ'όλες τις μεριες. Δεν έφερε μονάχα επιστολες, μα κ' εφιμερίδες, περιοδικα, βιβλία. Δεν πιράζι, πυ τιποθίκανε ενια μίνες πριν. Για τυς κατίκυς τυ Πολικυ κίκλυ ίνε νέα κε γεμάτα απο ενδιαφέρο.

Περιμένυν ίδισι απτο γιό-τυς ο ψαμογέτις με τι γινέκα-τυ. Ακσαφνα κάτι τυς βάζυνε στο χέρι. Κάτι σταχτι σφραγιζμένο χαρτι. Ποτες παρόμιο δεν ίδανε. Τί να το κάνυνε;

— Δόστε-μυ να σας το διαβάσο, τυς λέγι πλισιάζοντάς-τυς, ο δάσκαλος τις τύντρας.

Με μεγάλι προσοχι κε θαμαζμο μαζι ακύνε ι ψαμογέτες τί τυς γράφι ο γιός-τις:

„Ιμε ιγιις. Μαθένο. Ζο καλα. Ιστερα απο διο χρόνια θάρθο στο νισι. Θα γίνο δάσκαλος. Θάχυμε κ' εμις δικό-μας σκλιο. Στι γλόσα-μας. Θα μάθο στυς ψαμογέτες να γράφυν κε να διαβάζυν. Α θέλις ς' αφτο το διάστιμα νάρθις να με βρις. Στο Λενινγρατ φιλόκσενυν καλα τυς κσένυς.

Πολα ακόμα έγραφε ο γιος. Κε σε τέσερα μέρι τυ χαρτι ίτανε γραμένα.

Δίπλοσε προσεχτικα το γράμα ο ψαμογέτις. Τόκριπσε βαθια στο πέτσινό-τυ ρύχο.

„Καλο γράμα, σκέφτικε, πρέπι να το δόσο κάπιον ακόμα να μυ το διαβάζι.

ΤΑ ΕΝΓΡΑΦΑ

Μπροστά-μυ κίτε ένας μάτσος ένγραφα. Πέρνο το πρότο απ' αφτα. Τσαλακομένο χαρτι, κιτριναζμένο απτιν πολικερία. Ινε κατάλογος πλερομις μιστυ. Να τι γράφι:

Επιχίρισι — φάμπρικα καπνυ „επονόματι τυ ς. Στάλιν". Βατυμ, Σοφία Τιλκερίδι. Εργάτρια.

Μιστος (για δεκαπέντε μέρες) 32 ρύπλια κε 48 καπίκια.

Электронная библиотека РНБ

Στον τόπο τις ιπογραφις για τιν παραλαβι τυ μιστυ: Για τιν αγράματι Σ. Τιλκερίδι ιπογράφο Δ. Μιχαιλίδις.

Διαβάζο το δέφτερο ένγραφο:

„Κατάλογος τον εργατιον τις μάμπρικα καπνυ" επονόματι τυ ς. Στάλιν „πο γραφίκανε στο σχολιο για τιν εκσάλιπσι τις αγραματοσίνις". Στον κατάλογο — Σοφία Τιλκερίδι, εργάτριά.

Το τρίτο δεν ίνε ένγραφο, μα τετράδιο με γαλάζια εκσόφιλα. Στο τετράδιο διαβάζο:

Αντιγραφι

Ζίτο ι σοβετικι εκσυσία!

Ζίτο ο ΣΣΣΔ, ι πατρίδα τον εργαζόμενον όλυ το κόζμυ!

Στα 1917 ι εργάτες κε ι χορικι στι Ρυσία πίρανε τιν εκσυσία στα χέρια-τυς.

Στο μάτσο βρίσκο τόρα εφιμερίδες, περιοδικα, βιβλιαράκια. Σ'ένα απτα βιβλιαράκια στο εκσόφιλο ίνε γραμένο με το χέρι:

„Στιν Σοφία Τιλκερίδι, πυ τελίοσε το σχολιο για σιν εκσάλιπσι τις αγραματοσίνις. Ι διέφθισι τυ ελινικυ εργατικυ κλυπ Βατυμ".

Διαβάζο παρακάτυ:

Στι διέφθισι τυ εσπερινυ σχολιυ για τυς ιλικιομένυς

Ετισι

Τελίοσα το σχολιο για τιν εκσάλιπσι τις αγραματοσίνις, κε θέλοντας να κσακολυθίσο τι μόρφοσί-μυ, παρακαλο να με δεχτίτε μαθίτρια στο εσπερινο σχολιο για τυς ιλικιομένυς.

Σοφία Τιλκερίδι,

εργάτρια τις φάμπρικας καπνυ, πυ φέρνι το όνομα τυ ς. Στάλιν.

Γραφίτε μέλι στον όμιλο „Κάτο ι αγραματοσίνι". Πάρτε ενεργο μέρος στιν εκσάλιπσι τις αγραματοσίνις.

Κάθε μπριγάτα τις τάκσι-σας ας προσκαλέσι, για το ζίτιμα αφτο, σε σοσιαλιστικι άμιλα τιν άλι μπριγάτα κε όλι ι τάκσι τιν τρίτι τάκσι άλυ σχολιυ.

Ι ΓΕΝΙΚΙ ΕΚΠΕΔΕΠΣΙ ΣΕ ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ.

Ονομασία	1927-28	1928-29	1929-30
Ο αριθμος τον μαθιτον στα σχολια πρότις βαθμίδας (σε χιλ.)	9.748	10.138	11.700
Σχολια για τιν εκσάλιπσι τις αγραματ. (αρ. το μαθιτον σε χιλ.)	1.342	2.700	10.590
Λέσχες	300	6.500	6.800
Ιζπες αναγνοστίρια	21.800	22.200	25.500
Βιβλία σε εκατομ. τιπογραφικα φίλα	1.850	2.400	3.370
Εφιμερίδες σε εκ. αντίτιπα	1.698	2.500	4.000

Электронная библиотека РНБ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Βιβλία τιπομένα, όπος σίμερα, άλοτες δεν ιπίρχανε. Γράφανε τότες τα βιβλία με το χέρι. Τα αντιγράφανε ι γραφιάδες.

Καθόντανε ολόκλιρες μέρες κε γράφανε με το χινίσιο φτερο. Οχι μονάχα ολάκερες μέρες, μα μίνες κε χρόνια.

Γραματιζμένι άνθροπι τιν επυχι εκίνι ίτανε λίγι. Αν ίθελε να γραπσι κανένας γράμα ίτε κάπια έτισι, πίγενε στο γραφίο πυ τὔγραφε το γράμα κι ο ίδιος ιπὸγραφε με το άκρο τυ δαχτίλυ-τυ, πυ το βυτύσε στι μελάνι. Πολι μεταχιριζόντανε τι „σφραγίδα". Σε ακριβι πέτρα πάνυ χαράζανε τιν ικόνα κάπιυ ζύυ, ί απλύστατα κάπιο σιμάδι. Τιν πέτρα τι βάζανε στο δαχτιλίδι-τυς. Οταν θα ιπογράφανε, κολνύσανε στο χαρτι χερι κε πιέζανε κι τιν πέτρα τυ δαχτιλιδιύ-τυς. Σκιματιζότανε αποτίπομα.

Μπορύσανε να χαράζυν πάνυ στιν πέτρα γράματα να τ'αλίβυνε με μελάνι κε να τα ανατιπόνυν πάνυ στο χαρτι. Μπορύσανε, μα δεν ίταν τόσο έφκολο να το σκεφτύνε τότε.

Ι ΕΦΕΒΡΕΣΙ ΤΥ ΓΥΤΕΡΜΠΕΡΓ

Ο Γύτερμπεργ ίτανε γερμανος κε ζύσε εδο κε πεντακόσια χρόνια πριν. Ο Γύτενμπεργ σκιμάτισε γράματα, τα τοποθέτισε στι γραμι για νἀποτελέσυμε λέκσι, τα έβαπσε με βαφι κι επίεσε πάνυ σἀφτα χαρτι. 1 λέκσι αποτιπόθικε στο χαρτι.

Φκιάνυνε σίμερα, απο μολιβι κε κασίτερο (γὰρτι) τέτια σφραγίδες-γράματα, τα τιπογραφικα στιχία. Τα στιχία αφτα ίνε τετραγονικα στιλαράκια, πυ στο τέλος-τυς ίνε χαραγμένα τα γράματα.

Ι ΕΧΤΙΠΟΣΙ

Ιπάρχι τέτια μιχανι, ι εχτιποτικι μιχανι, πυ μόνι-τις αλίβι με βαφι τα στιχία, μόνι-τις πιέζι πάνυ σἀφτα το χαρτι, μόνι-τις βγάζι τα τιπομένα πια τιπογραφικα φίλα.

Χριάζετε να γράπσι κανένας ολόκλιρο βιβλίο για να μπορέσι να διγιθι πος εργάζετε ι μιχανι αφτι. Καλίτερα σις ι ίδιι κάνετε εκδρομι στο τιπογραφίο τυ ραγιονιύ-σας κε εκσετάστε πος ίνε φκιαζμένι κε πος εργάζετε ι εχτιποτικι μιχανι. Εκι θα μάθετε κε για τις νέες μιχανες. Ο στιχιοθέτις εργάζετε σἀφτες όπος ο δαχτιλογράφος στι γραφομιχανι.

Ενιγμα

Σἄσπρα λιβαδάκια
μάβρα βόσκυν προβατάκια.

Электронная библиотека РНБ

Ι ΕΦΙΜΕΡΙΔΑ

Τιν εφιμερίδα τι μεταχιριστίκανε πρότι φορα ι κινέζι χιλιάδες χρόνια πριν. Στιν Εβρόπι εφιμερίδα βγίκε πρότι φορα στι Βενετία τις Ιταλίας. Ιτανε μια φιλάδα, πυ έγραφε για τα νέα τις ιμέρας κε πυλιότανε για μια „γατζέτα". Ι γατζέτα ίτανε ασιμένιο βενετσιάνικο χρίμα. Απτι γατζέτα πίρε κε τόνομα. Γαζέτα τι λένε τιν εφιμερίδα σόλες σχεδον τις γλόσες τυ κόζμυ.

Χιλιάδες χρόνια ι εφιμερίδα εκσιπιρετύσε τα σιφέροντα τον πλυσίον. Στιν αρχι μονάχα ι πλύσιι τι διαβάζανε. Αργότερα όταν άρχισαν κ' ι φτοχι να τι διαβάζυνε ι εφιμερίδα, πιστι ιπιρέτρα τον πλυσίον, προσπαθύσε να εμπνέι στυς εργαζόμενυς ιποταγι στο θεο, στο βασιλια κε στο αφεντικο.

Στο τέλος τυ 1917 ι εργάτες κε ι χορικι στι Ρυσία αφερέσαγε απτα αφεντικα τιν εφιμερίδα μαζι με τιν εκσυσία, μαζι με τις φάμπρικες κε τι γις. Αλιότικι έγινε ι εφιμερίδα τόρα. Επαπσε πια νάνε ι ιπιρέτρα τον εκμεταλεφτον. Στο Σίδεζμό-μας ι εφιμερίδα έγινε ο αρχιγος—οργανοτις τον αναγνοστὸν-τις, πὺ τυς οδιγι στον αγόνα για το σοσιαλιζμο.

Εκατοντάδες εφιμερίδες βγένυν τόρα στο Σίδεζμό-μας. Κάθε έθνος, κε το πιο μικρότερο τυ Σίδεζμύ-μας έχι τιν εφιμερίδα-τυ. Κε όχι ι μεγάλι έχυν τιν εφιμερίδα τυς, μα κε τα πεδια. Ι πεδικι εφιμερίδα, πυ έχι τι μεγαλίτερι κικλοφορία ίνε ι εφιμερίδα πυ βγένι για τα πεδια τυ χοριυ. „Τάγαπιμένα πεδια". Ι εφιμερίδα αφτι βγένι σε 400.000 αντίτιπα.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΙΣ ΕΦΙΜΕΡΙΔΕΣ

Οπος το λέγι κε τόνομά-τις, ι εφιμερίδα ζι για μια μέρα. Μας πληροφορι εκίνα, πυ γένικαν σε μια μέρα. Γι αφτο πρέπι τιν εφιμερίδα να τινε διαβάζυμε κάθε μερα. Παραλίποντας ενα αριθμο τις εφιμερίδας, χάνυμε τι σινέπια το γεγονότον.

Το βιβλίο ίνε ο καλίτερος φίλος τυ ανθρὸπυ

Δεν ιπάρχι βιβλίο—δεν ιπάρχυνε γνὸσες.
Δεν ιπάρχυνε γνόσες—δεν ιπάρχι πσομι

Διοργανὸστε στιν τάκσι-σας κολεχτιβικι ενγραφι στον «Κομυνιστι» κε στον „Κολχόζνικο".

Γραφίτε κολεχτιβικα σιντρομιτες στις πιονέρικες φιμερίδες κε στα περιοδικα.

Электронная библиотека РНБ

Ι πιγι τις γνὸγις για τι ξοι όλυ τυ κόξμυ
ίνε ι φιμερίδα

ΠΕΔΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

Τιν περαζμένι χρονιὰ διοργανόθικε το καλοκέρι στο σκολιο τυ χοριύ-μας πεδικο σπίτι.

Θιμάμε ένα βράδι μυ ίπε ι μάνα-μυ:

— Ελενιο, άβριο θα πας μαζί-μυ στο χοράφι.

— Κ' ι Μάρο, ρότιςα: πύ θα τιν αφίςυμε;

— Θα τινε φέρυμε στο πεδικο σπίτι, πυ άνικςε στο σκολιο. Με ιδοπίιςε ι δασκάλα-σας κε γιρίζοντας απτ' αμπέλι τόρα, πίγα κε τιν έγραπσα.

Τιν άλι μέρα, προι-προι, φέραμε τι Μάρο στο πεδικο σπίτι. Αγνόριστο το σκολιό-μας. Στιν παράδοσί-μας ος 15 μικρα καθαρα κρεβατάκια με κάταςπρα ςεντόνια. Πεδάκια 1—4 χρονόνε πέζυνε, γελύνε, φονάζυνε. Μαζι εκι ι διό-μας ι δάςκαλες, ι Ανα, κε ι Δέςπο απτιν Υ τάκςι με διο μικρύλες στιν ανκαλιά-τυς.

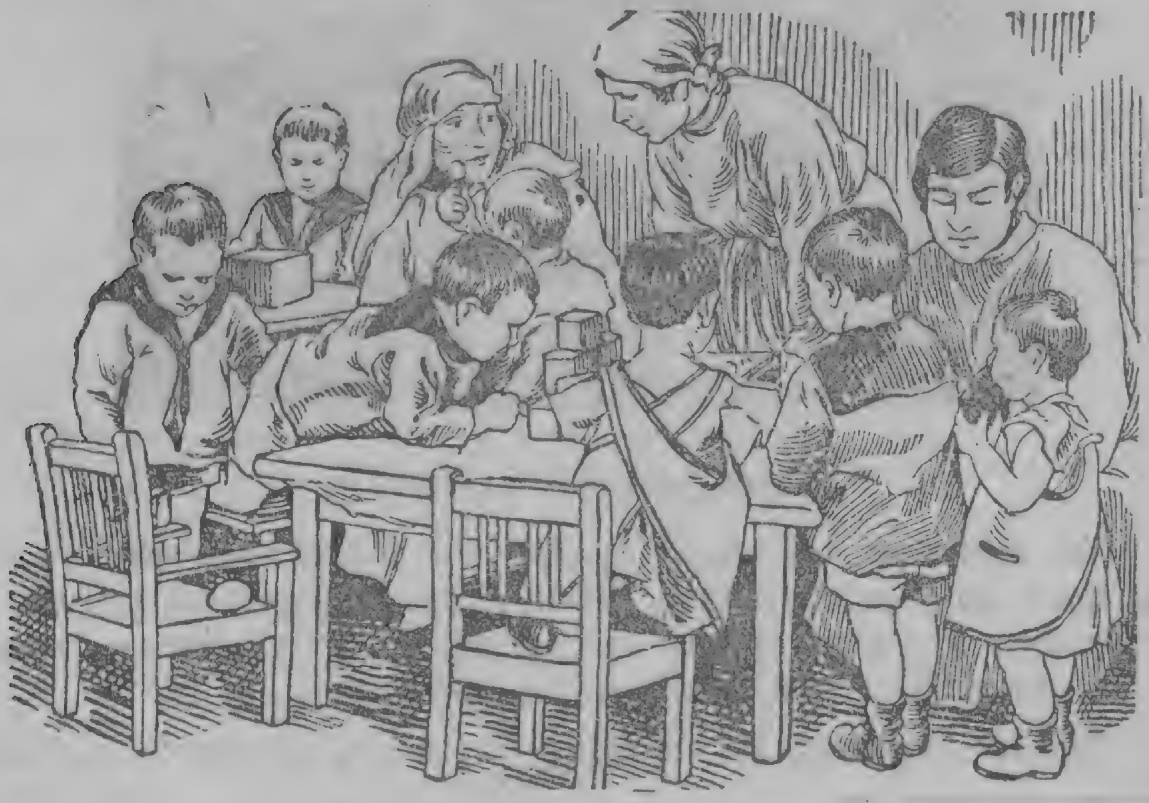

— Κε γις τι γιρέβετε δο πέρα; ροτάο τι Δέςπο.

— Βοιθάμε τις δασκάλες. Απτιν τάκςι-μας όλα τα κορίτςια εργάζυντε δο πέρα με τιν αράδα. Σίμερα ίνε ι δικί-μας σιρα.

Εχετε στο χοριό-σας πεδικο σπίτι;

Γιατί ίνε χρίσιμο το πεδικο σπίτι για τυς χορικυς;

Электронная библиотека РНБ

ΖΕΣΤΟ ΠΡΟΓΕΜΑ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ

Στιν πρότι σινεδρίασι το γονιό-μας αποφασίστικε να δόσυν στυς μαθιτες τυ σκολιύ-μας ζεστο πρόγεμα.

Το αρτέλι τον πσομάδον έδοσε για το σκοπο αφτο 130 ρύβλια κε πολι απτυς γονιυς το μαθιτον απο 2 ρύβλια ο καθένας.

Κάθε προι, ίστερα απτο δέφτερο μάθιμα, μας δίνυν απο ένα-δυο ποτίρια τσάι με πσομι κε βύτερο κε δυο φορες τι βδομάδα γάλα.

Ενα μεγάλο καζάνι για το γάλα, κε τσαγερο για το τσάι μας χάριτσε το εργοστάσιο „Σπάρτακος".

Ζεστο πρόγεμα στο σκολιο

Τον καθένα-μας δόσανε τιν πετσέτα-το κ' ίμαστε ιποχρεομένι να πλιθύμε προτυ καθίσυμε στο τραπέζι. Μόλις χτιπα το κυδύνι όλι τρέχυμε στο νιφτίρα. Στιν αρχι μερικι τρέχανε στο μαγειριο, μα δεν τυς άφιναν ι επιστάτες να καθίσυν άπλιτι στο τραπέζι κε τυς γίριζαν πίσω.

Τόρα όλι σινιθίσανε. Με πιά εφχαρίστισι κανένας προγεματίζι στο σκολιο!

Διοργανόστε στο σκολιό-σας ζεστο πρόγεμα.

Εκσιγίστε στυς γονιύς-σας γιατι ίνε ανάγκι να διοργανόσετε ζεστο πρόγεμα.

Παρακαλέστε το δάσκαλό-σας κε το γιατρο τυ σκολιύ-σας στι γενικι σινεδρίασι το γονιό-σας να τυς χσιγίσυν τι σιμασία τις οργάνοσις ζεστυ προγέματος.

Электронная библиотека РНБ

ΠΟΣ ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΠΡΟΦΙΛΑΣΟΜΑΣΤΕ ΑΠΤΙΣ ΚΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΡΟΣΤΙΕΣ

Φιλόντας άροστο άνθροπο, ί άνθροπο πυ πέθανε απο διφθερίτιδα, σκαρλατίνα, βλογια κε άλες κολιτικες αρόστιες σιχνα αροστένυμε απτιν ίδια αρόστια.

Πολες φορες τα ρύχα κε τα άλα πράματα του άροστυ μεταδίνυνε τιν αρόστιά.

Αν έχετε στο σπίτι-σας άροστο για να μι αροστίσετε πρέπι να εφαρμόζετε τυς παρακάτο νόμυς τις ιγιινις.

1. Βάλετε τον άροστο σε κσεχοριστο δομάτιο, πυ να έχι χοριστι ίσοδο.

2. Μιν ανακατέβετε τα σκέβι τυ άροστυ με τα δικά-σας.

3. Φιλάγετε τὰσπρόρυχα κε το κρεβάτι τυ άροστυ καθαρα. Ι πσίρες, πσίλι, ι κόριζες κυβαλαν τα μικρόβια τις αρόστιας.

4. Τὰσπρόρυχα κε τα σεντόνια τυ άροστυ να τα πλένετε χοριστα.

5. Μιν αφίνετε στο δομάτιο άροστυ πολυς ανθρόπυς.

6. Οσι περιπιύντε τον άροστο δεν πρέπι να έρχυντε σε επικινονία με τυς ιγιις.

Εχετε πολυς άροστυς στον τόπο-σας κε γιατί;

Πός πρέπι να πολεμάμε τα παράσιτα κε τις αρόστιες, πυ γίνυντε απτιν ακαθαρσία;

ΠΕΡΙΠΙΘΙΤΕ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ-ΣΑΣ

Πρότα απὸλα πρέπι να προφιλάγετε τα δόντια-σας. Ο άνθροπος πυ έχι χαλαμένα τα δόντια δε μασάι όπος πρέπι κε καταπίνι αμάσιτα ολάκερα κομάτια τροφις. Αφτο προκσενι διάφορες στομαχικες αρόστιες κι αρόστιες τον εντέρον. Ι αρόστιες αφτες αδινατίζυν όλον τον οργανιζμο τυ ανθρόπυ.

Νά, γιατι πρεπί να καλοκιτάζυμε τα δόντια-μας.

Κάθε μέρα πρέπι να καθαρίζυμε τα δόντια-μας.

Καλίτερα το βράδι, παρα το προι, γιατι τα απομινάρια τυ φαγιυ μένοντας 8—9 όρες ανάμεσα στα δόντια σαπίζυν. Κ'έτσί όχι μονάχα τα δόντια-μας βλάφτυντε, μα κε στα όργανα τις θρέπσις προκσενύνε βλάβι, γιατι καταπίνυμε σαπιμένες υσίες. Πολι οφελι αν ίστερα απτο φαγι κσεπλίνυμε με νερο τα δόντια-μας. Καλο ίνε να αποφέβγυμε τα πολι ζεστα κε πολι κρία φαγιτα.

Πός πρέπι να καθαρίζυμε τα δόντια-μας.

1. Καθένας πρέπι νάχι δικί-τυ βυρτσίτσα για το δόντια-τυ.

2. Πρέπι να καθαρίζυμε τα δόντια-μας δις φορας τιν ιμέρα: προι κε βράδι.

3. Να καθαρίζυμε πρέπι όλα τα δόντια.

4. Το καθάριζμα δε βλάφτι τα ύλα, απεναντίας να δινα μόνι.

Электронная библиотека РНБ

5. Ίστερα αφυ καθαρίζουμε με τι βύρτσα τα δόντια-μας κσεπλίνουμε με νερο το στόμα-μας κάμποσες φορες.

6. Τι βυρτσίτσα το δοντιόνε πρέπι να τινε πλένουμε καλα.

ΕΠΟΦΕΛΙΘΙΤΕ ΤΙΣ ΔΙΝΑΜΕΣ ΤΙΣ ΦΙΣΙΣ

Ο λαός-μας σίμερα αποφεβγι τον ίλιο, τον καθαρο αέρα, το λυτρο.

Ετία ίνε ι αμορφοσια κ' ι αμάθια, πυ βασιλέβι σέμας. Κε προπάντον ι φτόχια κε ι κακομιρια, μέσα στιν οπία μέγαλόσαμε. Γιρίζυν ι άντρες απτι βαρια δηλια τις μέρας, βιαστικα βιαστικα τρόνε κε πέφτυν να κιμιθύνε νομίζοντας πος ι μόνι ανάπαψι για τον άνθροπο ίνε ο ίπνος σε ιγρο κε σκοτινο δομάτιο. Κε τις γιορτες; προσπαθύνε να σκοτόσυν τον κερό-τυς μες στο μολιζμένο αέρα τυ καφενε.

Χιρότερα ι γινέκες. Περιοριζμένες όλι τι μέρα σπίτι βγένυν όκσο όταν θα πάνε για δυλια, ί θα πύνε τα νέα τις ιμέρας στο κλυπ, ί κοντα στι βρίσι ίτε στο χορο.

Ο καθαρος αέρας τυ βυνυ κε τυ δάσυς, ο μεγαλόδορος ίλιος τις άνικσις νά ι δίναμες, πυ δινα μόνυν τον οργανιζμο τυ κυραζμένυ ανθρόπυ, πυ τυ δίνυν ζοι κε ιγία κε τονε γιατρέβυν απο διάφορες αρόστιες.

Κε συ έρχετε να φονάκσις σάφτυς πυ περνυν τις όρες τις ανάπαψίς-τυς στα ιγρα κε σκοτινα σπίτια κε στα μολιζμένα καφενια.

«Ανίκστε πόρτες κε παράθιρα να μπι ο καθαρος αέρας κι ο ζοοδότις ίλιος. Εποφελιθίτε τις δίναμες τις φίσις».

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙΝ ΚΙΝΟΤΙΚΙ ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ

1. Στιν αργοτικι κολεχτίβα „Ενοσι".

Στιν αγροτικι κολεχτίβα „Ένοσι" μπίκανε 15 χορικι. Κινι τραπεζαρια δεν έχυν ύτε κινο μαγεριο. Κάθε νικοκιριο έχι το μαγεριὸ-τυ χοριστα. Εκι όλι τι μέρα κάθε νικοκιρα ετιμάζι το φαγι—πρόγεμα, γέμα, δίπνο—για τα μέλι τις ικογένιάς-τις. 15 νικοκιρες δυλέβυν όλι μέρα δίπλα στο τσάκι τυ μαγεριυ.

Αν ι κολεχτίβα ίχε κινι τραπεζαρια κε κινο μαγεριο τότε για τιν προετιμασία τυ φαγιυ όλις τις κολεχτίβας θα χριαζότανε το πολι διο γινέκες. Ι άλες θα εργαζότανε στο περιβόλι, στο αρμόθιαζμα τον φίλον τυ καπνυ, στιν περιπίσι τον αγελάδον.

— Γλιτόστε-μας απτι χίτρα κε τον τέντσερε! Θέλυμε κ'εμις να δυλέπσυμε σαν εσας! Φονάζυν κάθε λίγο στις σινεδρίασες τις κολεχτίβας ι γινέκες.

Στιν τελεφτέα σινεδρίασι τις κολεχτίβας προτίνανε ι γινέκες νάνιχτι κινοτικι τραπεζαρια για όλα τα μέλι τις κολεχτίβας. Ι πρόταση το γινεκον έγινε δεχτι. Αποφασίστικε να επιδιορθόσυνε το μαγεριο τυ Φλορίδι, κυλάκυ πυ τονε κσορίσανε απτο χοριο, κε το μεγάλο-τυ σαλόνι να μεταβάλυνε σε κινοτικι τραπεζαρια.

Электронная библиотека РНБ

2. Στιν κομύνα „Δυλια"

Δίπλα στο Λενινγρατ βρίσκετε ι κομυνα „Δυλια". Για τραπεζαρια έχι ένα θαμάσιο χτίριο. Προτυ νάμπις στην τραπεζαρια μπένις σε κσεχοριστο δομάτιο με κρεμαστίρες κε νιφτίρες. Ι τραπεζαρια ίνε μεγάλο κε καθαρο δομάριο. Στυς κάταςπρυς τίχυς-τις πορτρέτα τον αρχιγον τις επανάστασις· πλακάτες, διαγράματα. Πάνο στα τραπέζια ι γλάστρες με λυλούδια.

Στο μαγειριο κε στιν τραπεζαρια εργάζοντε 10 γινέκες σε δυο βάρδιες. Απτις 5 το προι αρχίζι ι δυλια στο μαγειριο, για να προκάνυν να ετιμάσυν πρόγεμα για 133 δυλεφτάδες. Τρις φορες τι μέρα πρέπι να τιμαστι κε να σιγιριστι το τραπέζι. Τρις φορες πρέπι να πλιθύνε τα τραπέζια με ζεστο νερο κε σαπύνι.

Μεγάλι ίνε ι δυλια τις κομυνάρας-επιστάτριας στο μαγειριο κε στιν τραπεζαρια. Μα πόσο διαφορετικα εστάνετε τον εαφτό-τις απτι χορικια πυ τι τιρανιέτε ολάκερι μέρα δίπλα σο τσάκι-τις. Ι κομυνάρα εργάζετε σε κινοτικι δυλια. Εχι ίδια δικεόματα με τυς άλυς κομυνάρυς. Εχι όρες ανάπαυσις. Εχι λέφτερο κερο πυ μπορι ν' ακύι το ραδιόφονο, να διαβάζι βιβλία κ' εφιμερίδες, να κυβεντιάζι με τυς δικύς-τις. Πέρνι ενεργο μέρος στις σινεδριάσες κε γενικα στι ζοι τις κομύνας.

Λίγες κολεχτίβες έχυνε κινοτικες τραπεζαριες. Μια ετία ίνε πυ δεν έχυν κατάλιλα χτίρια. Αλι, πιο σπυδέα ίνε, πυ δεν καταλάβανε ακόμα ι περισότερι κε προπάντον ι γινέκες τι μεγάλι σιμασία τον κινοτικον τραπεζαριον.

Ο πισκοτικος σινεργατιζμος πρέπι να βοιθίσι τις κολεχτίβες να φκιάσυνε κινοτικες τραπεζαριες.

ΕΡΓΑΤΙΑ ΤΟΝ ΟΜΑΔΟΝ

Κόπστε απτις εφιμερίδες κε τα περιοδικα τα άρθρα κε τις ανταποκρίσες, πυ γράφυνε:

1. Πός εργάζυντε στα κολχόζια κε στις κομύνες.
2. Πιό μέρος πέρνυν ι εργάτες για το φκιάσιμο τυ νέυ χοριυ (αποστολι στα χορια εργατικον μπριγάτον).
3. Πιά νέα εργοστάσια, φάμπρικες, ιλεχτρικι σταθμι, σιδεροδρομικες γραμες, φκιάνυντε στο ΣΣΣΔ;
4. Πιό μέρος πίρατε στιν εκσάλιπσι τις αγραματοσίνις ανάμεσα στυς ιλικιομένυς;

Φκιάστε στην ιζπα-αναγοστίριο κινιτι εφιμερίδα. Κρεμάστε στον τίχο πίνακα απο καπλαμα. Στον πίνακα αφτον κάθε ομάδα ας έχι το διαμέριζμάτις. Εκι ας κολίσι τα αποσπάζματα, πυ πσαλίδισε απτις εφιμερίδες. Τα αποσπάζματα αφτα κάθε εφιμερίδα ίστερα απο τέσερις-πέντε μέρες ας τα αντικαταστίσι με νέα.

ΤΕΛΟΣ ΤΥ ΠΡΟΤΥ ΜΕΡΟΣ

Электронная библиотека РНБ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΤΕΣ ΜΑΣ ΜΕΡΕΣ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ . . . . . ΣΕΛ. 3

Πιονέρικο εμβατίριο (πίιμα) . . . . . ,, 3
Ι πεδικι πλατία του χοριό-μας . . . . . ,, ,,
Νίχτα καλοκερινι (πίιμα) . . . . . ,, 4
Πός βοίθιςε το σχολιο το χοριο Α . . . στιν ανίπτοχι τις σοδιας
κε τιν κολεχτιβικοπίιχι . . . . . ,, 6
Πός πέραςα στον καταβλιζμο τον πιονέρον . . . . . ,, 7
Ι πρότι σινεδρίαχι . . . . . ,, 9
Ο κανονιζμός-μας . . . . . ,, 10
Τί πρέπι να κάνο σπίτι . . . . . ,, 11
Εκσετάστε τι θερμοκρασία . . . . . ,, ,,
Ιμερολόγιο του κερο . . . . . ,, ,,
Ιποδιγματικος πίνακας τις μέχις θερμοκρασίας το κερο . . . ,, 12
Το διάγραμα το Βαλότια . . . . . ,, ,,
Εργάζο σίφονα με σχέδιο . . . . . ,, 13
Το πεντάμερο . . . . . ,, 14
Το ιμερολόγιό-μο . . . . . ,, ,,
Το χινόπορο . . . . . ,, ,,
Ο βοριας κε τα φίλα (πίιμα) . . . . . ,, 16
Μέρα κε νίχτα . . . . . ,, ,,
Τέσερα αδέλφια (πίιμα) . . . . . ,, 18
Διάγραμα πο δίχνι τι διάρχια τις μέρας. . . . . ,, 19
Γιατί τα χσενιτιάρικα πολια φέβγον απο μας το χιμόνα . . . . . ,, 20
Σιλοέτες τον πολιον όταν πετόνε . . . . . ,, 21
Ο ορίζοντας . . . . . ,, ,,
Πός να χσεχορίζομε τα σιμία το ορίζοντα . . . . . ,, ,,
Πιράματα με το μαγνίτι . . . . . ,, 22
Αέρας . . . . . ,, 23
Ο τρίγος . . . . . ,, 24
Απτο ιμερολόγιο ενος χολχοζίτι . . . . . ,, 25
Το βαρόμετρο . . . . . ,, 26
Πος μα ο άλαζμα τυ κερο αλάζι κε ι δυλια του ανθρόπο . . . ,, 28
Πιράματα . . . . . ,, 29
Το θερμόμετρο . . . . . ,, 30

2. Ι ΔΙΕΘΝΙ ΜΕΡΑ ΤΙΣ ΝΕΟΛΕΑΣ . . . . . ,, 31

Πιονέρικο πολεμικο τραγούδι (πίιμα) . . . . . ,, ,,
Το διεθνες σιμπέταμα τον πιονέρον . . . . . ,, ,,
Διεθνι μέρα τις νεολέας . . . . . ,, 33
Τί σιμένι ν'άχσε νέος λενινιστις . . . . . ,, 34
Πιος λέμε πιονέρος . . . . . ,, ,,
Πανιγιρικι ιπόχσεχι τον πιονέρον . . . . . ,, ,,
Τα πεδια στιν Κίνα . . . . . ,, 35
Δεν ίμαστε μόνι (απανκελία). . . . . ,, 36

3 Ι ΧΟΡΑ ΤΟ ΣΟΒΕΤ . . . . . ,, ,,

Ο Σοβετικος Σίδεζμος . . . . . ,, ,
ΣΣΣΔ—Σίδεζμος Σοβετικον Σοσιαλιστικον Δημοκρατιον . . . ,, 37
Το σοβετ . . . . . ,, ,,
Γνωριστίτε με τιν εργασία του τόπου-σας . . . . . ,, ,,
Πιι έχυνε δικέομα πσίφυ . . . . . ,, 38
Πιι ίνε λιγσέντσι . . . . . ,, ,,
Ι σιμετοχί-μας στις εκλογες του σοβετ του Σινδέζμου-μας. . . . ,, 39
Τί μας ίπε ο πρόεδρος του σοβετ . . . . . ,, 40
Σκίμα του σοβετ τις πόλις . . . . . ,, 41
Ιδραγογίο . . . . . ,, ,,
Ιπονομι . . . . . ,, 42
Φοτιζμος . . . . . ,, 43
Ηλεχτροπίιγι . . . . . ,, ,,
Ο γίγαντας του Βόλχοβ . . . . . ,, 44
Ι ιλεχτρικι λάμπα (πίιμα). . . . . ,, 45
Ι τύντρα άλοτες κε τόρα . . . . . ,, 46
Σε τί ίνε πλύσια ι Σιβιρία . . . . . ,, 48
Χριγος στι Σιβιρία . . . . . ,, 48
Τί θα γίνι σίφονα με το πεντάχρονο στι Σιβιρία κε τιν απο Ανατολι . . ,, ,,
Ηλεχτρικι καρδια τις Υκρανίας—Δνεπροστρόι . . . . . ,, ,,
Ι Υκρανικι Σοβετικι Σοσιαλιστικι Δημοκρατία . . . . ,, 49
Βαμπάκι . . . . . ,, 50
Κεντρικι Ασία— Ιβανο-βοζνεσένσκι . . . . . ,, 52
Σινκινονία . . . . . ,, 53
Πόσα ίδι σινκινονίας ιπάρχυνε . . . . . ,, 91
Το αεροπλάνο . . . . . ,, 54
Ταχιδρομίο κε τιλεγραφίο . . . . . ,, 55
Το τιλέφονο . . . . . ,, 56

4. ΤΟ ΠΛΑΝΟ ΜΕΓΑΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΟΝ . . . . . ,, 57
Ο φενκοβόλος χάρτις . . . . . ,, ,,
Πάνο στ'αχνάρια το φοτινον αστεριον . . . . . ,, 58
Το παλάτι τις δολίας . . . . . ,, 58
Ηλεχτρικο φος στο Κιστιμ κε το Καραπας . . . . . ,, 59
Ι φολια το σιδερένιον τεράτον . . . . . ,, ,,
Το ποτάμι το νεφτιυ σε σιδερένια χίτι. . . . . ,, ,,
Ι τυρπίνες-μας . . . . . ,, ,,
Σε-μας φτιάνυντε εργοστάσια . . . . . ,, 60
Βιομιχανικοπίιγι . . . . . ,, ,,
Τί ίνε προφιπλαν . . . . . ,, ,,
Το σιβόλεο τις Νίνας Βενετικίδι . . . . . ,, ,,
Σιβόλεο . . . . . ,, 62
Το πεντάχρονο σε 4 χρόνια . . . . . ,, 63
Εμπρος για τις μιχανες . . . . . ,, 64
Απο τι φκιάνυν τις μιχανες . . . . . ,, 65
Το τσιγύνι δίνον τα καμινεφτίρια . . . . . ,, ,,
Σκάρτα . . . . . ,, 66
Στι φάμπρικα . . . . . ,, ,,
Εκδρομι στι φάμπρικα . . . . . ,, 68
Εκδρομι στο γιαλοπιίο . . . . . ,, ,,
Απο τι γίνετε το γιαλι . . . . . ,, 69

Στο χιτίριο . . . . . „ „
Απτι ζοι τις εργάτριας στιν αχτικι Ελάδα . . . . . „ 70
Ι απεργία τον εργατον τυ Λαβρίυ . . . . . „ 72
Στο Γλύχοβο . . . . . „ 73
Προσταχία το εργάτι . . . . . „ 74
Ι ιπιρέτρα τυ κυλάκυ . . . . . „ 75
Τα απορίματα—υτιλχιριο . . . . . „ 76
Ο παλιομαζόχτις (πίμα) . . . . . „ 77
Εργαχία πάνο στο κχίλο . . . . . „ „
Πό πρέπι να εργαστὺμε . . . . . „ 78
Τί μπορύμε να φχιάνυμε απ το κχίλο . . . . . „ 76

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙ ΣΟΔΙΑ . . . . . „ 81

Τὰλέτρι κε τα χάλια-τυ . . . . . „ 81
Ποχο ιδον αγροτικες κολεχτίβες έχυμε . . . . . „ 82
Το χοβχοζ «ο Γίγαντας" . . . . . „ „
Το καράβι τυ κάμπυ . . . . . „ 84
Μιχανο-τραχτορικι χταθμι . . . . . „ 85
Ι χοδια χτο απομονομένο μ.κοκιριο κε στα κολχόζια κε χοβχόζια . „ 86
Το τράχτορο . . . . . „ „
Ι αγροτικι κολεχτίβα „Νέα ζοι" . . . . . „ 88
Το ιλιοτρόπιο . . . . . „ 89
Το κενάφι . . . . . „ 90
Ο καπνος . . . . . „ 60
Ι κομύνα (πίιμα) . . . . . „ 91
Δρόμο στο καλαμπόκι . . . . . „ 92
Το ακχιοθάμαχτο φιτο . . . . . „ 92
Προτόκολο . . . . . „ 93
Ι γιορτι τις χοδιας κε τις κολεχτιβικοπίιχις στο χκολιό-μας . . . „ 95
Ι γιορτι τις χοδιας κε τις κολεχτιβικοπίιχις . . . . . „ 96
Εκχτρατὶα για τι χοδια . . . . . „ „
Τί ίνὲ αγρομίνιμυμ . . . . . „ 97
Διπάζματα για τις εκχαντλιμένες γέες . . . . . „ 98
Ι χιλοχικι πίργι χτι κομυνα „Γερολτ" . . . . . „ „

Σίλος . . . . . Σελ. 100
Τί πρέπι να μάθυμε για τι χόδια . . . . . „ „
Τί ίνε καπάρομα . . . . . „ 101
Ο τελεφτέος αποφασιχικος πόλεμος . . . . . „ 102
Σιβόλεο χοσιαλιχτικις άμιλας . . . . . „ 103
Το πεντάχρονο χε 4 χρόνια (απανκελία κολεκτιβικι) 104
Πεδια μιν κχεχνάτε πος ίχτε πάτρονες τον μιχανον 106

6 ΑΠ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΝ ΤΑΚΣΕΩΝ . . . . „ 108

Ι δυλοπαρικία . . . . . „ „
Δίλοχες για τιν πύλιχι τα δυλοπαρίκον . . . „ „
Ι αγροτικι εκχέγερχι (μπύντ) χτον κερο τυ Μπυγατχιοφ „ 109
Ο αγόνας το χορικον για τιν απελεφτεροχί-τυς „ „
„Δεφτερια" . . . . . „ 110

Ι ματομένι Κιριακι . . . . . » ,,
Πένθιμο εμβατίριο (ίμνος) . . . . . » 113
Προχίρικσι του κόματος τον μπολσεβικόνε στους στρατιότες . . . . . » »
Ι επανάσταση του 1905 . . . . . » 114
Τί έλεγε ο Λένιν για τη 9-τη του Γενάρη του 1905 » 115
Πιός ήταν ο έτιος του πολέμου 1914 . . . . » 116
Ομπρος βλαστάρια της κομούνας (πίμα) . . . . » ,,
Πσομι κε ιρίνι . . . . . » 117
Ι προσορινι κιβέρνισι . . . . . » 118
Ο Οχτώβρις στο χοριο . . . . . » 119
Το κόμα του Λένιν κε ι Οχτοβριανι επανάσταση » 120
Ο Λένιν κε ι επανάσταση του Οχτόβρι . . . » 121
Το Πετρογρατ στις μέρες του Οχτόβρι . . . » 123
Ζ ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙΝ ΕΚΣΤΣΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΙΝ ΚΥΛΤΥΡΑΝ . . . . . » 124
Στο βόριο πόλο . . . . . » 125
Τα ένγραφα . . . . . » 127
Τα βιβλία . . . . . » 129
Ι εφέβρεσι του Γυτερμπεργ . . . . . » »
Ι εχτίποσι . . . . . » »
Ι εφιμερίδα . . . . . » 130
Διαβάστε τις εφιμερίδες . . . . . » »
Πεδικο σπίτι . . . . . » 131
Ζεστο πρόγεμα στο σχολιο . . . . . » 132
Πός πρέπι να προφιλασόμαστε απτις κολιτικες αρόστιες . . . . . » 133
Περιπιθίτε τα δόντια-σας . . . . . » »
Εποφελιθίτε τις δινάμες τις φίσις . . . . » 134
Εμπρος γι τιν κινοτικι τραπεζαρία . . . . » »
Εργασία τον ομάδον . . . . . » 130

ΤΕΛΟΣ ΤΥ ΠΡΟΤΥ ΜΕΡΥΣ

ТІМІ. 90 КАП.

ЦЕНА. 90 КОП.

На ГРЕЧЕСКОМ ЯЗЫКЕ

Учебник „Пионеры“ для III группы I ступени

1-го полугодия

Греческое Издательство „КОММУНИСТИС“

Ростов-дон, Ворошиловский проспект, № 27

E 5
96